

Dziennik Urzędowy

Unii Europejskiej

L 112

Wydanie polskie

Legislacja

Tom 50
30 kwietnia 2007

Spis treści

II Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa

DECYZJE

Komisja

2007/253/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 19 stycznia 2005 r. w sprawie Planu Rivesaltes i opłat parafiskalnych CIVDN wdrożonych przez Francję (notyfikowana jako dokument nr C(2005) 50) 1

2007/254/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 7 czerwca 2006 r. w sprawie pomocy państwa C 25/2005 (ex NN 21/2005) udzielonej przez Republikę Słowacką na rzecz Frucona Košice, a.s. (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 2082) ⁽¹⁾ 14

2007/255/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie pomocy państwa nr C 5/2006 (ex N 230/2005), którą Niemcy zamierzają przyznać na rzecz stoczni Rolandwerft (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 5854) ⁽¹⁾ 32

2007/256/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2006 r. dotycząca systemu pomocy wprowadzonego przez Francję na mocy art. 39 CA kodeksu podatkowego (*code général des impôts*) – pomoc państwa nr C46/2004 (ex NN65/2004) (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 6629) ⁽¹⁾ 41

2007/257/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie pomocy państwa C 44/05 (ex NN 79/05, ex N 439/04) częściowo wdrożonej przez Polskę na rzecz Huty Stalowa Wola S.A. (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 6730) ⁽¹⁾ 67

2007/258/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie środka C 24/2004 (ex NN 35/2004) zastosowanego przez Szwecję w celu wprowadzenia cyfrowej telewizji naziemnej (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 6923) ⁽¹⁾ 77

Cena: 18 EUR

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

DECYZJE

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 19 stycznia 2005 r.

w sprawie Planu Rivesaltes i opłat parafiskalnych CIVDN wdrożonych przez Francję

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 50)

(Jedynie tekst w języku francuskim jest autentyczny)

(2007/253/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

po zaproszeniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag, zgodnie z wymienionym artykułem ⁽¹⁾ i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) W związku z otrzymaną skargą, Komisja w pismach z dnia 19 lipca 1999 r., 16 grudnia 1999 r., 24 sierpnia 2000 r. i 9 grudnia 2000 r. zwróciła się do władz francuskich o wyjaśnienie w sprawie środków będących przedmiotem niniejszej decyzji. Francja odpowiedziała Komisji pismami z dnia 19 sierpnia 1999 r., 24 lutego 2000 r. i 25 stycznia 2001 r. Komisja spotkała się z władzami francuskimi w dniu 26 stycznia 2000 r., a także z delegacją Komitetu międzybranżowego win słodkich naturalnych (Comité interprofessionnel des vins doux naturels – CIVDN) w dniu 31 marca 2000 r.
- (2) Ponieważ środki te zostały wdrożone bez uprzedniej zgody Komisji, zostały one wpisane do rejestru pomocy niezgłoszonej, pod numerem NN 139/2002.
- (3) Pismem z dnia 21 stycznia 2003 r. Komisja poinformowała Francję o swojej decyzji wszczęcia w sprawie tej pomocy procedury przewidzianej w art. 88 ust. 2 Traktatu.

- (4) Decyzja Komisji o wszczęciu procedury została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ⁽²⁾. Komisja zaprosiła inne państwa członkowskie i zainteresowane strony trzecie do przedstawienia swoich uwag na temat omawianej pomocy.

- (5) Władze francuskie przesłały swoje uwagi pismami z dnia 16 i 18 czerwca 2003 r. Komisja otrzymała uwagi powoda, które zostały przesłane władzom francuskim pismem z dnia 6 sierpnia 2004 r. Z kolei władze francuskie odpowiedziały pismem z dnia 10 września 2004 r.

II. OPIS

1. PLAN RIVESALTES

- (6) W 1996 r., CIVDN zdecydował się na przeprowadzenie akcji restrukturyzacji uprawy winorośli, polegającej na zastąpieniu, poprzez karczowanie, części produkcji win słodkich naturalnych z regionu Pirenejów Wschodnich i ponowne obsadzenie winnic odmianami winorośli, z których produkowane są wina gatunkowe. Celem restrukturyzacji było zażegnania kryzysu strukturalnego, jaki dotyka tę produkcję, a który przejawia się w trwałym załamaniu się możliwości zbytu tych win. Pomoc miała na celu finansowanie poprawy jakościowej obsady winorośli w tym regionie. Została zakończona najpóźniej do dnia 1 sierpnia 2000 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 82 z 5.4.2003, str. 2.

⁽²⁾ Patrz: przypis na str. 1.

- (7) Aby pomyślnie doprowadzić do końca ten plan restrukturyzacji (znany pod nazwą „Planu Rivesaltes”) producenci z regionu mieli dostęp do dwóch typów pomocy:

- premia za wyłączenie za jeden hektar, finansowana przez składkę międzybranżową;
- pomoc za jeden hektar finansowana przez budżet państwa i budżety lokalne, mająca na celu częściowe pokrycie kosztów restrukturyzacji w ścisłym znaczeniu tego słowa.

1.1. PREMIA ZA WYŁĄCZENIE

- (8) Na mocy decyzji 96-1 z dnia 5 lipca 1996 r. CIVDN zajmujący się chronionymi oznaczeniami pochodzenia (AOC) wprowadził składkę międzybranżową dla finansowanie planu restrukturyzacji winnic „Rivesaltes” i „Grand Roussillon”.
- (9) Składka, która wynosiła 50 franków francuskich (FRF) ⁽³⁾ na hektolitr wina wyprodukowanego w regionie Pirenejów Wschodnich, producentowi win naturalnych słodkich, o których mowa, była przeznaczona na wypłacanie premii („premię za wyłączenie”) dla wszystkich winnic, które w 1995 r. produkowały „Rivesaltes” lub „Grand Roussillon”, a od zbiorów 1996 r. do zbiorów 2000 r. włącznie produkowały wina stołowe lub wina stołowe z oznaczeniem geograficznym. Fundusze pochodzące z pobieranej składki zostały złożone na specjalnym rachunku.
- (10) Premia za wyłączenie została w praktyce przyznana producentom, którzy zobowiązali się nie stosować nazw AOC „Rivesaltes” lub „Grand Roussillon” przez okres pięciu lat. Tak więc premia ta miała na celu rekompensatę strat w dochodach, związanych z faktem, że nieużywanie tych dwóch nazw miało wpływ na cenę wina. Premia nie była związana ze wstrzymaniem produkcji lub jej ograniczeniem, a jedynie rekompensatę za wstrzymanie się od oznaczania produkcji jako AOC. Celem było więc szybkie zmniejszenie ilości win z oznakowaniem AOC wprowadzanych na rynek.
- (11) Wysokość premii za wyłączenie wyniosła 5 000 FRF na „wyłączony” hektar. Wszystkie winnice otrzymujące pomoc przestały korzystać z premii w roku, w którym nastąpiła ich restrukturyzacja.
- (12) Komisja nie otrzymała informacji dotyczących całkowitej wysokości pomocy wypłaconej w ramach tego środka. Nie dostarczono żadnych informacji na temat wysokości wpływów z tytułu wprowadzonych składek międzybranżowych ani na temat ilości hektarów, które skorzystały z tego środka.

1.2. POMOC NA RESTRUKTURYZACJĘ

- (13) Według władz francuskich, plan restrukturyzacji winnicy AOC Rivesaltes w takiej formie, w jakiej został on przyjęty w 1996 r. obejmował 3 250 hektarów: 1 250 hektarów dla produkcji „Muscat de Rivesaltes”; 1 000 hektarów dla produkcji „Côtes du Roussillon” i „Côtes du Roussillon

Villages” (odmiany Syrah, Mourvèdre, Roussanne, Marsanne i Vermentino) i 1 000 hektarów dla produkcji win stołowych o oznaczeniu geograficznym produkowanych z określonych typów winorośli (odmiany Chardonnay, Cabernet, Merlot...).

- (14) W ramach poparcia dla tego planu, władze francuskie zgodziły się na udzielenie wsparcia finansowego w wysokości 111 mln FRF, podzielonego następująco: 85 mln FRF za pośrednictwem Krajowego Biura Międzybranżowego Wina (l'Office national interprofessionnel des vins) i 26 mln FRF za pośrednictwem zrzeszeń lokalnych (Langwedocja-Roussillon i rady regionalnej Pirenejów Wschodnich).
- (15) W ramach tego poparcia przewidziano pomoc w wysokości 25 000 FRF/ha na przekształcenie w AOC „Muscat de Rivesaltes” i pomoc w wysokości 40 000 FRF/ha na przekształcenie w AOC „Côtes du Roussillon Villages” i w wina stołowe o oznaczeniu geograficznym.
- (16) Według władz francuskich rzeczywiste koszty restrukturyzacji w tym regionie można szacować na 110 000 FRF/ha. Władze francuskie potwierdziły, że plany restrukturyzacji zostały w znacznej mierze zrealizowane (2 350 ha z planowanych 3 250 ha).
- (17) Całkowity koszt przeprowadzonej restrukturyzacji wynosił, według władz francuskich, 258,5 mln FRF (39,4 mln EUR). Ze swojej strony władze publiczne wniosły wkład w wysokości 75,250 mln FRF (11,01 mln EUR) na ogólną sumę 111 mln FRF (16,9 mln EUR) przewidzianych początkowo. Zgodnie z informacjami dostarczonymi przez władze francuskie, po zsumowaniu wszystkich źródeł finansowania, udział władz publicznych w kosztach rzeczywiście przeprowadzonej restrukturyzacji wynosił około 29,11 %.
- (18) Jednocześnie władze francuskie przypomniały, że zgodnie z art. 9 rozporządzenia Rady (EWG) nr 822/87 z dnia 16 marca 1987 r. dotyczącego wspólnej organizacji rynku winiarskiego ⁽⁴⁾, przekazują one corocznie do Biura Statystycznego Wspólnot Europejskich wykaz obszarów zajętych pod uprawę winorośli, wraz z ich klasyfikacją według departamentów i typów produkowanych winogron (winorośli właściwych, z których produkuje się wina gatunkowe w określonych regionach (VQPRD), winogrona stołowe), a także wykazy karczowania plantacji winorośli przedstawione zgodnie z tym samym modelem, tzn. według departamentów i według typów produkowanych winogron. Władze francuskie załączyły kopie przesłanych tabel dotyczących kampanii 1997/1998.

2. SKŁADKI MIĘDZYBRANŻOWE PRZEZNACZONE NA PROMOCJĘ I REKLAMĘ I NA DOTACJE OPERACYJNE DLA NIEKTÓRYCH AOC

- (19) Na mocy decyzji 97-3 z dnia 29 grudnia 1997 r. CIVDN wprowadził od dnia 1 stycznia 1998 r. składkę międzybranżową przeznaczoną na finansowanie działań reklamowych i promocyjnych i na dotacje operacyjne dla następujących AOC: „Rivesaltes”, „Grand Roussillon”, „Muscat de Rivesaltes” i „Banyuls”.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 84 z 27.3.1987, str. 1. Rozporządzenie zostało uchylone przez rozporządzenie (WE) nr 1493/1999 (Dz.U. L 179 z 14.7.1999, str. 1).

⁽³⁾ 1 FRF = około 0,15 EUR.

- (20) Wysokości składek bez podatku za hektolitr zostały ustalone w następujący sposób: „Banyuls” i „Banyuls Grand Cru” – 25 FRF/hl; „Grand Roussillon” – 30 FRF/hl; „Muscat de Rivesaltes” – 50 FRF/hl; „Rivesaltes” – 30 FRF/hl.
- (21) Składki te zostały podzielone w następujący sposób: „Rivesaltes” – 25 FRF/hl na reklamę i promocję i 5 FRF/hl na dotacje operacyjne; „Grand Roussillon”, 45 FRF/hl na reklamę i promocję i 5 FRF/hl na dotacje operacyjne; „Banyuls”, 20 FRF/hl na reklamę i promocję i 5 FRF/hl na dotacje operacyjne.
- (22) Na mocy decyzji 98-1 z dnia 10 lipca 1998 r. CIVDN wprowadził od dnia 1 września 1998 r. składkę międzybranżową przeznaczoną na finansowanie działań reklamowych i promocyjnych i na dotacje operacyjne dla następujących AOC: „Rivesaltes”, „Grand Roussillon” i „Maury”.
- (23) Wysokości składek bez podatku za hektolitr zostały ustalone w następujący sposób: „Grand Roussillon” – 25 FRF/hl; „Maury” – 5 FRF/hm; „Rivesaltes” – 35 FRF/hl.
- (24) Składki te zostały podzielone w następujący sposób: „Rivesaltes” – 30 FRF/hl na reklamę i promocję i 5 FRF/hl na dotacje operacyjne; „Grand Roussillon” – 20 FRF/hl na reklamę i promocję i 5 FRF/hl na dotacje operacyjne; „Maury” – 5 FRF/hl na dotacje operacyjne.
- (25) Obie wyżej wymienione składki zostały uchylone decyzją 99-1 z dnia 17 grudnia 1999, na mocy której CIVDN wprowadził składkę międzybranżową mającą na celu finansowanie działań reklamowych i promocyjnych i dotacje operacyjne dla następujących AOC: „Banyuls”, „Banyuls Grand Cru”, „Muscat de Rivesaltes”, „Rivesaltes”, „Grand Roussillon” i „Maury”.
- (26) Ceny za hektolitr bez podatku zostały ustalone w następujący sposób: „Grand Roussillon” – 25 FRF/hl; „Rivesaltes” – 35 FRF/hl; „Banyuls” i „Banyuls Grand Cru” – 25 FRF/hl; „Muscat de Rivesaltes” – 55 FRF/hl; „Maury” – 0 FRF/hl.
- (27) Składki te zostały podzielone w następujący sposób: „Rivesaltes” – 30 FRF/hl na reklamę i promocję i 5 FRF/hl na dotacje operacyjne; „Grand Roussillon” – 20 FRF/hl na reklamę i promocję i 5 FRF/hl na dotacje operacyjne; „Muscat de Rivesaltes” – 50 FRF/hl na reklamę i promocję i 5 FRF/hl na dotacje operacyjne; „Banyuls” i „Banyuls Grand Cru” – 20 FRF/hl na reklamę i promocję i 5 FRF/hl na dotacje operacyjne.
- (28) Te składki zostały ponownie wprowadzone, z małymi zmianami, decyzją 00-1. Komisja nie dysponuje w momencie otwarcia procedury dochodzenia informacjami dotyczącymi okresu trwania tego ostatniego systemu składek czy też jego ewentualnego wznowienia.

3. ARGUMENTY PRZEDSTAWIONE PRZEZ KOMISJĘ
W RAMACH WSZCZĘCIA PROCEDURY DOCHODZENIA

- (29) Komisja zauważyła, przede wszystkim jeśli chodzi o charakter omawianych składek, że zostały one bezpośrednio

zatwierdzone przez rząd francuski, zgodnie z procedurą przewidzianą ustawą nr 200 z dnia 2 kwietnia 1943 r. dotyczącą utworzenia komitetu międzybranżowego naturalnych win słodkich i win likierowych o chronionej nazwie. Zatwierdzenie przez rząd stanowi więc wstępny warunek wprowadzenia takich składek. Ustawa nr 200 przewiduje zwłaszcza że składki stają się obowiązkowe dla wszystkich członków zainteresowanych zawodów natychmiast po otrzymaniu zgody rządu, czy też, w tym konkretnym przypadku, jego Komisarza, na ich wprowadzenie. Wynika z tego, że dla uzyskania pełnych efektów ten typ składek wymaga zgody władz publicznych. Z tego względu na etapie procedury dochodzenia Komisja uważa, że chodzi tu o opłaty parafiskalne, tzn. o źródła publiczne.

- (30) Jeśli chodzi o „premię za wyłączenie”, przewidzianą przepisem pomocy francuskiej, tego typu premie nie są przewidziane we wspólnej organizacji rynków (OCM), a konkretnie w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 456/80 z dnia 18 lutego 1980 r., dotyczącym premii za czasowe lub stałe zaniechanie uprawy winorośli na pewnych obszarach, a także premii za zaniechanie ponownego sadzenia.⁽⁵⁾ Rozporządzenie to przewidywało jedynie premię za czasowe lub definitywne zaprzestanie produkcji, wypłacaną kiedy producent decydował się przyczynić się do zmniejszenia uprawy winorośli, zwłaszcza poprzez wykarczowanie winorośli. Ponieważ żadne zmniejszenie uprawy winorośli nie nastąpiło, a premia nie finansowała żadnej akcji zaniechania, na etapie otwarcia procedury dochodzenia środek nie wydaje się wchodzić w zakres stosowania dawnej wspólnej organizacji rynku wina, przewidzianej przez rozporządzenie (EWG) nr 822/87.
- (31) Wydaje się, że pomoc miała na celu wsparcie finansowe dla producentów, którzy jako przedsiębiorcy zdecydowali się na dobrowolne podjęcie działania natury czysto handlowej, której koszty wydają się być wydatkami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zgodnie ze stałą praktyką stosowaną przez Komisję i zdaniem Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich⁽⁶⁾, pomoc na dotacje operacyjne to taka pomoc, która ma na celu zwolnienie przedsiębiorstwa z kosztów, które musiałoby ono normalnie ponieść w ramach bieżącego zarządzania swoją normalną działalnością. Taki pogląd jest również przedstawiony w punkcie 3.5 wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w sektorze rolnym⁽⁷⁾ (zwanych dalej „wytycznymi dla rolnictwa”), zgodnie z którym mamy tu w istocie do czynienia z pomocą, która mogłaby mieć negatywne oddziaływanie na mechanizmy kierujące wspólną organizacją rynku.
- (32) Komisja stwierdziła tu, że pomoc została przyznana od hektara w skali rocznej i że jest w związku z tym ściśle związana z ilością wyprodukowanego wina. Komisja przypominała, że nie może w żadnym wypadku zatwierdzić pomocy, która jest niezgodna z przepisami dotyczą-

⁽⁵⁾ Dz.U. L 57 z 29.2.1980, str. 16. Rozporządzenie uchylone rozporządzeniem (WE) nr 1493/1999.

⁽⁶⁾ Wyrok Trybunału Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 8 czerwca 1995 r., sprawa T-459/93, Siemens SA przeciw Komisji, Zb.Orz. str. II-01675.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 28 z 1.2.2000, str. 2.

cymi wspólnej organizacji rynku, kiedy pomoc taka zakłóca funkcjonowanie danego rynku. Na etapie otwierania procedury dochodzenia Komisja stwierdziła, że „premia za wyłączenie” wydaje się stanowić dotację operacyjną, która może zakłócić mechanizmy kierujące wspólną organizacją rynku w sektorze wina i że z tego względu może być niezgodna z mającymi tu zastosowanie zasadami rynku i konkurencji.

(33) Jeśli chodzi o koszty restrukturyzacji, art. 14 rozporządzenia (EWG) nr 822/87 przewiduje, że jakkolwiek pomoc krajowa dla winnic jest zabroniona od 1 września 1988 r., z wyjątkiem środków pomocowych spełniających powyższe kryteria, a mianowicie mają one pozwolić w osiągnięciu celu ograniczenia wielkości produkcji lub poprawy jakości, nie powodując przy tym wzrostu produkcji. Z tego względu dopuszczalne byłyby jedynie odmiany winorośli pomagające poprawić jakość, które nie mają wysokiej wydajności na danym terenie.

(34) Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2741/89 z dnia 11 września 1989 r. ustalające kryteria, jakie mają zostać przyjęte w ramach art. 14 rozporządzenia Rady (EWG) nr 822/87, w odniesieniu do krajowych środków pomocowych dla obszarów obsadzonych winoroślą⁽⁸⁾ ustala kryteria, na podstawie których oceniane są projekty pomocy krajowej dla obszarów obsadzonych winoroślą, które są dopuszczalne zgodnie z art. 87, 88 i 89 Traktatu. Artykuł 2 rozporządzenia (EWG) nr 2741/89 przewiduje, że projekty pomocy krajowej muszą wykazać w zadowalający sposób przestrzeganie celu zmniejszenia wielkości produkcji i poprawy jakości, nie pociągając za sobą wzrostu produkcji.

(35) Artykuł 5 rozporządzenia (EWG) nr 2741/89 przewiduje, że wysokość pomocy przyznanej na jeden hektar obsadzony winoroślą nie może przekraczać 30 % rzeczywistych kosztów wykarczowania i sadzenia. Według władz francuskich, ponieważ całkowity koszt przeprowadzonej restrukturyzacji kształtował się na poziomie 258 500 000 FRF, natomiast udział władz publicznych wyniósł około 75 250 000 FRF, biorąc pod uwagę całość finansowanie, władze publiczne poniosły około 29,11 % kosztów rzeczywiste przeprowadzonej restrukturyzacji. Tymczasem art. 5 rozporządzenia (EWG) nr 2741/89 przewiduje, że istotnym elementem obliczania kosztów restrukturyzacji jest pomoc rzeczywiście przyznana na jeden hektar obszaru obsadzonego winoroślą. Na etapie procedury dochodzenia takie rozumowanie wydaje się wykluczać obliczenia ogólne na poziomie akcji restrukturyzacji, a co za tym idzie obliczenia oparte na średnich kosztach całkowitych na jeden hektar. Poza tym władze francuskie obliczały tę średnią w stosunku do różnych akcji restrukturyzacji.

(36) Na etapie procedury dochodzenia Komisja uważa, że biorąc pod uwagę koszty na jeden hektar przedstawione przez władze francuskie (110 000 FRF/ha), udzielona w danym wypadku pomoc musiała wynosić odpowiednio do 33 000 FRF/ha i do 30 % kosztów rzeczywiście

poniesionych przez indywidualnych producentów. Wynika z tego, że każde przekroczenie tego pułapu, czyli każde przekroczenie 30 % kosztów rzeczywiście poniesionych na poziomie indywidualnym, stanowiłoby pomoc niezgodną z obowiązującymi zasadami.

(37) Zgodnie z uprawnieniami, jakie posiada ona na podstawie art. 10 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽⁹⁾, Komisja nakazała władzom francuskim dostarczenie jej wszelkich niezbędnych informacji dotyczących dwóch przeprowadzonych restrukturyzacji. Te informacje powinny zwłaszcza zawierać: dane na temat liczby plantatorów, którzy skorzystali z pomocy krajowej dla sadzenia na obszarze winnic; wielkość powierzchni objętej pomocą, z zaznaczeniem kategorii gleby; określenie na jakiej części tej powierzchni sadzenie było poprzedzone wykarczowaniem; określenie jaka część tej powierzchni została uznana za nadającą się do produkcji VQPRD; przeznaczenie obszarów sadzenia (winogrona z których produkuje się wina gatunkowe w określonych regionach, winogrona stołowe, winogrona do suszenia, szkółki lub szkółki szczepów itp.); używane odmiany; dowód na uzyskanie uprzedniej zgody władz francuskich na stosowanie tych odmian; ewolucja potencjału produkcji; wszystkie istotne informacje dotyczące poziomu pomocy.

(38) Odnosnie pomocy na reklamę i promocję zorganizowanej przez niektóre AOC, władze francuskie zwróciły uwagę na fakt, że przepis prawny dotyczący opłat parafiskalnych przeznaczonych na finansowanie przez CIVDN stanowił przedmiot regularnych zgłoszeń i był już uprzednio sprawdzany i zatwierdzony przez Komisję. Istotnie, Komisja zatwierdziła ostatnio, w ramach pomocy państwa nr N 184/97⁽¹⁰⁾ („Środki pomocowe i opłaty parafiskalne na korzyść CIVDN”) na okres do końca roku 2002, pomoc państwa finansowaną przez opłatę parafiskalną służącą między innymi na finansowanie działań reklamowych i promocyjnych i dotacji operacyjnych na rzecz CIVDN. Jednak na podstawie otrzymanych informacji okazało się, że składki o których mowa są pobierane przez CIVDN dodatkowo, oprócz opłaty parafiskalnej przeznaczonej na działania informacyjne i promocyjne już zatwierdzone przez Komisję. W związku z tym Komisja uważa, na etapie procedury dochodzenia, że uprzednio wydane zezwolenie nie stanowi domniemanej zgody na każdą zmianę czy też każdy inny środek dodany do pomocy uprzednio zatwierdzonej.

(39) Komisja zleciła władzom francuskim przesłanie jej niezbędnych informacji dotyczących tych środków pomocy, w tym środków niewymienionych i niezgłoszonych, które mogą być obecnie stosowane, co pozwoliłoby Komisji na ocenę zgodności, uwzględniając zwłaszcza negatywne i pozytywne kryteria mające zastosowanie do spraw reklamy i promocji i maksymalnego poziomu dozwolonej pomocy. Te informacje powinny również pozwolić ocenić

⁽⁸⁾ Dz.U. L 264 z 12.9.1989, str. 5. Rozporządzenie uchylone rozporządzeniem (WE) nr 1227/2000 (Dz.U. L 143 z 16.6.2000, str. 1).

⁽⁹⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem przystąpienia z 2003 r.

⁽¹⁰⁾ Pismo Komisji nr SG(97) D/3741 z 16.5.1997.

reperkusje ewentualnej kumulacji pomocy między systemem uprzednio zatwierdzonym i systemami niezgłoszonymi, stanowiącymi przedmiot niniejszej decyzji.

- (40) Komisja stwierdziła również, że mechanizm opłat parafiskalnych, o których mowa był bardzo podobny do tego, który Komisja już zatwierdziła. Ponadto z dokumentów wprowadzających opłaty parafiskalne w gotówce wynika, że dotyczyły one jedynie produkcji wina w określonym regionie. Na etapie procedury dochodzenia można więc było stwierdzić, że żaden produkt importowany nie został obłożony opłatą parafiskalną o której mowa.

III. UWAGI ZGŁOSZONE PRZEZ STRONY TRZECIE

- (41) Powód przedstawił uwagi zamieszczone niżej, prosząc jednocześnie o poufne traktowanie jego tożsamości. Po zbadaniu przyczyn tej prośby, Komisja uznała za stosowne uszanowanie jego woli.
- (42) Według powoda, premia za wyłączenie i pomoc na restrukturyzację stanowią jedynie dwa składniki tego samego systemu, zmierzającego wyłącznie do ograniczenia wprowadzania na rynek określonego rodzaju produkcji. Pomoc przyznana z tytułu wyłączenia i pomoc przyznana z tytułu restrukturyzacji miałyby zostać skumulowane w celu zwiększenia ich zgodności z prawem wspólnotowym.
- (43) Powód uważa, że niezależne zarządzanie finansowe przewidziane dla Planu Rivesaltes w decyzji CIVDN 96-1 z dnia 5 lipca 1996 r. nie było respektowane, ponieważ premia za wyłączenie była finansowana z funduszy nie pochodzących wyłącznie ze składek międzybranżowych wprowadzonych w 1996 r. Tak więc „premia za wyłączenie” była jakoby częściowo finansowana, w wysokości ponad 11 mln FRF, z własnych funduszy CIVDN. Ponadto część funduszy otrzymana w wyniku składek na akcje promocyjno-reklamowe była wykorzystana na finansowanie planu, a zwłaszcza premii za wyłączenie.
- (44) Według powoda, na początku sezonu 2000, Rada regionalna Pirenejów Wschodnich wpłaciła 2 mln FRF na rzecz CIVDN, z przeznaczeniem na finansowanie premii za wyłączenie. Ponadto ta sama Rada regionalna w swoim magazynie „Akcent kataloński” z marca 2003 r. zamieściła informację o tym, że wypłaciła ona bezpośrednio plantatorom, poza pomocą z tytułu premii za wyłączenie i z tytułu restrukturyzacji, pomoc za hektar w wysokości 761 EUR, a następnie pomoc w wysokości 1 293 EUR w ramach Planu Rivesaltes. Komisja nie została powiadomiona o tej pomocy.
- (45) Jeśli chodzi o pomoc na reklamę i promocję, powód uważa, że fundusze z opłat parafiskalnych na rzecz CIVDN zostały użyte na finansowanie kampanii promocyjnych ich własnych produktów, tzn. produktów niektórych przedsiębiorstw, a nie na finansowanie ogólnych kampanii promocyjnych różnych kategorii AOC. Te praktyki są jakoby nadal stosowane przez Komitet międzybranżowy win z Roussillon (CIVR), jednostkę, która zastąpiła postawiony w stan likwidacji CIVDN. Takie środki pomocowe są niezgodne z przepisami wspólnotowymi, ponieważ nie służą one celowi mającemu znaczenie ogólne.
- (46) Według powoda, w latach 2001 i 2002, CIVDN nadal wymagał od sprzedawców win wnoszenia opłat parafiskalnych, podczas gdy organizacja, która go zastąpiła CIVR, również zaczęła naliczać składki, co stanowi działanie bezprawne z punktu widzenia prawa krajowego.

IV. UWAGI PRZEDSTAWIONE PRZEZ FRANCJĘ

- (47) Pismem z dnia 16 czerwca 2003 r. władze francuskie przedstawiły swoje uwagi dotyczące decyzji Komisji o wszczęciu procedury przewidzianej w art. 88 ust. 2 Traktatu w odniesieniu do zgłoszonej pomocy.

- (48) Władze francuskie wstępnie potwierdziły, że omawiane rozwiązania nie zostały wznowione po okresie określonym początkowo, tzn. po upływie pięciu lat od kampanii 1996/1997. W każdym razie Komisja pismami z 14 grudnia 2000 r. i 6 grudnia 2001 r. została poinformowana o rozwiązaniu CIVDN. CIVR, który zastąpił CIVDN nie wprowadził żadnych środków tego typu.

1. PLAN RIVESALTES

1.1. PREMIA ZA WYŁĄCZENIE

- (49) Władze francuskie tłumaczą, że środek nie miał na celu zmniejszenia uprawy winorośli, ponieważ beneficjenci zobowiązali się do zaakceptowania sprzedaży produkcji pochodzącej z „wyłączonych” winnic jako wino stołowe lub wino stołowe z określeniem regionu, a nie jako AOC. Jednak premia ta nie stanowi, jak to sugeruje Komisja, zwykłej dotacji operacyjnej, która byłaby niesłusznym odciążeniem budżetu.
- (50) W rzeczywistości premia miała na celu zapewnienie beneficjentom rekompensaty za ich zobowiązanie się do zaniechania sprzedaży produkcji z „wyłączonych” winnic jako AOC. Nie stanowiła więc ona dla beneficjentów dodatkowego dochodu, tylko zwykłą rekompensatę z tytułu utraty dochodów.
- (51) Tak więc, w trakcie wprowadzania środka, z jednego hektara winnicy AOC Rivesaltes otrzymywano, na podstawie maksymalnej dozwolonej wydajności 40 hl, produkcję składającą się z 25 hl naturalnych win słodkich w cenie 1 140 FRF/hl i 15 hl win stołowych lub win stołowych z oznaczeniem geograficznym w cenie 350 FRF/hl, co daje całkowite obroty w wysokości od 32 250 FRF do 33 000 FRF/ha. Po „wyłączeniu” z jednego hektara winnicy można było uzyskać 50 hl wina stołowego lub wina stołowego z oznaczeniem geograficznym (średnia agronomiczna dla departamentu), co daje obroty od 12 500 FRF do 17 500 FRF/ha.
- (52) Tak więc średnia różnica po wyłączeniu (utrata dochodów przez producentów) wynosiła około 15 000 FRF/ha, z której należy dla uzyskania pełnego obrazu odjąć koszt alkoholu, służący do wytwarzania win naturalnych słodkich (VDN), czyli 2 000 FRF za 25 hl, z czego wynika różnica netto w wysokości 13 000 FRF/ha.

- (53) Nawet biorąc pod uwagę fakt, że od roku 1999, w związku ze spadkiem cen dla producenta win VDN (900 FRF/hl), różnica się zmniejszyła, wynosiła ona w każdym wypadku 6 500 FRF/ha [26 000 FRF (obroty/ha AOC) - 17 500 FRF (obroty/ha win stołowych i win stołowych z oznaczeniem geograficznym) - 2 000 FRF (koszt alkoholu przy produkcji VDN)].
- (54) W tych warunkach władze francuskie uważają, że premia za wyłączenie nie może w żadnym wypadku stanowić dotacji operacyjnej, czyli pomocy mającej zapewnić beneficjentom nienależne im dodatkowe dochody, lub ulgi budżetowe.
- (55) Ponadto władze francuskie podkreślają, że premia za wyłączenie nie stanowiła zamachu na mechanizm wspólnej organizacji rynku wina z racji ewentualnych zakłóceń, jakie mogła spowodować na rynku. Tak więc w departamencie Pirenejów Wschodnich w trakcie kampanii 1996/1997 do 1999/2000, nie przeprowadzono żadnej destylacji z tytułu destylacji obowiązkowej. Ponadto ilość wina skierowanego do destylacji zapobiegawczej w trakcie wyżej wymienionych kampanii wskazuje na normalne funkcjonowanie rynku win stołowych i win stołowych z oznaczeniem geograficznym.
- (56) Dodatkowo władze francuskie zwracają uwagę na solidarny charakter tego środka, który nie był finansowany ze środków pochodzących z budżetu państwa, ale poprzez składki międzybranżowe płacone przez samych producentów.

1.2. POMOC NA RESTRUKTURYZACJĘ

- (57) Według władz francuskich środek ten stanowił nadzwyczajne uzupełnienie pomocy krajowej w odnowieniu winnic, która została wprowadzona w życie rozporządzeniem (EWG) nr 2741/89.
- (58) Władze francuskie przypominają, że pomoc na poprawę szczepów jest środkiem, który zgłoszono po raz pierwszy już w roku 1993 (pomoc nr N 769/93) i który był przedmiotem karty dokumentacyjnej (FR/XXX/05.00/017) w kolejnych zestawieniach pomocy krajowych. Jeśli chodzi o raport roczny, władze francuskie tłumaczą, że dokumenty, które winny zostać wysłane zgodnie z art. 8 rozporządzenia (EWG) nr 2741/89 można również wysłać „w ramach rocznego przekazywania informacji przez państwa członkowskie na podstawie art. 9 rozporządzenia (EWG) nr 822/87”. Tymczasem art. 9 rozporządzenia (EWG) nr 822/87 przewiduje, że „corocznie do dnia 1 września państwa członkowskie wysyłają Komisji ... informację o zmianach w uprawach winorośli, która zawiera zestawienie obszarów uprawy winorośli na ich terytorium”, a także „do dnia 1 grudnia... sprawozdanie dotyczące zmian w uprawach winorośli”.
- (59) Jednocześnie władze francuskie przypominają, że zgodnie z art. 9 rozporządzenia Rady (EWG) nr 822/87 przekazują one corocznie do Biura Statystycznego Wspólnot

Europejskich wykaz obszarów zajętych pod uprawę winorośli, wraz z ich klasyfikacją według departamentów i typów produkowanych winogron (winogron, z których produkuje się wina gatunkowe w określonych regionach (VQPRD), winogron stołowych), a także wykazy karczowania upraw winorośli przedstawione zgodnie z tym samym modelem, tzn. według departamentów i według typów produkowanych winogron. Władze francuskie przesyłają w załączeniu kopie tabel przesłanych dla kampanii 1997/1998. W tej sytuacji władze francuskie uważają, że nie można im zarzucać uchylania się od obowiązków wynikających z rozporządzenia (EWG) nr 822/87.

- (60) Dla ustalenia dokładnego i wyczerpującego bilansu pomocy na restrukturyzację „Planu Rivesaltes” należy, według władz francuskich, wziąć pod uwagę fakt, że obszary Muscat de Rivesaltes zostały wykluczone z uzupełnienia pomocy w restrukturyzacji przewidzianej w planie. Skorzystały one jedynie z pomocy w odnowieniu, według stawek odpowiadających skali krajowej. Tym niemniej suma 85 mln FRF, którą władze francuskie zamieściły w swoich poprzednich notach zawiera 31 mln FRF pomocy krajowej na odnowę winnic, odpowiadającą obszarowi Muscat.
- (61) Ostateczny bilans pomocy na restrukturyzację w ramach Planu Rivesaltes, dla obszaru win stołowych o oznaczeniu geograficznym z określonych szczepów Côtes du Roussillon villages, wygląda następująco:
- a) Na obszarze geograficznym objętym Planem Rivesaltes i dla upraw winorośli dla produkcji win stołowych o oznaczeniu geograficznym z określonych szczepów Côtes du Roussillon villages - 2 357 ha (875 producentów) przyznana pomoc krajowa dla odnowy winnic wynosiła 57,280 mln FRF.
  - b) Z tych 2 357 ha, dla 1 238 ha (875 producentów), poza pomocą krajową, przyznano „nadzwyczajną” pomoc uzupełniającą, związaną z Planem Rivesaltes. Całkowita wysokość tej pomocy uzupełniającej wynosi 8,006 mln FRF, która dodana została do 28,613 mln FRF pomocy krajowej na odnowienie, otrzymanej dla tych 1 238 ha.
  - c) Dla tych 875 producentów przewidziana w planie pomoc uzupełniająca została wypłacona w następujący sposób: 662 otrzymało 5 000 FRF/ha na 990 ha na ogólną sumę 4,950 mln FRF; 80 otrzymało 10 000 FRF/ha na 133 ha na ogólną sumę 1,330 mln FRF; a 133 otrzymało 15 000 FRF/ha na 115 ha na ogólną sumę 1,726 mln FRF.
- (62) W sumie, w ramach planu, suma 36,623 mln FRF została wypłacona 875 producentom z tytułu odnowienia winnic na powierzchni 1 238 ha.
- (63) Ilość przypadków gdzie wypłaty przekroczyły 33 000 FRF/ha wynosi 221, dotyczy powierzchni 166 ha i odpowiada sumie 0,883 mln FRF.

(64) Władze francuskie przesłały listę odmian używanych w restrukturyzacji, a także różne postanowienia ustalające corocznie stawki pomocy.

2. DZIAŁANIA DOTYCZĄCE PROMOCJI I REKLAMY
ORAZ FUNKCJONOWANIA NIEKTÓRYCH AOC

(65) Władze francuskie zaznaczają przede wszystkim, że działania te nie zostały wznowione po 31 grudnia 2000 r.

(66) Jeśli chodzi o akcje reklamowo-promocyjne prowadzone dzięki wpływom pochodzącym z obowiązkowej składki dobrowolnej (CVO), miały one taki sam charakter jak te, które finansowano dzięki wpływom z opłaty parafiskalnej, o której Komisja została powiadomiona i która została przez Komisję zatwierdzona (pomoc nr N 230/90 ⁽¹¹⁾ i N 184/97).

(67) Wpływy uzyskane dzięki pobieraniu składki CVO pozwoliły więc wzmocnić działania prowadzone dzięki opłatom parafiskalnym. W istocie okazało się konieczne położyć nacisk na promocję tych win celem zwiększenia ich możliwości zbytu, biorąc pod uwagę sytuację rynkową, która miała poważny wpływ na lokalny sektor wina.

(68) Biorąc to pod uwagę, władze francuskie zauważają, że jeśli chodzi o pomoc na promocję – jej finansowanie jest dozwolone do wysokości 100 %. Jeśli chodzi o pomoc dla reklamy, władze francuskie zwracają uwagę na fakt, że chodziło tu o kampanie reklamowe produktów z oznaczeniem AOC, finansowanych poprzez ściągnięte opłaty parafiskalne i dobrowolne składki.

(69) W odpowiedzi na prośbę Komisji władze francuskie przesłały wzory użytych materiałów reklamowych.

3. KOMENTARZE DOTYCZĄCE UWAG STRON TRZECICH

(70) Pismem z dnia 10 września 2004 r. władze francuskie odpowiedziały na uwagi przekazane przez strony trzecie. Tłumacząc w nim, że w uwagach tych wspomniany jest fakt, jakoby pomoc została wycofana z finansowania celu, na jaki została początkowo przeznaczona i wykorzystana na rzecz spółki będącej konkurentem zainteresowanej strony trzeciej. Władze francuskie wyraziły swoją dezaprobatę wobec takich sugestii, które bezpośrednio podałaby w wątpliwość uczciwość różnych organów administracyjnych, których to dotyczy i w związku z tym poprosiły Komisję by nie brała pod uwagę takich argumentów.

V. OCENA

1. ARTYKUŁ 87 UST. 1 TRAKTATU

(71) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu, „z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w [niniejszym] Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub

produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.”

(72) Artykuł 76 rozporządzenia (EWG) nr 822/87, obowiązujący w momencie przyznawania pomocy przewidywał, że z zastrzeżeniem postanowień sprzecznych z tym rozporządzeniem art. 92, 93 i 94 Traktatu (które stały się art. 87, 88 i 89) miały zastosowanie do produkcji i handlu produktami winiarskimi.

1.1. ISTNIENIE SPECJALNYCH PRZYWILEJÓW FINANSOWANYCH Z FUNDUSZY PAŃSTWA

(73) Za pomoc interwencyjną uważa się wszelką pomoc, która w jakiejkolwiek formie może faworyzować bezpośrednio lub pośrednio przedsiębiorstwa, lub która może zostać uznana za korzyść ekonomiczną, której przedsiębiorstwo z niej korzystające nie uzyskałoby w normalnych warunkach rynkowych.

(74) Jeśli chodzi o charakter składek, o których mowa, Komisja zauważa, że, aby miały one wszystkie pożądane skutki konieczne było przyjęcie ustawy przez władze publiczne, a w związku z tym uzyskane w wyniku ich wprowadzenia fundusze służyły jako instrument dla wprowadzenia polityki popieranej przez państwo. Poza tym nie zostało ustalone, że beneficjenci tej pomocy podlegają również obowiązkowi wspomnianych opłat. Z tego powodu pomoc ta nie spełnia kryteriów, jakie Trybunał Sprawiedliwości zaproponował w swoim orzecznictwie, a które pozwalają na uniknięcie niezgodności z art. 87 ust. 1 Traktatu ⁽¹²⁾. Z tego względu na etapie procedury dochodzenia Komisja uważa, że chodzi w tym wypadku o opłaty parafiskalne, tzn. o źródła publiczne.

(75) Poza tym, zgodnie z orzecznictwem Trybunału, za pomoc interwencyjną uważa się wszelką pomoc, która w jakiejkolwiek formie zmniejsza obciążenia wpływające normalnie na budżet przedsiębiorstwa i które, nie będąc subwencjami w ścisłym znaczeniu tego słowa, mają taki sam charakter i odnoszą identyczne skutki. ⁽¹³⁾

(76) Jeśli chodzi o ustalenie istnienia, czy też charakteru pomocy, musi to zostać zrobione na poziomie potencjalnych beneficjentów Planu Rivesaltes, a także składek międzybranżowych na działalność reklamowo-promocyjną i funkcjonowanie niektórych AOC oraz ich finansowanie. W danym wypadku udzielone poparcie faworyzowało niektóre przedsiębiorstwa w tym sensie, że pomoc została udzielona jedynie producentom AOC działającym w ściśle określonych rejonach.

1.2. WPŁYW NA WYMIANĘ HANDLOWĄ

(77) Dla ustalenia czy pomoc jest objęta zakresem zastosowania art. 87 ust. 1 Traktatu należy na zakończenie ustalić, czy może ona mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

⁽¹²⁾ Postanowienie Trybunału z dnia 15 lipca 2004 r., sprawa C-345/02, Pearle, nie opublikowana jeszcze w Zbiorze orzecznictwa.

⁽¹³⁾ Postanowienie Trybunału z dnia 22 maja 2003 r., sprawa C-355/00, Freskot, Zb.Orz. str. I-5263.

⁽¹¹⁾ Pismo Komisji nr SG(D)(90) 25148 z 22.8.1990.

(78) Trybunał stwierdził, że kiedy korzyść przyznana przez państwo członkowskie wzmacnia pozycję pewnej kategorii przedsiębiorstw w stosunku do innych, konkurencyjnych przedsiębiorstw w wymianie wewnątrzwspólnotowej, należy uznać, że ta korzyść wywiera wpływ na te ostatnie. ⁽¹⁴⁾.

(79) Z faktu istnienia wymiany handlowej między państwami członkowskimi w sektorze wina wydaje się jasno wynikać, że w sektorze tym istnieje wspólna organizacja rynku.

(80) Poniższa tabela pokazuje przykładowo poziom wymiany handlowej produktów winiarskich między Francją i innymi państwami członkowskimi w ciągu dwóch ostatnich lat przeprowadzania wspomnianych wyżej przekształceń we Francji.

	Wino	
	Wspólnota w składzie z dnia 30.4.2004	Francja
1999/2000		
Produkcja nadająca się do wykorzystania	168 076 000 hl	54 271 000 hl
Wywóz do państw Wspólnoty w składzie z 30/04/2004	—	15 500 000 hl
Przywóz z państw Wspólnoty w składzie z 30/04/2004	—	5 700 000 hl

(81) Przyznana pomoc może więc mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłócić lub zagrozić konkurencji wskutek faworyzowania pewnych produktów przemysłu winiarskiego na szkodę produktów wytwarzanych w innych państwach członkowskich. Rzeczywiście sektor wina jest niezwykle otwarty na konkurencję na poziomie Wspólnoty i w związku z tym bardzo wrażliwy na jakiegokolwiek środki faworyzujące produkcję w którymś z państw członkowskich.

1.3. WNIOSKI DOTYCZĄCE CHARAKTERU „POMOCY” W ZNACZENIU ART. 87 UST. 1 TRAKTATU

(82) W świetle powyższych wyjaśnień Komisja uważa, że środki przyznane na korzyść przedsiębiorstw produkujących AOC, działających w pewnych określonych regionach, stanowią korzyść finansowaną z przyznanych im środków publicznych, z których inni operatorzy nie mogą korzystać, która zakłóca konkurencję faworyzując pewne przedsiębiorstwa i pewne produkty, a więc może mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Środek stanowi więc pomoc w znaczeniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

2. BADANIE ZGODNOŚCI POMOCY

(83) Artykuł 87 Traktatu dopuszcza jednak wyjątki od ogólnej zasady niezgodności pomocy państwa z Traktatem, mimo że niektóre z nich nie mają w sposób oczywisty zastosowania w tym wypadku – mianowicie wyjątki przewidziane w ust. 2 tego artykułu. Władze francuskie nie powoływały się na te wyjątki.

(84) Jeśli chodzi o odstępstwa od reguły przewidziane w art. 87 ust. 3 Traktatu, należy je ściśle interpretować podczas badania każdego programu pomocy o zasięgu regionalnym lub branżowym, czy też w przypadku wszelkich indywidualnych zastosowań mechanizmu pomocy ogólnej. W szczególności mogą być one przyznane jedynie w przypadkach, gdy Komisja może stwierdzić, że pomoc jest niezbędna dla zrealizowania jednego z przedstawionych celów. Przyznanie korzyści wynikających z odstępstw od zasady przyznawania pomocy, które nie spełniają powyższego wymogu stanowi zezwolenie na naruszenie zasad wymiany handlowej między państwami członkowskimi i zakłócenie konkurencji bez uzasadnienia względem interesów Wspólnoty, a równolegle przyznanie nienależnych korzyści przedsiębiorcom w niektórych państwach członkowskich.

(85) Komisja uważa, że omawiana tutaj pomoc nie jest przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionu, w którym poziom życia jest nienormalnie niski lub regionu, w którym istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia, zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu. Nie jest ona również przeznaczona na wspieranie realizacji ważnego projektu stanowiącego przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego, zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu. Pomoc nie jest również przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. d) Traktatu.

(86) Artykuł 87 ust. 3 lit. c) Traktatu przewiduje, że pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem. Aby móc skorzystać z odstępstwa od ogólnej zasady przewidzianego w tym punkcie, pomoc winna przyczyniać się do rozwoju omawianego sektora.

2.1. BEZPRAWNE PRYZNANIE POMOCY

(87) Komisja stwierdza, że władze francuskie nie powiadomiły Komisji o planach przyznania omawianej pomocy, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu. Artykuł 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999 określa jako pomoc przyznaną

⁽¹⁴⁾ Postanowienie Trybunału, z dnia 17 września 1980 r., sprawa 730/79 Philip Morris, Zb.Orz. str. I2671.

beprawnie nową pomoc wprowadzoną w życie z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu. Konieczność powiadomienia o pomocy państwa została potwierdzona w art. 1 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 659/1999 ⁽¹⁵⁾.

- (88) Ponieważ środki wdrożone przez Francję zawierają elementy pomocy państwa, wynika z tego, że chodzi tu o nową pomoc, o której Komisja nie została powiadomiona, czyli o pomoc przyznaną bezprawnie w rozumieniu Traktatu.

2.2. OKREŚLENIE WYTYCZNYCH MAJĄCYCH ZASTOSOWANIE DO ŚRODKÓW NIEZGŁOSZONYCH

- (89) Zgodnie z punktem 23.3 wytycznych rolnych i komunikatu Komisji w sprawie określenia zasad dotyczących uznania pomocy państwa za przyznaną bezprawnie ⁽¹⁶⁾, wszelka pomoc przyznana bezprawnie w znaczeniu art. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999 musi zostać uznana za taką zgodnie z zasadami i wytycznymi obowiązującymi w momencie jej przyznania.
- (90) Wytyczne rolne obowiązują od dnia 1 stycznia 2000 r. W związku z tym jakakolwiek pomoc przyznana po tej dacie będzie musiała być oceniana w świetle tych wytycznych. Z drugiej strony jakakolwiek pomoc przyznana przed tą datą będzie musiała w danym wypadku być oceniana w świetle przepisów obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2000 r.
- (91) Punkt 3.2 wytycznych rolnych przewiduje, że nawet jeśli artykuły 87, 88 i 89 Traktatu mają pełne zastosowanie do sektorów objętych wspólną organizacją rynku, ich stosowanie podlega jednak przepisom ustalonym przez odpowiednie zarządzenia. Inaczej mówiąc, odwołanie się przez państwo członkowskie do przepisów art. 87, 88 i 89 Traktatu nie może zwolnić go od stosowania przepisów regulujących dany rynek ⁽¹⁷⁾. Komisja musi również zbadać czy pomoc nie ma negatywnego wpływu na funkcjonowanie danych rynków i czy w związku z tym nie jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.
- (92) Jeśli chodzi o pomoc przewidzianą w Planie Rivesaltes, była ona przyznana między 1 stycznia 1997 r. a 31 lipca 2000 r., tzn. przed wejściem w życie w dniu 1 sierpnia 2000 r. rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wina. Ponieważ chodzi o środki dotyczące zakresu zastosowania wspólnej organizacji rynku wina, powinny one zostać zbadane w świetle przepisów prawnych obowiązujących w tym okresie, tzn. rozporządzenia (EWG) nr 822/87.
- (93) Jeśli chodzi o pomoc na działania reklamowo-promocyjne prowadzone przez niektóre AOC, które według władz francuskich nie zostały ponownie wprowadzone po dniu 31 grudnia 2000 r., zgodność przyznanej pomocy musi zostać sprawdzona w świetle wytycznych mających zastosowanie do pomocy państwa na reklamę produktów wymienionych w załączniku I Traktatu WE i niektórych

produktów niezawartych w załączniku I ⁽¹⁸⁾, którego punkt 70 przewiduje, że każda pomoc przyznana bezprawnie z punktu widzenia art. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999 jest oceniana zgodnie z zasadami i wytycznymi obowiązującymi w momencie przyznania pomocy.

- (94) Jeśli chodzi o pomoc państwa finansowaną za pomocą opłaty parafiskalnej, działania finansowane w ramach tej pomocy, a także metody finansowania muszą być przedmiotem badania przez Komisję.

2.3. ANALIZA W ŚWIECIE OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW

2.3.1. Pomoc

2.3.1.1. Premia za wyłączenie

- (95) Premia za wyłączenie była finansowana przez składki międzybranżowe na restrukturyzację winnic, które zostały określone jako obowiązkowe przez władze publiczne. Premia miała na celu zrekompensowanie producentom strat dochodów spowodowanych ich zobowiązaniem się do nieużywania określenia AOC „Rivesaltes” i do zmiany profilu produkcji na wina stołowe i wina stołowe o oznaczeniu geograficznym.
- (96) Tymczasem premie za wyłączenie w takim ujęciu jak zostało to przewidziane w ustaleniach dotyczących pomocy francuskiej nie były przewidziane przez wspólną organizację rynku, a konkretnie przez rozporządzenie (EWG) nr 456/80. Rozporządzenie to przewidywało jedynie premię za czasowe lub definitywne zaprzestanie produkcji, wypłacaną kiedy producent decydował się przyczynić się do zmniejszenia uprawy winorośli, zwłaszcza poprzez wykarczowanie winorośli.
- (97) Komisja stwierdziła, że środek francuski nie miał na celu zmniejszenie produkcji wina, lecz jedynie zaprzestanie oznakowania AOC Rivesaltes. W związku z tym, ponieważ nie nastąpiło żadne zmniejszenie uprawy winorośli i premia ta nie finansowała żadnych działań polegających na zaniechaniu produkcji, środek ten nie dotyczy zakresu działania dawnej wspólnej organizacji rynku wina.
- (98) Mimo że stosowanie rozporządzenia (EWG) nr 456/80 wydaje się tu wykluczone, jako że nie miało miejsca zaniechanie produkcji, środek powinien zostać zbadany w świetle innych przepisów horyzontalnych dotyczących kwestii pomocy państwa. W istocie art. 17 rozporządzenia (EWG) nr 456/80 określał, że przepisy tego rozporządzenia nie stanowią przeszkody w przyznaniu pomocy przewidzianej ustawodawstwem krajowym i przeznaczonej na osiągnięcie celów analogicznych do tych, które określa to rozporządzenie, pod warunkiem przeprowadzenia badania na podstawie artykułów 92, 93 i 94 Traktatu (które stały się artykułami 87, 88 i 89).
- (99) Wspomniane środki nie przewidywały zaniechania produkcji. Nie mogą więc one zostać uznane za środki przeznaczony na osiągnięcie celu analogicznego do celów zawartych w rozporządzeniu (EWG) nr 456/80, inaczej mówiąc analogicznego do zmniejszenia upraw winorośli.

⁽¹⁵⁾ „Nowa pomoc” oznacza każdą pomoc, czyli programy pomocowe i pomoc indywidualną, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianą istniejącej pomocy.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 119 z 22.5.2002, str. 22.

⁽¹⁷⁾ Postanowienie Trybunału z dnia 26 czerwca 1979 r., sprawa 177/78, Komisja ds. Świń i Bekonu przeciwko McCarrenowi, Zb.Orz. str. 2161.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 252 z 12.9.2001, str. 5.

- (100) Władze francuskie same wyjaśniały, że środek nie realizował celu zmniejszenia uprawy winorośli, ponieważ beneficjenci zobowiązali się do zaakceptowania sprzedaży produkcji pochodzącej z „wyłączonych” winnic jako wino stołowe lub wino stołowe z określeniem regionu, a nie jako AOC.
- (101) Władze francuskie sprecyzowały, że premia miała na celu zapewnienie beneficjentom rekompensaty za ich zobowiązanie się do zaniechania sprzedaży produkcji z „wyłączonych” winnic jako AOC. Tak więc, według władz francuskich nie stanowiła ona dla beneficjentów dodatkowego dochodu, tylko zwykłą rekompensatę z tytułu utraty dochodów. Jednak premia ta nie może zostać uznana za zwykłą dotację operacyjną, która byłaby niesłusznym obciążeniem budżetu.
- (102) Tymczasem wbrew temu, co twierdzą władze francuskie, Komisja jest zdania, że pomoc krajowa miała na celu ulgi finansowe dla producentów, którzy jako przedsiębiorcy zdecydowali się na dobrowolne podjęcie działania natury czysto handlowej, którego koszty wydają się być wydatkami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej. W istocie rekompensata przez państwo utraty dochodów, na którą podmioty gospodarcze dobrowolnie się zgadzają, stanowi pomoc państwa, której skutkiem jest złagodzenie reperkusji ekonomicznych takiego działania.
- (103) Zgodnie ze stałą praktyką stosowaną przez Komisję przed przyjęciem, w dniu 1 stycznia 2000 r., wytycznych rolnych i zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości⁽¹⁹⁾, pomoc na dotacje operacyjne to taka pomoc, która ma na celu zwolnienie przedsiębiorstwa z kosztów, które musiałoby ono normalnie ponieść w ramach bieżącego prowadzenia swojej normalnej działalności. Trybunał przypomina, że zgodnie ze stałym orzecznictwem dotacje operacyjne nie mogą w żadnym wypadku zostać uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu wówczas, gdy mogą one przez sam swój charakter zmienić warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (104) To rozumowanie jest powtórzone w punkcie 3.5 wytycznych rolnych, który przewiduje, że jednostronna pomoc państwa przeznaczona jedynie na poprawę sytuacji finansowej producentów, ale która w żaden sposób nie przyczynia się do rozwoju sektora, a w szczególności pomoc przyznana jedynie na podstawie ceny, ilości, jednostki produkcji, czy też jednostki środka produkcji jest uznawana za dotację operacyjną, niezgodną ze wspólnym rynkiem. Wspomniany punkt 3.5 dodaje, że chodzi tu w istocie o pomoc, która może mieć negatywne oddziaływanie na mechanizmy kierujące wspólną organizacją rynku.
- (105) Komisja zauważa, że pomoc została przyznana od hektara rocznie na podstawie kontynuowania produkcji i że w związku z tym była ona ściśle związana z ilością wyprodukowanego wina.
- (106) Komisja uważa więc, że premia za wyłączenie stanowi dotację operacyjną mogącą zakłócić mechanizm regulujący wspólną organizację rynku wina i że z tego powodu jest ona niezgodna z mającymi tu zastosowanie zasadami rynku i konkurencji.
- 2.3.1.2. Pomoc na restrukturyzację w ścisłym znaczeniu tego słowa**
- (107) Artykuł 14 rozporządzenia (EWG) nr 822/87 przewiduje, że jakkolwiek pomoc krajowa dla winnic jest zabroniona od dnia 1 września 1988 r., z wyjątkiem pomocy spełniającej kryteria, mające pozwolić na osiągnięcie celu ograniczenia wielkości produkcji lub poprawy jakości, nie powodując przy tym wzrostu produkcji.
- (108) Rozporządzenie (EWG) nr 2741/89 ustala kryteria, na podstawie których oceniane są projekty pomocy krajowej dla obszarów obsadzonych winoroślą, dopuszczalne zgodnie z art. 87, 88 i 89 Traktatu (które stały się art. 87, 88 i 89).
- (109) Artykuł 2 tego rozporządzenia przewiduje, że projekty pomocy krajowej muszą wykazać w zadowalający sposób przestrzeganie celu, określonego w art. 14 ust. 2, akapit 2 rozporządzenia (EWG) nr 822/87, polegającego na zmniejszeniu wielkości produkcji i poprawy jakości, nie pociągając za sobą zwiększenia produkcji.
- (110) Artykuł 3 tego rozporządzenia przewiduje, że do sadzenia powinna zostać użyta odmiana, która na danym obszarze nie jest uznana za wysoce wydajną, uważana jest za poprawiającą jakość i która jest konkretnie zatwierdzona przez władze krajowe w ramach projektu danej pomocy.
- (111) Władze francuskie przypomniały, że zgodnie z art. 9 rozporządzenia Rady (EWG) nr 822/87 przekazują one corocznie do Biura Statystycznego Wspólnot Europejskich wykaz obszarów zajętych pod uprawę winorośli, wraz z ich klasyfikacją według departamentów i typów produkowanych winogron (winogron, z których produkuje się wina gatunkowe w określonych regionach (VQPRD), winogrona stołowe), a także wykazy karczowania upraw winorośli przedstawione zgodnie z tym samym modelem klasyfikacji, tzn. według departamentów i według typów produkowanych winogron. Władze francuskie załączyły kopie przesłanych tabel dotyczących kampanii 1997/1998.
- (112) Komisja rzeczywiście otrzymała od władz francuskich informacje dotyczące odmian stosowanych w ramach restrukturyzacji, które pozwoliły jej na stwierdzenie przestrzegania warunków przypomnianych w motywach 107 do 110. Te informacje już w przeszłości pozwoliły Komisji stwierdzić, że odmiany te odpowiadają cechom wymagany przez przepisy wspólnotowe obowiązujące w momencie przyznania pomocy.

⁽¹⁹⁾ Cytowane wcześniej orzeczenie Trybunału w sprawie Siemens.

- (113) Artykuł 5 rozporządzenia (EWG) nr 2741/89 przewiduje, że wysokość pomocy przyznanej na jeden hektar obsadzony winoroślą nie może przekraczać 30 % rzeczywistych kosztów wykarczowania i sadzenia. Koszty, które należy wziąć pod uwagę przy przyznawaniu pomocy mogły zostać określone ryczałtowo dla każdego regionu, zwłaszcza na podstawie charakterystyk geomorfologicznych.
- (114) Zgodnie ze wstępnymi informacjami dostarczonymi przez władze francuskie, po zsumowaniu wszystkich źródeł finansowania, udział władz publicznych w kosztach rzeczywistej przeprowadzonej restrukturyzacji wynosił około 29,11 %. Tak więc władze francuskie stwierdzają, że całkowita wysokość pomocy nie przekroczyła limitu 30 % przewidzianego przez przepisy wspólnotowe.
- (115) Artykuł 5 rozporządzenia (EWG) nr 2741/89 przewiduje, że istotnym elementem obliczania kosztów restrukturyzacji jest pomoc rzeczywiście przyznana na jeden hektar obszaru obsadzonego winoroślą. Takie rozumowanie wydaje się wykluczać obliczenia ogólne na poziomie akcji restrukturyzacji, a co za tym idzie obliczenia oparte na średnich kosztach całkowitych na jeden hektar.
- (116) Komisja uważa, że biorąc pod uwagę koszty na jeden hektar przedstawione przez władze francuskie (110 000 FRF/ha), limit udzielonej w danym wypadku pomocy musiał wynosić odpowiednio do 33 000 FRF/ha i do 30 % kosztów rzeczywiście poniesionych przez indywidualnych producentów.
- (117) Zgodnie z nowymi informacjami dostarczonymi przez władze francuskie, w sumie w ramach planu wypłacono kwotę 36,623 mln FRF z tytułu odnowienia winnic, na powierzchni 1 238 ha, dla 875 producentów. Ilość przypadków, gdzie suma ta przekroczyła 33 000 FRF/ha wynosiła 221 i dotyczyła powierzchni 166 ha, co odpowiada kwocie 883 000 FRF.
- (118) Komisja stwierdziła, że każde przekroczenie 30 % rzeczywistych kosztów i/lub limitu 33 000 FRF/ha w indywidualnych przypadkach stanowi pomoc państwa niezgodną z obowiązującymi zasadami.

2.3.1.3. Pomoc na działania reklamowo-promocyjne oraz dotacje operacyjne dla AOC, których to dotyczy

- (119) Komisja zatwierdziła ostatecznie, w ramach pomocy państwa nr N 184/97 i na okres do końca roku 2002, pomoc państwa finansowaną przez opłatę parafiskalną służącą między innymi na pokrycie działań reklamowych i promocyjnych i funkcjonowania na rzecz CIVDN. Początkowe ustalenie zostało zatwierdzone przez Komisję w 1990 r., w ramach pomocy państwa nr N 230/90. Komisja stwierdziła wówczas, że pomoc na zbiorowe działania promocyjne mające na celu poprawienie wizerunku marki naturalnych win słodkich wśród konsumentów i zwiększenie ich sprzedaży została przyznana zgodnie z przepisami ramowymi pomocy krajowej na reklamę artykułów rolnych i niektórych produktów nieuwzględnionych w załączniku II Traktatu EWG, jednak z wyjątkiem produktów rybnych⁽²⁰⁾, mającymi zastosowanie do tego typu pomocy. Ponadto Komisja uważa, że koszty odnoszące się do wydatków administracyjnych CIVDN nie powinny być uznane za pomoc w ścisłym znaczeniu tego słowa.
- (120) Komisja uważa, że zezwolenie wydane w ramach pomocy państwa nr N 184/97 nie stanowi domniemanej zgody na każdą zmianę czy też, jak w omawianym przypadku, każdy inny środek stanowiący dodatek do pomocy uprzednio zatwierdzonej.
- (121) Tymczasem władze francuskie potwierdziły, że akcje reklamowo-promocyjne prowadzone dzięki wpływom pochodzącym ze składki CVO miały taki sam charakter jak te, które finansowano dzięki wpływom z opłaty parafiskalnej, o której Komisja została powiadomiona i która została przez Komisję zatwierdzona. Według władz francuskich chodziło więc tu wyłącznie o zwiększenie całkowitego budżetu dla tego środka.
- (122) Na podstawie faktu, że te same warunki zostały przyjęte dla przydzielenia wyżej wspomnianej pomocy Komisja, odwołując się do swojej decyzji w ramach pomocy państwa nr N 184/97, jest więc w stanie stwierdzić, że pomoc na działania reklamowo-promocyjne i na dotacje operacyjne dla AOC finansowana poprzez nowe składki jest zgodna z obowiązującymi zasadami konkurencji.
- (123) Komisja odnotowuje uwagi stron trzecich, zgodnie z którymi finansowane w ten sposób działania stanowią pogwałcenie zasad konkurencji dotyczących reklamy produktów rolnych, ponieważ zostały one jakoby wypłacone określonym przedsiębiorstwom. Tymczasem dowody przedstawione celem uzasadnienia tej tezy wydają się raczej wskazywać na to, że wspomniane wyżej działania stanowią środki promocji, które można uznać za działania w ramach pomocy technicznej, których beneficjentami mogą być plantatorzy winnic.
- #### **2.3.2. Finansowanie pomocy**
- (124) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości⁽²¹⁾, Komisja uważa normalnie, że finansowanie pomocy państwa za pomocą obowiązkowych obciążeń może mieć wpływ na pomoc w tym sensie, że będzie ona stanowiła ochronę w większym stopniu niż pomoc w ścisłym znaczeniu tego słowa. Wspomniane tu składki stanowią w istocie obowiązkowe obciążenia. Na podstawie tego samego orzecznictwa Komisja uważa, że pomoc nie może być finansowana z opłat parafiskalnych, obciążających również produkty importowane z innych państw członkowskich.
- (125) Komisja stwierdziła już uprzednio, mianowicie w odniesieniu do pomocy państwa nr N 184/97, że system wprowadzony przez władze francuskie nie uderzał w produkty importowane.

⁽²⁰⁾ Dz.U C 302 z 12.11.1987, str. 6.

⁽²¹⁾ Postanowienie Trybunału z dnia 25 czerwca 1970 r., sprawa 47/69, Francja przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. 487.

(126) Z dokumentów ustalających opłaty parafiskalne, o których mowa wynika, że uderzają one jedynie w produkcję win słodkich naturalnych z oznaczeniem AOC z regionu Pirenejów Wschodnich. Jeśli chodzi o premię za wyłączenie, została ona sfinansowana przez składkę uderzącą jedynie w produkcję regionalną win, których dotyczy środek, a więc z wykluczeniem wszelkich produktów importowanych.

(127) Można więc wyciągnąć wniosek, że żaden produkt importowany nie jest, ani nie był obłożony opłatami fiskalnymi o których mowa.

VI. WNIOSEK

(128) Pomoc państwa, którą Francja wdrożyła w formie „premi za wyłączenie” przyznanej francuskim producentom wina, którzy zobowiązali się nie używać oznaczenia AOC „Rivesaltes” lub „Grand Roussillon” od zbiorów 1996 r. do zbiorów 2000 r. włącznie, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

(129) Pomoc państwa, którą Francja wdrożyła w formie planu restrukturyzacji winnicy AOC Rivesaltes, od zbiorów 1996 r. do zbiorów 2000 r. włącznie, przyznana w wysokości przekraczającej w indywidualnych przypadkach 30 % kosztów realnych i/lub limitu 5 030,82 EUR/ha (33 000 FRF/ha), jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

(130) Pomoc państwa, którą Francja wdrożyła między 1 stycznia 1998 r., i 31 grudnia 2000 r. w formie działań reklamowo-promocyjnych i dotacji operacyjnych na rzecz AOC „Rivesaltes”, „Grand Roussillon”, „Muscat de Rivesaltes” i „Banyuls”, jest zgodna ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

(131) Omawiane tu środki nie zostały zakomunikowane Komisji zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu i w związku z tym stanowią pomoc przyznaną bezprawnie w znaczeniu art. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999.

(132) Komisja żąda, że Francja wprowadziła wyżej wspomnianą pomoc z pogwałceniem art. 88 ust. 3 Traktatu.

(133) Jeśli chodzi o środki wdrożone bez oczekiwania na ostateczną decyzję Komisji, należy przypomnieć, że w związku z obligatoryjnym charakterem zasad procedur określonych w art. 88 ust. 3 Traktatu, zasad, których bezpośrednie działanie uznał Trybunał Sprawiedliwości w orzeczeniach wydanych dnia 19 czerwca 1973 r. w sprawie 77/72, Carmine Capolongo przeciwko Azienda Agricola Maya ⁽²²⁾, 11 grudnia 1973 r. w sprawie 120/73, Gebrueder Lorenz GmbH przeciwko Niemcom ⁽²³⁾ i 22 marca 1977 r. w sprawie 78/76, Steinicke et Weinlig przeciwko Niemcom ⁽²⁴⁾, nie można orzec *a posteriori* o niesłuszności określenia danej pomocy za przyznaną

bezprawnie (orzeczenie wydane dnia 21 listopada 1991 r. w sprawie C-354/90, *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires et autres* przeciwko Francji) ⁽²⁵⁾.

(134) Trybunał Sprawiedliwości przypominał, że kiedy pomoc, której finansowanie stanowi jej część integralną, została wdrożona z nieposzanowaniem obowiązku zgłaszania, sądy krajowe mają w zasadzie obowiązek nakazać zwrot opłat lub składek pobranych na finansowanie tej pomocy. Przypomina on również, że w gestii sądów krajowych leży ochrona praw należących do kompetencji sądu w przypadku ewentualnego złamania przez władze krajowe zakazu wdrożenia pomocy, który został określony w art. 88 ust. 3 ostatnie zdanie Traktatu i który ma bezpośredni efekt. Takie złamanie zakazu, na które powołują się pod sądni mogący się tym posłużyć, a które zostało stwierdzone przez sądy krajowe, powinno doprowadzić do wyciągnięcia przez te ostatnie wszelkich konsekwencji, zgodnie z prawem krajowym, w odniesieniu do ważności aktów dotyczących wdrożenia pomocy, o której mowa i do windykacji przyznanego wsparcia finansowego ⁽²⁶⁾.

(135) W przypadku niezgodności pomocy przyznanej bezprawnie ze wspólnym rynkiem, art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 przewiduje, że Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta. Ta windykacja jest konieczna dla przywrócenia poprzedniej sytuacji, poprzez zlikwidowanie wszelkich korzyści finansowych, z których beneficjent pomocy przyznanej niezgodnie z prawem mógł niesłusznie skorzystać od daty przyznania takiej pomocy.

(136) Artykuł 14 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 przewiduje, że odzyskana suma obejmuje również odsetki naliczane według właściwej stopy ustalonej przez Komisję. Odsetki są płatne od dnia, w którym pomoc przyznana bezprawnie została udostępniona beneficjentowi.

(137) Pomoc powinna być zwrócona zgodnie z procedurą przewidzianą przez francuskie przepisy prawne. Kwoty zawierają odsetki naliczane od dnia, w którym pomoc została udostępniona do dnia jej faktycznej windykacji. Naliczane są one na podstawie stopy referencyjnej Komisji, przewidzianej w metodzie określania stóp referencyjnych i aktualizacji ⁽²⁷⁾.

(138) Komisja nie posiada informacji dotyczących całkowitej kwoty pomocy przyznanej w ramach „premi za wyłączenie”, ponieważ nie zna wysokości wpływów ani ilości hektarów, które skorzystały z tej pomocy. Zaznaczając, że nie zmieniają one w żaden sposób wniosków Komisji, Komisja odnotowuje uwagi stron trzecich, zgodnie z którymi „premia za wyłączenie” miałyby stanowić przedmiot

⁽²⁵⁾ Zb.Orz. str. I-5505.

⁽²⁶⁾ Orzeczenie Trybunału z dnia 21 października 2003 r., w sprawach powiązanych C-261/01 i C-262/01, *Van Calster* e. adotychczas nieopublikowane w Zbiorze Orzeczeń.

⁽²⁷⁾ Komunikat Komisji dotyczący metody określania stawki referencyjnej i aktualizacji (Dz.U. C 273 z 9.9.1997, str. 3).

⁽²²⁾ Zb.Orz. str. 611.

⁽²³⁾ Zb.Orz. str. 1471.

⁽²⁴⁾ Zb.Orz. str. 595.

dodatkowego finansowania i dodatkowej pomocy państwa, które nie zostały zgłoszone przez władze francuskie. Zgodnie z informacjami, jakimi dysponuje Komisja, suma pomocy państwa przeznaczona na finansowanie „pomocy na restrukturyzację” wynosiła 11,01 mln EUR.

(139) Niniejsza decyzja nie przesądza konsekwencji, jakie Komisja wyciągnie w tym wypadku odnośnie do finansowania Wspólnej Polityki Rolnej z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR),

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Pomoc państwa, którą Francja wdrożyła w formie „premi za wyłączenie” przyznanej francuskim producentom wina, którzy zobowiązali się nie używać chronionej nazwy pochodzenia (AOC) „Rivesaltes” lub „Grand Roussillon” od zbiorów 1996 r. do zbiorów 2000 r. włącznie, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

2. Pomoc państwa, którą Francja wdrożyła w formie planu restrukturyzacji winnicy AOC Rivesaltes, od zbiorów 1996 r. do zbiorów 2000 r. włącznie, przyznana w wysokości przekraczającej 30 % kosztów realnych i/lub limitu 5 030,82 EUR/ha (33 000 FRF/ha) w indywidualnych przypadkach, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

3. Pomoc państwa, którą Francja wdrożyła między dniem 1 stycznia 1998 r. a 31 grudnia 2000 r. w formie działań reklamowo-promocyjnych i dotacji operacyjnych na rzecz AOC „Rivesaltes”, „Grand Roussillon”, „Muscat de Rivesaltes” i „Banyuls”, jest zgodna ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Artykuł 2

1. Francja podejmie konieczne środki celem windykacji od beneficjentów niezgodnej pomocy, określonej w art. 1 ust. 1 i 2.

Windykacja ma nastąpić niezwłocznie, zgodnie z procedurami prawa krajowego, co pozwoli na niezwłoczne i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji. Pomoc, która ma zostać odzyskana zawiera również odsetki naliczane od dnia, w którym została ona udostępniona beneficjentowi do dnia jej windykacji. Odsetki te naliczane są na podstawie stopy referencyjnej Komisji, przewidzianej w metodzie określania stóp referencyjnych i aktualizacji.

2. W celu odzyskania pomocy niezgodnej, określonej w art. 1 ust. 1, Francja poinformuje Komisję o całkowitej wysokości pomocy przyznanej w ramach tego środka, a także o jego finansowaniu, w tym o całkowitej wysokości wpływów ze składek międzybranżowych wprowadzonych w tym celu, a także o ilości hektarów, które skorzystały z „premi za wyłączenie”.

Artykuł 3

Francja poinformuje Komisję w terminie dwóch miesięcy od ogłoszenia niniejszej decyzji o środkach, jakie podjęła, aby się do niej zastosować.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Francuskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 19 stycznia 2005 r.

W imieniu Komisji

Mariann FISCHER BOEL

Członek Komisji

DECYZJA KOMISJI**z dnia 7 czerwca 2006 r.****w sprawie pomocy państwa C 25/2005 (ex NN 21/2005) udzielonej przez Republikę Słowacką na rzecz Frucona Košice, a.s.***(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 2082)***(Jedynie tekst w języku słowackim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)****(2007/254/WE)**

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 88 ust. 2,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag
zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami ⁽¹⁾ oraz mając na
względzie uwagi zainteresowanych stron,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

(1) W piśmie z dnia 15 października 2004 r., zarejestrowanym dnia 25 października 2004 r., Komisja otrzymała skargę dotyczącą pomocy państwa, co do której istnieje podejrzenie niezgodności z prawem, udzielonej na rzecz Frucona Košice, a. s.. Wnoszący skargę przesłał informacje uzupełniające dnia 3 lutego 2005 r. Spotkanie z wnoszącym skargę odbyło się 24 maja 2005 r.

(2) Na podstawie informacji otrzymanych od wnoszącego skargę, Komisja zwróciła się do Słowacji pismem z dnia 6 grudnia 2004 r. o informacje dotyczące kwestionowanego środka. Słowacja odpowiedziała pismem z dnia 4 stycznia 2005 r., zarejestrowanym dnia 17 stycznia 2005 r., w którym poinformowała Komisję o ewentualności udzielenia niezgodnej z prawem pomocy na rzecz Frucona Košice, a. s., i zwróciła się do Komisji o zatwierdzenie tej pomocy jako pomocy na ratowanie przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji finansowej. Słowacja przedłożyła informacje uzupełniające w piśmie z dnia 24 stycznia 2005 r., zarejestrowanym dnia 28 stycznia 2005 r. Komisja zwróciła się o dalsze informacje pismem z dnia 9 lutego 2005 r., na które otrzymała odpowiedź w piśmie z dnia 4 marca 2005 r., zarejestrowanym dnia 10 marca 2005 r. Spotkanie z władzami słowackimi odbyło się dnia 12 maja 2005 r.

(3) Pismem z dnia 5 lipca 2005 r. Komisja poinformowała Słowację, że zdecydowała o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE dotyczącego wspomnianej pomocy.

(4) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja zaprosiła zainteresowane strony do przedstawienia uwag w sprawie kwestionowanego środka.

(5) Władze słowackie przedłożyły swoje uwagi w piśmie z dnia 10 października 2005 r., zarejestrowanym dnia 17 października 2005 r. Komisja otrzymała uwagi od jednej zainteresowanej strony (beneficjenta) w piśmie z dnia 24 października 2005 r., zarejestrowanym dnia 25 października 2005 r. Przekazała je Słowacji, oferując możliwość ustosunkowania się do nich; uwagi Słowacji otrzymano w piśmie z dnia 16 grudnia 2005 r., zarejestrowanym dnia 20 grudnia 2005 r. Spotkanie z beneficjentem, na którym miał okazję wypowiedzieć się w tej sprawie, odbyło się dnia 28 marca 2006 r. Słowacja przedłożyła informacje uzupełniające w piśmie z dnia 5 maja 2006 r., zarejestrowanym dnia 8 maja 2006 r.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS POMOCY**1. Przedsiębiorstwo**

(6) Beneficjentem pomocy finansowej jest spółka Frucona Košice, a. s. (zwana dalej „beneficjentem”), która w czasie opisywanych wydarzeń prowadziła działalność w zakresie produkcji spirytusu i napojów spirytusowych, napojów bezalkoholowych, przetworów owocowo-warzywnych oraz octu. Beneficjent obecnie nie zajmuje się już produkcją spirytusu i napojów spirytusowych. Prowadzi jednak działalność polegającą na hurtowej sprzedaży spirytusu i napojów spirytusowych. Spółka znajduje się w regionie kwalifikującym się do otrzymania pomocy regionalnej zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE.

⁽¹⁾ Dz.U. C 233 z 22.9.2005, str. 47.

⁽²⁾ Patrz: przypis nr 1.

- (7) Beneficjent w czasie opisywanych wydarzeń zatrudniał około 200 osób. W swoich uwagach do decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego przekazał Komisji dane dotyczące swoich obrotów (włącznie z podatkiem akcyzowym i VAT), które zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1:

Obrót w różnych sektorach produkcji z uwzględnieniem podatku akcyzowego i VAT [w SKK]

	2002 r.	2003 r.	2004 r.
Ocet	[...] (*)	[...]	[...]
Przetwory owocowo-warzywne	[...]	[...]	[...]
Kapusta	[...]	[...]	[...]
Napoje bezalkoholowe gazowane	[...]	[...]	[...]
Napoje bezalkoholowe niegazowane	[...]	[...]	[...]
Sok – 100 %	[...]	[...]	[...]
Napoje spirytusowe	[...]	[...]	[...]
Wino jabłkowe	[...]	[...]	[...]
Syrop	[...]	[...]	[...]
Inne produkty/usługi	[...]	[...]	[...]
Razem	895 019 980	978 343 230	880 314 960 ⁽³⁾

- (8) Powyższe dane znacząco różnią się od danych, które Komisja otrzymała od władz słowackich, a które były zawarte w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego ⁽⁴⁾. Władze słowackie w reakcji na uwagi beneficjenta po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego nie wyraziły sprzeciwu wobec dokładności ww. liczb. Zdaniem władz słowackich beneficjent spełnia kryteria dotyczące średniego przedsiębiorstwa.

2. Obowiązujące przepisy prawa krajowego

- (9) Kwestionowanym środkiem jest umorzenie zobowiązania podatkowego przez Urząd Skarbowy Košice IV (zwany dalej „urzędem skarbowym”) w ramach tzw. układu z wierzycielami. Postępowanie to reguluje ustawa nr 328/91 o postępowaniu upadłościowym i układowym (zwana dalej „ustawą o upadłości”).
- (10) Układ z wierzycielami (zwany dalej „układem” lub „postępowaniem układowym”) to postępowanie nadzorowane przez sąd, którego celem jest, podobnie jak w przypadku postępowania upadłościowego, uregulowanie sytuacji finansowej spółek w stanie upadłości ⁽⁵⁾.

W postępowaniu upadłościowym spółka przestaje istnieć, a jej aktywa zostają sprzedane nowemu właścicielowi lub spółka ulega likwidacji. Natomiast w postępowaniu układowym spółka w stanie upadłości nadal prowadzi działalność bez zmiany właściciela.

- (11) Postępowanie układowe inicjuje spółka w stanie upadłości. Jego celem jest osiągnięcie porozumienia z wierzycielami (zwanego dalej „układem”) polegającego na tym, że spółka w stanie upadłości spłaca część swojego zadłużenia, a pozostała część zostaje umorzona. Układ taki musi zatwierdzić sąd nadzorujący postępowanie.

(*) Informacja poufna.

⁽³⁾ Obrót w EUR miał wynieść 23,6 mln EUR w 2002 roku, 25,7 mln EUR w 2003 r. i 23 mln EUR w 2004 r. Kurs wymiany przyjęty dla celów niniejszej decyzji wynosi: 1 EUR = 38 SKK.

⁽⁴⁾ Obrót ogółem miał wynieść 334 mln SKK (8,8 mln EUR) w 2002 r., 360 mln SKK (9,5 mln EUR) w 2003 r. i 720 mln SKK (19 mln EUR) w 2004 r.

⁽⁵⁾ Spółkę uznaje się za zagrożoną upadłością, jeśli posiada kilku wierzycieli i nie jest w stanie spłacić swoich zobowiązań w terminie 30 dni od dni ich wymagalności.

- (12) Wierzyciele, których wierzytelności zostały zabezpieczone, na przykład w drodze zastawu, występują jako wierzyciele uprzywilejowani. Aby wniosek układowy został przyjęty, wszyscy wierzyciele uprzywilejowani muszą zgłaszać za jego przyjęciem, natomiast w przypadku pozostałych wierzycieli wystarczy większość kwalifikowana. Wierzyciele uprzywilejowani głosują osobno i mają prawo zawetować wniosek.

- (13) Wierzyciele uprzywilejowani są w pozycji uprzywilejowanej także w postępowaniu upadłościowym. Zysk ze sprzedaży aktywów zabezpieczonych w postępowaniu upadłościowym powinien zostać wykorzystany wyłącznie w celu spłaty wierzytelności wierzycieli uprzywilejowanych. Jeśli ze sprzedaży nie można pokryć wszystkich wierzytelności wierzycieli uprzywilejowanych, pozostałe kwoty będą doliczone do drugiej grupy, w skład której wchodzi wierzytelności pozostałych wierzycieli. W drugiej grupie roszczenia wierzycieli zostają zaspokojone proporcjonalnie.
- (14) Zgodnie z ustawą o upadłości, spółka, która chce zawrzeć układ z wierzycielami, musi przedłożyć sądowi sprawującemu nadzór nad postępowaniem listę działań mających na celu reorganizację spółki i bieżące finansowanie działalności spółki po układzie z wierzycielami.
- (15) Na mocy ustawy nr 511/92 o administrowaniu podatkami i opłatami oraz o zmianach w systemie lokalnych organów fiskalnych (zwanej dalej „ustawą o administrowaniu podatkami”) spółka ma możliwość zwrócenia się do organów skarbowych o odroczenie płatności podatku. Od kwoty, której spłata została odroczone, nalicza się odsetki, a odroczony dług musi zostać zabezpieczony.
- (16) Ustawa o administrowaniu podatkami reguluje też procedurę egzekucji podatków, której celem jest zaspokojenie należności podatkowych państwa przez sprzedaż majątku nieruchomego, majątku ruchomego lub przedsiębiorstwa jako całości.

3. Kwestionowany środek pomocy

- (17) Beneficjent w okresie od listopada 2002 r. do listopada 2003 r. wykorzystał możliwość odroczenia płatności należnego podatku z tytułu akcyzy od spirytusu, które umożliwia ustawa o administrowaniu podatkami ⁽⁶⁾. Kwota odroczonego długu wyniosła w sumie 477 015 759 SKK (12,6 mln EUR). Zanim urząd skarbowy wyraził zgodę na odroczenie płatności, zgodnie z ustawą zabezpieczył wszystkie swoje wierzytelności na aktywach beneficjenta. Według władz słowackich wartość tych zabezpieczeń, na

podstawie ewidencji księgowej beneficjenta, wyniosła 397 476 726 SKK (10,5 mln EUR). Beneficjent twierdzi jednak, że wartość ta według szacunków rzeczoznawców pod koniec 2003 roku wynosiła 193 940 000 SKK (5 mln EUR). Jest to zdaniem beneficjenta wartość zabezpieczonych aktywów (majątku ruchomego, nieruchomości i wierzytelności) wyrażona w tzw. cenach rzeczoznawcy.

- (18) Od dnia 1 stycznia 2004 r. zmieniona ustawa o administrowaniu podatkami ograniczyła możliwość składania wniosków o odroczenie zobowiązań podatkowych do jednego razu w ciągu roku. Beneficjent wykorzystał tę możliwość w przypadku podatku akcyzowego za grudzień 2003 r., płatnego w styczniu 2004 r. Nie był jednak w stanie uregulować podatku akcyzowego lub odroczyć jego płatności za styczeń 2004 r., z terminem płatności w dniu 25 lutego 2004 r.. Na skutek tego, w myśl ustawy o upadłości, beneficjent stał się spółką w stanie upadłości. Utracił także koncesję na produkcję i przetwórstwo spirytusu.
- (19) Dnia 8 marca 2004 r. beneficjent złożył wniosek układowy we właściwym sądzie okręgowym. Sąd okręgowy zezwolił na postępowanie układowe decyzją z dnia 29 kwietnia 2004 r., stwierdziwszy, że zostały spełnione wszystkie ustawowe warunki dla wszczęcia postępowania układowego. Na posiedzeniu dnia 9 lipca 2004 r. wierzyciele głosowali za układem wnioskowanym przez beneficjenta. Układ został potwierdzony dnia 14 lipca 2004 r. decyzją sądu okręgowego sprawującego nadzór nad postępowaniem.
- (20) W sierpniu 2004 r. urząd skarbowy odwołał się od niniejszej decyzji sądu. Sąd Najwyższy na mocy decyzji z dnia 25 października 2004 r. zadecydował, że odwołanie jest bezpodstawne i uznał decyzję sądu okręgowego potwierdzającą układ za prawomocną i wykonalną od dnia 23 lipca 2004 r. Później prokurator generalny złożył odwołanie od decyzji wydanej przez Sąd okręgowy o wszczęcie nadzwyczajnego postępowania apelacyjnego. Niniejsze postępowanie toczy się nadal przed Sądem Najwyższym.

- (21) Wierzyciele i urząd skarbowy uzgodnili z beneficjentem następujący układ: beneficjent zapłaci 35 % długu w terminie jednego miesiąca od wejścia w życie układu z wierzycielami, a pozostałe 65 % długu wierzyciele umorzą. Wszyscy wierzyciele zostali potraktowani jednakowo. Konkretnie sumy dotyczące poszczególnych wierzycieli znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 2:

Stan zadłużenia beneficjenta przed postępowaniem układowym i po nim [w SKK]

Wierzyciel		Dług przed układem	Dług po układzie (*)	Umorzona kwota
Publiczny	Urząd Skarbowy	640 793 831	224 277 841	416 515 990

⁽⁶⁾ Podatek akcyzowy jest płacony co miesiąc.

Wierzyciel		Dług przed układem	Dług po układzie (*)	Umorzona kwota
Prywatny	Tetra Pak, a. s.	[...]	[...]	[...]
	MTM-obaly, s. r. o.	[...]	[...]	[...]
	Merkant, družstvo	[...]	[...]	[...]
	Vetropack, s. r. o.	[...]	[...]	[...]
Razem		64 459 1439 (7)	225 607 029	418 984 410

(*) Kwota, którą beneficjent ma obowiązek zapłacić wierzycielom.

(7) Razem dług przed układem w EUR wynosił 16,96 mln EUR, a kwota długu pozostałego po układzie wyniosła ogółem 5,93 mln EUR.

- (22) Należności urzędu skarbowego, które zostały objęte postępowaniem układowym, wynosiły 640 793 831 SKK (16,86 mln EUR) i obejmowały niezapłacony podatek akcyzowy za okres od maja 2003 r. do marca 2004 r., podatek VAT za okres od stycznia do kwietnia 2004 r. oraz naliczone grzywny i odsetki. Należności, które urząd skarbowy umorzył wyniosły 416 515 990 SKK (11 mln EUR). Układ przyniósł urzędowi skarbowemu 224 277 841 SKK (5,86 mln EUR).
- (23) Urząd skarbowy występował w postępowaniu układowym jako wierzyciel uprzywilejowany i jako taki sam oddzielnie głosował za układem. Uprzywilejowana pozycja urzędu skarbowego była spowodowana tym, że niektóre jego należności, będące przedmiotem postępowania układowego, były zabezpieczone w związku z odroczeniem zobowiązania podatkowego beneficjenta w 2002 r. i 2003 r. (patrz pkt 17). Wszyscy pozostali wierzyciele głosowali za wnioskowanym układem. Ich należności to zwykle niezabezpieczone należności handlowe.
- (24) Beneficjent, zgodnie z wymogami ustawy o upadłości, w swoim wniosku układowym opisał środki na reorganizację produkcji, dystrybucji i zatrudnienia (włącznie ze zwolnieniami nadmiaru pracowników).
- (25) W sferze organizacyjnej i w zakresie zatrudnienia beneficjent planował przedsięwziąć następujące kroki: utworzenie uniwersalnej załogi produkcyjnej do wszystkich prac produkcyjnych, reorganizację parku transportowego poprzez wyeliminowanie pojazdów o najniższej wartości końcowej i reorganizację działalności handlowej. Do wymienionych działań miało dojść zwolnienie 50 pracowników w okresie od marca do maja 2004 r. Kolejnych 50 pracowników miało w tym czasie pracować za 60 % wynagrodzenia miesięcznego.
- (26) Jeśli chodzi o sferę produkcji i technologii, beneficjent stwierdził, że skoro spółka straciła koncesję na produkcję spirytusu, właściwe będzie mógł wynająć urządzenia do produkcji od kwietnia 2004 r. Beneficjent planował zmniejszenie lub zaprzestanie produkcji niektórych nierentownych napojów bezalkoholowych i oświadczył, że każde wprowadzenie do produkcji nowego produktu tego typu będzie poprzedzone analizą opłacalności jego produkcji.
- (27) Następnie beneficjent opisuje kolejne działania: restrukturyzację kosztów, której osiągnięcie miałyby nastąpić w wyniku obniżenia kosztów produkcji wynikającego z zakończenia produkcji spirytusu oraz likwidację części transportu własnego spółki; sprzedaż starych urządzeń na złom.
- (28) Beneficjent planował także sprzedaż budynku administracyjnego, sklepu i budynku rekreacyjnego oraz wskazał możliwość sprzedania lub wynajęcia instalacji do produkcji octu. Władze słowackie w uwagach do decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego potwierdziły, że sprzedaż budynku administracyjnego, sklepu i budynku rekreacyjnego nie doszła do skutku.
- (29) Beneficjent planował intensywną sprzedaż zapasów gotowych produktów (8).
- (30) Zgodnie z omawianym wnioskiem beneficjent miał finansować układ z własnych źródeł (sprzedaż zapasów) w wysokości [poniżej 150] mln SKK oraz ze źródeł zewnętrznych w formie kredytu z banku komercyjnego – w wysokości 100 mln SKK. Zgodnie z informacjami przedłożonymi przez beneficjenta w reakcji na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego, należny dług został w końcu pokryty z przychodów pochodzących z emisji nowych akcji (21 mln SKK; 0,56 mln EUR), z przychodów ze sprzedaży zapasów ([poniżej 150] mln SKK; [poniżej 3,9] mln EUR) oraz dzięki kredytowi kupieckiemu od spółki Old Herold, s. r. o. ([70–130] mln SKK; [1,8–3,4] mln EUR). Termin płatności faktur Old Herold, s. r. o., wynosił 40 dni, co zdaniem beneficjenta było długim okresem, biorąc pod uwagę krytyczną sytuację beneficjenta. Dłuższy termin płatności umożliwił beneficjentowi uzyskanie odpowiedniej ilości środków pieniężnych.
- (8) Ze względu na to, że spółka utraciła koncesję na produkcję napojów alkoholowych i napojów na bazie alkoholu oraz zgodnie z informacjami udzielonymi przez wnoszącego skargę, sprzedaż ta dotyczyła prawdopodobnie przede wszystkim alkoholu.

- (31) Po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego władze słowackie poinformowały Komisję, że pozostały dług beneficjenta w stosunku do urzędu skarbowego w wysokości 224 277 841 SKK został zapłacony dnia 17 grudnia 2004 r. Władze słowackie potwierdziły, że do zakończenia postępowania prowadzonego przez Komisję Europejską wstrzymano umorzenie długu zatwierdzone w postępowaniu układowym.

III. DECYZJA O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA NA MOCY ART. 88 UST. 2 TRAKTATU WE

- (32) Komisja w swojej decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego wyraziła wątpliwość, czy kwestionowane umorzenie należnego podatku nie stanowi pomocy państwa. Komisja uznała do wniosku, że postępowanie urzędu skarbowego w ramach postępowania układowego nie spełnia wymogów testu prywatnego wierzyciela. Komisja przede wszystkim wysunęła wniosek, że urząd skarbowy w porównaniu z pozostałymi wierzycielami znajdował się w innej sytuacji pod względem prawnym, gdyż posiadał zabezpieczone należności i miał możliwość rozpoczęcia egzekucji podatkowej. Komisja wątpi, czy postępowanie układowe w porównaniu z postępowaniem upadłościowym lub egzekucją podatkową, jest najlepszym możliwym rozwiązaniem dla państwa.
- (33) Następnie Komisja poddała w wątpliwość zgodność kwestionowanej pomocy ze wspólnym rynkiem. W pierwszej kolejności wyraziła wątpliwość, czy pomoc można uważać za zgodną jako pomoc na ratowanie przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji finansowej, jak twierdziły władze słowackie. Pomocą na ratowanie przedsiębiorstwa może być wyłącznie wsparcie płynności finansowej w formie gwarancji kredytowych lub kredytów. Kwestionowanym środkiem jest jednak umorzenie długu, które odpowiada bezzwrotnej dotacji. Ponadto środek ten przyznano bez konieczności zapewnienia, że w ciągu sześciu miesięcy od zatwierdzenia środków na ratowanie przedsiębiorstwa beneficjent przedłoży plan restrukturyzacji lub plan likwidacji, bądź zwróci pomoc w pełnej kwocie.
- (34) Następnie Komisja zbadała zgodność kwestionowanego środka jako pomocy na restrukturyzację i poddała w wątpliwość spełnienie dwóch głównych warunków: istnienia planu restrukturyzacji, który zapewni przywrócenie długotrwale rentowności w rozsądnym okresie oraz ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum.

IV. UWAGI STRON ZAINTERESOWANYCH

- (35) Beneficjent oprócz informacji o stanie faktycznym, przedstawionych w części II przedłożył następujące uwagi.
- (36) Beneficjent twierdzi, że przyczyną jego trudności finansowych na początku 2004 roku była zmiana ustawy o administrowaniu podatkami, która ograniczyła możliwość odroczenia zobowiązania podatkowego do jednego razu w ciągu roku. Dla beneficjenta była to istotna zmiana, ponieważ, zgodnie z jego wypowiedzią, w poprzednich latach korzystał z powyższej możliwości.
- (37) Jeśli chodzi o samą sprawę, beneficjent twierdził po pierwsze, że w kompetencji Komisji nie leży badanie kwestionowanego środka, ponieważ środek ten zaczął obowiązywać przed datą przystąpienia do UE i nie miał zastosowania po przystąpieniu. Środek rzekomo zaczął obowiązywać przed przystąpieniem, ponieważ postępowanie układowe wszczęto dnia 8 marca 2004 r., a jak twierdzi beneficjent, zostało ono zatwierdzone przez sąd dnia 29 kwietnia 2004 r., tj. przed przystąpieniem Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej. Urzędy skarbowe, rzekomo w ramach negocjacji przed wszczęciem postępowania układowego, wyraziły zgodę na wnioskowany układ. W grudniu 2003 r. odbyło się spotkanie z Dyrekcją Skarbową Republiki Słowackiej, a dnia 3 lutego 2004 r. urząd skarbowy wysłał beneficjentowi pismo, w którym rzekomo potwierdził możliwość układu.
- (38) Następnie beneficjent twierdził, że jeśli Komisja jest zdania, iż zbadanie przedmiotowej sprawy leży w jej kompetencji, to i tak kwestionowany środek nie stanowi pomocy państwa, ponieważ zostały spełnione wymogi testu prywatnego wierzyciela.
- (39) Po pierwsze, beneficjent twierdzi, że porównanie postępowania układowego z egzekucją podatkową wprowadza w błąd, ponieważ wszczęcie pierwszego powoduje wykluczenie lub zawieszenie drugiego. Dlatego urząd skarbowy nie mógł wybrać egzekucji podatkowej. Beneficjent twierdzi też, że jeśli nie zainicjowałby dobrowolnie postępowania układowego, po kilku tygodniach lub miesiącach miałby ustawowy obowiązek wszczęcia postępowania upadłościowego lub postępowania układowego na mocy przepisów dotyczących niewypłacalności.
- (40) Po drugie, beneficjent twierdzi, że decyzja państwa dotycząca zapobieżenia upadłości i poszukiwania rozwiązania w toku postępowania układowego spełnia wymogi testu prywatnego wierzyciela. Beneficjent przedkłada potwierdzenia dwóch audytorów i jednego syndyka masy upadłościowej na dowód tego, że urząd skarbowy otrzyma wyższą kwotę w krótszym terminie w przypadku postępowania układowego niż w przypadku postępowania upadłościowego. Beneficjent załącza także inne materiały i statystyki, mające potwierdzić, że postępowanie upadłościowe trwa na Słowacji średnio od 3 do 7 lat i przynosi bardzo ograniczone zyski ze sprzedaży składników majątku⁽⁹⁾.
- (41) Swoją analizę beneficjent opiera przede wszystkim na sprawozdaniu spółki audytorskiej EKORDA z dnia 7 lipca 2004 r., które urząd skarbowy rzekomo miał do dyspozycji przed głosowaniem wierzycieli dnia 9 czerwca 2004 r. Nie przedstawiono jednak żadnego dowodu na potwierdzenie tej tezy.
- (42) Zgodnie ze sprawozdaniem spółki EKORDA przychody ze sprzedaży składników majątku w przypadku upadłości wyniosłyby najwyżej 204 mln SKK (5,3 mln EUR), a po odliczeniu różnego rodzaju opłat w wysokości 45 mln SKK, zaledwie 159 mln SKK (4,2 mln EUR). Beneficjent sam skorygował kwotę opłat, które należało odliczyć (36 mln SKK) i uzyskał kwotę 168 mln SKK (4,4 mln

⁽⁹⁾ Beneficjent jako przykład podaje spółkę, która posiada podobne składniki majątku i prowadzi działalność w tym samym sektorze oraz inne bardziej ogólne średnie statystyczne dotyczące postępowania upadłościowego na Słowacji.

EUR). Nawet, jeśli urząd skarbowy jako jedyny wierzyciel uprzywilejowany i największy wierzyciel otrzymałby większość powyższych przychodów, omawiana kwota nadal byłaby niższa, niż ta, którą urząd skarbowy otrzymał po układzie.

- (43) Spółka EKORDA jako podstawę wykorzystała wartość księgową – na dzień 31 marca 2004 r. – rzeczowych aktywów trwałych, zapasów, środków pieniężnych i skorygowanych należności krótkoterminowych biorąc pod uwagę ich nieściągalność i niską zdolność kredytową. Spółka EKORDA skorygowała wartość nominalną składników majątku beneficjenta za pomocą tzw. współczynnika likwidacji w odniesieniu do każdego składnika majątku w przypadku sprzedaży w ramach postępowania upadłościowego (45 % w przypadku rzeczowych aktywów trwałych, 20 % na zapasy i należności krótkoterminowe, a 100 % w przypadku środków pieniężnych).
- (44) Spółka EKORDA uznała przyszłe wpływy podatkowe z działalności beneficjenta⁽¹⁰⁾, a także rozwój zatrudnienia w regionie oraz rozwój przemysłu spożywczego na Słowacji za bardzo istotne czynniki wpływające na decyzję o utrzymaniu działalności beneficjenta.
- (45) Beneficjent przedstawia jeszcze dwa sprawozdania. Audytor Marta Kochová uznała, że maksymalny przychód ze sprzedaży składników majątku, które nie zostały jednak wycenione, wyniósłby 100 mln SKK (2,6 mln EUR), lub – po odliczeniu opłat w wysokości 22 mln SKK – tylko 78 mln SKK (2 mln EUR). Nie podano żadnych dodatkowych informacji dotyczących powyższego sprawozdania. Syndyk masy upadłościowej Holovačová rzekomo twierdzi, iż jej zdaniem postępowanie układowe w ogóle jest bardziej korzystne dla wierzycieli niż upadłość. Jednym z argumentów jest to, iż w interesie wierzyciela leży kontynuacja działalności dłużnika (przyszłe przychody z handlu i podatków).
- (46) Po trzecie, beneficjent twierdzi, że należy wziąć pod uwagę aspekty długofalowe, na przykład przyszłe wpływy z podatków. Orzecznictwo wykluczające aspekty społeczno-polityczne wymogów testu prywatnego wierzyciela⁽¹¹⁾ rzekomo nie ma zastosowania, jeśli organ publiczny weźmie pod uwagę obliczenia przyszłych wpływów z podatku. Zdaniem beneficjenta sytuacja organu publicznego jest tu analogiczna z sytuacją prywatnego wierzyciela, będącego dostawcą, w którego interesie leży dalsze funkcjonowanie klienta. Beneficjent następnie powołuje się na orzecznictwo dotyczące zasady prywatnego inwestora.
- (47) Beneficjent dochodzi do wniosku, że wymogi testu prywatnego wierzyciela zostały spełnione, a kwestionowany środek nie stanowi pomocy państwa.
- (48) Jeśli jednak Komisja doszłaby do innego wniosku, beneficjent twierdzi, że sporny środek jest zgodny ze wspólnym

rynkiem jako pomoc na restrukturyzację. Twierdzi bowiem, że urząd skarbowy przed wydaniem zgody na układ zweryfikował potencjał planu operacyjnego beneficjenta w zakresie przywrócenia długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa. Brak formalnego planu restrukturyzacji w sytuacji, kiedy Komisja ma zaopiniować sprawę *ex post*, jest zdaniem beneficjenta nieistotny, ponieważ Komisja może się już przekonać, czy beneficjent faktycznie odzyskał rentowność. Beneficjent uznaje również, że w sytuacji opiniowania *ex ante* szczegółowy plan restrukturyzacji jest niezbędny. Następnie beneficjent krótko opisuje działania podjęte w celu restrukturyzacji: podwyższenie kapitału własnego, zwolnienia pracowników, sprzedaż zapasów. Beneficjent jest zdania, że wstrzymanie produkcji spirytusu i napojów spirytusowych oraz wynajęcie produkcyjnych składników majątku spółce Old Herold, s. r. o. są działaniami mającymi na celu restrukturyzację. Chociaż wstrzymanie produkcji pierwotnie było wymuszone utratą koncesji, beneficjent nie zwrócił się o wydanie nowej koncesji po układzie.

- (49) Zdaniem beneficjenta został też spełniony wymóg znaczącego wkładu beneficjenta w restrukturyzację.
- (50) W końcu beneficjent stwierdza, że fakt, iż prowadzi działalność gospodarczą w regionie wspieranym i jest jednym z największych regionalnych pracodawców także powinien być wzięty pod uwagę przy zastosowaniu wytycznych dotyczących pomocy na restrukturyzację.

V. UWAGI REPUBLIKI SŁOWACKIEJ

- (51) Władze słowackie w odpowiedzi na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego wyraziły kilka uwag dotyczących stanu faktycznego, które zostały już wymienione w części II.
- (52) Władze słowackie potwierdziły, że urząd skarbowy w czasie głosowania nad postępowaniem układowym nie wziął pod uwagę aspektu pomocy państwa. Urząd skarbowy nie uważał układu za formę pomocy państwa, dlatego od beneficjenta nie wymagano przedłożenia planu restrukturyzacji różniącego się od planu operacyjnego przedłożonego sądowi zgodnie z przepisami prawa regulującymi niewypłacalność.
- (53) W reakcji na uwagi beneficjenta, władze słowackie przedstawiły następujące uwagi.
- (54) Zdaniem władz słowackich uwagi beneficjenta dotyczące średniego czasu trwania postępowania upadłościowego i średniego zysku ze sprzedaży składników majątku w postępowaniu upadłościowym nie mają zastosowania w tym konkretnym przypadku. Ich zdaniem, ze względu na małą liczbę wierzycieli i istnienie składników majątku o dodatniej wartości likwidacyjnej, która przekracza kwotę uiszczoną na rzecz państwa po układzie, postępowanie

⁽¹⁰⁾ Z danych za 2004 rok, którymi spółka EKORDA posłużyła się w sprawozdaniu, wynika, że 98 % stanowi VAT i podatek akcyzowy.

⁽¹¹⁾ Beneficjent ma na myśli sprawę C 278-280/92, *Hiszpania przeciwko Komisji*, Zb. Orz. [1994] I-4103.

upadłościowe trwałoby krócej niż jego średni czas trwania, a zysk urzędu skarbowego byłby wyższy niż w przypadku układu. Dnia 21 czerwca 2004 r. słowackie urzędy skarbowe dokonały kontroli na miejscu w spółce i stwierdziły, że na dzień 17 czerwca 2004 r. beneficjent posiadał środki pieniężne w wysokości 161,3 mln SKK, należności w wysokości 62,8 mln SKK, zapasy spirytusu i napojów spirytusowych o wartości 84 mln SKK oraz rzeczowe aktywa trwałe o wartości księgowej 200 mln SKK.

(55) Władze słowackie są przekonane, że egzekucja podatkowa była faktyczną alternatywą dla urzędu skarbowego. Potwierdzają, że urząd skarbowy miał możliwość wszczęcia postępowania egzekucyjnego przed rozpoczęciem postępowania układowego oraz gdyby sąd odmówił zatwierdzenia układu (ponieważ urząd skarbowy jako wierzyciel uprzywilejowany nie głosowałby za przyjęciem wniosku w sprawie układu).

(56) Władze słowackie nie zgadzają się z twierdzeniem beneficjenta, że jego trudności finansowe były spowodowane zmianą ustawy o administrowaniu podatków. Zdaniem władz słowackich problemy finansowe beneficjenta były spowodowane strategią finansową wykorzystywania podatków pośrednich do prowadzenia działalności gospodarczej. Beneficjent powinien był zamiast tego po prostu pobierać podatki od swoich klientów i przekazywać je do budżetu państwa.

(57) Władze słowackie nie zgadzają się z tezą, że spotkanie z Dyrekcją Skarbową Republiki Słowackiej w grudniu 2003 r. jest dowodem wstępnej zgody urzędu skarbowego na układ. Władze słowackie przedłożyły pismo z dnia 6 czerwca 2004 r. wystosowane przez Dyrekcję Skarbową Republiki Słowackiej adresowane do podlegającego jej urzędu skarbowego, w którym powyższa dyrekcja instruuje urząd skarbowy, aby nie zgadzał się na układ wnioskowany przez beneficjenta, ponieważ jest on niekorzystny dla państwa. Omawiane pismo odnosiło się do innego pisma ministra finansów o bardziej ogólnym charakterze z dnia 15 stycznia 2004 r. adresowanego do podlegającej mu Dyrekcji Skarbowej Republiki Słowackiej, w którym minister przekazuje jej instrukcję, aby nie przystawała na takie wnioski układowe z wierzycielami, które oznaczałyby umorzenie przez urzędy skarbowe należności podatkowych. Ponadto władze słowackie interpretują pismo z dnia 3 lutego 2004 r., do którego nawiązywał beneficjent (patrz pkt 37), jako wyraźnie niezawierające zgody na układ w wysokości 35 %.

(58) Władze słowackie twierdzą, że beneficjent nie zapłacił podatku akcyzowego w określonym terminie odroczenia od stycznia 2001 r. do marca 2004 r. i regularnie korzystał z odroczeń.

(59) Zdaniem władz słowackich wyraźne różnice w szacunkach zawartych w dwóch sprawozdaniach z kontroli (patrz pkt 41 i 45) budzą wątpliwości co do wiarygodności obu sprawozdań. Wątpliwości budzi przede wszystkim współczynnik likwidacji, który spółka EKORDA zastosowała

wobec aktywów obrotowych. Współczynnik ten powinien być wyższy niż 20 %.

(60) I wreszcie zdaniem władz słowackich beneficjent nie opracował realnego planu restrukturyzacji, a działań proponowanych przez beneficjenta w ramach postępowania układowego nie można uznać za działania restrukturyzacyjne

VI. OCENA

1. Kompetencje Komisji

(61) Ponieważ część wydarzeń istotnych dla niniejszego przypadku miała miejsce przed przystąpieniem Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r., Komisja musiała najpierw stwierdzić, czy w jej kompetencji leży rozstrzygnięcie o kwestionowanym środku.

(62) Komisja nie może badać środków, które zostały zrealizowane przed przystąpieniem do UE i które nie mają zastosowania po przystąpieniu ani na podstawie procedury mechanizmu przejściowego, ustanowionej na mocy pkt 3 załącznika IV Traktatu o przystąpieniu, ani na mocy zasad określonych w art. 88 Traktatu WE. Traktat o przystąpieniu ani Traktat WE nie wymagają ani nie uprawniają Komisji do badania środków tego rodzaju.

(63) Z drugiej strony na mocy Traktatu WE środki, które weszły w życie po przystąpieniu państwa do UE w sposób oczywisty należą do kompetencji Komisji. W celu określenia czasu, kiedy dany środek zaczął obowiązywać jako decydujące kryterium ma zastosowanie wiążący akt prawny, w którym właściwy organ krajowy zobowiązuje się do udzielenia pomocy (¹²).

(64) Beneficjent w tym przypadku twierdził, że kwestionowany środek zaczął obowiązywać przed przystąpieniem do UE, a po przystąpieniu nie miał zastosowania (patrz pkt 37).

(65) Komisja nie może przyjąć argumentów beneficjenta. Wniosek o wszczęcie postępowania układowego nie został złożony przez organ udzielający pomocy, tylko przez beneficjenta. Podobnie decyzja sądu zezwalająca na przeprowadzenie postępowania układowego nie została podjęta przez organ udzielający pomocy. Powyższa decyzja jedynie umożliwiła beneficjentowi i jego wierzycielom kontynuowanie negocjacji na temat układu, ale ewidentnie nie stanowiła udzielenia pomocy. Nie ma dowodów na to, że Dyrekcja Skarbowa Republiki Słowackiej wyraziła zgodę na kwestionowany środek na spotkaniu w grudniu 2003 r. Przeciwnie, władze słowackie zaprzeczyły istnieniu jakiegokolwiek wstępnej zgody. Pismo z dnia 3 lutego 2004 r. otwarcie wyraża odmowę przyjęcia wniosku układowego na poziomie 35 %.

(66) Decyzja właściwego organu dotycząca umorzenia części należności została przyjęta dnia 9 lipca 2004 r., kiedy urząd skarbowy wydał zgodę na układ wnioskowany przez beneficjenta.

(¹²) Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 14 stycznia 2004 r. w sprawie T-109/01, *Fleuren Compost przeciwko Komisji*, ust. 74.

(67) W związku z tym kwestia obowiązywania środka po przystąpieniu Słowacji do UE została rozwiązana.

(68) Dlatego Komisja uznała, że do jej kompetencji należy wydanie opinii dotyczącej kwestionowanego środka zgodnie z postanowieniami art. 88 Traktatu WE.

2. Pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

(69) Przepisy art. 87 ust. 1 Traktatu WE stanowią, że wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

(70) Umorzenie długu wobec organu publicznego, jakim jest urząd skarbowy, jest formą wykorzystania zasobów państwowych. Środek jest selektywny ponieważ sprzyja on jednemu przedsiębiorstwu.

(71) Aż do wydarzeń, które skutkowały wszczęciem postępowania w sprawie niewypłacalności beneficjent działał w branży spirytusowej i napojów spirytusowych, napojów bezalkoholowych oraz przetworów owocowo-warzywnych. W 2003 r. beneficjent był trzecim co do wielkości producentem spirytusu i napojów spirytusowych na Słowacji. Od momentu utraty koncesji na produkcję spirytusu i napojów spirytusowych w marcu 2004 r. beneficjent zajmuje się hurtową sprzedażą spirytusu i napojów spirytusowych produkowanych przez inne przedsiębiorstwo – Old Herold, s.r.o. – wykorzystujące do produkcji urządzenia beneficjenta, które spółka Old Herold, s.r.o. wynajmuje od beneficjenta. Wszystkie branże, w których beneficjent prowadził działalność gospodarczą przed

postępowaniem układowym i w których obecnie prowadzi działalność gospodarczą, należą do sfery handlu między państwami członkowskimi.

(72) W decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego Komisja wyraziła wątpliwości, czy dany środek nie zakłócił lub nie groził zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie beneficjentowi i udzielenie mu korzyści, której w normalnych warunkach rynkowych nie byłby w stanie uzyskać. Innymi słowy, Komisja wątpi, czy państwo zachowało się wobec beneficjenta jak prywatny wierzyciel.

(73) Okazało się, że układ zawierał takie same warunki dla prywatnych wierzycieli jak i dla urzędu skarbowego. Wierzyciele mieli otrzymać 35 % długu w określonym terminie, czego beneficjent rzeczywiście dopełnił. Pozostałe 65 % długu zostało umorzone.

(74) Jednak urząd skarbowy pod względem prawnym i ekonomicznym był w lepszej sytuacji niż wierzyciele prywatni. Dlatego należy zbadać, czy urząd skarbowy wykorzystał wszystkie dostępne środki, aby odzyskać możliwie najwyższą kwotę swoich należności tak, jak uczyniłby to prywatny wierzyciel.

(75) W celu stwierdzenia, czy zostały spełnione wymogi testu prywatnego wierzyciela Komisja musi zweryfikować, czy urząd skarbowy zyskał więcej przyjąwszy warunki układu wnioskowanego przez beneficjenta w porównaniu z prawdopodobnym wynikiem postępowania upadłościowego lub egzekucji podatkowej.

(76) Reasumując, Słowacja twierdzi, że jej zdaniem niniejszy środek stanowi pomoc państwa. Przyznaje, że w czasie układu kwestia pomocy państwa po prostu nie była brana pod uwagę. Beneficjent natomiast twierdzi, że środek nie stanowi pomocy państwa i załącza wspomniane dokumenty, przede wszystkim sprawozdania dwóch audytorów.

(77) Na podstawie informacji przedłożonych przez beneficjenta oraz przez władze słowackie odnośnie do sytuacji finansowej beneficjenta we właściwym roku, w zakresie właściwym dla zastosowania testu prywatnego wierzyciela Komisja stwierdziła, co następuje. Komisja nie może zweryfikować danych na dzień 31 marca 2004 r. przedstawionych przez beneficjenta, ani danych na dzień 17 czerwca 2004 r. przedstawionych przez władze słowackie w ewidencji księgowej beneficjenta. Komisja nie ma jednak powodu, aby wątpić w prawdziwość omawianych danych.

Tabela 3:

Sytuacja finansowa beneficjenta w latach 2003 – 2004 r. [w mln SKK]

	31. 12. 2003 ⁽¹³⁾	31. 3. 2004 ⁽¹⁴⁾	28.4. 2004 ⁽¹⁵⁾	17. 6. 2004 ⁽¹⁶⁾	31. 12. 2004 ⁽¹⁷⁾
Aktywa trwałe ⁽¹⁸⁾	208	205	204	200	200
Zapasy	119	209	176	84	52

	31. 12. 2003 ⁽¹³⁾	31. 3. 2004 ⁽¹⁴⁾	28.4. 2004 ⁽¹⁵⁾	17. 6. 2004 ⁽¹⁶⁾	31. 12. 2004 ⁽¹⁷⁾
Środki pieniężne	3	50	94	161	27
Krótkoterminowe należności handlowe	128	98 ⁽¹⁹⁾	80	63 ⁽²⁰⁾	97

⁽¹³⁾ Źródło: bilans za okres od dnia 1. stycznia do dnia 31. grudnia 2003 r. przekazany przez beneficjenta. Wszystkie wartości to wartości księgowe.

⁽¹⁴⁾ Źródło: sprawozdanie spółki EKORDA z 7 lipca 2004 r. wyrażający wartość księgową, oprócz należności, które są uregulowane ze względu na ich wartość likwidacyjną.

⁽¹⁵⁾ Źródło: bilans za okres od dnia 1 stycznia do dnia 28 kwietnia 2004 r. przekazany przez beneficjenta. Wszystkie wartości to wartości księgowe.

⁽¹⁶⁾ Informacje przekazane przez władze słowackie opierające się na kontroli na miejscu przeprowadzonej przez urząd skarbowy w pomieszczeniach beneficjenta dnia 21 czerwca 2004 r. (patrz: pkt 54).

⁽¹⁷⁾ Źródło: sprawozdanie roczne za 2004 rok przekazane przez beneficjenta. Wszystkie wartości to wartości księgowe.

⁽¹⁸⁾ Grunty, budynki, maszyny i urządzenia, aktywa niematerialne, aktywa finansowe.

⁽¹⁹⁾ Zdaniem spółki EKORDA wartość księgowa należności krótkoterminowych w wysokości 166 mln SKK musi zostać zamieniona na wartość likwidacyjną 98 mln SKK (patrz: pkt 86).

⁽²⁰⁾ Nie wiadomo, czy niniejsza wartość to wartość księgowa czy wartość likwidacyjna należności krótkoterminowych. Na wszelki wypadek Komisja zakłada, że chodzi o wartość księgową.

(78) Komisja zbada najpierw dowody przedłożone przez beneficjenta na poparcie jego opinii, że w wyniku postępowania upadłościowego urząd skarbowy uzyskałby niższą kwotę niż w przypadku postępowania układowego. Ponieważ władze słowackie ani beneficjent nie przedłożyli obliczeń związanych z egzekucją podatkową, Komisja zbada, jaką kwotę urząd skarbowy mógłby otrzymać w przypadku egzekucji. Wreszcie Komisja zbada dowody poszlakowe wniesione przez władze słowackie i beneficjenta.

2.1. Porównanie układu z wierzycielami z postępowaniem upadłościowym

(79) Komisja jest zdania, że sprawozdanie spółki EKORDA nie jest wiarygodną podstawą do porównania proponowanego układu z ewentualnym postępowaniem upadłościowym. Władze słowackie podzielają te wątpliwości.

(80) Najpierw Komisja stwierdza, że spółka EKORDA w swoim sprawozdaniu z dnia 7 lipca 2004 r. (wydanym zaledwie dwa dni przed zgromadzeniem wierzycieli) użyła do swoich obliczeń stanu aktywów beneficjenta na dzień 31 marca 2004 r. Z tabeli 3 wyraźnie wynika, że poziom różnych aktywów po dniu 31 marca 2004 r. uległ wyraźnej zmianie. Przede wszystkim sprzedano znaczną część zapasów, co prowadziło do wzrostu stanu środków pieniężnych. Zmiany te mają duże znaczenie dla wykorzystania współczynników likwidacji, które spółka EKORDA określiła na poziomie od 20 % w przypadku zapasów i należności krótkoterminowych do 100 % w przypadku środków pieniężnych. Zakładając, że współczynniki likwidacji określone przez spółkę EKORDA są poprawne i stosując metodykę wykorzystaną przez spółkę EKORDA, obliczono i przedstawiono w poniższej tabeli, w jakim stopniu wyniki obliczone przez spółkę EKORDA różniłyby się, gdyby w obliczeniach uwzględniono dane z dnia 28 kwietnia 2004 r. oraz z dnia 17 czerwca 2004 r., tj. jeszcze ciągle przed zgromadzeniem wierzycieli, które odbyło się dnia 9 lipca 2004 r. Z danych tych wynika też, że współczynniki likwidacji zaproponowane przez spółkę EKORDA nie są realistyczne.

Tabela 4:

Porównanie prawdopodobnego zysku ze sprzedaży aktywów beneficjenta w postępowaniu upadłościowym [w mln SKK]

		Sytuacja na dzień:					
		31. 3. 2004		28. 4. 2004		17. 6. 2004	
	Współczynnik likwidacji [%]	Wartość księgowa	Zysk	Wartość księgowa	Zysk	Wartość księgowa	Zysk
Aktywa trwałe	45	205	92	204	92	200	90
Zapasy	20	209	42	176	35	84	17
Należności krótkoterminowe	20	98 ⁽²¹⁾	20	86 ⁽²²⁾	17	37 ⁽²³⁾	7

		Sytuacja na dzień:					
		31. 3. 2004		28. 4. 2004		17. 6. 2004	
	Współczynnik likwidacji [%]	Wartość księgowa	Zysk	Wartość księgowa	Zysk	Wartość księgowa	Zysk
Środki pieniężne	100	50	50	94	94	161	161
Razem			204		238		275

(²¹) Jest to wartość księgowa (166 mln SKK) obliczona przez spółkę EKORDA w taki sposób, aby odzwierciedlała wartość likwidacyjną należności.

(²²) Przybliżone określenie wartości likwidacyjnej, które Komisja uzyskała poprzez korektę wartości księgowej należności krótkoterminowych (147 mln SKK) w takim samym stosunku, jaki w swojej analizie wykorzystwała spółka EKORDA (patrz: przypis 19).

(²³) Przybliżone określenie wartości likwidacyjnej, które Komisja uzyskała poprzez korektę wartości księgowej należności krótkoterminowych (63 mln SKK; patrz także: przypis 20) w takim samym stosunku, jaki w swojej analizie wykorzystwała spółka EKORDA (patrz przypis 19). Komisja zaznacza jednak, że zgodnie z informacjami władz słowackich należności w wysokości 63 mln SKK były ściągane. Dlatego jest wątpliwe, czy ich wartość księgowa w ogóle powinna zostać skorygowana. W przypadku, że wartość 63 mln SKK stanowiłaby wartość likwidacyjną niniejszych należności, ogólny zysk w postępowaniu upadłościowym na dzień 17 czerwca 2004 r. wynosiłby 331 mln SKK (8,7 mln EUR).

(81) Należy podkreślić, że plan operacyjny, który beneficjent przedłożył sądowi, zakładał sprzedaż zapasów za [mniej niż 150] mln SKK w okresie od marca do maja 2004 r. Spółka EKORDA musiała być więc świadoma, że składniki majątku beneficjenta po dniu 31 marca 2004 r. ulegną zasadniczym zmianom. Faktu tego nie wzięła pod uwagę.

(82) Jeśli spółka EKORDA wzięłaby pod uwagę wartość księgową składników majątku beneficjenta z dnia 28 kwietnia 2004 r., doszłaby do wniosku, że zysk uzyskany w upadłości byłby wyższy (238 mln SKK; 6,3 mln EUR) niż suma, którą beneficjent proponował w układzie (225 mln SKK; 5,93 mln EUR) (²⁴). Wniosek ten byłby jeszcze bardziej oczywisty, jeśli analiza zostałaby przeprowadzona w czerwcu 2004 r. (275 mln SKK; 7,2 mln EUR), kiedy urząd skarbowy ciągle jeszcze mógł skorzystać ze swojego prawa weta i odrzucić wniosek, co oznaczałoby zakończenie postępowania układowego. Jeszcze raz podkreślamy, że niniejsze wyniki otrzymano wykorzystując szacunki i metodykę zastosowaną przez spółkę EKORDA.

(83) Komisja nie może jednak przyjąć metodyki zastosowanej przez spółkę EKORDA, a założeń jej analizy nie może uznać za wiarygodne. Wniosek ten dodatkowo potwierdzają wątpliwości wyrażone przez władze słowackie wymienione w pkt 55 i 60.

(84) Spółka EKORDA po pierwsze nie wyjaśnia w swoim sprawozdaniu, w jaki sposób określiła trzy współczynniki likwidacji. Władze słowackie są zdania, że współczynnik likwidacji w przypadku zapasów powinien wynosić ponad 20 %.

(85) Komisja stwierdziła, że beneficjent mógł uzyskać w 2004 roku [mniej niż 150] mln SKK ze sprzedaży swoich zapasów (patrz: pkt 30). To znaczy więcej niż [40-50] % wartości księgowej zapasów, którą spółka EKORDA wykorzystwała jako podstawę obliczeń. Fakt ten w dużym stopniu potwierdza przypuszczenie, że współczynnik likwidacji wynoszący 20 % jest zbyt niski. Zmiany

w bilansie z 2004 r. dotyczące stanu zapasów potwierdzają ten wniosek. Poza tym beneficjent w swoim planie operacyjnym oszacował zysk ze sprzedaży zapasów w okresie od marca do maja 2004 r. na [mniej niż 110] mln SKK (patrz pkt 30). Spółka EKORDA zignorowała powyższe obliczenia szacunkowe. Na zakończenie trzeba dodać, że znając charakter działalności beneficjenta można zakładać, iż na zapasy składały się gotowe produkty, które mogły zostać łatwo sprzedane bezpośrednio dystrybutorom lub konsumentom, a nie półprodukty, wymagające dalszej obróbki.

(86) Spółka EKORDA następnie przeprowadziła podwójną korektę krótkoterminowych należności handlowych. Po pierwsze, skorygowała ich wartość księgową o 40 % (wartość księgowa wynosiła 166 mln SKK, a wartość, którą spółka EKORDA wykorzystwała w swoich obliczeniach 98 mln SKK), a później zastosowała niski współczynnik likwidacji 20 %. Powyższa metodyka została zakwestionowana. Można zaakceptować korektę wartości księgowej należności w celu określenia ich faktycznej wartości w danym czasie. Spółka EKORDA jednak nie wyjaśnia, dlaczego zysk w przypadku upadłości/likwidacji stanowił tylko jedną piątą (20 mln SKK) kwoty, której odzyskanie od dłużników zakładał sam beneficjent (98 mln SKK).

(87) Współczynnik likwidacji 45 % w przypadku aktywów trwałych też wydaje się zbyt niski. Zdaniem beneficjenta wartość jego aktywów zastawionych na rzecz urzędu skarbowego wynosiła 194 mln SKK (²⁵). Wartość ta jest zdaniem beneficjenta wyrażona w cenach szacunkowych określonych przez niezależnych rzeczoznawców na przełomie lat 2003 i 2004. Zdaniem Komisji niniejsza „cena rzeczoznawcy” powinna po prostu wyrażać ogólną cenę aktywów, która określa, za jaką cenę można sprzedać aktywa w danym czasie. Spółka EKORDA nie wyjaśnia, dlaczego zysk ze sprzedaży aktywów trwałych w przypadku upadłości wyniósłby zaledwie 45 % ich wartości księgowej, czyli 205 mln SKK (²⁶), natomiast sam beneficjent podaje o wiele wyższą wartość szacunkową powyższych aktywów.

(²⁵) Dane te zostały zakwestionowane przez władze słowackie, co zostanie wyjaśnione w dalszej części tekstu.

(²⁶) Łącznie z zastawionym i niezastawionym majątkiem trwałym.

(²⁴) Włącznie z urzędem skarbowym i wierzycielami prywatnymi.

- (88) Komisja ma dwie uwagi dotyczące stwierdzenia beneficjenta, że trudno byłoby znaleźć kupca na zastawione maszyny i urządzenia, ponieważ większość z nich jest przeznaczona wyłącznie do produkcji spirytusu i napojów spirytusowych, napojów bezalkoholowych lub przetworów owocowo-warzywnych. Po pierwsze, należy zaznaczyć, że „cena rzeczoznawcy” zastawionych nieruchomości wynosi 105 mln SKK, która to kwota jest wyższa niż ogólny zysk zakładany przez spółkę EKORDA (92 mln SKK). Po drugie, z faktycznego rozwoju wydarzeń wynika, że niektóre aktywa produkcyjne spółki znalazły użytkownika wkrótce po tym, jak beneficjent utracił koncesję na produkcję spirytusu i napojów spirytusowych – Old Herold, s. r. o. Z tej przyczyny wydaje się, że istniało bezpośrednie zainteresowanie konkurenta wspomnianymi aktywami produkcyjnymi.
- (89) Na wiarygodność sprawozdania spółki EKORDA ma wpływ także sposób obliczenia różnych opłat związanych z postępowaniem upadłościowym, które zostałyby odliczone od ogólnego przychodu ze sprzedaży aktywów. Spółka EKORDA obliczyła, że opłaty wyniosą 45 mln SKK, beneficjent zaś w przedłożonych przez niego dokumentach podał sumę 36 mln SKK, a według szacunków audytor Kochovej opłaty wyniosłyby maksymalnie 22 mln SKK. Różnice te budzą wątpliwości dotyczące dokładności szacunków spółki EKORDA w odniesieniu do wysokości opłat, a więc także wysokości zysków w ramach postępowania upadłościowego. Należy jednak podkreślić, że z punktu widzenia sytuacji beneficjenta na dzień 17 czerwca 2004 r., nawet, jeśli opłaty wyniosłyby 36 mln SKK, to zysk w przypadku upadłości byłby wyższy niż w przypadku wnioskowanego układu.
- (90) Na zakończenie Komisja uznaje, że władze słowackie nie potwierdzają twierdzenia beneficjenta, że urząd skarbowy miał do dyspozycji sprawozdanie spółki EKORDA przed zgromadzeniem wierzycieli w dniu 9 lipca 2004 r.
- (91) Jeśli zaś mowa o sprawozdaniu audytor Kochovej, Komisja nie może go ocenić, ponieważ nim nie dysponuje. Z przedłożonych informacji nie wynika, kiedy oraz w jakim celu sprawozdanie to zostało sporządzone i na jakich założeniach oraz danych się opiera. Komisja stwierdza jednak, że wnioski audytor Kochovej w dużym stopniu różnią się od wniosków spółki EKORDA. Sprawozdanie syndyka Holovačovej podaje tylko ogólnie, że postępowanie układowe jest dla wierzycieli korzystniejsza niż upadłość. Komisja nie może przyjąć żadnego z dwóch wymienionych sprawozdań jako dowodu potwierdzającego lub negującego zdanie beneficjenta, że zostały spełnione wymogi testu prywatnego wierzyciela.
- (92) Na podstawie dostępnych dowodów Komisja stwierdza więc, że sprzedaż aktywów w postępowaniu upadłościowym najprawdopodobniej prowadziłby do osiągnięcia wyższego zysku przez wierzycieli beneficjenta. Ponieważ należności urzędu skarbowego jako wierzyciela

uprzywilejowanego zostałyby zaspokojone w pierwszej kolejności, a także dlatego, że urząd skarbowy otrzymałby większość zysku z podziału w drugiej grupie (z powodu wysokości swoich należności w porównaniu z innymi wierzycielami), Komisja jest przekonana, że prawie cały zysk z upadłości przeszedłby na rzecz urzędu skarbowego.

2.2. Porównanie układu z wierzycielami z egzekucją podatkową

- (93) Urząd skarbowy, w odróżnieniu od prywatnych wierzycieli miał prawo wszcząć z własnej inicjatywy egzekucję podatkową na drodze sprzedaży nieruchomości, maszyn i urządzeń lub spółki jako całości. Komisja uważa argument beneficjenta, że postępowanie układowe chroni spółkę przez egzekucją skarbową, za bezpodstawny. Jak potwierdziły władze słowackie, egzekucja skarbową była faktyczną alternatywą dla urzędu skarbowego przed wszczęciem postępowania układowego lub po zawetowaniu wniosku wnioskowanego układu przez urząd skarbowy. Dlatego należy uwzględnić tę możliwość przy przeprowadzaniu testu prywatnego wierzyciela. Beneficjent nie porównuje wnioskowanego układu z prawdopodobnym wynikiem egzekucji podatkowej.
- (94) Komisja w swojej analizie opiera się na danych przedstawionych przez beneficjenta i władze słowackie. W związku z tym należy podkreślić, że władze słowackie potwierdziły, że zastaw na rzecz urzędu skarbowego wynosił 397 mln SKK, jak wynika z decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego. Wartość ta rzekomo pochodzi z ewidencji księgowej beneficjenta. Z drugiej strony beneficjent twierdzi, że wartość zastawionych aktywów wyrażona w „cenach rzeczoznawcy” wynosi 194 mln SKK (patrz: pkt 17). Chociaż Komisja nie musi badać, która z powyższych kwot jest prawdziwa, może wysunąć następujące wnioski.
- (95) Po pierwsze, zastaw była odroczeniem zobowiązania podatkowego beneficjenta, którego wymaga ustawa o administrowaniu podatkami. Jeśli wartość aktywów beneficjenta w rzeczywistości stanowiła tylko połowę wartości zastawu, zgodnie z opinią rzeczoznawcy przedłożoną przez beneficjenta, oznacza to, że zabezpieczenie wymagane przez państwo nie było wystarczające przy takich odroczeniach. W tych okolicznościach odroczenia podatkowe, na które urząd skarbowy zezwolił między listopadem 2002 r. a listopadem 2003 r. w pełnej wysokości 477 mln SKK z całym prawdopodobieństwem nie spełniały wymogów testu prywatnego wierzyciela. Ponieważ odroczenia podatkowe weszły w życie przed dniem przystąpienia do UE i nie obowiązują po tej dacie, Komisja nie ma prawa oceniać zgodności omawianych środków ze wspólnym rynkiem. Do celów niniejszej sprawy nie ma potrzeby, aby Komisja badała, czy środki te stanowiły pomoc państwa. Jeśli jednak już poprzednie odroczenia stanowiły pomoc państwa, to nie można już powoływać się na zasadę prywatnego wierzyciela, jeśli dług odroczonej w ten sposób został później (częściowo) umorzony.

- (96) Po drugie, nawet, jeśli przy obliczeniu zysków z egzekucji podatkowej wykorzystalibyśmy niższą wartość przedstawioną przez beneficjenta, prywatny wierzyciel, jeśli miałby taką możliwość, wybrałby egzekucję, a nie postępowanie układowe.
- (97) W przypadku egzekucji podatkowej urząd skarbowy może bezpośrednio sprzedać aktywa (należności i inne aktywa obrotowe, majątek ruchomy, nieruchomości) dłużnika. W czasie, gdy urząd skarbowy głosował za układem, beneficjent posiadał zapasy o wartości 84 mln SKK, ściągalne należności w kwocie 63 mln SKK oraz środki pieniężne wynoszące 161 mln SKK (patrz pkt 54). Należy też podkreślić, że wartość samych aktywów obrotowych (308 mln SKK; 8,1 mln EUR) przekroczyłaby zysk z układu (225 mln SKK; 5,93 mln EUR). Również w przypadku, gdyby należności zostały odliczone w pełnej kwocie⁽²⁷⁾, sama wartość pozostałych aktywów obrotowych (245 mln SKK; 6,4 mln EUR) wciąż przewyższałaby zysk z układu. Poza tym beneficjent posiadał jeszcze inne aktywa trwałe o wartości przynajmniej 194 mln SKK.
- (98) Egzekucja podatkowa byłaby także wolna od opłat administracyjnych naliczanych w postępowaniu upadłościowym. Jest to postępowanie, które wszczyna i którym kieruje sam urząd skarbowy, dlatego można zakładać jego szybką realizację.
- (99) Dlatego też Komisja uznaje, że egzekucja podatkowa aktywów beneficjenta przyniosłaby większe zyski niż układ.
- ustawy o administrowaniu podatkami z dnia 1 stycznia 2004 r. w celu zwiększenia dyscypliny poboru podatków.
- (102) Komisja następnie podkreśla, że sam urząd skarbowy już dnia 2 sierpnia 2004 r., tj. niecały miesiąc po wyrażeniu zgody na układ, odwołał się od powyższego układu.
- (103) Beneficjent stwierdził, że urząd skarbowy wyraził zgodę na układ jeszcze zanim beneficjent wszczął postępowanie. Komisja jest zdania, że dowody przedłożone przez beneficjenta przedstawiają odwrotną sytuację. Dyrektor urzędu skarbowego w piśmie do beneficjenta z dnia 3 lutego 2004 r. argumentuje, że choć w zasadzie nie jest przeciwny wszczęciu postępowania układowego, to nie zgadza się z zawartym we wniosku układowym beneficjenta postanowieniem spłaty długu w wysokości do 35 %.
- (104) Na podstawie niniejszego dowodu Komisja może wyciągnąć tylko jeden wniosek, a mianowicie, że władze słowackie były przeciwne układowi wnioskowanemu przez beneficjenta jeszcze przed wszczęciem postępowania układowego dnia 8 marca 2004 r., przed głosowaniem wierzycieli dnia 9 lipca 2004 r. oraz po zatwierdzeniu układu przez sąd.
- (105) Beneficjent twierdził, że należy wziąć pod uwagę aspekty długofalowe, na przykład płacenie podatków na rzecz państwa w przyszłości (patrz pkt 46).

2.3. Inne dowody

- (100) Komisja bierze pod uwagę przede wszystkim pismo przedłożone przez władze słowackie, wysłane przez dyrektora Dyrekcji Skarbowej Republiki Słowackiej skierowane do jego podwładnego, dyrektora właściwego urzędu skarbowego (patrz: pkt 57). Zgodnie z treścią niniejszego pisma Dyrekcja Skarbowa Republiki Słowackiej (która miała wcześniej bezpośredni kontakt z beneficjentem) była przeciwna wnioskowanemu układowi i wydała miejscowemu urzędowi skarbowemu jasne polecenie, aby nie głosował za układem. Przyczyną powyższego polecenia wskazaną w piśmie było to, że wnioskowany układ „jest niekorzystny” dla państwa.
- (101) Władze słowackie dowiodły także istnienia wyraźnego polecenie wydanego urzędowi skarbowemu na początku 2004 r. przez ministerstwo finansów, aby nie wyrażały zgody na wnioski układowe mające na celu umorzenie należności podatkowych urzędów⁽²⁸⁾. Niniejsze zarządzenie zostało wydane w związku ze zmianą i uzupełnieniem
- (106) Po pierwsze, należy podkreślić, że test prywatnego wierzyciela różni się od testu prywatnego inwestora. O ile prywatny inwestor jest w stanie zdecydować, czy nawiązać stosunki z danym przedsiębiorstwem i kieruje się długoterminową strategią uzyskania proporcjonalnych zysków ze swojej inwestycji⁽²⁹⁾, to prywatny wierzyciel, będący w stosunku handlowo- lub publicznoprawnym z niewypłacalnym przedsiębiorstwem, będzie dążył do spłacenia mu istniejącego już długu⁽³⁰⁾ na jak najlepszych warunkach pod względem wysokości i terminu spłaty. Dlatego motywacja hipotetycznego prywatnego wierzyciela i prywatnego inwestora jest odmienna. Dlatego też w orzecznictwie zdefiniowano odmienne testy dotyczące dwóch wspomnianych sytuacji.
- (107) Po drugie, jeśli mowa o analogii z wierzycielem-dostawcą, należy podkreślić, że charakter należności takiego wierzyciela i należności państwa zasadniczo się różni. Ponieważ stosunki dostawcy z niewypłacalnym przedsiębiorstwem mają wyłącznie podstawę umowną, dostawca mógłby faktycznie ucierpieć na stracie partnera handlowego. Jeśli niewypłacalne przedsiębiorstwo zostanie zlikwidowane lub sprzedane, dostawca będzie musiał poszukać nowego klienta lub zawrzeć umowę z nowym właścicielem. Ryzyko

⁽²⁷⁾ Nie wiadomo, czy wartość 63 mln SKK to wartość księgowa czy też wartość końcowa należności krótkoterminowych na dzień 17 czerwca 2004 (patrz: przypisy 20 i 23). Nie wiadomo także, czy w rzeczywistości wartość księgowa niniejszych należności nie równa się wartości końcowej.

⁽²⁸⁾ Z niniejszego pisma można wywnioskować, że ministerstwo zgadzało się na rozwiązanie polegające na odroczeniu płatności VAT i podatku akcyzowego na najwyżej dwa miesiące oraz odroczeniu płatności pozostałych podatków na sześć miesięcy.

⁽²⁹⁾ Sprawa T-152/99, *Hamsa*, str. 126.

⁽³⁰⁾ Jako przykład patrz sprawa C-342/96, *Hiszpania przeciwko Komisji („Tubacex”)*, str. 46.

jest wyższe, jeśli jego zależność od niewypłacalnego przedsiębiorstwa jest wysoka. Taki wierzyciel faktycznie będzie myślał o przyszłości. Natomiast podstawą stosunków państwa z niewypłacalnym przedsiębiorstwem jest prawo publiczne, dlatego takie stosunki nie są zależne od woli stron. Każdy nowy właściciel, który przejmie aktywa zlikwidowanej spółki, będzie automatycznie miał obowiązek płacenia podatków. Poza tym państwo nie jest nigdy zależne od jednego podatnika. I wreszcie, najważniejszym argumentem jest fakt, że państwo pobierając podatki nigdy nie kieruje się perspektywą przyszłego zysku, nie zachowuje się jak handlowiec i nie działa z handlowych pobudek. Dlatego przedstawiona analogia jest bezpodstawna.

(108) Komisja uważa, że w tym przypadku nie można porównywać sytuacji państwa z sytuacją hipotetycznego prywatnego inwestora lub sytuacją hipotetycznego prywatnego wierzyciela. Dlatego utraty przyszłych podatków nie można brać pod uwagę przy zastosowaniu zasady prywatnego wierzyciela.

(109) Z przeglądu podatków przedłożonego przez beneficjenta wynika, że większość podatków zapłaconych przez beneficjenta od 1995 roku to podatki pośrednie (podatek akcyzowy i VAT). Ponieważ podatki te płacą końcowi konsumenci, likwidacja beneficjenta nie miałaby wpływu na ich pobór, ponieważ konsumenci nadal kupowaliby opodatkowane produkty (w tym przypadku głównie napoje spirytusowe i spirytus) od innych producentów. Dlatego argument beneficjenta dotyczący przyszłej utraty podatków nie jest wiarygodny.

2.4. Wniosek

(110) Na podstawie wymienionych dowodów Komisja stwierdza, że w tym przypadku nie zostały spełnione wymogi testu prywatnego wierzyciela, a państwo udzieliło beneficjentowi korzyści, której beneficjent nie byłby w stanie uzyskać w warunkach rynkowych.

(111) Dlatego Komisja jest zdania, że kwestionowany środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

(112) Pomoc państwa udzielona beneficjentowi równa się sumie długu umorzonego przez urząd skarbowy w postępowaniu układowym, czyli 416 515 990 SKK.

3. Zgodność pomocy: odstępstwo na mocy art. 87 ust. 3 Traktatu WE

(113) Pierwotnym celem środka jest pomoc spółce znajdującej się w trudnej sytuacji. W takich przypadkach można zastosować odstępstwo na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, które umożliwia zezwolenie na pomoc państwa przeznaczoną na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych, o ile taka pomoc nie zmienia warunków wymiany

handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem oraz, jeśli zostały spełnione właściwe warunki.

(114) Z uwagi na zakres produkcji beneficjenta Komisja próbowała dociec, czy w tym przypadku mogą mieć zastosowanie szczególne zasady mające zastosowanie w sektorze rolnictwa. Na podstawie informacji dotyczących obrotów beneficjenta, przedłożonych przez władze słowackie, Komisja w swojej decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego doszła do wniosku, że większość produktów beneficjenta to produkty nieobjęte przepisami załącznika I do Traktatu WE i tym samym odnoszą się do nich ogólne zasady pomocy państwa.

(115) Beneficjent w swoich uwagach do decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego miał zastrzeżenia w kwestii danych o obrotach przedstawionych wcześniej przez władze słowackie (patrz tabela 1), ale nie miał zastrzeżeń do decyzji Komisji dotyczącej oparcia jej oceny na ogólnych zasadach pomocy państwa. Celem Komisji nie było stwierdzenie, czy dane, które przekazał beneficjent, są dokładne ⁽³¹⁾, ale sprawdzenie, czy wspomniany wniosek zostałby utrzymany, biorąc pod uwagę nowe dane. Komisja doszła do wniosku, że większość obrotów beneficjenta generują produkty nieobjęte przepisami załącznika I do Traktatu WE. Dlatego w ich przypadku mają zastosowanie ogólne, a nie sektorowe zasady pomocy państwa.

(116) Pomoc na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw w trudnej sytuacji finansowej jest obecnie regulowana wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw ⁽³²⁾ (zwanymi dalej „nowymi wytycznymi”), które zastępują poprzednie wytyczne przyjęte w 1999 roku ⁽³³⁾ (zwane dalej „wytycznymi z 1999 roku”).

(117) Przejściowe postanowienia nowych wytycznych stanowią, że nowe wytyczne mają zastosowanie przy ocenie jakiegokolwiek pomocy na ratowanie lub restrukturyzację udzielonej bez zatwierdzenia przez Komisję (bezprawna pomoc), jeśli pewna część pomocy lub cała pomoc została udzielona po 1 października 2004 r., czyli po dniu opublikowania nowych wytycznych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (drugi akapit pkt 104). Jeśli jednak pomoc została udzielona bezprawnie przed 1 października 2004 r., badanie opiera się na wytycznych obowiązujących w czasie, przyznawania pomocy (drugi akapit pkt 104).

(118) Komisja zauważyła, że zatwierdzenie układu przez urząd skarbowy zostało wydane dnia 9 lipca 2004 r. i weszło w życie dnia 23 lipca 2004 r. Pomocy udzielono więc niezgodnie z prawem przed dniem 1 października 2004 r., co oznacza, że w tym przypadku mają zastosowanie wytyczne z 1999 r., obowiązujące w czasie przyznawania pomocy.

⁽³¹⁾ Niniejsze dane nie są zgodne z rocznymi sprawozdaniami finansowymi przedłożonymi przez beneficjenta.

⁽³²⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, str. 2.

⁽³³⁾ Dz.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2.

(119) Komisja uznała, że beneficjent jest średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw⁽³⁴⁾.

3.1. Kwalifikowanie przedsiębiorstwa do pomocy

(120) Zgodnie z punktem 5 lit. c) wytycznych z 1999 r. przedsiębiorstwo uważane jest za przedsiębiorstwo w trudnej sytuacji, jeśli zgodnie z prawem krajowym spełnia warunki, podlegania procedurze zbiorowej w związku z jego niewypłacalnością.

(121) Beneficjent był uczestnikiem postępowania układowego, które w myśl definicji ustawy o upadłości może mieć zastosowanie w przypadku niewypłacalnych przedsiębiorstw. Dlatego ma prawo do pomocy na ratowanie i pomocy na restrukturyzację.

3.2. Pomoc na ratowanie

(122) Władze słowackie opisały pierwotnie kwestionowany środek jako pomoc na ratowanie. Zgodnie z wytycznymi z 1999 r. Komisja wyraziła wątpliwość co do zgodności pomocy jako pomocy na ratowanie z przyczyn wymienionych powyżej w części III.

(123) Władze słowackie ani beneficjent nie miały zastrzeżeń do powyższych wątpliwości. Nie przedstawiono Komisji żadnych nowych faktów dotyczących niniejszej kwestii.

(124) Ponieważ wspomniane wątpliwości nie zostały wyjaśnione, Komisja doszła do wniosku, że pomoc nie jest zgodna ze wspólnym rynkiem jako pomoc na ratowanie w rozumieniu wytycznych z 1999 r.

3.3. Pomoc na restrukturyzację

(125) Komisja wyraziła wątpliwości, czy przedmiotowa pomoc jest zgodna jako pomoc na restrukturyzację w rozumieniu wytycznych z 1999 r. z przyczyn wymienionych w części III.

(126) Komisja stwierdza, że władze słowackie, na których spoczywa ciężar dowodu, na to, że pomoc państwa jest zgodna ze wspólnym rynkiem, nie przedłożyły żadnych nowych faktów na poparcie powyższego wniosku. Komisja należycie uwzględniła uwagi beneficjenta.

3.3.1. Przywrócenie długotrwałej rentowności przedsiębiorstwa

(127) Zgodnie z wytycznymi z 1999 r. udzielenie pomocy na restrukturyzację musi mieć związek z realizacją realistycznego i spójnego planu restrukturyzacji w celu przywrócenia długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa i być od niej uzależnione. Państwo członkowskie przyjmuje zobowiązanie w zakresie powyższego planu, który

powinien zostać zatwierdzony przez Komisję. Uważa się, że nieprzestrzeganie planu stanowi nadużycie pomocy.

(128) Plan restrukturyzacji ma umożliwić przywrócenie beneficjentowi długoterminowej rentowności we właściwym terminie, w oparciu o realistyczne założenia dotyczące warunków przyszłej działalności. Omawiany plan powinien zawierać opis okoliczności, które doprowadziły do powstania trudności przedsiębiorstwa oraz przedstawiać właściwe środki w celu przezwyciężenia trudności. Operacje restrukturyzacyjne nie mogą ograniczać się do pomocy finansowej przeznaczonej na spłatę długów i dawnych strat, ale powinny także rozwiązać przyczyny trudnej sytuacji.

(129) W przypadku przedsiębiorstw działających na obszarach objętych pomocą oraz małych i średnich przedsiębiorstw, wytyczne z 1999 roku stanowią, że warunki zatwierdzenia pomocy mogą być mniej surowe, jeśli chodzi o realizację środków równoważących i treść sprawozdań z monitoringu. Okoliczności te nie zwalniają jednak wspomnianych przedsiębiorstw z obowiązku opracowania planu restrukturyzacji, a państw członkowskich ze zobowiązania do udzielenia pomocy na restrukturyzację pod warunkiem wdrożenia planu restrukturyzacji.

(130) Po wszczęciu postępowania wyjaśniającego władze słowackie potwierdziły, że plan operacyjny, który beneficjent miał obowiązek opracować, będący warunkiem wszczęcia postępowania układowego, zbadał tylko właściwy sąd, a nie organ udzielający pomocy, oraz że ani sąd ani urząd skarbowy nie monitorowały wdrożenia planu.

(131) Beneficjent niezgodnie z niniejszym stwierdzeniem oznajmił, że urząd skarbowy zbadał skuteczność planu operacyjnego w zakresie przywrócenia długoterminowej rentowności jeszcze przed zatwierdzeniem układu, ale swojego stwierdzenia nie poparł żadnym dowodem.

(132) Następnie beneficjent stwierdził, że brak planu restrukturyzacji w sytuacji gdy Komisja prowadzi ocenę pomocy *ex post* jest nieistotny, ponieważ Komisja może się już przekonać, czy beneficjent faktycznie odzyskał rentowność. Zdaniem beneficjenta formalny plan restrukturyzacji powinien być wymagany wyłącznie w przypadku wydawania opinii *ex ante* i tylko w przypadku takiej opinii mogą mieć zastosowanie wytyczne z 1999 r.

(133) Niniejsza argumentacja nie jest poprawna. Wytyczne z 1999 r. mają zastosowanie w przypadku oceny zgodności zarówno zgłoszonej pomocy, jak i w przypadku bezprawnej pomocy. Przy ocenie zawsze obowiązuje warunek, że pomoc na restrukturyzację wiąże się ze sporządzeniem realistycznego planu restrukturyzacji. Komisja ma za zadanie opracować opinię na podstawie informacji dostępnych w czasie, kiedy pomoc została przyznana.

⁽³⁴⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33. Rozporządzenie Komisji 70/2001 zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 364/2004 z dnia 25 lutego 2004 i rozszerzone co do jego zakresu w celu włączenia pomocy dla badań i rozwoju, (Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 22).

- (134) Na zakończenie można stwierdzić, że urząd skarbowy jako organ udzielający pomocy nie miał okazji ocenić planu restrukturyzacji i uzależnić umorzenia należności od realizacji planu, która byłaby odpowiednio monitorowana. Z tego wynika, że nie został spełniony pierwszy, formalny warunek, który w pełnej mierze ma zastosowanie także przy ocenie *ex post*.
- (135) Jeśli chodzi o treść planu operacyjnego, władze słowackie nie przedłożyły żadnych informacji, które rozwiałyby wątpliwości Komisji dotyczące tego, czy plan jest faktycznym planem restrukturyzacji wymagany zgodnie z wytycznymi z 1999 r.
- (136) Komisja podtrzymuje więc swój wniosek, zawarty w decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego. Przedłożony plan operacyjny to plan uwzględniający jedynie doraźny problem beneficjenta dotyczący rosnącego długu wobec skarbu państwa. Omawiany plan w żaden sposób nie analizuje okoliczności, które doprowadziły do trudności beneficjenta, ani sytuacji finansowej przedsiębiorstwa w tym czasie i jego perspektyw finansowych. Ponieważ takiej właśnie analizy brakuje, beneficjent nie zaproponował także żadnych konkretnych kroków, które mogłyby rozwiązać poszczególne przyczyny zaistniałej sytuacji. Jedynym działaniem, które zostało szczegółowo opisane, jest proponowana restrukturyzacja finansowa polegająca na zawarciu układu z wierzycielami.
- (137) W planie nie wspomina się o podwyższeniu kapitału własnego beneficjenta, które beneficjent wymienia jako jedno z działań restrukturyzacyjnych. Żadne z danych zawartych w aktach nie potwierdzają tego, że podwyższenie kapitału przez spółkę Hydree Slovakia powinno być uważane za działanie gwarantujące, że beneficjent w dłuższym okresie nie powtórzy swojej strategii finansowania produkcji za pośrednictwem zadłużenia z tytułu VAT i podatku akcyzowego, który w efekcie był przyczyną jego trudności. Władze słowackie również potwierdziły, że podwyższenie kapitału w żaden sposób nie zmniejszyło ryzyka powtórnego powstania trudności finansowych. Wątpliwości te są jeszcze większe, jeśli uwzględnimy fakt, że kapitał podwyższono o 21 mln SKK, a restrukturyzowany dług wyniósł 644 mln SKK.
- (138) Samo podwyższenie kapitału nie jest dowodem zaufania rynku w możliwość przywrócenia długoterminowej rentowności beneficjenta. Komisja zauważa, że beneficjentowi, pomimo starań, nie udało się uzyskać kredytu z prywatnego banku.
- (139) Komisja następnie wskazuje, że wynajęcie urządzeń do produkcji konkurentowi beneficjenta, spółce Old Herold, s. r. o., było wyraźnie wymuszone przez fakt, że beneficjent utracił koncesję na produkcję spirytusu i napojów spirytusowych, a nie przez fakt, że wspomniana produkcja przynosiła straty i wymagała restrukturyzacji. Faktem jest, że sam beneficjent mógł wystąpić o wydanie nowej koncesji po zakończeniu układu, ale nie uczynił tego. Komisja podkreśla jednak, że beneficjent wciąż sprzedaje wyroby produkowane przez spółkę Old Herold przy użyciu urządzeń beneficjenta pod marką beneficjenta, a nawet planuje wzrost sprzedaży, co wynika z sprawozdania rocznego za okres od dnia 29 kwietnia 2004 r. do dnia 30 grudnia 2004 r. Dlatego wynajęcie wspomnianych urządzeń do produkcji nie można uważać za działanie restrukturyzacyjne, ponieważ w oparciu o wszelkie dostępne dowody można stwierdzić, że nie niniejszy sektor produkcji nie wymagał restrukturyzacji.
- (140) Wątpliwości Komisji dotyczące pozostałych działań proponowanych w planie operacyjnym nie zostały wyjaśnione. Niniejsze działania są po prostu czynnościami w ramach normalnej działalności gospodarczej, a nie działaniami mającymi na celu racjonalizację (sprzedaż starych urządzeń lub pojazdów). Dwa wnioskowane działania strukturalne (zakończenie nierentownej produkcji napojów bezalkoholowych i sprzedaż niektórych nieruchomości) zostały opisane bardzo niejasno, bez wskazania konkretnych produktów i ram czasowych. Władze słowackie potwierdziły, że na dzień 10 października 2005 r. nieruchomości przeznaczone do sprzedaży (budynek administracji, sklep i budynek rekreacyjny) nie zostały sprzedane, tj. że planowane działanie nie zostało wdrożone w sposób określony przez beneficjenta.
- (141) Ze względu na brak formalnego planu restrukturyzacji oraz faktycznej analizy trudności i działań mających służyć rozwiązaniu niniejszych trudności, warunków rynkowych oraz perspektyw, Komisja doszła do wniosku, że plan operacyjny przedłożony przez beneficjenta nie jest faktycznym planem restrukturyzacji wymagany na podstawie wytycznych z 1999 r.⁽³⁵⁾ Wątpliwości Komisji dotyczące przywrócenia długoterminowej rentowności beneficjenta nie zostały więc wyjaśnione.
- ### 3.3.2. Pomoc ograniczona do niezbędnego minimum
- (142) Już sam wniosek Komisji dotyczący braku faktycznego planu restrukturyzacji, który nie rozwiewa jej wątpliwości dotyczących długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa, wystarcza, aby stwierdzić, że pomoc nie jest zgodna ze wspólnym rynkiem. Mimo to Komisja oceni także kolejne istotne kryterium zawarte w wytycznych z 1999 r., zgodnie z którym pomoc musi być ograniczona do niezbędnego minimum.
- (143) Zgodnie z punktem 40 wytycznych z 1999 r. wysokość i intensywność pomocy musi być ograniczona do ścisłego minimum niezbędnego do umożliwienia restrukturyzacji w zależności od środków finansowych będących do dyspozycji beneficjenta. Beneficjent powinien wnieść znaczący wkład do planu restrukturyzacji z własnych środków.
- (144) Koszty restrukturyzacji wyniosły 644 591 440 SKK (16,96 mln EUR), co stanowi pełną wysokość zadłużenia restrukturyzowanego w drodze układu. Beneficjent wypłacił 35 % niniejszej sumy, czyli 225 607 028 SKK (5,93 mln EUR).
- ⁽³⁵⁾ Patrz też: wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 marca 2001 w sprawie C 17/1999, *Republika Francuska przeciwko Komisji*.

- (145) Władze słowackie nie udzieliły dodatkowych wyjaśnień dotyczących wątpliwości wyrażonych przez Komisję w niniejszej kwestii. Beneficjent wyjaśnił, w jaki sposób finansował pokrycie zadłużenia pozostałego po układzie (patrz pkt 30). Zdaniem beneficjenta jego udział wynosił [mniej niż 300] mln SKK ([mniej niż 7,9] mln EUR).
- (146) Po pierwsze, Komisja stwierdza, że środki, którymi dysponował beneficjent przekraczały sumę zadłużenia pozostałego po układzie. Oznacza to, że pomoc nie była ograniczona do niezbędnego minimum.
- (147) Co jednak ważniejsze, Komisja uznała, że kredyt udzielony przez spółkę Old Herold nie spełnia warunków własnego wkładu beneficjenta w rozumieniu wytycznych z 1999 r. Zobowiązania stanowią trwale źródło finansowania działalności przedsiębiorstwa. Są to kredyty krótkoterminowe, które jednak podlegają spłacie. Przedsiębiorstwo dysponuje dodatkowymi źródłami na restrukturyzację tylko wówczas, gdy dostawcy zgodzą się na dłuższy niż zwykle termin płatności. Takie odroczenie jest sygnałem, że rynek wierzy w możliwość przywrócenia rentowności.
- (148) Beneficjent w żaden sposób nie dowiódł, że odroczenie płatności przez spółkę Old Herold wyraźnie przekraczało zwykłą praktykę handlową między beneficjentem a jego dostawcami. Termin płatności wynoszący 40 dni można uważać za normalną praktykę, zwłaszcza, jeśli weźmiemy pod uwagę fakt, że został on udzielony beneficjentowi po układzie, kiedy beneficjent nie znajdował się już w trudnej sytuacji. Głównym celem układu była właśnie pomoc beneficjentowi w trudnościach finansowych.
- (149) Dlatego Komisja doszła do wniosku, że dłuższego terminu płatności nie można uważać za wkład w restrukturyzację pochodzący ze źródeł zewnętrznych.
- (150) Bez niniejszego odroczenia wkład własny beneficjenta na mocy wytycznych z 1999 r. wynosi [mniej niż 170] mln SKK ([mniej niż 4,5] mln EUR), czyli odpowiada [mniej niż 27] % kosztów restrukturyzacji.
- (151) W przeciwieństwie do nowych wytycznych, wytyczne z 1999 r. nie zawierały żadnych wartości granicznych określających, kiedy wkład własny beneficjenta uważa się za znaczny.
- (152) Biorąc pod uwagę praktykę Komisji przy stosowaniu wytycznych z 1999 r. oraz tendencje legislacyjne Komisji związany z tym kryterium, które doprowadziły do wprowadzenia wartości granicznych w nowych wytycznych⁽³⁶⁾, Komisja uważa wkład beneficjenta, czyli [mniej niż 27] % za stosunkowo niski. Taki wkład mógłby być możliwy do przyjęcia na mocy wytycznych z 1999 r. tylko gdyby wszystkie pozostałe warunki umożliwiające zatwierdzenie pomocy zostałyby spełnione. Komisja wzięłaby wówczas pod uwagę na przykład fakt, czy beneficjent działa w sektorze wspieranym, w jakim stopniu źródła finansowania odzwierciedlają zaufanie rynku w możliwość przywrócenia długoterminowej rentowności prze-

siębiorstwa, poza samym beneficjentem i jego akcjonariuszami, lub inne szczegóły istotne dla danego przypadku.

- (153) Ze względu na powyższe, Komisja w tym przypadku nie może zgodzić się, że wkład beneficjenta był znaczny. Komisja doszła do wniosku, że jej wątpliwości dotyczące tego, czy wkład własny beneficjenta był znaczny oraz czy pomoc ogranicza się do niezbędnego minimum, nie zostały wyjaśnione.

3.4. Zgodność pomocy – wniosek

- (154) Komisja uznała, że pomoc jest niezgodna ze wspólnym rynkiem jako pomoc na ratowanie ani jako pomoc na restrukturyzację. Poza tym w tym przypadku nie ma zastosowania żadne z odstępstw wymienionych w Traktacie WE.

VII. WNIOSKI

- (155) Komisja uznała, że Republika Słowacka bezprawnie przyznała umorzenie zobowiązania podatkowego na rzecz Frucona Košice, a. s. i naruszyła postanowienia art. 88 ust. 3 Traktatu WE. Niniejsza pomoc nie jest zgodna ze wspólnym rynkiem na podstawie żadnego odstępstwa wymienionego w Traktacie WE.
- (156) Pomimo że umorzenie przez urząd skarbowy zostało zawieszone do zakończenia niniejszego postępowania, Komisja doszła do wniosku, że korzyść beneficjenta powstała w momencie, kiedy urząd skarbowy zdecydował umorzyć część swoich należności i w ten sposób udzielił pomocy beneficjentowi, czyli w momencie wejścia w życie układu z wierzycielami dnia 23 lipca 2004 r. Korzyść beneficjenta w stosunku do konkurentów polegała na tym, że urząd skarbowy nie wyegzekwował od beneficjenta spłaty zobowiązań podatkowych.
- (157) Aby powrócić do stanu *ex ante*, pomoc państwa musi zostać zwrócona,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa, której Republika Słowacka udzieliła na rzecz Frucona Košice, a. s., w wysokości 416 515 990 SKK, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 2

1. Republika Słowacka podejmie wszelkie niezbędne środki, aby odzyskać od beneficjenta bezprawnie przyznanej pomocy, o której mowa w art. 1.
2. Zwrot pomocy nastąpi i zgodnie z procedurami prawa krajowego pada warunkiem, że, umożliwiając one natychmiastowe i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji.
3. Do sum podlegających zwrotowi doliczone zostaną odsetki za cały okres od dnia przyznania pomocy spółce Frucona Košice, a. s. aż do jej faktycznego odzyskania.

⁽³⁶⁾ Zgodnie z nowymi wytycznymi wartość graniczna dla średnich przedsiębiorstw wynosi przynajmniej 40 %.

4. Odsetki zostaną naliczone zgodnie z przepisami określonymi w rozdziale V rozporządzenia Rady (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽³⁷⁾. Stopę procentową stosuje się narastająco przez cały okres wymieniony w ust. 3.

Artykuł 3

Republika Słowacka w ciągu do dwóch miesięcy od powiadomienia o niniejszej decyzji poinformuje Komisję o już podjętych i planowanych środkach służących jej realizacji. Informacje te przedstawi posługując się kwestionariuszem dołączonym do załącznika I do niniejszej decyzji.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja jest skierowana do Republiki Słowackiej.

Bruksela, dnia 7 czerwca 2006 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

⁽³⁷⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.

ZAŁĄCZNIK I

Informacje dotyczące realizacji decyzji Komisji w sprawie pomocy państwa C 25/2005 (ex NN 21/2005) udzielonej przez Republikę Słowacką spółce Frucona Košice a.s.**1. Obliczenie kwoty podlegającej zwrotowi**

1.1. Proszę uzupełnić następującą tabelkę przedstawiającą kwoty pomocy państwa bezprawnie udzielonej beneficjentowi:

Data(-y) °	Kwota pomocy (*)	Waluta

° Data lub daty, udzielenia beneficjentowi pomocy lub pojedynczych rat pomocy.

(*) Kwota pomocy udzielonej beneficjentowi (ekwiwalent pomocy brutto).

Uwagi:

1.2. Proszę szczegółowo opisać sposób naliczenia odsetek mających zastosowanie do kwoty pomocy podlegającej zwrotowi.

2. Planowane i podjęte środki w celu zwrotu pomocy

2.1. Proszę szczegółowo opisać, jakie środki są planowane, a jakie zostały już podjęte w celu natychmiastowego i skutecznego zwrotu pomocy. W stosownych przypadkach proszę wskazać podstawę prawną podjętych/planowanych środków.

2.2. Jak wygląda harmonogram spłat w procesie zwracania pomocy? Kiedy nastąpi zwrot całej kwoty pomocy?

3. Realizacja zwrotu pomocy

3.1. Proszę uzupełnić następującą tabelkę przedstawiającą kwoty pomocy, która została zwrócona przez beneficjenta:

Data(-y) °	Kwoty zwróconej pomocy	Waluta

° Data lub daty zwrotu pomocy.

3.2. Proszę załączyć potwierdzenie zwrotu konkretnych kwot pomocy wymienionych w tabelce w punkcie 3.1.

_____

DECYZJA KOMISJI**z dnia 20 grudnia 2006 r.****w sprawie pomocy państwa nr C 5/2006 (ex N 230/2005), którą Niemcy zamierzają przyznać na rzecz stoczni Rolandwerft***(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 5854)***(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)****(2007/255/WE)**

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wyżej wymienionymi artykułami oraz po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) Zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu WE oraz zgodnie z Zasadami ramowymi dotyczącymi pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego ⁽¹⁾ (zwanymi dalej: zasadami ramowymi), pismem z dnia 19 października 2005 r. (zarejestrowanym przez Komisję w tym samym dniu) Niemcy poinformowały Komisję o zamiarze przyznania przedsiębiorstwu Detlef Hegemann Rolandwerft GmbH & Co. KG („Rolandwerft”) pomocy regionalnej. Pismem z dnia 16 listopada 2005 r. Komisja wezwała Niemcy do udzielenia dodatkowych informacji, których Niemcy udzieliły pismem z dnia 23 grudnia 2005 r. (zarejestrowanym przez Komisję w tym samym dniu). Pismem z dnia 18 stycznia 2006 r. (zarejestrowanym w tym samym dniu) Niemcy dokonały zmian w zgłoszonych środkach pomocy.
- (2) Pismem z dnia 22 lutego 2006 r. Komisja powiadomiła Niemcy o swojej decyzji wszczęcia procedury określonej w art. 88 ust. 2 Traktatu WE dotyczącej przedmiotowych środków pomocy. Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia formalnej procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Komisja zwróciła się do Niemiec i innych zainteresowanych stron o zgłaszanie uwag w tej sprawie. Pismem z dnia 28 czerwca 2006 r. (zarejestrowanym w tym samym dniu) Związek Budownictwa Okrętowego i Techniki Morskiej (niem. *Verband für Schiffbau und Meerestechnik*) przedstawił swoje uwagi. Strona beneficjenta wypowiedziała się pismem z dnia 30 czerwca 2006 r. (zarejestrowanym w dniu 7 lipca 2006 r.)

- (3) Uwagi te przedstawiono Niemcom pismem z dnia 17 lipca 2006 r. Odpowiedź Niemiec wpłynęła do Komisji pismem z dnia 11 sierpnia 2006 r. (zarejestrowanym tego samego dnia).
- (4) Swoją odpowiedź na wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego Niemcy przekazały pismem z dnia 6 kwietnia 2006 r. (zarejestrowanym tego samego dnia). Dołączono załączniki, przekazane w piśmie z dnia 11 kwietnia 2006 r. (zarejestrowanym w dniu 12 kwietnia 2006 r.) Dnia 17 sierpnia 2006 r. Komisja wezwała Niemcy do udzielenia kolejnych informacji, które Niemcy zawarły w piśmie z dnia 14 września 2006 r. (zarejestrowanym w dniu 15 września 2006 r.) Dalsze informacje Komisja otrzymała od Niemiec w piśmie z dnia 20 listopada 2006 r. (zarejestrowanym w tym samym dniu). W dniu 22 listopada 2006 r. zorganizowano spotkanie z przedstawicielami Niemiec i stoczni. Po tym spotkaniu Komisja otrzymała od Niemiec dalsze informacje w piśmie z dnia 24 listopada 2006 r. (zarejestrowanym w tym samym dniu).

II. OPIS**1. Wspierane przedsiębiorstwo (beneficjent)**

- (5) Beneficjentem pomocy jest stocznia Rolandwerft. Stocznia Rolandwerft znajduje się w miejscowości Berne w Dolnej Saksonii w okręgu Wesermarsch (Niemcy), czyli na obszarze objętym pomocą zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE. Stocznia leży nad rzeką Wezerą, która ma ujście do Morza Północnego. Należy ona do grupy Hegemann i jest dużym przedsiębiorstwem, które zgodnie z zaleceniem Komisji dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw ⁽²⁾ nie jest ani przedsiębiorstwem małym, ani średnim.
- (6) Rolandwerft produkuje statki morskie. Główny obszar działalności spółki to budowa statków dostawczych – najmniejszych pod względem wielkości kontenerowców. Oprócz tego stocznia buduje również statki specjalistyczne typu ro-ro/lo-lo oraz samochodowce. Stocznia Rolandwerft zareagowała w roku 1999 na zmieniające się zapotrzebowanie na rynku i rozpoczęła budowę większych statków o długości do [...] (*) m, o wadze do [...] t i pojemności ładunkowej do 850 TEU. Budowa większych statków wymagała przeprowadzenia programu inwestycyjnego

⁽²⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, str. 36.

(*) Tajemnica handlowa.

⁽¹⁾ Dz.U. C 317 z 30.12.2003, str. 11.

w celu dopasowania stoczni do nowych potrzeb, w ramach którego między innymi powiększono podnośnik dokowy. Zaplanowano także przedłużenie nabrzeża wyposażeniowego, co jednak odłożono w czasie z przyczyn ekonomicznych. Do zakresu działalności stoczni Rolandwerft należy także naprawa statków. Prace naprawcze przeprowadza się zarówno na lądzie, jak i na wodzie.

- (7) Statki prefabrykuje się najpierw w sekcji w hali nr 3, a następnie na zewnętrznym placu budowy w większe moduły. Prefabrykowane części statku przesuwają się przez zewnętrzny plac budowy i dostarcza do hali budowy statków nr 1, gdzie łączone są one ze sobą w nowe statki. Prefabrykowane nowe statki przesuwają się do podnośnika dokowego, skąd spuszczone są do wody. Dalsze wyposażenie następuje na nabrzeżu wyposażeniowym, przystosowanym dla statków do 140 m długości. Podnoszenie elementów wyposażenia odbywa się za pomocą 50-tonowej suwnicy nabrzeżnej i 8-tonowej suwnicy budowlanej, poruszających się po nabrzeżnym torze podsuwnicowym.
- (8) Od początku lat 90. stocznia Rolandwerft wyposaża jednocześnie dwa statki (z wyjątkiem okresów niewielkiego zapotrzebowania). Wcześniej obydwa statki (wówczas dużo krótsze) były cumowane bezpośrednio przy ówczesnym nabrzeżu. Gdy w roku 1999 stocznia Rolandwerft rozpoczęła budowę większych statków, nabrzeże okazało się za krótkie. Ze względów finansowych stocznia Rolandwerft nie przedłużyła jednak nabrzeża od razu, lecz w ramach rozwiązania tymczasowego cumowała drugi statek równolegle do statku cumowanego bezpośrednio przy nabrzeżu („równoległy postój statków”). Dla każdego statku, który wyposażano na równoległym postoju statków, stocznia Rolandwerft musiała wynajmować każdorazowo około [...] razy na okres [...] dodatkową suwnicę samochodową i około [...] razy każdorazowo na okres [...] mniejszy dźwig pływający.
- (9) Wyposażanie i naprawa statków na równoległym postoju statków okazały się jednak zbyt uciążliwe, wymagały dużego nakładu kosztów i nie były ekonomiczne. Poza tym istniało zwiększone ryzyko wypadkowe.

2. Projekty inwestycyjne

- (10) Celem pomocy jest wsparcie inwestycji dotyczących pięciu różnych obszarów stoczni, a mianowicie hal nr 1 i nr 3, instalacji nabrzeżnej nr 1, zakupu automatycznych maszyn spawalniczych oraz budowy dodatkowego nabrzeża. Przeprowadzono już większość z tych inwestycji. Wniosek o pomoc złożono jeszcze przed rozpoczęciem inwestycji.
- (11) Według danych z Niemiec inwestycje prowadzą do utworzenia 35 miejsc pracy w stoczni Rolandwerft. Część prac wykończeniowych przekazywano wcześniej przedsiębiorstwu montażu konstrukcji stalowych w [...], które produkowało dla stoczni Rolandwerft dziobowe sekcje kadłubowe. Inwestycje umożliwiają stoczni Rolandwerft ponowne włączenie produkcji dziobowych sekcji kadłubowych do własnego procesu produkcyjnego.

Hala nr 1

- (12) Dzięki inwestycjom dotyczącym hali nr 1 ma ona zostać przedłużona o 55 m. Obecnie, jak poinformowano

Komisję, duża część prac związanych z budową okrętów odbywa się na zewnątrz. Po wdrożeniu projektu inwestycyjnego prawie wszystkie prace będą mogły odbywać się w hali.

Hala nr 3

- (13) W hali nr 3 zgromadzono urządzenia do budowy sekcji. Szerokość bramy hali wynosiła wcześniej tylko 17,4 m, podczas gdy okręty budowane przez stocznnię Rolandwerft mają zazwyczaj szerokość 22,2 m. Wskutek tego sekcje nie mogły być produkowane w ustawieniu odpowiednim dla celów montażowych, lecz w poprzek hali, tak, aby potem można je było transportować przez bramę. Na koniec sekcje trzeba było obracać o 90° za pomocą suwnic samochodowych, tak by można je było połączyć z sąsiednimi sekcjami. Ten proces był czasochłonny i wymagał dużego nakładu kosztów. Wąska brama hali ograniczała długość sekcji, przez co stocznia Rolandwerft musiała produkować większą liczbę sekcji niż było to konieczne. Aby to zmienić trzeba było poszerzyć bramę hali. Ta część projektu została zrealizowana w roku 2004.
- (14) Dalsza część projektu inwestycyjnego, którą wdrożono w roku 2004, polegała na przedłużeniu hali w kierunku północno-zachodnim. W tej części hali sekcje są spawane ze sobą w moduły. Dzięki przedłużeniu hali prace spawalnicze mogą odbywać się wewnątrz hali, tzn. niezależnie od stanu pogody. Tory podsuwnicowe przedłużono do nowej części hali, w której buduje się sekcje.
- (15) Poszczególne sekcje buduje się na blokach stępkowych, za pomocą których sekcje są również transportowane. Ponieważ stocznia Rolandwerft od czasu przeprowadzonych w 1999 r. inwestycji buduje większe okręty, stary system bloków stępkowych – jak podały Niemcy – nie był w stanie sprostać nowym wymaganiom. Oprócz tego sekcje trzeba było dokładnie zestawiać przed ich zespawaniem. Przed wdrożeniem inwestycji stosowano w tym celu suwnicę samochodową, co było czasochłonne i wymagało nakładów finansowych. Dlatego stocznia zainwestowała w 2004 r. w nowoczesne hydrauliczne bloki stępkowe, dzięki którym znacznie uproszczono dopasowywanie sekcji.
- (16) Kolejnym projektem inwestycyjnym, rozpoczętym w sierpniu 2005 r., było przedłużenie hali nr 3 w kierunku południowo-wschodnim, tak by prace nie musiały odbywać się już na zewnątrz.

Przedłużenie toru podsuwnicowego na nabrzeżu nr 1

- (17) Projekt inwestycyjny obejmuje także przedłużenie toru podsuwnicowego na dotychczasowym nabrzeżu o 96 m. Nabrzeże to ma długość 200 m. Przed przedłużeniem możliwe było wyposażanie zaledwie około połowy okrętu za pomocą suwnicy. Do wyposażenia pozostałej części stoczni Rolandwerft musiała używać [...] suwnic samochodowych. Tor podsuwnicowy przedłużono w taki sposób, żeby suwnica mogła obsługiwać okręty na całej długości. Inwestycję tę przeprowadzono również w roku 2004.

Zakup automatycznych maszyn spawalniczych

- (18) W roku 2004 zainwestowano także w nowoczesne automatyczne maszyny spawalnicze, dzięki którym możliwe było automatyczne i szybsze przeprowadzanie koniecznych prac spawalniczych.

Budowa dodatkowego nabrzeża i zakup nowej suwnicy

- (19) Program inwestycyjny na lata 2005 i 2006 obejmuje budowę dodatkowego nabrzeża wyposażeniowego; oprócz tego dotychczasowe nabrzeże ma zostać przedłużone o ok. 180 m. Do wybudowania nabrzeża wyposażeniowego konieczne jest podjęcie m.in. następujących działań: pogłębienie gruntu od strony rzeki, podsypywanie terenu od strony lądu oraz przyłączenie do sieci drogowej. Oprócz tego należy przedłużyć tor podsuwnicowy o kolejne 150 m, zakupić i zainstalować dodatkową suwnicę 35-tonową oraz zabezpieczyć dostawę mediów. Prace z tym związane rozpoczęto w sierpniu 2005 r.

- (20) Do zapoczątkowania takich projektów inwestycyjnych przyczyniła się decyzja o rozpoczęciu od roku 1999 budowy większych okrętów. Już wtedy stocznia zainwestowała w dodatkowe wyposażenie podnośnika dokowego celu dostosowania swoich instalacji do nowych zadań. Zgodnie z informacjami beneficjenta inwestycje w nabrzeże odsunięto w czasie głównie z dwóch powodów: po pierwsze, istniejące środki finansowe były bardziej potrzebne w należącej do grupy Hegemann stoczni Peene, która została wówczas poddana szeroko zakrojonej restrukturyzacji. Z powodu zmniejszonego zapotrzebowania rynkowego, które utrzymywało się przez kilka lat, brakowało innych środków finansowych do zakończenia działań inwestycyjnych w stoczni Rolandwerft. Po drugie, możliwe było wstrzymanie tych inwestycji, ponieważ wyposażanie i naprawy statków znajdujących się obok siebie pod względem technicznym było jak najbardziej możliwe (nawet jeśli nie było ekonomiczne).

- (21) Kolejna korzyść związana z projektem inwestycyjnym to fakt, że nowe nabrzeże w przyszłości umożliwi stoczni wzięcie udziału w przetargach na budowę i naprawę okrętów marynarki wojennej. Dotąd stocznia Rolandwerft nie mogła przeprowadzać prac związanych z budową i naprawą okrętów dla niemieckiej marynarki, ponieważ istniało ryzyko związane z koniecznością prowadzenia prac na dwóch znajdujących się obok siebie okrętach. Niemiecka marynarka, obawiając się ryzyka, nie decydowała się na udzielanie zleceń stoczni Rolandwerft, mimo że ta należy do grupy stoczni, które zasadniczo mogą ubiegać się o takie zlecenia.

- (22) Koszty projektu wynoszą w sumie 13 000 000 EUR. Można je wyliczyć w sposób następujący – tabela:

(EUR)		
1	Rozbudowa hali nr 1	[...]
	Hala nr 3	
2	Rozbudowa w stronę północno-zachodnią, przedłużenie toru podsuwnicowego, poszerzenie bramy hali	[...]

3	Modernizacja systemu bloków stępkowych w hali nr 3	[...]
4	Rozbudowa hali nr 3 w stronę południowo-wschodnią	[...]
5	Przedłużenie toru podsuwnicowego	[...]
6	Zakup automatycznych maszyn spawalniczych	[...]
	Budowa dodatkowego nabrzeża i zakup nowej suwnicy	
7	Budowa dodatkowej instalacji nabrzeżnej	[...]
8	Zakup nowej suwnicy	[...]
	Razem	13 000 000

3. Planowana pomoc

- (23) Niemcy zamierzają przyznać pomoc państwa na rzecz stoczni Rolandwerft w wysokości 1 560 000 EUR. Kwalfikowane koszty wynoszą 13 000 000 EUR, a zatem kwota pomocy państwa odpowiada 12 % całej kwoty. Pomoc przyznawana jest zgodnie z zatwierdzonym programem pomocy regionalnej⁽³⁾. O pomoc wnioskowano jeszcze przed rozpoczęciem inwestycji.
- (24) Pomoc przyznał kraj związkowy Dolna Saksonia za pośrednictwem banku NBank Hannover.

III. POWODY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (25) Formalne postępowanie wyjaśniające zostało wszczęte, ponieważ Komisja miała wątpliwości, czy pomoc państwa była zgodna z zasadami ramowymi. Komisja miała wątpliwości, czy budowa nowego nabrzeża wyposażeniowego może być uważana za inwestowanie w istniejące już instalacje.
- (26) Ponadto Komisja miała wątpliwości, czy inwestycje przeprowadzone w stoczni Rolandwerft wpłyną na zwiększenie zdolności produkcyjnych stoczni, co nie byłoby zgodne z zasadami ramowymi ani ze wspólnym rynkiem.

IV. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (27) Komisja otrzymała uwagi beneficjenta – stoczni Rolandwerft oraz Związku Budownictwa Okrętowego i Techniki Morskiej.

1. Uwagi beneficjenta – stoczni Rolandwerft

- (28) Zgodnie ze stanowiskiem beneficjenta zdolność produkcji okrętów przez stocznnię nie zwiększy się w wyniku przeprowadzenia projektu inwestycyjnego. Beneficjent wskazuje na fakt, że każdy wzrost produktywności pociąga za sobą także wzrost zdolności produkcyjnej w odniesieniu do istniejących już instalacji. Niekoniecznie musi to jednak oznaczać, że zwiększy się również zdolność produkcyjna całej stoczni. W przypadku stoczni Rolandwerft inwestycje

⁽³⁾ Wspólny plan ramowy rządu federalnego i krajów związkowych „Poprawa regionalnej struktury gospodarczej” – 34. plan ramowy (sprawa nr N641/2002, decyzja Komisji z dnia 2 kwietnia 2003 r.)

doprowadziły wprawdzie do wzrostu produktywności, wzrost ten jednak nie spowodował zwiększenia zdolności produkcyjnej całej stoczni. Zamiast tego wzrost produktywności miałby zostać pochłonięty przez zwiększoną wewnątrzzakładową działalność produkcyjną, która wcześniej zlecana była podwykonawcom. Dlatego wielkość produkcji wyrażona w CGT (skompensowane tony brutto, ang. *compensated gross tonnes*) nie zwiększy się.

- (29) Beneficjent przedkłada rejestr statków wyprodukowanych w ciągu ostatnich lat oraz księgi zamówień stoczni. W 2004 r. stocznia Rolandwerft wyprodukowała [...] statków, co odpowiada około [...] CGT. Na rok 2006 zaplanowano budowę [...] okrętów przy zdolności produkcyjnej [...] CGT. W latach 2007 i 2008 stocznia będzie dążyć do osiągnięcia rocznej wielkości produkcji wynoszącej [...] CGT.
- (30) Beneficjent wyjaśnia, że stocznia dokupiała niegdyś okazjonalnie sekcje lub całe kadłuby okrętów od przedsiębiorstw trzecich. Wielkość produkcji stoczni Rolandwerft nie mogłaby jednak wzrosnąć przez samo dokupienie kadłubów okrętów i sekcji od dostawców, ponieważ wyposażenie okrętu wymaga pewnego czasu, a istniejące instalacje nie pozwalają na efektywne wyposażanie większej liczby okrętów. I tak na przykład w istniejących halach do budowy okrętów możliwe jest budowanie każdorazowo tylko jednego okrętu. W hali budowy statków nr 1 na montaż jednego okrętu trzeba przeznaczyć około [...] tygodni.
- (31) Beneficjent przedłożył informacje o przebiegu produkcji w stoczni. Zgodnie z tymi informacjami stocznia jest już teraz w pełni wykorzystywana i nie ma możliwości produkowania większej liczby okrętów po wdrożeniu projektu inwestycyjnego. Instalacje stoczniowe są ograniczone pod względem całościowej zdolności produkcyjnej od około [...] do [...] CGT, którą to zdolność mogły osiągać jeszcze przed wdrożeniem projektu inwestycyjnego dzięki zleceniu części prac podwykonawcom.
- (32) Beneficjent wykazuje, że stocznia – dzięki projektowi inwestycyjnemu – będzie w stanie brać udział w przetargach na prace związane z budową, naprawą i przebudową okrętów marynarki. Do tej pory stocznia nie miała takiej możliwości, ponieważ prace musiałyby przebiegać na równoległym postoju statków. Wielkość produkcji wyrażona w CGT tym samym uległaby zmniejszeniu w porównaniu do obecnego poziomu, ponieważ statki marynarki nie są uznawane za statki handlowe. Na koniec beneficjent stwierdza, że nawet jeśli Komisja nie podziela stanowiska Niemiec mówiącego, że zasady ramowe nie zabraniają przyznania pomocy inwestycyjnej na projekty związane ze zwiększeniem produkcji, to dla oceny zgodności pomocy państwa dla stoczni Rolandwerft ze wspólnym rynkiem nie jest to istotne, gdyż w danym przypadku nie mamy do czynienia ze wzrostem zdolności produkcyjnej.
- (33) Beneficjent w dalszej kolejności wyjaśnia, że inwestycje dotyczą wyłącznie istniejących instalacji. Zwłaszcza w przypadku inwestycji mających na celu przedłużenie nabrzeża po to, by oba statki można było wyposażać bezpośrednio przy użyciu instalacji nabrzeżnej, nie chodzi wcale

o budowę nowej instalacji. Już teraz stocznia dysponuje dwoma równoległymi względem siebie miejscami wyposażania statków. Beneficjent podkreśla, że równoległy postój statków stwarzał podwyższone ryzyko i dlatego marynarka nie składała stoczni Rolandwerft żadnych zleceń. Planowana inwestycja polega na przebudowie istniejącego nabrzeża w celu zwiększenia jego produktywności. Beneficjent przedkłada informacje o tym, przez ile tygodni rocznie wykorzystywany był równoległy postój statków i jak ma być on wykorzystywany w przyszłości.

- (34) Beneficjent wyjaśnia następnie, że przedłużenie toru podsuwnicowego i instalacja suwnicy w związku z przedłużeniem nabrzeża ma na celu zaprzestanie nieefektywnego i kosztownego wykorzystywania suwnic samochodowych i dźwigów pływających, których do tej pory używano do wyposażania okrętów na równoległym postoju statków. Wyposażanie drugiego statku bezpośrednio z nabrzeża, co byłoby możliwe dzięki realizacji projektu inwestycyjnego, doprowadziłoby do zwiększenia efektywności pod względem kosztów i produktywności.

2. Uwagi niemieckiego Związku Budownictwa Okrętowego i Techniki Morskiej

- (35) Niemiecki Związek Budownictwa Okrętowego i Techniki Morskiej (zwany dalej: Związkiem) jest zdania, że wątpliwości Komisji dotyczące ewentualnego zwiększenia zdolności produkcyjnej nie mogą wynikać z zasad ramowych. Wątpliwości nie potwierdza także obecna sytuacja rynkowa, a zwłaszcza fakt, że planowana pomoc nie doprowadziłaby do zakłóceń konkurencji.
- (36) Związek twierdzi, że kierunek polityki wspólnotowej dotyczącej przyznawania pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego zmienił się znacznie w ciągu ostatnich lat. Zasady ramowe nie zawierają żadnych klauzul zabraniających przyznania pomocy inwestycyjnej na zwiększanie zdolności produkcyjnej. Związek wychodzi z założenia, że obecnie tego rodzaju klauzule miałyby się z celem. Następnie Związek wskazuje, że zrezygnowano – na ile to było możliwe – z uregulowań sektorowych zawartych niegdyś w zasadach ramowych. Kwestia zdolności produkcyjnej pojawia się jedynie w związku z pomocą przeznaczoną na likwidację. Inne rodzaje pomocy, jak pomoc na reorganizację, podlegają ogólnym przepisom dotyczącym pomocy państwa.
- (37) Związek twierdzi również, że zawężanie interpretacji przepisów stoi w sprzeczności z inicjatywą LeaderSHIP 2015, będącą elementem realizacji strategii lizbońskiej. Konkurencyjność i produktywność gospodarki europejskiej powinny wzrastać dzięki inwestycjom w badania, rozwój i innowację, co czyni koniecznym inwestowanie w nowoczesne instalacje produkcyjne. Gdyby pomoc państwa na cele inwestycyjne nie mogła pociągać za sobą zwiększania zdolności produkcyjnej, byłoby to wówczas sprzeczne z celem inicjatywy LeaderSHIP 2015, zwłaszcza z celem utrzymania i rozbudowywania pozycji w określonych segmentach rynkowych. Jednym z tych segmentów jest rynek małych i średnich statków kontenerowych, na którym Europa w dalszym ciągu utrzymuje przewagę w stosunku do Korei i Chin.

- (38) Związek jest zdania, że planowane inwestycje nie zakłócają konkurencji. Obecnie nie istnieją żadne nadwyżki zdolności produkcyjnej, ponieważ światowy rynek stoczniowy przeżywa rozkwit. Popyt powinien być stale korzystny, przy czym w latach 2008/2009 przewidywany jest jego lekki spadek. Dzięki wciąż rosnącemu handlowi światowemu wzrasta także transport morski. Dotyczy to przede wszystkim transportu dóbr przemysłowych za pomocą statków kontenerowych. Rośnie zapotrzebowanie na większe okręty od 5 000 do 8 000 TEU, które nie mogą wpływać do mniejszych portów. To z kolei prowadzi do większego popytu na mniejsze statki dostawcze służące do późniejszej dystrybucji kontenerów. Stocznia Rolandwerft może budować statki o wielkości do 900 TEU.
- (39) Zgodnie z informacjami Związku statki dostawcze stanowią ważny segment w obszarze handlowym niemieckich stocznii. Mimo to głównymi konkurentami są stocznie chińskie, które dzięki 42,5 % zleceń otrzymywanych z całego świata są wiodącymi stoczniami na rynku. Niemcy z 26,8 % zleceń znajdują się na drugim miejscu.
- (40) Według Związku w segmencie statków do 900 TEU istnieje bardzo niewielu konkurentów na rynku europejskim, a większość z nich ma siedzibę w Niemczech i Holandii. Związek upatruje w tym segmencie wysoki potencjał wzrostowy. Ponieważ stocznie chińskie oferują swoje statki po niskich cenach, stocznie niemieckie i europejskie mogą utrzymać swoją pozycję na rynku tylko wówczas, gdy zapewnią wysoką jakość i stale będą powiększać swoją produktywność.
- (41) Związek podkreśla dalej, że Chiny i Wietnam będą dalej rozbudowywać swoje zdolności produkcji okrętów, a tym samym swoje udziały na rynku. Widać wyraźnie, że konkurencja między stoczniami odbywa się nie tyle w Europie, co na płaszczyźnie globalnej.
- V. UWAGI NIEMIEC**
- (42) Niemcy w swoich uwagach dotyczących wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego wskazują na to, że pkt 26 zasad ramowych nie zawiera żadnych prowizji dotyczących zdolności produkcyjnej. Tym samym w pkt 26 nie ma żadnych szczególnych uregulowań, zgodnie z którymi przyznanie pomocy inwestycyjnej na projekty, które wraz ze wzrostem produktywności prowadziłyby do zwiększenia zdolności produkcyjnej, mogłoby być uznane za niedozwolone. Niemcy podkreślają również, że wzrost produktywności w przemyśle stoczniowym jest jednym z głównych założeń polityki wspólnotowej w tym sektorze gospodarki. Inicjatywa LeaderSHIP 2015 ma na celu poprawienie konkurencyjności stocznii europejskich oraz zlikwidowanie trudności, które powstały w europejskim przemyśle stoczniowym z racji dotowania budowy okrętów w Azji. Ten cel, według Niemiec, można osiągnąć tylko zwiększając produktywność.
- (43) Niemcy prezentują stanowisko, że z pkt 3 zasad ramowych nie można wyprowadzać twierdzenia, że przy ocenianiu zgodności ze wspólnym rynkiem należy uwzględnić oddziaływanie projektu inwestycyjnego na zdolność produkcyjną. Poza tym czynniki opisane w pkt 3 zasad ramowych nie mają już wpływu na sektor budowy statków, który charakteryzuje się obecnie przede wszystkim dobrą sytuacją pod względem zamówień, wysokimi cenami i deficytem zdolności produkcyjnej.
- (44) Niemcy podkreślają ponadto, że udział europejskiego przemysłu stoczniowego w rynku w ostatnich dziesięcioleciach znacznie zmalał, a Japonia, Korea i Chiny zwiększyły swoje udziały dzięki dotacjom państwowym. Te dotacje wymieniono w pkt 3 lit. c) zasad ramowych jako jeden z czynników, które muszą być brane pod uwagę. Stocznie europejskie muszą zatem podjąć wszelkie działania w celu zwiększenia swojej produktywności.
- (45) Zgodnie ze stanowiskiem Niemiec każde zwiększenie produktywności prowadzi automatycznie do zwiększenia produkcji danej instalacji. Wzrost produktywności zgodnie z zasadami ramowymi nie może więc oznaczać takiej samej wielkości produkcji przy zmniejszonym nakładzie. Niemcy zwracają uwagę na cel pomocy regionalnej, która ma przyczyniać się do rozwoju regionalnego i do tworzenia miejsc pracy. W tym sensie wzrost produktywności nie może pociągać za sobą zmniejszenia liczby miejsc pracy.
- (46) Niemcy, odnosząc się do sytuacji rynkowej zauważają, że zwiększa się ruch towarowy, a w segmencie statków kontenerowych daje się zauważyć zapotrzebowanie na większe okręty. Już teraz istnieją okręty o pojemności ładunkowej 5 000 TEU, a w najnowszych prognozach mowa jest już o okrętach o pojemności ładunkowej 8 000 TEU. Ponieważ tak duże okręty mogą wpływać tylko do nielicznych portów, potrzebne są mniejsze statki, które zajmą się dalszą dystrybucją ładunku. Dlatego duże zapotrzebowanie na produkowane przez stocznnię Rolandwerft statki dostawcze o pojemności 850 TEU nie spadnie.
- (47) Niemcy objaśniają poza tym dokładniej projekty inwestycyjne i dołączają zdjęcia, na których widać podjęte działania i położenie stoczni.
- (48) Przedłużenie hali nr 1 umożliwi stoczni budowę kompletnego statku w hali budowy statków, co obecnie nie jest możliwe. Dzięki pokryciu dachem istniejących obszarów produkcyjnych prace będą jeszcze bardziej produktywne i efektywne.
- (49) Niemcy wyjaśniają dalej, że statek przycumowany do nabrzeża nr 1 obecnie zajmuje tylko dwie trzecie nabrzeża. Część południowa nieużywanego nabrzeża jest przedłużana. Nie prowadzi to do budowy „nowej instalacji” w rozumieniu zasad ramowych. Jak tylko nabrzeże zostanie przedłużone, zostanie ono wyposażone w suwnicę, która zastąpi używaną obecnie suwnicę samochodową.
- (50) Niemcy zwracają uwagę na to, że równoległy postój statków używany był w okresie od 2003 r. do 2005 r. [...] razy w roku (wraz z dostawami). Niemcy potwierdzają jeszcze raz, że równoległy postój statków zostanie przeniesiony na nowe nabrzeże. Nowe nabrzeże będzie używane w ciągu roku mniej więcej tak długo jak równoległy postój statków w ostatnich latach. Niemcy wyjaśniają także, że wyposażanie statku przycumowanego na drugim miejscu oznaczało zwiększone ryzyko, ponieważ konieczny do tego dźwig pływający trzeba było ustawiać na środku rzeki Wezery. W przyszłości żadne statki nie będą już wyposażane na drugim miejscu z nabrzeża nr 1.

- (51) Zgodnie ze stanowiskiem przyjętym przez Niemcy nie można traktować przedłużenia nabrzeża wyposażeniowego, co ma umożliwić wyposażanie dwóch statków bezpośrednio z nabrzeża, jako budowy nowej instalacji. Chodzi wyłącznie o nieznaczne przedłużenie istniejącego nabrzeża. Nawet bez wdrażania projektu inwestycyjnego nabrzeże było dłuższe niż statek dostawczy, więc i tak stocznia mogłaby wyposażać jednocześnie dwa mniejsze statki.
- (52) Niemcy argumentują, że stocznia Rolandwerft dysponowała i nadal dysponuje dwoma miejscami wyposażeniowymi, nawet jeśli jedno z nich znajduje się, można powiedzieć, w drugiej „linii”. Ponieważ drugi statek nie znajduje się w zasięgu suwnic nabrzeżnych, trzeba było stosować suwnice samochodowe lub dźwigi pływające. Po przedłużeniu nabrzeża praca stała się bardziej wydajna, ponieważ statek mógł być wyposażany bezpośrednio z nabrzeża. Niemcy podkreślają dalej, że niemiecka marynarka, obawiając się praktykowanego przez stocznię Rolandwerft wyposażania statków w drugiej linii, nie składała stoczni Rolandwerft żadnych zleceń.
- (53) Niemcy argumentują, że przeniesienie drugiego miejsca wyposażania na dłuższe, już istniejące nabrzeże nie oznacza budowy nowej instalacji, lecz raczej krok ku zwiększeniu produktywności obu miejsc wyposażania, które dzięki temu już nie muszą znajdować się równolegle wobec siebie, lecz mogą być ułożone jedno za drugim. Nowa suwnica, zainstalowana na nowym nabrzeżu, zastąpiła stosowane obecnie suwnice samochodowe i dźwigi pływające. Dzięki zastosowaniu nowej suwnicy praca stała się bardziej produktywna.
- (54) Niemcy podkreślają, że krok ten był konieczny, ponieważ wyposażanie statku w drugiej linii było zbyt czasochłonne i nieefektywne. Poza tym projekt stoczni Rolandwerft stwarza możliwość wzięcia udziału w przetargach na naprawy statków i przebudowy statków marynarki niemieckiej.
- (55) Niemcy wyjaśniają dalej, że stocznia Rolandwerft na początku budowała mniejsze statki dostawcze, z których dwa mogły być przycumowane jednocześnie do nabrzeża. Zapotrzebowanie rynkowe koncentrowało się jednak coraz bardziej na szerszych i dłuższych statkach dostawczych, w związku z czym dwa takie statki nie mogły być jednocześnie jeden za drugim przycumowane do nabrzeża. Dlatego stocznia rozpoczęła wyposażanie i naprawę statków, cumując drugi statek równolegle do okrętu znajdującego się bezpośrednio przy nabrzeżu. Przedłużenie nabrzeża było zatem jedynie dopasowaniem instalacji wyposażeniowej do obsługi dłuższych statków.
- (56) Niemcy twierdzą, że stocznia Rolandwerft współpracowała wcześniej okazjonalnie ze stoczną Peene i wyposażała prefabrykowane przez tę stocznnię kadłuby okrętów. Ostatnio stocznia Rolandwerft produkowała jedynie statki całkowicie budowane przez stocznnię Rolandwerft. Niemcy wyjaśniają, że nie da się rozszerzyć działalności w zakresie prac naprawczych przy utrzymaniu dotychczasowej wielkości produkcji nowych statków. Część prac naprawczych wykonywana jest na lądzie. Potrzebny jest do tego zewnętrzny plac budowy, który jest już wykorzystywany do budowania nowych okrętów.
- (57) Niemcy wyjaśniają dalej, że nowa suwnica jest stosowana nie tylko na nowym nabrzeżu, lecz prowadzi także do

optymalizacji podnoszenia ciężarów na dotychczasowym nabrzeżu, zwiększając maksymalny udźwig.

- (58) Niemcy wskazują na to, że Związek popiera ten punkt widzenia. Niemcy są zdania, że uwagi Związku mają duże znaczenie, ponieważ reprezentuje on interesy polityczne i gospodarcze niemieckiego sektora transportu morskiego, niemieckich stoczni i ich dostawców. Poza tym Związek, jako reprezentant różnych grup interesu, dysponuje najnowszymi informacjami rynkowymi. Skoro Związek doszedł do wniosku, że planowana pomoc dla stoczni Rolandwerft nie przyniesie szkody przemysłowi stocznio-wemu w Niemczech, to Komisja powinna to również uwzględnić. Niemcy podkreślają dalej, że Komisja nie otrzymała żadnych negatywnych uwag wobec projektu przyznania pomocy dla stoczni.
- (59) Jeśli chodzi o uwagi samego beneficjenta Niemcy podkreślają, że według stoczni Rolandwerft projekt inwestycyjny nie doprowadzi do zwiększenia zdolności produkcyjnej. Niemcy potwierdzają, że nie uważają tej kwestii za istotną dla oceny zgodności pomocy państwa ze wspólnym rynkiem.

VI. OCENA POMOCY

1. Istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

- (60) Zgodnie z art. 87 Traktatu WE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi. Zgodnie z przyjętym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich kryterium zakłócenia handlu jest spełnione wówczas, gdy przedsiębiorstwo otrzymujące pomoc prowadzi działalność gospodarczą, w zakres której wchodzi handel pomiędzy państwami członkowskimi.
- (61) Dofinansowanie przyznał kraj związkowy Dolna Saksonia, a tym samym należy uznać je za pomoc państwa. Przynosi to stoczni Rolandwerft korzyści, jakich nie osiągnęłaby na rynku. Stocznia Rolandwerft zajmuje się budownictwem statków morskich. Ponieważ chodzi o ich sprzedaż, środek ten grozi zakłóceniem konkurencji i wpływa na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi. Tym samym dofinansowanie stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE i należy ją odpowiednio ocenić.

2. Wyłączenia zgodnie z art. 87 ust. 2 i 3 Traktatu WE

- (62) Artykuł 87 ust. 2 i 3 Traktatu WE przewiduje wyłączenia od ogólnego zakazu przyznawania pomocy określonego w ust. 1.
- (63) Komisja wydała zasady ramowe dotyczące oceny pomocy w sektorze stocznio-wym. Zawierają one specjalne reguły przyznawania pomocy przemysłowi stocznio-wemu, kiedy i o ile istnieje konieczność szczególnego traktowania specyfiki sektora przemysłu stocznio-wego. W rozumieniu

tych zasad wyrażenie „przemysł stoczniowy” oznacza budowanie we Wspólnocie pełnomorskich statków handlowych z własnym napędem. „Naprawa statków” oznacza naprawę lub odnawianie we Wspólnocie pełnomorskich statków handlowych z własnym napędem. Działalność handlowa stoczni Rolandwerft odpowiada tym definicjom, więc należy rozpatrywać kwestionowaną pomoc w świetle zasad ramowych. Stocznia Rolandwerft nie produkuje żadnych statków rybackich dla Wspólnoty. Według wytycznych dla celów analizy pomocy państwa dla rybołówstwa i akwakultury ⁽⁴⁾ pomoc dla stoczni na budowę statków rybackich dla Wspólnoty jest niedozwolona.

- (64) W punkcie 26 reguł ramowych ustalono, że „pomoc regionalna dla przemysłu stoczniowego, naprawiania statków lub adaptacji statków może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem wyłącznie, gdy zostaje ona przyznana na inwestycje przeznaczone na polepszenie stanu infrastruktury lub modernizację istniejących stoczní, niezwiązane z finansową restrukturyzacją danych stoczní, których celem jest poprawienie produktywności istniejących instalacji”.
- (65) Intensywność pomocy nie może przekraczać 12,5 % lub obowiązującego pułapu pomocy regionalnej zgodnej z art. 87 ust 3 lit. c) Traktatu WE, przy czym stosuje się wartość niższą. W niniejszym przypadku pułapem granicznym jest 12,5 %. W związku z tym pomoc musi ograniczać się do wspierania wydatków kwalifikowanych zgodnie z definicją określoną w obowiązujących wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej ⁽⁵⁾.

Inwestycje w przedłużenie hali nr 1 i hali nr 3, w przedłużeniu toru podsuwnicowego na nabrzeżu nr 1 i w zakup automatycznych maszyn spawalniczych

- (66) Te działania inwestycyjne służą racjonalizacji procesu produkcyjnego stoczni Rolandwerft poprzez dodatkowe wyposażenie instalacji i pokrycie dachem obszarów roboczych, znajdujących się na zewnątrz. Środki te można postrzegać jako inwestycje w modernizację lub polepszenie stanu infrastruktury istniejącej stoczni.
- (67) Część projektu dotyczy przedłużenia hali nr 1 oraz przedłużenia hali nr 3 w kierunku północno-zachodnim i południowo-wschodnim. Komisja jest zdania, że te przedłużenia hal okrętowych dotyczą istniejących instalacji. Projekt *de facto* nie prowadzi do budowy nowej dodatkowej hali okrętowej. Przedłużenie ma na celu jedynie umożliwienie wykonywania w hali prac związanych z budowaniem okrętów, przeprowadzanych do tej pory na zewnątrz.
- (68) Pozostałe inwestycje w hali nr 3 związane z przedłużeniem toru podsuwnicowego i poszerzeniem bramy hali, oraz modernizację bloków stępkowych należy również postrzegać jako inwestycje w istniejące instalacje. Komisja jest również zdania, że w przypadku prac związanych z przedłużeniem toru podsuwnicowego na nabrzeżu nr 1 i w przypadku inwestycji w nowoczesne automatyczne maszyny spawalnicze również chodzi o inwestycje w istniejące instalacje. Takie stanowisko Komisja prezentowała w swojej

decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego.

- (69) Komisja wychodzi z założenia, że inwestycje mają na celu zwiększenie produktywności istniejących instalacji. Przedłużenie hal doprowadzi do wzrostu produktywności, ponieważ prace będą mogły odbywać się niezależnie od stanu pogody. Poszerzenie bramy w hali nr 3 doprowadzi do znacznego obniżenia kosztów, ponieważ nie trzeba będzie już obracać sekcji i będzie możliwe budowanie dłuższych sekcji. To samo dotyczy przedłużenia toru podsuwnicowego w hali nr 3 i nabrzeża nr 1, dzięki któremu można zaoszczędzić na [...] krotnym stosowaniu suwnic samochodowych, zakupu hydraulicznych bloków stępkowych, dzięki któremu zbyteczne staje się ręczne zestawianie poszczególnych sekcji za pomocą suwnic samochodowych oraz zakupu automatycznych maszyn spawalniczych, dzięki któremu zmniejszy się nakład czasu i kosztów w porównaniu ze spawaniem ręcznym.
- (70) Podczas gdy projekty inwestycyjne będą znacznie oddziaływać na produktywność, to ich wpływ na zdolność produkcyjną jest już nieznaczny, ponieważ nie powstają żadne nowe instalacje, a każdy wzrost zdolności produkcyjnej byłby skutkiem jedynie wzrostu produktywności istniejących już instalacji. Beneficjent zwrócił również uwagę na to, że wzrost produktywności sam w sobie nie pociąga za sobą zwiększenia zdolności produkcyjnej stoczni wyrażonej w CGT, ponieważ wzrost produktywności instalacji pochłania zwiększona produkcja własna wskutek podjęcia prac dotąd zleczanych podwykonawcom. Dlatego Komisja jest zdania, że nie zachodzi żadne nieproporcjonalne zwiększenie zdolności produkcyjnej.
- (71) Komisja dochodzi do wniosku, że środki nr 1 do 6 wymienione w tabeli w pkt 22 należy postrzegać jako inwestycje w modernizację lub polepszenie stanu infrastruktury istniejącej stoczni, z zamiarem poprawy produktywności istniejących instalacji. Związane z tym koszty w wysokości 8 360 000 EUR należy zatem uważać za koszty kwalifikowane.

Budowa dodatkowego nowego nabrzeża i zakup nowej suwnicy

Modernizacja

- (72) Środki 7 i 8 wymienione w tabeli w pkt (22) dotyczą budowy dodatkowego nabrzeża i zakupu nowej suwnicy. Komisja jest zdania, że te inwestycje z dwóch powodów można zakwalifikować jako środek związany z polepszeniem stanu infrastruktury lub z modernizacją. Po pierwsze, stocznia Rolandwerft przed projektem inwestycyjnym miała w zwyczaju wyposażać i naprawiać jednocześnie dwa statki, cumując jeden ze statków do statku przycumowanego bezpośrednio do nabrzeża. Ten sposób postępowania okazał się nieefektywny i kosztowny. Dzięki inwestycjom stocznia Rolandwerft będzie mogła cumować dwa statki bezpośrednio przy nabrzeżu, a wyposażanie obu statków może odbywać się w lepszych warunkach. Po drugie, w przypadku tych inwestycji mamy do czynienia

⁽⁴⁾ Dz.U. C 229 z 14.9.2004, str. 5.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, str. 74.

z ostatnimi inwestycjami spośród całego szeregu inwestycji rozpoczętych w 1999 r., mających na celu przystosowanie stoczni do budowy większych okrętów. Stocznia przestała swoją produkcję, ponieważ zmieniło się zapotrzebowanie z dużo mniejszych statków dostawczych na takie okręty dostawcze, jakie dziś produkuje stocznia Rolandwerft. Komisja jest zdania, że dostosowanie produkcji do popytu rynkowego może być postrzegane jako modernizacja.

Cel wzrostu produktywności istniejących instalacji

- (73) Celem inwestycji jest podniesienie produktywności istniejących instalacji. Wypośażanie statków na dotychczasowym nabrzeżu stanie się bardziej ekonomiczne, ponieważ statki nie muszą już cumować obok siebie i nie trzeba już przechodzić przez statek znajdujący się bezpośrednio przy nabrzeżu. Mimo że można wyjść z założenia, iż w przypadku nowego nabrzeża niekoniecznie chodzi jedynie o przeniesienie instalacji, która istniała już wcześniej, to Komisja jest zdania, że budowa nowego nabrzeża wyposażeniowego doprowadzi do wzrostu produktywności dotychczasowego nabrzeża.
- (74) Także druga suwnica, która zostanie zainstalowana na przedłużonym nabrzeżu, przyczyni się do wzrostu produktywności dotychczasowego nabrzeża. Udźwig obu suwnic wynosi razem 85 ton w porównaniu do wcześniejszego udźwigu maksymalnego, który wynosił 50 ton. Dzięki temu suwnice nabrzeżne mogą podnosić także ciężary, do których podnoszenia potrzebowano wcześniej dźwigu pływającego. Po zakończeniu inwestycji zastosowanie dźwigu pływającego konieczne będzie jeszcze tylko do montażu silnika okrętowego. Wszystkie pozostałe prace związane z podnoszeniem mogą być wykonywane za pomocą obu suwnic znajdujących się na przedłużonym nabrzeżu. Po drugie, dotychczasowa suwnica będzie także stosowana przy pracach na mniejszym, położonym bezpośrednio za nabrzeżem zewnętrznym placu budowy. Po zakończeniu inwestycji druga suwnica może być stosowana w razie, gdy pierwsza suwnica będzie potrzebna przy pracach na zewnętrznym placu budowy. Dzięki temu prace wyposażeniowe w takich przypadkach nie będą musiały być przerywane.
- (75) Dlatego Komisja doszła do wniosku, że celem inwestycji jest wzrost produktywności instalacji istniejących w stoczni.

Wpływ na zdolność produkcyjną

- (76) Komisja jest ponadto zdania, że inwestycje nie doprowadzą do nieproporcjonalnego zwiększenia zdolności produkcyjnej.
- (77) Na początek Komisja stwierdza, że w stoczni Rolandwerft od ponad 15 lat wyposażano jednocześnie dwa statki. Wypośażanie statków w drugiej linii miało być rozwiązaniem przejściowym, do czasu przeprowadzenia inwestycji w nabrzeże. Według danych Niemiec fakt, że to przejściowe rozwiązanie utrzymało się przez tak długi czas, można wytłumaczyć szczególną sytuacją na rynku i szczególnymi okolicznościami w stoczni. Grupa Hegemann jako właściciel stoczni postanowiła inwestować posiadane środki najpierw w stocznę Peene. Po zakończeniu projektu restrukturyzacyjnego w stoczni Peene w roku 2005 i w związku z ponownym ożywieniem na rynku, Grupa Hegemann mogła doprowadzić do końca projekt modernizacyjny związany ze stoczną Rolandwerft. W oparciu

o fakt, że stocznia Rolandwerft w ciągu ostatnich 15 lat (z przerwami w czasach zmniejszonego popytu) regularnie wyposażała jednocześnie dwa statki, Komisja nie widzi żadnego powodu by uważać, że stocznia Rolandwerft w okresie przedinwestycyjnym miała zdolność produkcyjną do wyposażania jedynie pojedynczych statków.

- (78) Z technicznego punktu widzenia, wąskie gardło we wstępnych etapach procesu roboczego, tzn. w halach budowy statków i na zewnętrznym placu budowy, nie pozwala stoczni Rolandwerft na zwiększenie produkcji nowych okrętów i zintensyfikowanie prac naprawczych. Hale i zewnętrzny plac budowy są obecnie obciążone maksymalnie, co uniemożliwia potencjalny wzrost produkcji. W odniesieniu do działań naprawczych stoczni Niemcy wyjaśniły, że około 50 % każdego zlecenia naprawy musi być przeprowadzane na lądzie, czyli na zewnętrznym placu budowy, ale jego zdolność produkcyjna jest obecnie wykorzystywana przez prace związane z budową nowych okrętów. Przeprowadzanie dodatkowych prac naprawczych możliwe jest tylko kosztem, a nie oprócz budowy nowych okrętów. Te same argumenty można przytoczyć dla przebudowy statków. Ponieważ inwestycje nie dotyczą wąskich gardeł, zdolność produkcyjna w zakresie budowy nowych okrętów oraz napraw i przebudowy nie może wzrosnąć. W dalszej kolejności należy podkreślić, że zlikwidowanie wąskich gardeł charakteryzujących instalacje wymagałoby dużego nakładu pracy, ponieważ trzeba by było powielić w tym celu cały proces produkcyjny.
- (79) Komisja zbadała następnie, czy nowe nabrzeże mogłoby doprowadzić do zwiększenia zdolności produkcyjnej stoczni w dziedzinie wyposażania kadłubów okrętów, wyprodukowanych przez inną stocznę. Ale także i w tym przypadku przeszkodą jest wąskie gardło hal do budowy okrętów. Podczas gdy produkowane przez stocznę Rolandwerft nowe okręty wstępnie wyposaża się w halach do budowy statków, to kadłuby okrętów wyprodukowanych przez inną stocznę są zazwyczaj całkowicie puste i wymagają obszernych prac związanych z wyposażaniem. Do wyposażania kadłubów okrętów na nabrzeżu konieczne są techniczne instalacje, które zazwyczaj potrzebne są w halach do budowy nowych okrętów. Gdy hale do budowy statków i przynależne do nich instalacje są w pełni wykorzystywane, to nie mogą one jednocześnie zajmować się wyposażaniem kadłubów okrętów. Zatem nie jest możliwe, aby stocznia Rolandwerft mogła rozszerzyć swoją działalność w zakresie wyposażania kadłubów wyprodukowanych w innych stocznich przy jednoczesnym utrzymywaniu produkcji nowych okrętów i napraw na dotychczasowym wysokim poziomie.
- (80) Niemcy wyjaśniły ponadto że obecnie nie wyposaża się kadłubów okrętów, i takie prace nie są również planowane. Poza tym taka działalność w latach dużego popytu jest mało prawdopodobna, ponieważ potencjalni dostawcy kadłubów wynajęci są na lata z góry i dlatego stocznia Rolandwerft nie może zakupić na rynku prefabrykowanych kadłubów okrętów o wymaganej wysokiej jakości. Informację tą potwierdza rzeczywista działalność handlowa stoczni Rolandwerft w ciągu ostatnich lat, w czasie których stocznia nie wyposażała dodatkowo żadnych prefabrykowanych kadłubów, mimo że teoretycznie byłoby to możliwe na równoległym postoju statków. Niemcy stwierdziły poza tym, że w razie pogorszenia sytuacji na rynku, w wyniku której dostawcy mieliby znowu wolne moce produkcyjne, w związku z czym kadłuby byłyby dostępne

na rynku, mogłoby się zdarzyć, że także sytuacja pod względem zamówień w stoczni Rolandwerft zmieniałaby się na niekorzyść. W takim wypadku z powodów ekonomicznych stocznia Rolandwerft wykorzystałaby swoje własne zdolności produkcyjne raczej do budowy kadłubów statków niż do wyposażania prefabrykowanych kadłubów. Nawet jeśli stocznia wyposażałaby prefabrykowane kadłuby, to wyposażanie odbywałoby się zamiast budowy nowych statków, a nie jako prace dodatkowe.

(81) Komisja stwierdza, że nawet jeśli w wyniku inwestycji doszłoby hipotetycznie do lekkiego zwiększenia zdolności produkcyjnej w dziedzinie wyposażania kadłubów wyprodukowanych w innej stoczni, to taki wzrost ze względu na zaprezentowane wyżej przyczyny techniczne byłby i tak minimalny. Ponieważ osiągnięty wzrost produktywności, który jest głównie skutkiem oszczędności finansowych z racji niekorzystania z wynajmowanych suwnic, byłby znaczny, to nieznaczne zwiększenie zdolności produkcyjnej związanej z okazjonalnym wyposażaniem kadłubów nie może być postrzegane jako nieproporcjonalne.

(82) Komisja stwierdza następnie, że stocznia Rolandwerft na poparcie swojego stanowiska mówiącego, że nie dąży ona do zwiększenia zdolności produkcyjnej, zaproponowała zobowiązanie się do niezwiększania wykorzystania nowego nabrzeża przez okres pięciu lat. To złożone przez Niemcy zobowiązanie przewiduje, że stocznia ograniczy swoje działania na nowym nabrzeżu w dziedzinie budowania nowych statków, wyposażania prefabrykowanych kadłubów oraz naprawy i przebudowy statków do [...] w roku, na okres pięciu lat od zakończenia inwestycji na nowym nabrzeżu. Wykorzystanie nowego nabrzeża podczas jedynie [...] odpowiada planom działalności stoczni na najbliższe lata, jakie przedłożono Komisji. Poza tym stocznia Rolandwerft zobowiązała się nie budować statków na równoległym postoju w tym samym okresie. Komisja stwierdza, że tych zobowiązań nie można traktować jako dowodu na to, że inwestycje nie prowadzą do zwiększenia zdolności produkcyjnej. Komisja postrzega jednak zobowiązanie stoczni jako kolejny dowód na to, że przedstawione przez beneficjenta przyczyny techniczne, praktyczne i gospodarcze są uzasadnione i że celem inwestycji nie jest zwiększenie zdolności produkcyjnej, lecz wzrost produktywności.

(83) Dlatego Komisja jest zdania, że w przypadku inwestycji w nabrzeże i zakup nowej suwnicy chodzi o polepszenie stanu infrastruktury lub modernizację istniejącej stoczni z zamiarem poprawy produktywności istniejących instalacji. Inwestycja nie prowadzi do nieproporcjonalnego zwiększenia zdolności produkcyjnej. Dlatego Komisja uważa, że budowa nowego nabrzeża i zakup nowej suwnicy spełnia zawarte w zasadach ramowych warunki przyznania regionalnej pomocy inwestycyjnej. Inwestycje w wysokości 4 640 000 EUR są zatem kosztami kwalifikowanymi.

VII. WNIOSKI

(84) Komisja stwierdza, że planowana pomoc regionalna na rzecz stoczni Rolandwerft, czyli 12 % z kwoty 13 000 000 EUR, to jest 1 560 000 EUR, spełnia warunki określone w zasadach ramowych dotyczących pomocy regionalnej. Planowana pomoc spełnia zatem wszystkie warunki konieczne do uznania jej za zgodną z zasadami wspólnego rynku,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Planowana przez Niemcy pomoc państwa na rzecz stoczni Rolandwerft w wysokości 12 % z kwoty 13 000 000 EUR, to jest 1 560 000 EUR, jest zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE zgodna ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 grudnia 2006 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

DECYZJA KOMISJI

z dnia 20 grudnia 2006 r.

dotycząca systemu pomocy wprowadzonego przez Francję na mocy art. 39 CA kodeksu podatkowego (*code général des impôts*) – pomoc państwa nr C46/2004 (ex NN65/2004)

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 6629)

(Jedynie tekst w języku francuskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2007/256/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po zaproszeniu zainteresowanych stron do przedstawienia swoich uwag zgodnie z wymienionymi artykułami ⁽¹⁾ i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

(1) Pismem z dnia 19 lutego 2004 r. (D/51178), Komisja zwróciła się do władz francuskich z wnioskiem o przekazanie informacji dotyczących podstawowych założeń leasingu podatkowego zastosowanego na korzyść niektórych przedsiębiorstw posiadających zezwolenie ministra finansów, wprowadzonych art. 77 ustawy nr 98-546 z dnia 2 lipca 1998 r., dotyczącej różnych przepisów natury gospodarczej i finansowej ⁽²⁾. Pismem z dnia 18 marca 2004 r. władze francuskie poprosiły o przedłużenie terminu, który został im wyznaczony w celu dostarczenia wymaganych informacji. Pismem z dnia 3 maja 2004 r. (A/33117) Komisja otrzymała wyżej wymienione informacje od władz francuskich. Pismem z dnia 6 lipca 2004 r. (D/54933) Komisja poprosiła władze francuskie o przedłożenie dodatkowych informacji, które zostały jej dostarczone 2 sierpnia 2004 r. (A/36007).

(2) Pismem z dnia 14 grudnia 2004 r. (D/205909), Komisja dostarczyła władzom francuskim decyzję nakazującą wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu. Decyzja ta została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾. W tej decyzji Komisja zwróciła się z prośbą do Francji oraz

zainteresowanych stron do przedstawienia ich uwag w określonym terminie.

(3) Pismem z dnia 6 stycznia 2005 r. (A/30266), i kolejnym z dnia 4 lutego 2005 r., władze francuskie zwróciły się z wnioskiem o przedłużenie tego terminu. Komisja przychyliła się do tych wniosków pisemnie, odpowiednio pismem z dnia 11 stycznia 2005 r. (D/50220) oraz z dnia 16 lutego 2005 r. (D/51190).

(4) Dnia 15 marca 2005 r. (A/32251) Komisja otrzymała uwagi władz francuskich. Otrzymała także, w wyznaczonym terminie, uwagi szesnastu zainteresowanych stron, które zostały przekazane władzom francuskim 9 czerwca 2005 r. (D/54454).

(5) Pismem z dnia 7 lipca 2005 r. (A/35587) władze francuskie poprosiły Komisję o przedłużenie terminu, który został im wyznaczony w celu skomentowania uwag zainteresowanych stron. Komisja przychyliła się do tej prośby i władze francuskie ostatecznie przekazały jej swe uwagi pismem z dnia 20 lipca 2005 r. (A/35981).

(6) Pismem przekazany pocztą elektroniczną dnia 2 marca 2006 r. (A/31655), władze francuskie przekazały Komisji dodatkowe uwagi dotyczące przedmiotowego systemu.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS SYSTEMU

(7) Zgodnie z akapitem pierwszym art. 39 C kodeksu podatkowego (zwanego dalej KP), amortyzacja składników aktywów przekazanych w leasing lub przekazanych do dyspozycji w jakiegokolwiek innej formie jest rozłożona na zwykły okres użytkowania.

(8) Artykuł 77 ustawy nr 98-546 wprowadza do KP dwa przepisy mające na celu walkę z uchylaniem się od płacenia podatków przy finansowaniu ruchomości przez spółki osobowe i grupy interesów gospodarczych (GIG) ⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ Zobacz artykuły nr L 251-1 do L 251-23 kodeksu handlowego i art. 239c KP. Według tych artykułów, GIG jest związkiem dwóch lub kilku osób fizycznych lub prawnych, posiadającym osobowość prawną. Jej celem jest ułatwienie lub rozwój działalności gospodarczej swych członków, poprawa lub zwiększenie wyników tej działalności. Jej działalność musi mieć związek z działalnością gospodarczą jej członków i nie może mieć charakteru dodatkowego w stosunku do niej. GIG nie jest zasadniczo płatnikiem podatku od osób prawnych. Każdy członek grupy jest jednak osobiście płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych lub podatku dochodowego od osób prawnych, w zakresie zysku związanego z jego prawami. Członkowie GIG są natomiast w sposób nieogраниczony i solidarnie odpowiedzialni za zobowiązania grupy całym swym majątkiem.

⁽¹⁾ Dz.U. C 89 z 13.4.2005, str. 15.

⁽²⁾ Dziennik urzędowy Republiki Francuskiej nr 152 z dnia 3 lipca 1998 r., str. 10127.

⁽³⁾ Dz.U. C 89 z 13.4.2005, str. 15.

- (9) Artykuł 39 C akapit drugi KP przewiduje także, że stanowiąca koszt uzyskania przychodu amortyzacja składnika aktywów przekazanego w leasing przez GIG nie może przekraczać wartości pobieranej przez nie opłaty leasingowej, pomniejszonej o pozostałe należne opłaty związane z tym składnikiem.
- (10) W rzeczywistości, ze względu na degresywną metodę amortyzacji i koszty finansowe, które, z definicji, są skoncentrowane na pierwszych latach użytkowania składnika aktywów, GIG wykazują znaczne straty w tych latach i zaczynają wykazywać zysk w drugim okresie, gdy suma otrzymywanej opłaty leasingowej przekracza wszystkie wykazane wydatki (amortyzacja oraz wliczone koszty finansowe). Ponieważ GIG objęte są przepisami dotyczącymi spółek osobowych, straty, które wykazują w pierwszych latach działalności, są odliczane od opodatkowanych zysków wypracowanych przez jego członków w ramach ich bieżącej działalności. Ustalenie limitu amortyzacji przewidzianego w artykule 39 C akapit drugi, KP ma więc na celu przeciwdziałanie nadmiernemu wykorzystywaniu tego typu finansowania mającemu na celu optymalizację podatkową.
- (11) Jednakże do KP zostało wprowadzone odstępstwo od tego ograniczenia, wprowadzające system amortyzacji na korzyść niektórych przedsiębiorstw. I tak art. 39 CA KP stanowi, że limit przewidziany w artykule 39 C akapit drugi, KP nie stosuje się do finansowania przez GIG, składników aktywów podlegających amortyzacji metodą degresywną w okresie przynajmniej 8 lat ⁽⁵⁾, od momentu otrzymania uprzedniego pozwolenia Ministra Finansów na przeprowadzenie tej czynności.
- (12) Pozwolenie to uzależnione jest od wielu warunków, z których najważniejsze to:
- cena zakupu składnika aktywów odpowiadająca cenie rynkowej;
  - inwestycja ta wiąże się z istotnymi interesami ekonomicznymi i społecznymi, szczególnie w dziedzinie zatrudnienia;
  - użytkownik składnika aktywów wykazuje, że jest on konieczny dla prowadzonej przez niego działalności, i że przyjęte sposoby finansowania nie mają wyłączonego charakteru podatkowego;
  - przynajmniej dwie trzecie korzyści podatkowych wynikających z pozwolenia ma zostać zwrócone użytkownikowi składnika aktywów.
- (13) Ogólnie rzecz biorąc GIG, który na ogół tworzą instytucje finansowe, kupuje składnik aktywów do sfinansowania po cenie rynkowej i przekazuje go w leasing jego użytkownikowi. Opłaty leasingowe wpłacane przez użytkownika oraz cena wykupu pod koniec umowy pozwalają GIG pokryć swoje własne koszty finansowania, w tym odsetki i kapitał.
- (14) Poza zniesieniem limitu amortyzacji ⁽⁶⁾, udzielenie zezwolenia ministra pozwala na zwiększenie o jeden punkt stawki amortyzacji metodą degresywną stosowanej zwykle w przypadku składnika aktywów branego pod uwagę. Poza tym odsprzedaż składnika aktywów przez GIG jego użytkownikowi szczególnie po upływie dwóch trzecich zwykłego okresu użytkowania składnika aktywów, stanowi przedmiot zwolnienia z podatku od zysku z cesji.
- (15) Jeśli chodzi o warunek związany z istnieniem istotnych interesów ekonomicznych i społecznych ⁽⁷⁾, władze francuskie wskazały, że nie istnieją wytyczne pozwalające ocenić te interesy oraz że dokonywana jest kontrola, szczególnie, z jednej strony, w świetle pośredniego wpływu inwestycji na strefę zatrudnienia, warunki konkurencji oraz rozwój działalności w danej strefie ekonomicznej, szczególnie jeśli chodzi o wkład w rozwój lub tworzenie ośrodka produkcyjnego, administracyjnego lub decyzyjnego, oraz, z drugiej strony, w stosunku do wpływu tej inwestycji na poprawę bezpieczeństwa i ochrony środowiska.
- (16) Z art. 39 CA KP wynika, że przekazanie użytkownikowi składnika aktywów, przynajmniej dwóch trzecich korzyści podatkowych, które zyskuje GIG po otrzymaniu pozwolenia ⁽⁸⁾, musi nastąpić w formie zmniejszenia opłaty leasingowej lub zmniejszenia kwoty wykupu. Ponadto dokładna suma korzyści, które mają zostać zwrócone przez GIG użytkownikowi musi zostać określona przy wystawianiu pozwolenia.
- (17) Na wniosek Komisji, władze francuskie dokonały podziału na sektory działalności, wszystkich wnioskujących o pozwolenie oraz faktycznych beneficjentów przedmiotowego systemu:

Sektor działalności	Przedstawione wnioski o pozwolenie	Decyzje o udzieleniu pozwolenia
Inwestycje morskie	142	110
Inwestycje lotnicze	32	18
Inwestycje kolejowe	5	2
Inwestycje przemysłowe	7	3
Inwestycje w zakresie przestrzeni kosmicznej	3	0

- (18) Władze francuskie wskazały, w tym kontekście, że spośród 56 wniosków, w wyniku których nie udzielono pozwolenia, 21 wniosków zostało wycofanych, 13 wniosków nie skutkowało żadnymi działaniami i 22 wniosków było przedmiotem odmowy. W przypadku 22 wniosków, które

⁽⁶⁾ Zgodnie z art. 39 CA KP, straty z działalności grup, na których wyniki mają wpływ odpisy amortyzacyjne księgowane w odniesieniu do dwunastu miesięcy amortyzacji składnika aktywów, stanowią koszt uzyskania przychodu tylko do wysokości jednej czwartej podlegających opodatkowaniu podatkiem od osób prawnych zysków, które każdy członek GIG uzyskuje ze swojej pozostałej działalności.

⁽⁷⁾ Patrz uzasadnienie 12.

⁽⁸⁾ Patrz: motywy 12.

⁽⁵⁾ Kwalifikowane składniki aktywów muszą być zakupione jako nowe, z wyjątkiem statków, które mogą być używane.

były przedmiotem odmowy, władze francuskie sprecyzowały, że 15 spośród nich dotyczyło operacji finansowania składników aktywów związanych z transportem morskim a 7 innych dotyczyło finansowania składników aktywów związanych z transportem lotniczym.

- (19) Władze francuskie wskazały także, że procedury udzielenia pozwoleń z tytułu art. 39 CA KP zostały zawieszone z dniem 14 grudnia 2004 r., w którym została im przekazana decyzja o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego.

III. PRZYCZYNY, KTÓRE DOPROWADZIŁY DO WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (20) W swej decyzji z dnia 14 grudnia 2004 r. Komisja stwierdziła, że na mocy art. 39 CA KP zostały przyznane korzyści inwestorom w podatkowe GIG oraz użytkownikom składników aktywów finansowanych przez GIE. W odniesieniu do selektywności środka pomocy, o którym mowa, Komisja zauważyła, z jednej strony, iż minister finansów wydaje się dysponować swobodą decyzyjną przy ocenie warunków przyznawania pozwoleń, która pozwala mu na wybieranie beneficjentów przedmiotowego systemu według subiektywnych kryteriów. Z drugiej strony, wydawało się, że system podatkowy wynikający z art. 39 CA KP stanowi środek pomocy szczególnie na rzecz sektora transportu. Komisja stwierdziła w tym kontekście, że wydaje się, że przedmiotowy środek pomocy nie może być usprawiedliwiony przez charakter lub ogólne zasady francuskiego systemu podatkowego. Według niej przedmiotowe korzyści pociągają za sobą użycie zasobów państwowych oraz zakłócenie konkurencji, jak również wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (21) Ponadto w odniesieniu do kontroli zgodności przedmiotowego systemu ze wspólnym rynkiem, Komisja oceniała na tym etapie, że żadne odstępstwa przewidziane w art. 87 ust. 2 i 3 Traktatu nie znajdują zastosowania w niniejszym kontekście. Przedmiotowy system podatkowy nie wydaje się spełniać warunków wytycznych i ram wspólnotowych, przyjętych w zakresie pomocy państwa. Wydaje się więc on niezgodny ze wspólnym rynkiem.
- (22) W związku z powyższym Komisja zdecydowała wsząć formalne postępowanie wyjaśniające w celu rozwiania wszelkich wątpliwości, czy przedmiotowy system ma charakter pomocy państwa i czy jest zgodny ze wspólnym rynkiem.
- uchylania się od płacenia podatków, uniemożliwienie korzystania z tego mechanizmu finansowania w celu optymalizacji podatkowej. System wynikający z art. 39 CA KP miałby także na celu zwalczanie uchylania się od płacenia podatków. Jednak ponieważ aktywa o znacznej wartości, których dotyczy ten przepis dają względnie długi zwrot z inwestycji, korzystanie z leasingu oznaczałoby, przy tym założeniu, nie tylko poszukiwanie metod optymalizacji podatkowej, ale także byłoby koniecznością ekonomiczną.
- (24) W tym kontekście władze francuskie twierdzą, że wszystkie warunki, które muszą być spełnione w celu przyznania pozwolenia pozwalają na przeprowadzenie a priori kontroli operacji finansowania dóbr inwestycyjnych przez leasing z opcją wykupu i na wykluczenie z korzyści związanych z przedmiotowym systemem podatkowym jakiegokolwiek finansowania, które byłoby głównie motywowane względami optymalizacji podatkowej.
- (25) Dotyczy to w szczególności warunku, zgodnie z którym inwestycja musi przedstawiać znaczny interes ekonomiczny i społeczny, szczególnie dotyczący miejsc pracy. Aby spełnić ten warunek wnioski o pozwolenie musi być poparte zobowiązaniami dotyczącymi zatrudnienia. W tym zakresie władze francuskie precyzują, że stworzone miejsca pracy muszą być utrzymane przez minimalny okres użytkowania składnika aktywów, czyli w czasie trwania umowy leasingowej lub udostępnienia, czyli minimalnie przez 8 lat. Według nich, stworzone miejsca pracy muszą pomóc w znacznym zwiększeniu liczby pracowników spółki ubiegającej się o pozwolenie i muszą być bezpośrednio związane z inwestycją.
- (26) Władze francuskie precyzują w tym zakresie, że odrzucono niektóre wnioski o pozwolenie z powodu braku znacznego interesu ekonomicznego i społecznego złożonego projektu finansowania. Dwa rodzaje sytuacji charakteryzowały brak takiego interesu. Po pierwsze brak zatrudnienia lub wystarczającej rekrutacji, pod względem ilościowym jak i jakościowym, które wzmocniłyby lub pozwoliłyby wprowadzić ośrodek zarządzania i ośrodek decyzyjny. Po drugie, hipoteza, według której sytuacja finansowa wnioskodawcy pozwoliłaby mu korzystać z innych środków finansowania niemających charakteru zachęty.
- (27) Warunek zwrotu użytkownikowi dużej części korzyści podatkowych, z których korzystają członkowie GIG zgodnie z art. 39 CA KP, pozwoliłby także na zwalczanie optymalizacji podatkowej, wyłączając z korzyści związanych z tym przepisem operacje, których zadaniem jest tylko generowanie zysków finansowych.

IV. UWAGI WŁADZ FRANCUSKICH

- (23) W ramach swych uwag władze francuskie podtrzymują po pierwsze, że system realizowany na mocy art. 39 CA KP nie stanowi pomocy państwa. Twierdzą, że jest tylko technicznym sposobem zastosowania prawa powszechnego pozwalającym na nadzorowanie przez władze publiczne przedmiotowego sposobu finansowania, a nie odstępstwem od prawa powszechnego. Ograniczenie amortyzacji stanowiącej koszt uzyskania przychodu na mocy art. 39 C akapit drugi KP miałoby na celu, wprowadzając domniemanie

- (28) Władze francuskie podkreślają także, że wprowadzony w ten sposób system kontroli nie ma charakteru uznaniowego. Pod tym względem odnoszą się one do orzecznictwa francuskiej Rady Konstytucyjnej, zgodnie z którym pozwolenie, które przewidziane jest w art. 39 CA KP, nie ma charakteru uznaniowego, ale jedynie nadaje ministrowi finansów uprawnienie pozwalające mu upewnić się czy dana operacja spełnia warunki określone w ustawie⁽⁹⁾.

⁽⁹⁾ Decyzja Rady Konstytucyjnej nr 87-237 DC z dnia 30 grudnia 1987 r.

- (29) W każdym razie korzyść podatkowa związana z odliczeniem kwoty amortyzacji nie oznaczałaby straty wpływów podatkowych, ale inne rozłożenie w czasie podstawy opodatkowania. Poza tym określenie dokładnej części korzyści zatrzymanych przez inwestorów, członków GIG, łączyłoby się z zyskiem, którego wysokość wynikałaby z warunków rynkowych lub klasycznych negocjacji handlowych.
- (30) Jeśli chodzi następnie o selektywność przedmiotowego systemu podatkowego, na którą powołuje się Komisja, władze francuskie przytaczają kilka argumentów.
- (31) Po pierwsze przedmiotowy system stanowiłby środek ogólny, który mógłby dotyczyć zarówno sektora przemysłowego jak i sektora transportu. Przykładowo, władze francuskie odnoszą się do urządzenia przetwarzania masy celulozowej, do zbiorników do przechowywania węglowodanów, do pras drukarskich i do zespołów chłodniczych, które byłyby dobrami przemysłowymi mogącymi być amortyzowanymi metodą degresywną przez okres przynajmniej ośmiu lat. Ponadto władze francuskie informują, że niektóre środki transportu, takie jak samochody ciężarowe oraz autobusy, są wyłączone z systemu, z powodu krótszego okresu ich amortyzacji. Czas trwania przedmiotowej amortyzacji stosowałby się więc do wszystkich aktywów, których zwrot inwestycyjny wymaga dosyć długiego okresu.
- (32) Po drugie koncentracja zysków z przedmiotowego systemu na rzecz środków transportu miałaby w rzeczywistości wynikać z przyczyn niezależnych od francuskich władz publicznych czyli, z jednej strony, ze zmiany sytuacji finansowej przedsiębiorstw przemysłowych i, z drugiej, z atrakcyjności środków transportu dla inwestorów. W rzeczywistości środki te miałyby być bardzo atrakcyjne w oczach inwestorów, którzy, w celu ograniczenia swego ryzyka, mają wybrać składniki aktywów łatwo zbywalne przy założeniu, że użytkownik napotkałby trudności.
- (33) Po trzecie przedmiotowy system nie sprzyja przedsiębiorstwom francuskim, ponieważ narodowość nie ma być stosownym czynnikiem, który umożliwia stanie się członkiem GIG. Inwestor zagraniczny, w szczególności instytucja finansowa, mógłby tym samym korzystać z przedmiotowego systemu i z wynikających z tego zysków finansowych, niezależnie od miejsca swojej siedziby podatkowej.
- (34) W każdym razie zakładając, że system, o którym mowa w art. 39 CA KP stanowi odstępstwo od prawa powszechnego, jego zakres zastosowania i okres zastosowania byłyby nieograniczone i byłby on oparty na kryteriach obiektywnych oraz horyzontalnych zwalczania uchylania się od płacenia podatków. Nie zostałby zatem zakwalifikowany jako pomoc państwa, tak jak system podatkowy, o którym mowa w decyzji Komisji 96/369/WE, z dnia 13 marca 1996 r. dotyczącej pomocy podatkowej w zakresie amortyzacji na rzecz niemieckich linii lotniczych⁽¹⁰⁾.
- (35) Poza tym, w odniesieniu do zwolnienia z podatku zysku z cesji składnika aktywów, władze francuskie wskazują, że korzyści, z jakich członkowie GIG korzystają z tytułu tego zwolnienia muszą zostać także zwrócone w wysokości co najmniej dwóch trzecich końcowemu użytkownikowi składnika aktywów. Podtrzymują, że to zwolnienie, podlegające określonym warunkom, jest uzasadnione przez charakter i strukturę francuskiego systemu podatkowego. Byłoby ono potrzebne w przypadku przedterminowej cesji, w celu zagwarantowania utrzymania korzyści podatkowych wynikających z odliczenia amortyzacji na warunkach prawa powszechnego. Poza tym władze francuskie podkreśliły, że zwolnienie to będzie zgodne z prawem powszechnym, począwszy od 1 stycznia 2007 r. I tak z tą datą zyski z udziałów kapitałowych posiadanych od ponad dwóch lat, byłyby zwolnione z podatku, z zastrzeżeniem udziału kosztów oraz opłat w wysokości 5 % wyniku netto zysku z tytułu cesji wziętych pod uwagę dla określenia kwoty do opodatkowania. Zatem z uwagi na datę zawarcia umów dotyczących udostępnienia aktywów, zawartych między GIG oraz ich użytkownikami, data z którą przedwczesna cesja tych aktywów byłaby możliwa przypadała w terminie po 1 stycznia 2007 r., ponieważ cesja ta może mieć miejsce dopiero po upływie dwóch trzecich okresu wykonywania wyżej wymienionych umów. Członkowie GIG korzystaliby wtedy z tego zwolnienia zgodnie z prawem powszechnym.
- (36) Władze francuskie zaznaczają także, że zwolnienie z podatku od zysku z tytułu cesji nie jest automatyczne. Jednym z warunków tego zwolnienia byłoby wskazanie przez faktycznego użytkownika składnika aktywów, że zważywszy na jego koszt, nie jest w stanie nabyć go bezpośrednio bez zakłócenia swojej równowagi finansowej. Otóż według raportu sprawozdawcy Komisji Finansowej Zgromadzenia Narodowego (*Commission des Finances de l'Assemblée Nationale*) z dnia 25 marca 1998 r., warunek ten wpisywałby się szczególnie w perspektywę wdrożenia mechanizmów alternatywnych do odliczenia podatkowego w przypadku subskrypcji na udziały współwłaścicieli statków, zniesionego przez ustawę finansową na 1998 r. („system współudziału we własności statku”).
- (37) W odniesieniu do zgodności przedmiotowego systemu podatkowego ze wspólnym rynkiem, władze francuskie utrzymują, że przy założeniu że system ten stanowi pomoc państwa, jest on zgodny z art. 87 ust. 3 Traktatu, ponieważ ułatwia rozwój określonej działalności, bez pogorszenia warunków wymiany w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. W rzeczywistości art. 39 CA KP nie sprzyja krajowym przedsiębiorstwom francuskim na niekorzyść przedsiębiorstw z innych państw członkowskich i nie jest bardziej korzystny niż systemy istniejące w innych państwach członkowskich.
- (38) Władze francuskie odnoszą się w tym zakresie do szczególnej sytuacji w sektorze transportu morskiego, w którym przedsiębiorcy są głównymi użytkownikami przedmiotowego systemu. Stwierdzają, że system ten jest środkiem skutkującym w sposób równoważny z systemem współudziału we własności statku – systemem związanym z finansowaniem statków zarejestrowanych we Francji – który wcześniej został zgłoszony i zatwierdzony przez

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 146 z 20.6.1996, str. 42.

Komisję na podstawie art. 87 ust. 3 Traktatu⁽¹¹⁾. System współdziału we własności statku został zniesiony w 1998 r. z uwagi na zbyt duże koszty budżetowe. Francuskie władze wskazują także, że ustawodawca zdecydował się przyjąć leasing podatkowy w kontekście stagnacji znacznej liczby statków handlowych zarejestrowanych we Francji oraz chcąc zmniejszyć wydatki podatkowe. Wejście w życie art. 39 CA KP nie pociągnęło za sobą wzrostu francuskiego sektora morskiego, ale konsolidację i odmłodzenie floty pod francuską banderą. Zatem w tym samym okresie floty innych państw członkowskich powiększyły się, tak pod względem ilości jak i tonażu. Wejście w życie tego systemu nie zaszkodziło zatem rozwojowi sektora morskiego innych państw członkowskich.

(39) Poza tym, system wynikający z art. 39 CA KP doskonale wpiszałby się w ramy wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w transporcie morskim (dalej „wytyczne wspólnotowe z 1997 r.”) oraz komunikatu C (2004) 43 Komisji – Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w sektorze transportu morskiego (dalej „wytyczne wspólnotowe z 2004 r.”)⁽¹²⁾. W szczególności przyczyniłby się do promowania konkurencyjności flot wspólnotowych na światowym rynku transportu morskiego, do zachowania zatrudnienia wspólnotowego zarówno na pokładzie jak i na lądzie, do zachowania we Wspólnocie know-how związanego z sektorem morskim i rozwoju umiejętności (pkt 2.2 wyżej wymienionych wytycznych wspólnotowych). Poza tym przyczyniłby się skutecznie do poprawy bezpieczeństwa i do ochrony środowiska pozwalając na odnowienie floty. Jeżeli chodzi o utrzymanie zatrudnienia personelu pływającego oraz personelu naziemnego wysokiej jakości, władze francuskie przypominają, że pośród warunków wymaganych do udzielenia pozwolenia znajduje się konieczność dysponowania, na terytorium Unii, strategicznym centrum decyzyjnym zajmującym się zarządzaniem działalnością morską oraz zarządzaniem statkami. Miejsca pracy związane z bezpośrednim zarządzaniem transportem morskim, ale również miejsca pracy związane z działalnością powiązaną, taką jak ubezpieczenia, pośrednictwo oraz finansowanie, korzystałyby także pośrednio z przedmiotowego systemu podatkowego.

(40) Zwracają jednak uwagę, że ani wytyczne wspólnotowe z 1997 r.⁽¹³⁾ ani te z 2004 r.⁽¹⁴⁾, nie ustalają ścisłego powiązania między pomocą konieczną do utrzymania i rozwoju transportu morskiego a poziomem stworzonych miejsc pracy. Z wytycznych wspólnotowych z 2004 r. wynikałoby poza tym, że „w obecnej sytuacji nic nie wskazuje na zakłócenie konkurencji między państwami członkowskimi w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem”, oraz, „że przedsięwzięte kroki okazały się pozytywne dla ochrony miejsc pracy wysokiej jakości [...]” (pkt 3.1).

⁽¹¹⁾ Decyzja Komisji z dnia 3 maja 1996 r., pomoc państwa nr N 85/96 – Francja – środek podatkowy dotyczący sektora morskiego, SG (96) D/4527.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 205 z 5.7.1997, str. 5 i Dz.U. C 13 z 17.1.2004, str. 3 odpowiednio.

⁽¹³⁾ Patrz przypis 12.

⁽¹⁴⁾ Patrz przypis 12.

(41) Ostatecznie, w odniesieniu do zastosowania zasady uzasadnionego zaufania w określonych przypadkach, władze francuskie odnoszą się do decyzji 2002/15/WE Komisji z dnia 8 maja 2001, dotyczącej pomocy państwa udzielonej przez Francję spółce „Bretagne Angleterre Irlalnde” („BAI” lub „Brittany Ferries”)⁽¹⁵⁾, w przypadku której przedmiotowy system został zbadany.

(42) Władze francuskie odnoszą się także do swego pisma do Komisji z dnia 17 marca 1998 r. (A/32232) relacjonującego wprowadzenie art. 39 C akapit drugi oraz 39 CA KP. Uważają one, że pomimo tego pisma, jak również różnych spraw zbadanych przez Komisję,⁽¹⁶⁾ w przypadku których odwoływano się do art. 39 KP, żadne postępowanie dotyczące tego systemu nie zostało wszczęte, przez 6 kolejnych lat po jego wejściu w życie.

(43) W tych warunkach zdaniem francuskich władz brak reakcji Komisji stworzył uzasadnione oczekiwanie zgodności art. 39 CA KP ze wspólnym rynkiem, co wykluczało wszelkie ewentualne wnioski o odzyskanie kwot od przedsiębiorstw, których to dotyczyło.

V. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON TRZECICH

(44) Szesnaście zainteresowanych stron przekazało swe uwagi Komisji, zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu, w terminie, który został im wyznaczony. Lista zainteresowanych stron znajduje się w załączniku do niniejszej decyzji.

(45) Po pierwsze, w odniesieniu do kwestii kwalifikowalności przedmiotowego systemu, większość zainteresowanych stron nie zgadza się ze stanowiskiem Komisji w tym względzie.

(46) I tak, szczególnie według Caisse Nationale des Caisses d'Epargne et de Prévoyance (CNCE), Calyon Corporate and Investment Bank („Calyon”) oraz BNP Paribas (dalej „BNP”) przepisy art. 39 CA KP nie stanowią pomocy państwa, ale tworzą system kontroli zastosowania prawa powszechnego dotyczącego amortyzacji niektórych aktywów. Połączenie artykułów 39 C akapit drugi oraz 39 CA KP ma mieć na celu przeciwdziałanie nadmiernej utracie wpływów podatkowych, o czym świadczyły prace parlamentarne poprzedzające przyjęcie ustawy nr 98-546 (raport Komisji ds. Finansów w Zgromadzeniu Narodowym z dnia 25 marca 1998 r.).

(47) Société Générale (SG), BNP i Brittany Ferries twierdzą, że według nich art. 39 CA KP nie tworzy strefy podatkowej stanowiącej odstępstwo od prawa powszechnego, ale stanowi powrót do prawa powszechnego w zakresie

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 12 z 15.1.2002, str. 33.

⁽¹⁶⁾ Pismo Komisji D/7119, z dnia 18 maja 2000 r. do władz francuskich dotyczące ewentualnych środków pomocy, z których skorzystało towarzystwo żeglugowe Sea France i odpowiedź tych władz udzielona Komisji dnia 10 lipca 2000 r. Pismo Komisji D (2003) 288 z dnia 15 stycznia 2003 r. do władz francuskich dotyczące ewentualnych środków pomocy, z której skorzystało towarzystwo żeglugowe BAI i odpowiedź tych władz udzielona Komisji dnia 2 kwietnia 2003 r.

- amortyzacji. Chodzi więc o system natury ogólnej. Według SG, korzyść ekonomiczna wynikająca z odroczenia podatku zgodnie z art. 39 CA KP musi być porównana do prawa powszechnego dotyczącego amortyzacji, a nie do stanowiącego odstępstwo systemu ograniczającego z art. 39 C akapit drugi KP. Ponadto przedmiotowy system ma być otwarty dla wszystkich podmiotów gospodarczych na terytorium Francji, a art. 39 CA KP nie odnosi się zresztą do żadnego szczególnego składnika aktywów ani sektora gospodarki. Przyznanie korzyści wynikające z zastosowania tego art. nie byłoby więc zarezerwowane ani dla morskiej francuskiej floty handlowej ani dla francuskich instytucji bankowych.
- (48) Ponadto tożsamość członków GIG nie ma być kryterium przyznania pozwolenia i przedmiotowy system nie zawiera żadnych ograniczeń dotyczących członków GIG, wnoszących zdolność podatkową. Według zainteresowanych stron, nie można zakładać, że przepisy połączone art. 39 C oraz 39 CA KP zapewniają selektywne korzyści podatkowe członkom GIG.
- (49) Ponadto pozwolenie przewidziane w art. 39 CA KP nie zostało przyznane w sposób uznaniowy. Przeciwnie, według *Gaz de France* oraz BNP, przyznanie ministerialnego pozwolenia podlega warunkom obiektywnym, a nie dyskryminacyjnym. BNP przypomina w tym względzie, że według orzecznictwa Trybunału⁽¹⁷⁾, do Komisji należy wykazanie uznaniowego traktowania podmiotów gospodarczych w ramach indywidualnych środków. W rzeczywistości istnienie marginesu oceny, którym dysponuje administracja, może prowadzić do stwierdzenia selektywnego charakteru środka tylko, gdy chodzi o indywidualny środek, a nie system ogólny, na którym opiera się ten środek. W tym względzie należy przypomnieć, że administracja podatkowa nie może nakładać warunków nieprzewidzianych prawem. Zatem w tym przypadku, ustawa wyraźnie określa, jakie są kryteria stosowane przy ocenie istnienia „znacznego interesu gospodarczego i społecznego”. BNP, CNCE i Calyon w tym kontekście odnoszą się do decyzji Rady Konstytucyjnej⁽¹⁸⁾, na którą powołały się władze francuskie. W każdym razie każda decyzja związana z odmową pozwolenia mogłaby być przedmiotem powództwa o nadużycie władzy przed sądzią administracyjnym, który wydałby orzeczenie się w zależności od umotywowania tej odmowy.
- (50) Szczególnie według Calyon i BNP selektywność przedmiotowego systemu wynika z praktyki rynku i szczególnych cech aktywów transportowych (niektóre długookresowe gwarancje waloryzacji oraz płynności), a nie z treści art. 39 CA KP. W rzeczywistości aktywa transportowe posiadają cechy pozwalające na wprowadzenie finansowania długoterminowego. Ponadto zakładając nawet, że art. 39 CA KP nie wymaga wcześniejszego pozwolenia ministra finansów, z tego rozwiązania korzystali by ci sami beneficjenci, co aktualnie.
- (51) Poza tym, według BNP, warunki stosowania przepisów art. 39 CA KP są uzasadnione przez charakter i strukturę francuskiego systemu podatkowego, ponieważ niektóre sektory działalności wymagają znacznych inwestycji.
- (52) CNCE podtrzymuje także, że korzyści finansowe analogiczne do tych wynikających z zastosowania art. 39 CA KP mogą być otrzymane przez zastosowanie przepisów prawa powszechnego. W rzeczywistości cechy art. 39 CA KP nie mają tworzyć faktycznego rozróżnienia między prawem powszechnym w zakresie amortyzacji, jeżeli chodzi o wysokość skutków podatkowych. Według CNCE cechy te to, z jednej strony, korzyść ze zwiększenia o jeden punkt stawki amortyzacji metodą degresywną i, z drugiej strony, możliwość skorzystania ze zwolnienia z podatku od zysku z tytułu cesji. BNP przyjmuje jednak, że państwo oblicza koszt budżetowy zgodnie z art. 39 CA biorąc jako punkt odniesienia art. 39 C akapit drugi KP.
- (53) Jeśli chodzi o zwiększenie o jeden punkt stawki amortyzacji, korzyść była kompensowana przez fakt, że wykazane straty podlegają odliczeniu, zgodnie z art. 39 CA KP, tylko do wysokości jednej czwartej zysków podlegających opodatkowaniu podatkiem od osób prawnych, które każdy członek KP uzyskuje ze swojej działalności. Poza tym ta korzyść podatkowa ma na celu skompensowanie specyficznych ograniczeń lub restrykcji narzuconych w celu przyznania pozwolenia. BNP precyzuje w tym względzie, że korzyść, którą zyskuje GIG z powiększenia o jeden punkt stawki amortyzacji podlega określonym warunkom i jest raczej skromna. Nie mogłaby w każdym bądź razie zapewnić żadnej przewagi konkurencyjnej. *Air France* wskazuje w tym kontekście, że finansowanie zrealizowane poprzez zastosowanie przedmiotowego systemu generuje, w porównaniu z finansowaniem realizowanym przez bezpośrednią pożyczkę, oszczędność rzędu 6 do 10 % ceny statku powietrznego. Wskazuje także, że oszczędności zrealizowane przez leasingobiorcę są całkowicie porównywalne do zysku finansowego mogącego wynikać z wykorzystania innych rozwiązań podatkowych.
- (54) Co do zwolnienia z podatku od zysku tytułem cesji, CNCE uważa, że możliwość o jego wnioskowanie wynika ze struktury francuskiego systemu podatkowego i nie może w związku z tym zostać zakwalifikowana jako pomoc państwa. Jego uzasadnienie ekonomiczne powoduje, że jest konieczne lub funkcjonalne dla skuteczności systemu. Zwolnienie z opodatkowania od zysku tytułem cesji byłoby więc uzasadnione przez konieczność utrzymania korzyści finansowej wynikającej z pierwszej części przepisów art. 39 CA KP. Według Calyon, w szczególnym przypadku statków, zwolnienie pozwala znaleźć się armatorowi w sytuacji porównywalnej do tej, która miałaby miejsce, gdyby zakupił on statek bezpośrednio i gdyby miał wystarczające możliwości finansowe, aby zaliczyć amortyzację do kosztów uzyskania przychodu. Według BNP zwolnienie
- ⁽¹⁷⁾ Wyrok Trybunału z dnia 26 września 1996 r., *Francia/Komisja* (C-241/94, Zb.Orz. str. I-4551) oraz z dnia 1 grudnia 1998 r., *Ecotrade/Altiforni i Ferriere di Servola* (C-200/97, Zb.Orz. str. I-7907) oraz wyrok Trybunału z dnia 6 marca 2002 r., *Diputación Foral de Álava/Komisja* (T-92/00 i T-103/00, Zb.Orz. str. II-1385).
- ⁽¹⁸⁾ Patrz: przypis 9.

z podatku od zysku z cesji ma na celu niekwestionowanie korzyści związanej z odroczeniem opodatkowania w przypadku przedterminowego wykonania opcji wykupu przez użytkownika. SG wskazuje natomiast, że zwolnienie z podatku od zysku tytułem cesji jest tylko kompensatą za specyficzne ograniczenia związane z przedmiotowym rozwiązaniem podatkowym, szczególnie takim jak zakaz cedowania udziałów leasingodawcy, oprócz wyraźnego wniosku przedstawionego początkowo przez użytkownika. Zatem zwiększone koszty operacyjne dla użytkownika kompensowałyby to zwolnienie.

(55) Według Brittany Ferries, zwolnienie z podatku od zysku przewidziane w art. 39 CA KP nie jest poza tym bardziej korzystne od tego, które wynika z przepisów prawa powszechnego (z zastrzeżeniem udziału kosztów i wydatków wynoszących 5 %) stosowanych począwszy od 2007 r.

(56) Spółka Air France stwierdziła, że oszczędności wynikające z tego rozwiązania podatkowego są porównywalne do tych zrealizowanych za pośrednictwem innych sposobów finansowania opartych na rozwiązaniach podatkowych istniejących na świecie. Poza tym operacje finansowane zgodnie z art. 39 CA KP byłyby połączone z rekompensatą, która mogłaby zrównoważyć korzyści z tego rozwiązania. Air France sygnalizuje zresztą, że w niektórych przypadkach GIG może w drodze umowy zrzucić na leasingobiorcę ryzyko podatkowe oraz dodatkowe koszty, czego konsekwencją byłoby znaczne zmniejszenie oszczędności, które mogłyby być wypracowane przez użytkowników.

(57) Ostatecznie kilka zainteresowanych stron, w tym Compagnie Meridionale de navigation uważa, że przedmiotowy system wprowadza dla armatorów wiele ograniczeń, które stanowią zarówno kompensaty wymagane przez państwo w celu udzielenia pozwolenia. W ten sposób korzyści wynikające z tego systemu podatkowego kompensowałyby dodatkowy koszt zarządzania statkami pod banderą francuską, który jest głównie związany z kosztem francuskiej załogi, która pozostaje jedną z najdroższych w Europie. Fouquet Sacop podkreśla w tym względzie, że system ten spowodował, że firma ta wybrała przyspieszony rozwój pod banderą francuską, ponieważ ograniczenia i dodatkowe koszty związane z tą banderą zostały skompensowane przez przedmiotowy system podatkowy. CMA CGM, Broström Tankers, Pétro Marine i Louis Dreyfus Armateurs podkreślają, że bez korzyści związanych z wyżej wymienionym systemem, nie byłoby w stanie zapewnić inwestycji pod banderą francuską i, w związku z tym, uczestniczyć w rozwoju floty wspólnotowej. Przedsiębiorstwo Bourbon Maritime sygnalizuje ze swej strony, że przepisy art. 39 CA KP pozwalają na utrzymanie stanowisk pracy wysokiej jakości związanych z bezpośrednim zarządzaniem transportem morskim oraz z działalnością powiązaną, i że skutecznie przyczynia się do polepszenia bezpieczeństwa oraz ochrony środowiska.

(58) Po drugie, w odniesieniu do warunku określonego w art. 87 ust. 1 Traktatu związanego z wpływem na wymianę handlową między państwami członkowskimi, kilka zainteresowanych stron stwierdza, iż członkowie GIG oraz użytkownicy aktywów mogą być zagranicznymi przedsiębiorcami lub ich francuskimi filiami. Ponadto przedmiotowy system nie byłby bardziej korzystny niż te, które istnieją w innych państwach członkowskich. SG precyzuje, że jej klienci, których dotyczy pozwolenie są w większości francuscy.

(59) Po trzecie jeżeli chodzi o zgodność przedmiotowego systemu ze wspólnym rynkiem CNCE zaznacza, że udzielone przedsiębiorcom morskim pozwolenia wpisują się w ducha wytycznych wspólnotowych z 1997 r. oraz z 2004 r.⁽¹⁹⁾ Przedmiotowy środek pomocy jest także zgodny ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, interpretowanego w świetle zasad określonych w wyżej wymienionych wytycznych wspólnotowych.

(60) Brittany Ferries podtrzymuje, iż system wynikający z art. 39 CA KP jest spójny ze wspólnym rynkiem, zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, w zakresie w jakim przepis ten ma na celu tylko załagodzenie „niedociągnięć rynku” w dziedzinie finansowania inwestycji w aktywa o znacznej wartości. Większość zainteresowanych stron podkreśliła również, że inne państwa członkowskie w konsekwencji zareagowały, ustanawiając podobne przepisy.

(61) Po czwarte, w odniesieniu do zastosowania w tym przypadku zasady uzasadnionego zaufania, większość zainteresowanych stron – beneficjentów systemu – podtrzymuje, że zawsze były przekonane, iż przedmiotowy środek nie stanowił pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu. Zastosowanie, w tym przypadku wyżej wymienionej zasady wykluczałoby więc wszelki zwrot.

(62) Pod tym względem SG wskazuje, że zgodnie z systemem poprzedzającym ten, o którym mowa, straty spółek osobowych z tytułu amortyzacji były całkowicie zaliczone na poczet wyników podatkowych akcjonariuszy spółek. Zatem Komisja nie mogła nigdy stwierdzić, że system prawa powszechnego mógł być pomocą państwa.

(63) Podtrzymuje się także, że Komisja wstrzymywała się od interwencji przez sześć lat. Według Calyon, Komisja musiała poznać kilka aktywnych transakcji finansowania zgodnie z art. 30 CA KP, jednak nigdy nie podniosła kwestii ich ważności w rozumieniu art. 87 Traktatu⁽²⁰⁾. CNCE twierdzi w tym względzie, że okres, który upłynął między dniem, w którym Komisja dowiedziała się o pomocy a dniem wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego jest zbyt długi. Calyon twierdzi, że okres ten nie jest rozsądny. Poza tym Komisja ustaliła już wyjątkowo

⁽¹⁹⁾ Patrz: przypis 12.

⁽²⁰⁾ Artykuł 39 CA KP był wymieniany przez władze francuskie w ich pismach z dnia 10 lipca 2000 r. i 2 kwietnia 2003 r. (wymienione w przypisie 16) w odpowiedzi na pisma Komisji D/7719 z dnia 18 maja 2000 r. i D (2003) 288 z dnia 15 stycznia 2003 r. Komisja miała także możliwość przeanalizowania przedmiotowego systemu w sprawach C 03/03 (ex NN 42/02) – Pomoc na rzecz ratowania i restrukturyzacji przedsiębiorstwa Air Lib (Dz.U. C 88 z 11.4.2003, str. 2) i C 58/03 (ex NN 70/03) – Pomoc Alstom (Dz.U. C 269 z 8.11.2003, str. 2).

istnienie uzasadnionego zaufania beneficjenta wykluczającego zwrot pomocy, podczas gdy minął okres około trzech lat pomiędzy dniem, w którym Komisja dowiedziała się o środku a dniem przyjęcia końcowej decyzji⁽²¹⁾.

- (64) Niektóre z zainteresowanych stron podkreślają także, że Komisja zatwierdziła wcześniej system współudziału we własności statku, który jest podatkowo bardziej korzystny niż przedmiotowy system, i że ta okoliczność stanowiła podstawę ich uzasadnionego zaufania. Zresztą według CNCE powstanie uzasadnionego zaufania beneficjentów nie zakłada, że Komisja wypowiedziała się co do identycznego systemu. Akceptacja analogicznego systemu mogła pociągnąć za sobą podobne zaufanie. I tak w swej decyzji z dnia 8 maja 2001 r.⁽²²⁾, Komisja zaakceptowała analogiczny system. CNCE i SG odnoszą się także do kilku podobnych systemów zatwierdzonych przez Komisję⁽²³⁾, oraz do wyroku Trybunału RSV/Komisja⁽²⁴⁾.
- (65) Brittany Ferries precyzuje, że decyzja Komisji z dnia 8 maja 2001 r.⁽²⁵⁾, wzbudziła w dyrektorze tego przedsiębiorstwa uzasadnione zaufanie co do faktu, że przedmiotowy system nie zawiera pomocy państwa.
- (66) CNCE podkreśla także, że Francja przyjęła ustawę nr 98-546 około trzech miesięcy po tym, jak poinformowała o tym Komisję, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu. Ponieważ Komisja wstrzymała się od odpowiedzi w ciągu dwóch miesięcy po poinformowaniu, przedmiotowy środek miał należeć do systemu pomocy istniejącej zgodnie z orzecznictwem w sprawie Lorenz⁽²⁶⁾.
- (67) Ponadto dwie z zainteresowanych stron przekazały w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego swe uwagi Komisji, prosząc o to, by ich tożsamość nie została ujawniona.
- (68) W uwagach, które przekazały Komisji w wyznaczonym im terminie, pierwsza ze stron podtrzymuje, że przedmiotowy system nie jest zgodny z prawem. Prosi Komisję o rozszerzenie pola niniejszej procedury administracyjnej o system współudziału we własności statku. Strona ta, podobnie jak Komisja w decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, twierdzi, że z jednej strony przedmiotowy system jest selektywny, ponieważ sprzyja armatorom francuskim i, z drugiej, że wpływa na wymianę handlową

między państwami członkowskimi, szczególnie na rynku kanału la Manche. Wskazuje w tym względzie, że przedmiotowy system wprowadzony po systemie współudziału we własności statku, został wdrożony w celu usatysfakcjonowania francuskiego przemysłu morskiego, tak jak to wynika z raportu Komisji ds. Finansów z dnia 25 maja 1998 r.

- (69) Poza tym, sprzyjając francuskim podmiotom gospodarczym, przedmiotowe rozwiązanie podatkowe przyczynia się do zwiększenia nadmiernej zdolności produkcyjnej na rynku kanału La Manche umożliwiając zakup nowych statków przez przedsiębiorców sektora, nieposiadających już środków finansowych na ten cel. Zakłócenie konkurencji, które wynika z zastosowania tego systemu jest zresztą zobrazowane przez zakup statków, za pomocą tego mechanizmu podatkowego, przez towarzystwa Seafrance i Brittany Ferries. Kompanie te w ten sposób powiększyły znacznie swe możliwości na skutek zakupu nowych statków.
- (70) Druga zainteresowana strona, prosząc, aby nie ujawniać jej tożsamości, odnosi się w ramach swych uwag do konkurencyjnej i preferencyjnej pozycji, z której korzystają francuskie podmioty gospodarcze, a przede wszystkim Brittany Ferries, z powodu finansowania ich statków dzięki przedmiotowemu systemowi. W tym względzie strona ta odnosi się do utrzymania Brittany Ferrier na liniach kanału la Manche oraz na linii Francja/Irlandia, pomimo niekorzystnych warunków konkurencyjnych dominujących na tych liniach, co zresztą doprowadziło do zniknięcia P&O z rynku.

VI. UWAGI WŁADZ FRANCUSKICH DOTYCZĄCE UWAG ZAINTERESOWANYCH STRON TRZECICH

- (71) Według władz francuskich uwagi większości zainteresowanych stron trzecich potwierdzają ich stanowiska co do oceny przedmiotowego systemu, czyli:

— artykuł 39 KP jest rozwiązaniem o charakterze ogólnym, szczególnie ale nie wyłącznie używanym w celu sfinansowania statków handlowych,

— przedmiotowy system powoduje skutki porównywalne albo z rozwiązaniami prawa wewnętrznego albo z przepisami istniejącymi w innych państwach członkowskich,

— pozwolenie nie ma charakteru uznaniowego, a jego przyznanie zależy od spełnienia obiektywnych kryteriów,

— przedmiotowy system podatkowy ma duże znaczenie dla gospodarki wspólnotowej, w szczególności jeśli chodzi o lokalizację oraz trwałość miejsc pracy,

⁽²¹⁾ Patrz: decyzja Komisji 92/329/EWG z dnia 25 lipca 1990 r. w sprawie pomocy udzielonej przez rząd włoski producentowi produktów oftalmologicznych (Industrie ottiche riunite – IOR) (Dz.U. L 183 z 3.7.1992, str. 30).

⁽²²⁾ Wymienione w motywie 41 oraz w przypisie 15.

⁽²³⁾ Patrz: decyzja Komisji 2001/168/EWWiS z dnia 31 października 2000 w sprawie hiszpańskich ustaw o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. L 60 z 1.3.2001, str. 57, motyw 25, *in fine*). Patrz także: decyzja Komisji 2004/76/WE z dnia 13 maja 2003 w sprawie programu pomocy państwa udzielonej przez Francję na rzecz central i ośrodków logistycznych (Dz.U. L 23 z 28.1.2004, str. 1); decyzja Komisji 2003/515/WE z dnia 17 lutego 2003 r. w sprawie programu pomocy udzielonej przez Niderlandy na działalność międzynarodowego finansowania (Dz.U. L 180 z 18.7.2003, str. 52, w szczególności motyw 39 i kolejne); decyzja Komisji 2003/601/WE z dnia 17 lutego 2003 w sprawie programu pomocy Irlandii – dochody zagraniczne (Dz.U. L 204 z 13.8.2003, str. 51, w szczególności motyw 59 i kolejne).

⁽²⁴⁾ Wyrok Trybunału z dnia 24 listopada 1987, RSV/Komisja (223/85, Zb.Orz. str. 4617).

⁽²⁵⁾ Patrz przypis 15.

⁽²⁶⁾ Wyrok Trybunału z dnia 11 grudnia 1973, Lorenz GmbH/Bundesrepublik Deutschland e.a. (120/73, Zb.Orz. str. 1471).

— ostatecznie, większość zainteresowanych stron trzecich powołuje się na uzasadnione zaufanie, jeśli chodzi o zgodność przedmiotowego środka z przepisami wspólnotowymi.

- (72) Co do uwag przekazanych przez dwie zainteresowane strony, których tożsamość pozostała poufna, władze francuskie uważają, że są oparte na niewłaściwych lub nieprecyzyjnych danych.
- (73) W odniesieniu do argumentu, według którego korzyść przyznana Brittany Ferries i pochodząca z systemu podatkowego GIG miała doprowadzić pośrednio do wycofania P&O z zachodniego i centralnego Kanału La Manche, władze francuskie odpowiadają, że tylko dwa statki Brittany Ferries skorzystały z niego, i że finansowanie statku tego przedsiębiorstwa „Mont St Michel” przez ten mechanizm zostało zatwierdzone decyzją Komisji z dnia 8 maja 2001 r. ⁽²⁷⁾
- (74) W tym zakresie przy okazji wycofania się z rynku wyżej wymienionego podmiotu gospodarczego władze brytyjskie przeprowadziły pogłębione dochodzenie dotyczące konkurencyjności. Na jego podstawie nie stwierdzono, że zakłócenie konkurencji było przyczyną wycofania się tego podmiotu. Ponadto zmniejszenie obrotów niektórych przedsiębiorców wynikało z ciągłego zwiększania konkurencji tanich linii lotniczych, a nie z uruchomienia nowych statków przez innych armatorów.
- (75) Co do proponowanego przez jedną z zainteresowanych stron poszerzenia przez Komisję pola badania o system współudziału we własności statku, władze francuskie przypominają, że system ten został uznany jako zgodny z zasadami Traktatu w jej decyzji z dnia 3 maja 1996 r.
- (76) Ostatecznie zwiększenie wydajności rynku kanału La Manche nie dotyczy towarzystw, które skorzystały z systemu podatkowego GIG. Należy więc wziąć pod uwagę nowych przedsiębiorstw, które pojawiły się na tych liniach, na których wcześniej działały poprzednie przedsiębiorstwa. Władze francuskie zauważają także w niniejszym kontekście, że Eurotunnel zwiększył możliwość transportu usługi frachtu między rokiem 2000 i 2003, i że P&O wykupił udziały przedsiębiorstwa Stena-Line oraz zmodernizował jego flotę.

VII. OCENA POMOCY

- (77) Na skutek formalnego postępowania wyjaśniającego wszczętego na podstawie art. 88 ust. 2 Traktatu i mając na uwadze argumenty przedstawione w tym kontekście przez władze francuskie oraz zainteresowane strony, Komisja ocenia, że system podatkowy określony w art. 39 CA KP stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

1. Istnienie pomocy państwa

- (78) Według art. 87 ust. 1 Traktatu, „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu

zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.

- (79) Zakwalifikowanie środka krajowego jako pomocy państwa zakłada spełnienie wszystkich określonych poniżej warunków: 1) przedmiotowy środek przyznaje korzyści przy użyciu zasobów państwowych, 2) korzyść ta jest selektywna i 3) przedmiotowy środek zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji i może wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi ⁽²⁸⁾
- (80) Należy przedstawić przyczyny pozwalające na stwierdzenie, że wcześniej opisany system wynikający z art. 39 CA KP spełnia wszystkie te warunki.

Istnienie korzyści przyznanej przy użyciu zasobów państwowych

- (81) Należy przypomnieć, że według art. 39 C akapit pierwszy KP amortyzacja aktywów oddanych w leasing lub przekazanych w innej formie jest rozłożona na zwykły okres użytkowania.
- (82) Artykuł 39 akapit drugi oraz art. 39 CA KP dotyczą zasad amortyzacji dotyczących finansowania, szczególnie przez GIG, oddanych w leasing lub udostępnionych aktywów. Według władz francuskich, te dwa przepisy zostały wprowadzone w celu przeciwdziałania nadmiernemu wykorzystywaniu tego sposobu finansowania.
- (83) Władze francuskie oraz zainteresowane strony twierdzą, że system wynikający z art. 39 CA KP odpowiada powrotowi do prawa powszechnego w dziedzinie odliczania amortyzacji, czyli do przepisów art. 39 ust. 1 akapit drugi i art. 39 C, akapit pierwszy wyżej wymienionego kodeksu i nie stanowi zatem pomocy państwa. Artykuł 39 C akapit drugi KP jest odstępstwem od przepisów tych artykułów.
- (84) Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zastosowanie art. 87 ust. 1 Traktatu wymagane jest tylko określenie czy, w ramach danego systemu prawnego, środek państwowy sprzyja „niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji określonych towarów” w stosunku do innych, które, w tym przypadku, znalazłyby się w porównaniu z celem tego systemu, w podobnej sytuacji faktycznej i prawnej ⁽²⁹⁾.
- (85) W konsekwencji w celu sprawdzenia, co jest korzyścią, w rozumieniu utrwalonego orzecznictwa dotyczącego pojęcia pomocy państwa, należy określić regułę odniesienia lub wspólny stosowany system, w ramach danego systemu prawnego, z którym korzyść ta jest porównywana ⁽³⁰⁾. W tym względzie Komisja oceniła zresztą, że określenie

⁽²⁸⁾ Patrz: na przykład wyrok Trybunału z dnia 10 stycznia 2006 r., *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze* (C-222/04, Zb.Orz. str. I-289, pkt 129).

⁽²⁹⁾ Wyrok Trybunału z dnia 1 lipca 2004 r., *Salzgitter/Komisja* (T-308/00, Zb.Orz. str. II-1933, pkt 79) oraz cytowane orzecznictwo.

⁽³⁰⁾ Wyrok *Salzgitter/Komisja*, patrz przypis 29 pkt 81. Zobacz także obwieszczenie Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej (Dz.U. C 384 z 10.12.1998, str. 3, pkt 16).

⁽²⁷⁾ Patrz: przypis 15.

ram odniesienia jest bardzo ważne w przypadku rozwiązań podatkowych, ponieważ samo istnienie korzyści może być ustalone tylko w stosunku do „zwykłego” opodatkowania, czyli stawek podatkowych obowiązujących w geograficznej strefie odniesienia ⁽³¹⁾.

(86) Zatem w tym przypadku w celu określenia reguły odniesienia w ramach systemu amortyzacji aktywów oddanych w leasing lub do dyspozycji, należy brać pod uwagę tylko przepisy, które mają związek z takimi aktywami dla spółek osobowych, takich jak GIG. Zamiast tego, sytuacja faktyczna i prawna wzięte pod uwagę w celu określenia korzyści nie są porównywalne, ani z punktu widzenia członków GIG ani użytkowników przedmiotowych aktywów.

(87) Zatem reguła referencji stosowana w tym przypadku dotycząca określenia amortyzacji stanowiącej koszt uzyskania przychodu jest ograniczeniem zasady tej amortyzacji do aktywów finansowanych przez GIG, przewidzianej w art. 39 C akapit drugi KP ⁽³²⁾. Nie może chodzić o art. 39 C akapit pierwszy KP, ponieważ ten przepis nie stosuje się do operacji finansowania przez GIG, czyli przez struktury zawierające kilka osób prawnych, na ogół instytucji finansowych, które dzielą w ten sposób między siebie ryzyko związane z transakcją, w przeciwieństwie do transakcji finansowania realizowanej przez jedną instytucję finansową, ponoszącą samodzielnie brane pod uwagę ryzyko. W tym zakresie należy także wskazać, że przeciwnie do systemów finansowania nie odwołujących się do GIG, transakcja finansowania przez taką podatkowo przejrzystą strukturę pozwala na optymalizację podatkową, ponieważ strat wykazane przez GIG w pierwszych latach działalności były odliczane od podlegających opodatkowaniu zysków otrzymanych przez jej członków z tytułu ich bieżącej działalności.

(88) Komisja ocenia więc, że władze francuskie i niektóre zainteresowane strony nie mają podstaw do twierdzenia, iż system wynikający z art. 39 CA KP jest powrotem do prawa powszechnego dotyczącego amortyzacji i że art. 39 C akapit drugi przedmiotowego kodeksu stanowi system odniesienia, na podstawie którego należy ocenić korzyści podatkowe wynikające z zastosowania art. 39 CA. Należy zatem stwierdzić, że art. 39 CA KP przewiduje wyraźnie, że przedmiotowe korzyści podatkowe są obliczane na podstawie salda zdyskontowanych dodatnich lub ujemnych wartości związanych odpowiednio ze zmniejszeniem lub dodatkową płatnością podatków, w stosunku do tych, które wynikałyby z zastosowania przepisów drugiego akapitu tego artykułu.

(89) W przypadku korzyści wynikających z art. 39 CA KP należy stwierdzić, iż tylko członkowie GIG ⁽³³⁾, finansujący ruchomości, których okres amortyzacji wynosi przynajmniej 8 lat, mogą być beneficjentami korzyści podatkowych

wynikających z zastosowania art. 39 CA KP, czyli 1) z odstępstwa od limitu amortyzacji stanowiącej koszt uzyskania przychodu, 2) ze zwiększenia o jeden punkt stawki amortyzacji i 3) z ewentualnego zwolnienia z podatku od zysku tytułem cesji.

(90) Z jednej strony, jeśli chodzi o zniesienie limitu amortyzacji stanowiącej koszt uzyskania przychodu zgodnie z art. 39 CA KP, należy przypomnieć, że każdy z członków GIG jest w stanie, w okresie amortyzacji składnika aktywów, w którym wyniki GIG są ujemne, zaliczyć straty GIG, proporcjonalnie do praw, które posiada, na poczet własnych zysków podlegających opodatkowaniu. W tym kontekście nie bierze się pod uwagę limitu amortyzacji zgodnie z art. 39 C akapit drugi KP.

(91) W konsekwencji zastosowanie odstępstwa przewidzianego w art. 39 CA KP pozwala, w okresie, w którym wykazywana jest strata, na obniżenie, dla każdego członka GIG, podstawy, która byłaby normalnie opodatkowana zgodnie z art. 39 C akapit drugi KP. W rzeczywistości fakt, że kwota amortyzacji nie jest ograniczona do sumy otrzymanych opłat leasingowych pomniejszonej o inne opłaty związane ze składnikiem aktywów oddanym w leasing, pozwala na zwiększenie kwoty amortyzacji podczas pierwszych lat obrachunkowych, w których wykazano straty. W tym zakresie okoliczność, że według art. 39 CA KP straty te mogą stanowić koszt uzyskania przychodu tylko do wysokości jednej czwartej zysków podlegających opodatkowaniu według stawki podatku od osób prawnych, które każdy członek GIG pozyskuje z pozostałej działalności, może oczywiście ograniczać, ale nie może zakwestionować istnienia tej korzyści.

(92) Władze francuskie podkreślają w tym kontekście, że otrzymane w ten sposób oszczędności podatkowe w pierwszych latach finansowania są neutralizowane przez dopłaty podatku, które są stwierdzane, gdy tylko GIG zaczyna wypracowywać zyski, ponieważ należne opłaty leasingowe przekraczają roczne koszty amortyzacji. Komisja ocenia jednak, że uzyskana korzyść wynika z odroczenia płatności podatku i odpowiada saldu zaktualizowanej wartości podatków wpłaconych przez cały okres amortyzacji biorąc pod uwagę zastosowane oprocentowanie.

(93) Raport Senatu nr 413 ⁽³⁴⁾ potwierdza zresztą tę analizę, ponieważ jest tam wskazane, że „[l]uzyskane w ten sposób przez współników oszczędności podatku w pierwszych latach prowadzenia działalności są kompensowane przez dopłaty podatku, które pojawiają się, gdy struktura finansowania wypracowuje zyski”. Jednakże to przesunięcie w czasie pozwala, według tego raportu, na otrzymanie zysku finansowego, który odpowiada różnicy między zaktualizowaną wartością oszczędności podatkowych z pierwszych lat obrachunkowych i dodatkowymi wpłatami

⁽³¹⁾ Wyrok Trybunału z dnia 6 września 2006, Portugalia/Komisja (C-88/03, dotychczas nie publikowany w Zbiorze, pkt 56).

⁽³²⁾ Według tego artykułu stanowiąca koszt uzyskania przychodu kwota amortyzacji aktywów nie może przekroczyć, w tym samym roku obrachunkowym, sumy przyjętych opłat leasingowych, pomniejszonej o wydatki związane z tymi składnikami aktywów.

⁽³³⁾ GIG, jako struktura podatkowo przejrzysta, nie podlega podatkowi i zatem nie może być traktowany jako beneficjent systemu wynikającego z art. 39 CA KP.

⁽³⁴⁾ Raport nr 413 Senatu wykonany w imieniu komisji finansów, kontroli finansowej, rachunków ekonomicznych państwa na temat projektu ustawy dotyczącej różnych przepisów o charakterze ekonomicznym i finansowym, przez MM. Alain Lambert, ogólnego sprawozdawcę, i Philippe Marini, w imieniu komisji finansów (posiedzenie zwyczajne, 1997-1998).

podatku w ostatnich latach obrachunkowych. Komisja zauważa także, że w zaleceniu podatkowym (fr. *instruction fiscale*) nr 120 z dnia 17 czerwca 1999 r. ⁽³⁵⁾ wskazane jest, że korzyść podatkowa wynikająca z zastosowania art. 39 CA KP pozwala na wypracowanie oszczędności podatkowych.

(94) Okazuje się, że system wprowadzony przez art. 39 CA KP ma na celu zapewnienie członkom GIG korzyści w formie odroczenia opodatkowania.

(95) W tym względzie argument, według którego użytkownicy, których GIG nie otrzyma pozwolenia przewidzianego w art. 39 CA KP, korzystają z innych systemów finansowania w celu uniknięcia limitu amortyzacji stanowiącej koszt uzyskania przychodu według art. 39 C akapit drugi wyżej wymienionego kodeksu, i nie są zatem w gorszej sytuacji w stosunku do użytkowników, których GIG ma pozwolenie, nie może być brany pod uwagę. W rzeczywistości należy najpierw przypomnieć, że w przypadku systemów pomocy, Komisja może ograniczyć się do przestudiowania ogólnych cech danego systemu i nie jest zobowiązana do zbadania każdego poszczególnego przypadku zastosowania ⁽³⁶⁾. Następnie taki argument prowadzi do wzięcia pod uwagę poszczególnych sytuacji indywidualnych z punktu widzenia faktycznego i prawnego ⁽³⁷⁾ i ponadto sytuacji hipotetycznych.

(96) Ostatecznie nie można wykluczyć, że użytkownicy, którzy nie mogą korzystać z przepisów art. 39 CA KP nie mogą korzystać z alternatywnego sposobu finansowania. Mogło by tak być, gdyby dany bank zdecydował, biorąc pod uwagę sytuację finansową danego przedsiębiorstwa, aby nie brać tylko na siebie ryzyka związanego z transakcją finansowania (leasing) lub gdyby z przyczyn związanych ze strukturą bilansu lub możliwością finansowania użytkowników, inne sposoby finansowania okazałyby się niemożliwe (inwestycja bezpośrednia w oparciu o pożyczkę lub zasoby własne). W każdym razie, zakładając nawet, że użytkownicy są faktycznie w stanie skorzystać z alternatywnego sposobu finansowania i w tym kontekście widzą, że ich amortyzacja nie jest ograniczona limitem, to wybrane, najbardziej korzystne, początkowo rozwiązanie powinno być odrzucone na rzecz drugiego wyboru koniecznie mniej korzystnego, i nie skorzystają oni z opodatkowania specyficznego dla leasingu przez GIG (dzięki obowiązkowi zwrotu, o którym mowa w art. 39 CA KP).

⁽³⁵⁾ Wytyczne podatkowe 4D-3-99 nr 120 z dnia 29 czerwca 1999 r. ust. 47 (przekazane przez władze francuskie w załączniku do ich uwag z dnia 3 maja 2004 r.).

⁽³⁶⁾ Patrz: na przykład wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r., Grecja/Komisja (C-278/00, Zb.Orz. str. I-3997, pkt 24).

⁽³⁷⁾ Patrz: motywy 86 i 87.

(97) Z drugiej strony poza zniesieniem limitu amortyzacji stanowiącej koszt uzyskania przychodu, członkowie GIG korzystają ze zwiększenia o jeden punkt stawki amortyzacji metodą degresywną oraz, w przypadku przedterminowej cesji składnika aktywów na rzecz użytkownika oraz spełnienia określonych warunków, ze zwolnienia z podatku od zysku ⁽³⁸⁾

(98) Ta zwiększona stawka oraz ewentualne zwolnienie z podatku od zysku z tytułu cesji są korzyściami, z których korzystają członkowie GIG zgodnie z art. 39 CA KP, ale z których nie korzystaliby w zastosowaniu podatkowych ram odniesienia, czyli art. 39 C akapit drugi wyżej wspomnianego kodeksu. W każdym razie zastosowanie art. 39 CA KP w przypadku tych dwóch korzyści, nie może być powrotem do prawa powszechnego dotyczącego amortyzacji, jak twierdzą władze francuskie, ponieważ art. 39 akapit pierwszy wyżej wymienionego kodeksu nie przewiduje wcale podobnych korzyści podatkowych.

(99) W tej sytuacji, w odniesieniu do argumentu, według którego, począwszy od roku 2007, zwolnienie z podatku od zysku tytułem cesji będzie wynikało z prawa powszechnego, należy stwierdzić, że nie jest on w każdym razie ważny, ponieważ istnienie tej korzyści musi być ocenione w stosunku do obowiązujących ram prawnych i nie według przyszłej sytuacji prawnej ⁽³⁹⁾. Strony nie wspominają zresztą, że zmiana stosowanych ram prawnych spowodowałaby zniknięcie przyznanych wcześniej korzyści.

(100) Jeśli chodzi o państwowe pochodzenie korzyści wynikających z zastosowania przedmiotowego systemu należy przypomnieć, że pojęcie pomocy jest bardziej ogólne niż pojęcie dotacji, ponieważ zawiera nie tylko świadczenia pozytywne, takie jak same dotacje, ale także środki, które, w różnej formie, zmniejszają wydatki, które zwykle obciążają budżet przedsiębiorstwa, i które przez to, nie będąc dotacjami sensu stricto, są tej samej natury i mają identyczne skutki ⁽⁴⁰⁾. Wynika stąd, że środek, za pomocą którego władze publiczne przyznają niektórym przedsiębiorstwom zwolnienia, redukcję lub odroczenie należnego podatku, i który mimo że nie wiąże się z przeniesieniem zasobów państwowych, powoduje, że beneficjenci znajdują

⁽³⁸⁾ Należy zauważyć, że z raportu Senatu nr 413 wynika (cytowany wcześniej w przypisie 34), że skutkiem zwolnienia z podatku od zysku tytułem cesji jest podwojenie korzyści podatkowych wynikających z pierwszej części mechanizmu (brak limitu amortyzacji stanowiącej koszt uzyskania przychodu i zwiększenie stawki amortyzacji).

⁽³⁹⁾ W tej sytuacji należy przypomnieć, że legalność decyzji Komisji musi być oceniona w zależności od elementów faktycznych i prawnych istniejących na dzień przyjęcia aktu i nie może zależeć od wcześniejszej argumentacji (patrz: w szczególności wyrok z dnia 25 czerwca 1998 r., *British Airways* e.a. i *British Midland Airways*/Komisja, T-371/94, Zb.Orz. str. II-2405, punkt 81).

⁽⁴⁰⁾ Patrz: w szczególności wyrok Trybunału z dnia 8 listopada 2001 r., *Adria-Wien Pipeline* i *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (C-143/99, Zb.Orz. str. I-8365, pkt 38); wyrok z dnia 15 czerwca 2004, *Hiszpania/Komisja* (C-501/00, Zb.Orz. str. I-6717, pkt 90), oraz cytowane orzecznictwo; wyrok z dnia 15 grudnia 2005 r., *Włochy/Komisja* (C-66/02, Zb.Orz. str. I-10901, pkt 77) i z dnia 10 stycznia 2006 r., *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze*, cytowane w przypisie 28, pkt 131 i cytowane orzecznictwo.

się w sytuacji finansowej, która jest korzystniejsza od sytuacji innych podatników, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu ⁽⁴¹⁾. W konsekwencji w tym przypadku mimo, że środki wynikające z art. 39 CA KP nie wiążą się z przekazaniem zasobów państwowych, nie można zakwestionować, że pociągają za sobą utratę wpływów podatkowych i są zatem finansowaniem przez państwo.

(101) W tych okolicznościach Komisja ocenia, że członkowie GIG mają dostęp do korzyści w formie oszczędności podatkowych (zniesienie limitu i zwiększenie stawki amortyzacji) i, w przypadku przedterminowej cesji składnika aktywów przeprowadzonej pod określonymi warunkami, w formie zwolnienia z podatku, które stanowią koszty dla budżetu państwa francuskiego.

(102) Podsumowując, jeśli chodzi o członków GIG, ponieważ stwierdzono, że muszą oni zwrócić przynajmniej dwie trzecie całkowitych korzyści podatkowych wynikających z zastosowania art. 39 CA KP użytkownikowi danego składnika aktywów, Komisja uważa, że korzyść, której są beneficjentami stanowi maksymalnie jedną trzecią całkowitej korzyści. Komisja przypomina w tej sytuacji, że członkowie GIG to głównie instytucje finansowe.

(103) W odniesieniu do użytkowników przedmiotowych składników aktywów zwrot części całkowitej korzyści podatkowej, której beneficjentami są członkowie GIG według przepisów prawnych przybiera formę zmniejszenia ich opłaty leasingowej lub kwoty opcji wykupu. Korzyść przekazana użytkownikom zmniejsza więc koszty zwykle obciążające ich budżet w ramach leasingu. Ponieważ zwrot stanowi przynajmniej dwie trzecie korzyści przyznanych członkom GIG przy użyciu zasobów państwowych, trzeba uznać, że użytkownicy mają w tym przypadku dostęp do korzyści przy użyciu zasobów państwowych w rozumieniu art. 87 Traktatu, która wynosi minimalnie dwie trzecie całkowitych korzyści.

(104) Władze francuskie oraz niektóre zainteresowane strony podtrzymują jednak, że system podatkowy ustanowiony na mocy art. 39 CA KP jest ogólnym środkiem francuskiego prawa podatkowego. Należy więc zbadać, czy całkowita korzyść, do której mają dostęp członkowie GIG i użytkownicy, ma charakter selektywny.

Ogólny charakter przedmiotowego systemu podatkowego

(105) Tytułem wstępu należy przypomnieć, że specyfika środka państwowego, czyli jego selektywny charakter, jest jedną z cech pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu. W tym zakresie należy sprawdzić, czy przedmiotowy system podatkowy pociąga za sobą lub nie korzyści wyłącznie dla niektórych przedsiębiorstw lub niektórych sektorów działalności ⁽⁴²⁾.

Selektywny charakter systemu

(106) W zasadzie środek podatkowy, który może być sklasyfikowany jako pomoc państwa, odróżnia się od ogólnego środka podatkowego prawnie lub faktycznie ograniczoną liczbą beneficjentów. W ten sposób, aby dany środek mógł być sklasyfikowany jako pomoc państwa, przedsiębiorstwa będące jego beneficjentami muszą należeć do określonej kategorii przez prawne lub faktyczne zastosowanie kryterium ustalonego przez przedmiotowy środek ⁽⁴³⁾.

(107) W tym przypadku, art. 39 CA KP stosuje się tylko do ruchomości amortyzowanych metodą degresywną przez okres przynajmniej 8 lat i zakupionych w stanie nowym, z wyjątkiem statków, które mogą być kupione jako używane. Jest zresztą wskazane w raporcie Senatu nr 413 ⁽⁴⁴⁾, że „[...] rozwiązanie ma dokładnie na celu popieranie znaczących inwestycji dzięki bardzo zachęcającemu narzędziu podatkowemu”.

(108) Ze zmniejszenia podatku wynikającego z zastosowania tego przepisu korzystają więc, de jure, wyłącznie członkowie GIG finansujący takie składniki aktywów ⁽⁴⁵⁾, oraz użytkownicy tych aktywów dzięki obowiązkowi zwrotu przynajmniej dwóch trzecich całkowitej korzyści podatkowych, których beneficjentami są członkowie GIG. Inwestorzy – członkowie GIG – niefinansujący aktywów, o których mowa w art. 39 CA KP oraz użytkownicy aktywów, których okres amortyzacji nie przekracza 8 lat nie mogą natomiast korzystać z podobnego udogodnienia podatkowego.

(109) W tym zakresie zakładając nawet, że w interesie użytkowników aktywów, którzy nie mogą korzystać z systemu na mocy art. 39 CA KP jest próba skorzystania z formy alternatywnego finansowania w GIG podatkowym, są oni jednak pozbawieni takiego sposobu finansowania.

⁽⁴²⁾ Patrz: wyroki Francja/Komisja, cytowane w przypisie 17, pkt 24, Ecotrade/Altiforni e Ferriere di Servola, cytowany w przypisie 17, pkt 40 i 41 i wyrok Trybunału z dnia 29 września 2000, CETM/Komisja (T-55/99, Zb.Orz. str. II-3207, pkt 39). Patrz także: obwieszczenie Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej, wyszczególnione w przypisie 30, pkt 18.

⁽⁴³⁾ Patrz: w tym celu wyrok Salzgitter/Komisja, cytowany w przypisie 29, pkt 38.

⁽⁴⁴⁾ Wymienione w przypisie 34.

⁽⁴⁵⁾ Patrz: analogicznie w odniesieniu do środka podatkowego, z którego korzystają wyłącznie przedsiębiorstwa prowadzące określony typ działalności, wyrok Trybunału z dnia 15 grudnia 2005 r., Unicredito Italiano (C-148/04, Rec. I-11137, punkty 45 do 47).

⁽⁴¹⁾ Patrz: na przykład wyrok Trybunału z dnia 15 marca 1994 r., Banco Exterior de España (C-387/92, Zb.Orz. str. I-877, pkt 14).

- (110) Ponadto z uwagi na okres amortyzacji przedmiotowych aktywów przewidziany w art. 39 CA KP, de facto z przepisu tego korzystają głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w sektorze transportu, szczególnie morskiego i lotniczego oraz GIG finansujące aktywa pochodzące z tego sektora.
- (111) W tym zakresie z jednej strony z informacji dostarczonych przez władze francuskie wynika, że 182 ze 189 złożonych wniosków o pozwolenie na zastosowanie art. 39 CA KP dotyczyło sektora transportu. Poza tym według tych danych sam sektor morski to 75 % złożonych wniosków o pozwolenie i 82 % przyznanych wniosków (patrz: tabela pod motywem 17 powyżej).
- (112) Z drugiej strony ustanowienie tego systemu uchylającego limit amortyzacji aktywów finansowanych przez GIG było powodowane głównie chęcią ustawodawcy, związaną ze sprzyjaniem sektorowi transportu, a szczególnie transportu morskiego.
- (113) Ten stan rzeczy wynika z kilku elementów.
- (114) Po pierwsze spośród aktywów kwalifikowanych według art. 39 CA KP tylko statki są wyraźnie brane pod uwagę przez zalecenie podatkowe nr 120 ⁽⁴⁶⁾. Jest także przewidziane, że jedynymi używanymi aktywami mogącymi skorzystać z systemu podatkowego na mocy art. 39 CA KP są statki. Jeśli chodzi o procedurę wydania pozwolenia jest także przewidziane, w przypadku statków, że wnioski o pozwolenie, które ich dotyczą, muszą być złożone przed ich zamówieniem, od momentu ich amortyzowania począwszy od ich umieszczenia w doku ⁽⁴⁷⁾.
- (115) Po drugie, z prac przygotowawczych do przyjęcia ustawy nr 98-546 oraz szczególnie z raportu Senatu nr 413 ⁽⁴⁸⁾ wynika, że poprzedzający mechanizm podatkowy stosował się do wszystkich sektorów gospodarki, podczas gdy art. 39 CA KP stosuje się tylko „do aktywów o znacznej wartości (samoloty, TGV, statki...)”. Szczególnie w odniesieniu do sektora morskiego, wymieniony raport ujawnia niewystarczająco korzystny charakter przedmiotowego systemu w stosunku do systemu współudziału we własności statku dla zdynamizowania inwestycji w tym sektorze. Wskazano także, że wprowadzenie do art. 39 CA KP przepisu przewidującego zwolnienie z podatku od zysku w przypadku przedterminowej cesji składnika aktywów użytkownikowi, był motywowany mniej korzystnym charakterem przedmiotowego systemu dla inwestycji morskiej. Władze francuskie podkreślają w tym zakresie, w identyczny sposób, w ramach ich uwag z dnia 3 maja 2004 r., że poza odroczeniem opodatkowania związanego z amortyzacją zostało przewidziane, iż GIG może korzystać pod niektórymi warunkami, ze zwolnienia z podatku od zysku tytułem cesji składnika aktywów w sytuacji naznaczonej troską o zahamowanie stagnacji części statków handlowych zarejestrowanych we Francji oraz chęcią zmniejszenia wydatków podatkowych.
- (116) Po trzecie raport ogólny nr 66 związany z projektem ustawy finansowej 1999 ⁽⁴⁹⁾ twierdzi, że „ustawa nr 98-546 [...] pozwoliła na stworzenie nowego narzędzia podatkowego na korzyść inwestorów morskich”. Jest tam także wskazane, że mimo, iż przyjęty system finansowania przez leasing ustanowiony przez art. 39 CA KP nie stosuje się tylko do statków, w rzeczywistości został stworzony głównie dla nich.
- (117) W związku z powyższym Komisja uważa, że system wynikający z art. 39 CA KP ma charakter selektywny, ponieważ sprzyja niektórym przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w sektorze transportu oraz w sektorze finansowym. System ten nie stosuje się do wszystkich przedsiębiorstw, dlatego nie może być traktowany jako ogólne narzędzie polityki podatkowej.
- (118) Ta ocena nie może być kwestionowana przez argumenty przywoływane przez władze francuskie.
- (119) I tak, po pierwsze, argument władz francuskich związany z dużą liczbą sektorów, których dotyczy przedmiotowy środek podatkowy, nie może być brany pod uwagę. W rzeczywistości, poza faktem, że przedmiotowy system podatkowy dotyczy tylko niektórych aktywów, nie można stwierdzić, że bardzo niewielka liczba wniosków o pozwolenie na finansowanie aktywów z innych sektorów niż transport ⁽⁵⁰⁾ może zakwestionować specyfikę przedmiotowego systemu. W tym zakresie zostało już ocenione, że fakt, że duża liczba przedsiębiorstw, które mogą korzystać ze środka pomocy jest bardzo znaczna lub, że przedsiębiorstwa te należą do innych sektorów, nie stanowi wystarczającej podstawy do zakwestionowania jej selektywnego charakteru ⁽⁵¹⁾.
- (120) Po drugie przeciwnie do tego, na co powołują się władze francuskie, argument, że istnieją analogiczne rozwiązania podatkowe w państwach członkowskich nie uzasadnia istnienia systemu, o którym mowa w art. 39 CA KP. Nie można przystąpić do analizy porównawczej zasad podatkowych stosowanych we wszystkich państwach członkowskich, czy po prostu niektórych z nich, nie naruszając celowości przepisów związanych z kontrolą pomocy państwa. W związku z brakiem harmonizacji przepisów podatkowych państw członkowskich na poziomie wspólnotowym, badanie to sprowadzałoby się do porównywania różnych sytuacji faktycznych i prawnych, które wynikają z różnic prawnych lub ustawowych między państwami członkowskimi ⁽⁵²⁾. Oceniono zresztą, że fakt, iż państwo członkowskie próbuje zbliżyć, przez jednostronne rozwiązania, warunki konkurencji istniejące w jednym z sektorów gospodarczych do warunków przeważających w innych krajach nie może pozbawić tego rozwiązania

⁽⁴⁶⁾ Patrz: przypis 35.

⁽⁴⁷⁾ Patrz: pkt 70 zalecenia podatkowego nr 120, o którym mowa w przypisie 35.

⁽⁴⁸⁾ Wymienione w przypisie 34.

⁽⁴⁹⁾ Raport nr 66 – sesja 1998-1999, główny referent: M. P. Marini, senator/tom III.

⁽⁵⁰⁾ Na podstawie informacji przekazanych przez władze francuskie należy stwierdzić, że mniej niż 4 % wniosków o pozwolenie i mniej niż 3 % przyznanych pozwoleń dotyczyło sektora innego niż sektor transportu (zobacz tabelę pod motywem 17).

⁽⁵¹⁾ Patrz: wyrok Trybunału z dnia 13 lutego 2003, Hiszpania/Komisja (C-409/00, Zb.Orz. str. I-1487, punkt 48) oraz cytowane orzecznictwo.

⁽⁵²⁾ Patrz: wyrok Salzgitter/Komisja, cytowany w przypisie 29, pkt 81.

charakteru pomocy⁽⁵³⁾. W analogiczny sposób fakt, że konkurencyjne przedsiębiorstwa z innych państw członkowskich korzystają z porównywalnych rozwiązań podatkowych, nawet jeśli są nielegalne, nie ma wpływu na kwalifikację pomocy przedmiotowego systemu⁽⁵⁴⁾.

(121) Po trzecie Francja i zainteresowane strony twierdzą, że nieselektywny charakter przedmiotowego systemu wynika z braku uznaniowości, którą dysponowałyby władze francuskie przyznając przedmiotowe pozwolenia.

(122) Komisja przypomina, że według orzecznictwa, nawet interwencje, które na pierwszy rzut oka są stosowane w stosunku do ogółu przedsiębiorstw mogą charakteryzować się pewną selektywnością, i stąd mogą być postrzegane jako środki sprzyjające niektórym przedsiębiorstwom i produkcji niektórych towarów. Tak jest, gdy administracja, wezwana do stosowania ogólnej reguły, ma pewną uznaniowość, co do zastosowania aktu⁽⁵⁵⁾.

(123) W tym przypadku należy od razu przypomnieć, że ponieważ z przedmiotowych przepisów podatkowych mogą korzystać tylko użytkownicy niektórych składników aktywów i członkowie GIG, którzy je finansują, i de facto tylko sektor transportu i finansowy, warunek szczególności jest już spełniony. W rzeczywistości inne projekty finansowania, dotyczące aktywów, które pochodzą z innych sektorów niż sektor transportu i/lub, których okres amortyzacji wynosi co najmniej osiem lat, mogły zawierać zabezpieczenia, które wykluczyłyby wszelkie próby optymalizacji podatkowej. W konsekwencji z uwagi na ograniczone pole zastosowania tego rozwiązania podatkowego, w celu ustalenia selektywnego charakteru spornego środka, nie jest konieczne ustalenie, czy właściwe władze krajowe mają uznaniowe uprawnienia w zakresie zastosowania wyżej wymienionego środka⁽⁵⁶⁾.

(124) W każdym razie władze francuskie, zapytane o znaczenie kontroli, do której poczuwały się zobowiązane w odniesieniu do warunku mającego zapewnić, aby przedmiotowa inwestycja miała, z punktu widzenia ogólnego interesu i szczególnie w dziedzinie zatrudnienia, znaczący charakter⁽⁵⁷⁾ ekonomiczny i społeczny, wskazały, że interes ten jest oceniany według 6 kryteriów, w tym według kryterium związanego z „wpływem inwestycji na środowisko gospodarcze strefy, w której inwestycja będzie realizowana, i w której funkcjonuje użytkownik”. Komisja ocenia zatem, że spełnienie tego warunku zapewnia władzom krajowym margines uznaniowości.

(125) Zresztą niezależnie od słusznego charakteru takiego celu, należy stwierdzić brak związku między warunkiem związanym z istnieniem takiego interesu ekonomicznego inwestycji i celem, który chce osiągnąć ustawodawca nakazując wcześniejsze przyznanie ministerialnego pozwolenia na realizację inwestycji. W rzeczywistości warunki przyznania pozwolenia muszą pozwolić na ustalenie, czy skorzystanie z finansowania przez GIG nie ma na celu optymalizacji podatkowej. Zatem warunek związany z interesem ekonomicznym inwestycji nie może przeszkodzić takiej optymalizacji. Tego rodzaju finansowanie, mimo okresu amortyzacji przedmiotowych aktywów może nie mieć na celu optymalizacji podatkowej nie mając znaczącego interesu ekonomicznego i społecznego, szczególnie, jeśli chodzi o zatrudnienie.

(126) W tym kontekście należy ponownie odnieść się do raportu Senatowi nr 413⁽⁵⁸⁾, z którego wynika, że warunek związany z istnieniem znaczącego interesu ekonomicznego i społecznego jest „środkiem, który ma sprzyjać składnikom aktywów wyprodukowanym na terytorium kraju lub zapewnić finansowanie na rzecz użytkownika francuskiego”. Bardziej ogólnie pokazuje się także w tym samym raporcie, że procedura wydawania pozwoleń pozostawia administracji zbyt duży margines oceny.

(127) Nieadekwatność warunku związanego z interesem ekonomicznym inwestycji w stosunku do stawianego celu zwiększa więc, według Komisji, margines oceny, z którego korzystają władze krajowe podczas jego stosowania.

(128) W odniesieniu do marginesu oceny, którym dysponują władze francuskie przyznając pozwolenia, należy stwierdzić, że decyzja Rady Konstytucyjnej z dnia 30 grudnia 1987 r.⁽⁵⁹⁾, na którą powołują się władze francuskie i niektóre zainteresowane strony, nie znajduje zastosowania w niniejszym kontekście. W tej sprawie chodziło o rozwiązanie podatkowe przewidujące możliwość przejścia przez nową osobę prawną powstałą w wyniku połączenia dwóch przedsiębiorstw, w ograniczonym okresie, całości lub części strat połączonych przedsiębiorstw i pozwalające, za zgodą ministra finansów oraz w ramach tego pozwolenia, w przypadku częściowego wkładu aktywów do przedsiębiorstwa należącego do grupy, na przeniesienie strat jeszcze nie odliczonych przed fuzją na późniejsze zyski. Rada konstytucyjna została wezwana do wypowiedzenia się na temat zgodności tej procedury przyznawania

⁽⁵³⁾ Patrz: szczególnie wyroki Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004, Włochy/Komisja (C-372/97, Zb.Orz. str. I-3679, pkt 67) i cytowane orzecznictwo z dnia 3 marca 2005, Heiser/Finanzamt Innsbruck (C-172/03, Zb.Orz. str. I-1627, pkt 54).

⁽⁵⁴⁾ Patrz: wyrok Trybunału z dnia 22 marca 1977, Steinike & Weinlig (78/76, Zb.Orz. str. 595, pkt 24) i wyrok z dnia 30 kwietnia 1998, Het Vlaamse Gewest/Komisja (T-214/95, Zb.Orz. II-717, pkt 54).

⁽⁵⁵⁾ Wyrok z dnia 7 czerwca 1999, Piaggio (C-295/97, Zb.Orz. str. I-3735, pkt 39) i cytowane orzecznictwo oraz wyrok z dnia 6 marca 2002, Diputación Foral de Álava/Komisja, cytowany w przypisie 17 pkt 31.

⁽⁵⁶⁾ Patrz: wyrok z dnia 15 lipca 2004, Hiszpania/Komisja, wcześniej cytowany w przypisie 40, pkt 120 i 121, i cytowane orzecznictwo.

⁽⁵⁷⁾ Należy wskazać, że według władz francuskich z 22 decyzji w sprawie odmowy pozwolenia, 7 z nich wydano z powodu braku znaczącego wpływu gospodarczego i społecznego.

⁽⁵⁸⁾ Patrz: przypis 34.

⁽⁵⁹⁾ Patrz: przypis 9.

pozwoleń z art. 34 Konstytucji, który powierza ustawodawcy określenie zakresu stosowania korzyści podatkowych finansowej. Stwierdziła ona w tym przypadku, że przedmiotowy przepis nie pozwalał ustawodawcy oddelegować swoich uprawnień podatkowych ministrowi, którego uprawnienia ograniczają się do zapewnienia, zgodnie z celem ustawodawcy, by nie unikano opodatkowania i by warunki przewidziane przez ustawę były przestrzegane. W decyzji tej Rada Konstytucyjna została poproszona o wypowiedzenie się na temat poszanowania poszczególnych uprawnień organów ustawodawczych i regulacyjnych w dziedzinie podatków, ale nie uprawnień ministra do dokonania oceny przy przyjmowaniu indywidualnych środków koniecznych do zastosowania ustawy.

(129) W każdym razie Komisja uważa, że warunki art. 87 ust. 1 Traktatu nie mogą być zakwestionowane przez orzecznictwo sądów krajowych.

(130) Po czwarte, w odniesieniu do argumentu, według którego władze krajowe nie posiadają arbitralnej władzy, ponieważ ich decyzja może być przedmiotem odwołania przed sądem krajowym w celu zakwestionowania powodów odmowy wydania pozwolenia, należy przypomnieć, że w celu wykluczenia zakwalifikowania środka do środków natury ogólnej nie trzeba sprawdzać, czy działania władz podatkowych mają charakter arbitralny. W rzeczywistości wystarczy stwierdzić, że władze te są uprawnione do oceny uznaniowej, co pozwala jej zmieniać warunki przyznania przedmiotowych korzyści podatkowych w zależności od cech projektów inwestycyjnych ocenianych przez te władze⁽⁶⁰⁾. Poza tym oceniono, że umorzenie długów przyznane w ramach procedury sądowej i zgodnie z obowiązującym prawem krajowym, ma charakter selektywny, ponieważ nie wynika ono automatycznie z zastosowania prawa, ale z uznaniowego wyboru dokonanego przez przedmiotowe władze. Sędzia wspólnotowy przypomniał w tej sytuacji, że art. 87 ust. 1 Traktatu nie rozróżnia interwencji państwowych według przyczyn i celów, ale określa je w zależności od ich skutków⁽⁶¹⁾. Zatem tym bardziej w tej sytuacji okoliczność, że decyzje odmawiające pozwolenia mogły być przedmiotem apelacji przed sądem krajowym nie kwestionuje posiadania przez władze krajowe marginesu oceny w ramach zastosowania warunków przyznania ministerialnego pozwolenia.

(131) Ostatecznie Komisja ocenia, że powołanie się władz francuskich na brak uzasadnionego rozróżnienia opartego na narodowości członków GIG i użytkowników nie kwestionuje selektywnego charakteru systemu wynikającego z art. 39 CA KP⁽⁶²⁾, tym bardziej, że raport Senatu

nr 413⁽⁶³⁾ wskazuje, że warunek związany z istnieniem znacznego interesu ekonomicznego i społecznego inwestycji jest „formą sprzyjania produkcji aktywów na terenie Francji lub finansowaniu na rzecz użytkowników francuskich”.

(132) W związku z powyższym Komisja uważa, że system wynikający z art. 39 CA KP ma charakter selektywny.

Znaczenie odstępstw związanych z charakterem i strukturą systemu podatkowego

(133) Władze francuskie podkreślają, że połączone przepisy art. 39 C akapit drugi i 39 CA KP są środkiem kontroli a priori, którym dysponują władze podatkowe w celu zwalczania uchylania się płacenia podatków wynikającego z nadmiernego korzystania z finansowania ruchomości przez struktury podatkowo przejrzyste, takie jak GIG. Uważają one, że system wynikający z art. 39 CA KP jest zatem usprawiedliwiony przez charakter i strukturę systemu podatkowego. Precyzują w tym zakresie, że system wynikający z art. 39 CA KP jest „oparty na obiektywnych i horyzontalnych kryteriach zwalczania uchylania się od płacenia podatków”.

(134) Jest prawdą, że pojęcie pomocy państwa nie obejmuje zasobów państwowych wprowadzających rozróżnienie pomiędzy przedsiębiorstwami, gdy rozróżnienie to wynika z charakteru i struktury systemu opłat, w który one się wpisują. To uzasadnienie, oparte na charakterze i strukturze systemu podatkowego, odsyła do spójności danego środka podatkowego z wewnętrzną logiką systemu podatkowego ogólnie. Zatem rozróżnienia podatkowe nie mogą być po prostu podyktowane przez ogólne cele, które chce osiągnąć państwo przyjmując przedmiotowe środki⁽⁶⁴⁾.

(135) W tym przypadku Komisja uważa, że art. 39 C akapit drugi KP ograniczając kwotę amortyzacji stanowiącej koszt uzyskania przychodu ma na celu przeciwdziałanie nadużyć w korzystaniu ze struktur przejrzystych pod względem podatkowym w celu otrzymania zysku podatkowego w ramach operacji finansowania aktywów oddanych w leasing lub przekazanych do dyspozycji. Cel ten okazuje się konieczny i racjonalny w celu zagwarantowania

⁽⁶⁰⁾ Wyroki Sądu z dnia 6 marca 2002 r., Diputación Foral de Álava/Komisja, wymienione w przypisie 17, pkt 35, i z dnia 21 października 2004 r., Lenzing/Komisja (T-36/99, Zb.Orz. str. II-3597, pkt 132).

⁽⁶¹⁾ Wyrok Sądu z dnia 11 lipca 2002, HAMS/Komisja (T-152/99, Zb.Orz. str. II-3049, pkt 158).

⁽⁶²⁾ Wyrok z dnia 29 września 2000, CETM/Komisja, cytowany wcześniej w przypisie 42, pkt 49.

⁽⁶³⁾ Patrz: przypis 34.

⁽⁶⁴⁾ Wyrok z dnia 13 lutego 2003 r., Hiszpania/Komisja, cytowany w przypisie 51, pkt 52 i 53, oraz wyrok z dnia 6 marca 2002, Diputación Foral de Álava/Komisja cytowany w przypisie 17, pkt 60, i cytowane orzecznictwo. Orzecznictwo to zostało zresztą wspomniane przez Komisję w jej obwieszczeniu z dnia 10 grudnia 1998 w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej (cytowane w przypisie 30).

skuteczności systemu podatkowego amortyzacji aktywów oddanych w leasing lub oddanych do dyspozycji i musi przez to być postrzegany jako nierozłączny z wyżej wymienionym systemem ⁽⁶⁵⁾.

(136) Natomiast system ustanowiony na mocy art. 39 CA KP nie może być uzasadniony przez charakter i strukturę francuskiego systemu amortyzacji składników aktywów oddanych w leasing lub przekazanych do dyspozycji. W rzeczywistości, mimo iż odstępstwa od górnego progu zasady amortyzacji przewidzianej przez art. 39 C, akapit drugi KP są dopuszczalne, odstępstwa te muszą być oparte tylko na warunkach, których spełnienie nie pozwoli na skorzystanie, w celu optymalizacji podatkowej, z finansowania wyżej wymienionych aktywów przez przejrzyste podatkowo struktury takie jak GIG.

(137) Jednak, z jednej strony ograniczenie zakresu zastosowania przedmiotowego odstępstwa od finansowania aktywów podlegających amortyzacji przez okres przynajmniej ośmiu lat, nie może być uzasadnione samo w sobie lub w połączeniu z innymi warunkami przyznania pozwolenia, z uwagi na cel, który ma być osiągnięty przez władze francuskie. Władze te nie dostarczyły zresztą w ramach niniejszej procedury administracyjnej, żadnego wyjaśnienia, co do wyboru, w stosunku do celu jakim jest walka przeciw uchylaniu się od obowiązku podatkowego, ograniczenia tego odstępstwa do aktywów mających taki okres amortyzacji.

(138) Z drugiej strony, tak jak to wcześniej stwierdzono, pośród warunków przyznania ministerialnego pozwolenia, warunek związany z istnieniem interesu ekonomicznego i społecznego, szczególnie w dziedzinie zatrudnienia, operacji finansowania, pozostawia władzom krajowym margines oceny. Warunek ten jest zresztą bez związku z celem, który postawiła sobie Francja, związanym z przeciwdziałaniem uchylaniu się od płacenia podatków. W każdym razie taki cel społeczny sam w sobie nie posiada charakteru, który pozwoliłby nie zakwalifikować przedmiotowego systemu jako pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, ponieważ ten artykuł nie odróżnia interwencji państwowych na podstawie przyczyn i celów, ale definiuje je w zależności od ich skutków ⁽⁶⁶⁾. Zostało zresztą wcześniej ocenione, że art. 87 ust. 1 Traktatu nie byłby skuteczny, gdyby z uwagi na przyczyny tworzenia lub utrzymania zatrudnienia określone środki nie byłyby kwalifikowane jako pomoc państwa, ponieważ większość

pomocy jest przyznawana w celu stworzenia lub utrzymania miejsc pracy ⁽⁶⁷⁾.

(139) W tej sytuacji władze francuskie podkreślają także, że system podatkowy wynikający z art. 39 CA KP pozwolił na odmłodzenie i konsolidację floty morskiej. W analogiczny sposób, Air France wskazuje, że system ten wspiera odmłodzenie floty przedsiębiorstwa, które stało się konieczne z powodu zmiany norm dotyczących środowiska. Tak więc poza faktem, iż podobne stwierdzenia wzmacniają ocenę Komisji co do selektywnego charakteru przedmiotowego systemu, nie można twierdzić, że realizacja celów polityki ekonomicznej lub przemysłowej może spowodować, że selektywny środek nie podlega zastosowaniu art. 87 ust. 1 Traktatu ⁽⁶⁸⁾. W podobnym kontekście zostało zresztą ocenione, że system przewidujący zmniejszenie oprocentowania przyznanych kredytów na zakup lub leasing z opcją wykupu, samochodów dla osób fizycznych, MŚP, lokalnych władz publicznych i lokalnych służb użyteczności publicznej stanowi pomoc i nie może być usprawiedliwiony okolicznością, iż miał na celu, w trosce o ochronę środowiska i bezpieczeństwa drogowego, umożliwienie renowacji parku samochodów przemysłowych w Hiszpanii ⁽⁶⁹⁾.

(140) Wszystkie działania w interesie ogólnym, do których przyczynienie się miałyby być skutkiem lub celem niniejszego systemu, takie jak zatrudnienie, odnowa lub konsolidacja statków lub statków powietrznych, jakkolwiek by nie były słuszne, nie są usprawiedliwione charakterem lub strukturą przedmiotowego systemu podatkowego i są nawet nieskuteczne w odniesieniu do kwalifikacji środka pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

(141) Komisja uważa także, że nie ma znaczenia, w celach zastosowania art. 87 ust. 1 Traktatu, że system wynikający z art. 39 CA KP jest mniej korzystny dla tych beneficjentów niż system współudziału we własności statku, ponieważ przedmiotowy system w tej sytuacji powinien zostać oceniony przez Komisję w momencie jego wprowadzenia ⁽⁷⁰⁾.

(142) Wynika z powyższego, że Komisja ocenia, iż system wynikający z art. 39 CA KP nie jest usprawiedliwiony naturą lub strukturą przedmiotowego systemu podatkowego i że jego selektywny charakter nie może zostać zatem zakwestionowany.

⁽⁶⁷⁾ Patrz: w przypadku selektywnych zwolnień od obciążeń socjalnych, wyrok Trybunału z dnia 2 lipca 1974 r., Włochy/Komisja (173/73, Zb.Orz. str. 709, pkt 27 i 28). Patrz także: wyroki z 29 września 2000, CETM/Komisja, wymienione w przypisie 42, pkt 53, i z dnia 6 marca 2002 r., Diputación Foral de Álava e.a./Komisja (T-127/99, Zb.Orz. str. II-1275, pkt 168).

⁽⁶⁸⁾ Patrz: na przykład wyrok z dnia 6 marca 2002, Diputación Foral de Álava/Komisja, wymieniony w przypisie 17, pkt 51.

⁽⁶⁹⁾ Wyrok CETM/Komisja, wymieniony w przypisie 42, pkt 53 i wyrok Trybunału z dnia 26 września 2002, Hiszpania/Komisja (C-351/98, Zb.Orz. str. I-8031).

⁽⁷⁰⁾ Zobacz w tym zakresie wyroki Trybunału z 7 czerwca 1988 r., Grecja/Komisja (57/86, Zb.Orz. str. 2855, pkt 10) i z dnia 8 listopada 2001 r., Adria-Wien Pipeline et Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, wymienione w przypisie 40, pkt 41) i cytowane orzecznictwo.

⁽⁶⁵⁾ Komisja uważa, że należy odnieść się przez analogię do wyroku z dnia 29 kwietnia 2004, Gil Insurance e.a. (C-308/01, Rec. str. I-4777, pkt 74 i kolejne), gdzie Trybunał stwierdził, że środek do zwalczania zachowania mającego na celu uzyskanie korzyści z rozbieżności między zwykłą stawką podatku od składki ubezpieczenia i stawką VAT przez manipulację ceną leasingu lub sprzedaży urządzeń i ubezpieczeń, które są z nimi związane jest usprawiedliwiony przez naturę i gospodarkę krajowego systemu opodatkowania ubezpieczeń.

⁽⁶⁶⁾ Wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r., Niderlandy/Komisja (C-159/01, Zb.Orz. str. I-4461, pkt 51) i cytowane orzecznictwo.

Wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłócenie konkurencji

- (143) Tak jak to wcześniej stwierdzono, beneficjentami systemu podatkowego wynikającego z art. 39 CA KP są, z jednej strony, przedsiębiorstwa prowadzące działalność w sektorze transportu i przemysłu i, z drugiej, członkowie GIG (głównie instytucje finansowe) finansujący składniki aktywów pochodzące z tych sektorów. Wszystkie przedsiębiorstwa prowadzą działalność na rynkach wspólnotowych wyżej wymienionych sektorów.
- (144) W tym kontekście należy przypomnieć, że pomoc, która ma na celu zwolnienie przedsiębiorstwa z kosztów, które normalnie musiałoby ponosić w ramach bieżącego zarządzania lub zwykłej działalności, wypaczają w zasadzie warunki konkurencji⁽⁷¹⁾. W rzeczywistości zostało ocenione, że wszelka pomoc przyznana przedsiębiorstwu, które prowadzi działalność na rynku wspólnotowym może spowodować zakłócenie konkurencji i wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi⁽⁷²⁾.
- (145) Zatem w tym przypadku, zważywszy na rodzaj i międzynarodowy wymiar przedmiotowych sektorów, Komisja ocenia, że przedmiotowa pomoc wzmacnia pozycję przedsiębiorstw z tych sektorów, które uczestniczą w krajowej i międzywspólnotowej wymianie handlowej.
- (146) Zatem beneficjenci przedmiotowego systemu są w pozycji uprzywilejowanej, zarówno w stosunku do swoich konkurentów krajowych⁽⁷³⁾ jak i konkurentów z innych państw członkowskich, którzy nie mogą korzystać z tego systemu, ponieważ nie finansują lub nie używają aktywów, które mogą być dopuszczone w tym systemie, lub ponieważ nie podlegają opodatkowaniu we Francji.
- (147) Co do ostatniego punktu, jeśli prawdą jest, iż z formalnego punktu widzenia żadna przeszkoda prawna nie zabrania przedsiębiorstwom z innych niż Francja państw członkowskich finansować lub używać aktywów, o których mowa w art. 39 CA KP, jest niezaprzeczalne, że w praktyce system ten wspiera przedsiębiorców mających siedzibę we Francji. Należy więc stwierdzić w tym zakresie, że wszystkie zainteresowane strony będące beneficjentami tego systemu, które przedstawiły uwagi w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego, są spółkami prawa francuskiego. Należy także przypomnieć, że jeśli chodzi o sektor, którego dotyczy przedmiotowe rozwiązanie podatkowe, czyli sektor morski, władze francuskie same podkreśliły, że przyjęcie tego rozwiązania ma na celu zahamowanie

stagnacji pewnej liczby statków handlowych zarejestrowanych we Francji i zmniejszenie wydatków podatkowych. Ostatecznie należy w tym kontekście przypomnieć, że raport Senatu nr 143⁽⁷⁴⁾ wskazuje, że system ten jest „środkiem wspierania aktywów wyprodukowanych na terytorium krajowym lub finansowania wykonanego na rzecz użytkowników francuskich”.

- (148) W konsekwencji, bez potrzeby przystępowania do analizy ekonomicznej faktycznej sytuacji rynków, których to dotyczy⁽⁷⁵⁾ i zważywszy na to, iż system podatkowy wprowadzony przez Francję wzmacnia pozycję przedsiębiorców, którzy z niego korzystają w stosunku do innych, konkurencyjnych przedsiębiorstw w wewnątrzspółnotowej wymianie handlowej, Komisja ocenia, że system wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłóca konkurencję między tymi przedsiębiorstwami.
- (149) Zważywszy na powyższe, Komisja ocenia, że system wynikający z art. 39 CA KP stanowi pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

2. Kwantyfikacja i rozdzielenie pomocy między beneficjentów

- (150) Zostało wcześniej stwierdzone, że korzyści podatkowe wynikające z zastosowania art. 39 CA KP polegają, z jednej strony na zniesieniu limitu amortyzacji stanowiącej koszt uzyskania przychodu, z drugiej na zwiększeniu o jeden punkt stawki amortyzacji i ostatecznie na ewentualnym zwolnieniu z podatku od zysku z tytułu cesji.
- (151) Kwota pomocy dla każdej operacji leasingu, odpowiada różnicy między zaktualizowaną wartością podatków wpłaconych przez cały okres amortyzacji, przy uwzględnieniu zwiększenia o jeden punkt stawki amortyzacji a wartością, która wynikała z zastosowania przepisów art. 39 akapit drugi KP, różnicy, do której należy dodać ewentualnie zwolnienie z podatku od zysku z tytułu cesji⁽⁷⁶⁾. Suma ta jest określona, dla każdej operacji leasingu, zgodnie z warunkami przewidzianymi w pkt 46 i 47 zalecenia podatkowego nr 120⁽⁷⁷⁾ w celu zwrotu użytkownikowi części całkowitej korzyści.
- (152) Jeśli chodzi o dokładne rozdzielenie całkowitej korzyści pobranej zgodnie z art. 39 CA KP, członkowie GIG – bezpośredni beneficjenci – są zobowiązani do zwrotu przynajmniej 2/3 tej korzyści użytkownikowi składnika aktywów. W ramach każdej operacji leasingu dokładna

⁽⁷¹⁾ Patrz: wyrok z dnia 19 września 2000 r., Niemcy/Komisja (C-156/98, Zb.Orz. str. I-6857, pkt 30) i cytowane orzecznictwo.

⁽⁷²⁾ Patrz: w szczególności wyrok Trybunału z dnia 17 września 1980 r., Philip Morris/Komisja (730/79, Zb.Orz. str. 2671, pkt 11 i 12) i wyrok z dnia 30 kwietnia 1998 r., Vlaams Gewest/Komisja, wymieniony w przypisie 54., pkt 48 do 50).

⁽⁷³⁾ Dla przypomnienia nie jest konieczne, aby przedsiębiorstwo będące beneficjentem uczestniczyło w wewnątrzspółnotowej wymianie handlowej. W rzeczywistości, gdy państwo członkowskie przyznaje pomoc przedsiębiorstwu, działalność wewnętrzna może być zachowana lub zwiększona, wskutek czego szanse przedsiębiorstw mających siedzibę w innych państwach członkowskich na wejście na rynek tego państwa członkowskiego nie są mniejsze. Poza tym wzmocnienie przedsiębiorstwa, które nie uczestniczyło dotąd w wewnątrzspółnotowej wymianie handlowej, może pozwolić mu na wejście na rynek innego państwa członkowskiego (patrz: w szczególności wyrok z dnia 7 marca 2002 r., Włochy/Komisja, Zb.Orz. str. I-2289, pkt 84).

⁽⁷⁴⁾ Patrz: przypis 34.

⁽⁷⁵⁾ Wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r., Włochy/Komisja (C-372/97, Zb.Orz. str. I-3679, pkt 44 i 45) dotyczący niezgodności przedmiotowego systemu z prawem, motywy 153 do 155.

⁽⁷⁶⁾ Patrz: obwieszczenie Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy publicznej do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej (patrz: przypis 30, pkt 35).

⁽⁷⁷⁾ Patrz: przypis 35.

kwota korzyści do zwrotu użytkownikowi jest jednak określona, przy udzielaniu pozwolenia, zgodnie z przepisami art. 39 CA KP.

3. Kwalifikacja systemu jako pomocy niezgodnej z prawem

(153) Zgodnie z art. 88 ust. Traktatu, państwo członkowskie jest zobowiązane do informowania o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Dane państwo członkowskie nie może wprowadzać w życie projektowanych środków dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej.

(154) W tym przypadku władze francuskie, pismem z dnia 17 marca 1998 r. (A/32232), poinformowały Komisję o wprowadzeniu środka ograniczającego amortyzację aktywów przekazanych w leasing w celu przeciwdziałania posługiwania się tym środkiem tylko dla optymalizacji podatkowej i przewidującego wyjątek od tego ograniczenia. W piśmie tym, władze francuskie wskazują, że środek ten nie stanowi pomocy państwa, która musiała być przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia Komisji zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu.

(155) Komisja ocenia, że pismo to nie może, w tym przypadku, być traktowane jako zgłoszenie w rozumieniu art. 88 ust. 3 Traktatu. Ponadto Komisja podkreśla, że pismo to nie spełnia obowiązujących wówczas wymogów formalnych, o których mowa w piśmie Komisji do państw członkowskich SG (81) 12740 z dnia 2 października 1981 r. Francja zareagowała więc w sposób niezgodny z prawem, wprowadzając przedmiotowy system pomocy niezgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu.

4. Zgodność systemu pomocy ze wspólnym rynkiem

(156) Ponieważ przedmiotowy system podatkowy stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, należy zbadać jego ewentualną zgodność ze wspólnym rynkiem w świetle odstępstw przewidzianych w ust. 2 i 3 tego artykułu. Należy przypomnieć w tym zakresie, że faktyczni beneficjenci przedmiotowego systemu są związani, według informacji przekazanych przez władze francuskie, z sektorami transportu morskiego, lotniczego i kolejowego oraz, marginalnie, z sektorem przemysłowym⁽⁷⁸⁾. Beneficjenci ci związani są także z sektorem finansowym, ponieważ członkowie GIG są głównie instytucjami finansowymi.

(157) W odniesieniu do odstępstw przewidzianych w art. 87 ust. 2 Traktatu, związanych z pomocą o charakterze socjalnym przyznawaną konsumentom indywidualnym, z pomocą mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi oraz z pomocą przyznawaną gospodarce niektórych regionów Federalnej Republiki Niemiec, wystarczy stwierdzić, że są one pozbawione jakiejkolwiek ważności w niniejszym kontekście, bez względu na tożsamość beneficjentów przedmiotowego systemu.

(158) Jeśli chodzi o odstępstwa, o których mowa w art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu, wystarczy stwierdzić, że przedmiotowy system podatkowy nie jest ważnym projektem stanowiącym przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania i nie ma na celu zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce Francji. Nie ma także na celu wspierania kultury czy zachowania dziedzictwa kulturowego w rozumieniu odstępstwa od art. 87 ust. 3 lit. d) Traktatu.

(159) Komisja chce zasygnalizować, że ani władze francuskie ani zainteresowane strony nie wspominały o wyżej wymienionym odstępstwie podczas procedury administracyjnej.

(160) Badanie odstępstw przewidzianych w art. 87 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu wymaga analizy danego sektora.

Zgodność środków pomocy na rzecz sektora transportu lotniczego ze wspólnym rynkiem

(161) Jeśli chodzi o odstępstwo przewidziane w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, który zezwala na pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, Komisja uważa, że nie ma podstaw, aby stwierdzić, że pomoc udzielona sektorowi lotniczemu w ramach przedmiotowego systemu jest zgodna ze wspólnym rynkiem. I tak żadne odstępstwo przewidziane w tym względzie przez wytyczne Komisji dotyczące zastosowania art. 92 i 93 Traktatu i art. 61 Porozumienia EOG do pomocy państwa w sektorze lotniczym⁽⁷⁹⁾ nie może być w tym przypadku zastosowane.

(162) Jednak należy zauważyć, że Komisja zezwala, wyjątkowo, na określoną pomoc operacyjną na rzecz transportu lotniczego:

- a) na podstawie wytycznych dotyczących krajowej pomocy regionalnej z 1998 r., zmienionych w 2000 r.⁽⁸⁰⁾, dla linii lotniczych działających na terytorium regionów najbardziej oddalonych, w celu skompensowania zbyt dużych kosztów wynikających ze stałych niekorzystnych warunków tych regionów określonych w art. 299 ust. 2 Traktatu.
- b) na podstawie wytycznych wspólnotowych dotyczących finansowania portów lotniczych i pomocy państwa na rozpoczęcie działalności dla przedsiębiorstw lotniczych oferujących przeloty z regionalnych portów lotniczych⁽⁸¹⁾, dla nowych linii lotniczych działających w regionalnych portach lotniczych, charakteryzujących się rocznym ruchem poniżej 5 milionów pasażerów, do 30 % kosztów ściśle związanych z rozpoczęciem ich działalności w trzech pierwszych latach (40 % wyżej wymienionych kosztów w trzech pierwszych latach dla lotnisk krajowych zlokalizowanych w regionie znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych).

⁽⁷⁹⁾ Dz.U. C 350 z 10.12.1994, str. 5.

⁽⁸⁰⁾ Dz.U. C 258 z 9.9.2000, str. 5.

⁽⁸¹⁾ Dz.U. C 312 z 9.12.2005, str. 1.

⁽⁷⁸⁾ Patrz: tabela pod motywem 17.

- (163) Ze względu na powyższe Komisja akceptuje to, iż Francja nie włącza do obliczenia pomocy podlegających odzyskaniu kwot pomocy związanej z następującym przypadkiem:
- dla samolotów przydzielonych na stałe do linii lotniczych działających w jednym z regionów najbardziej oddalonych, jeśli może wykazać, że konserwacja tych samolotów była wykonana w tym regionie, i że pomoc jest mniejsza od wykazanych dodatkowych kosztów,
  - dla samolotów przydzielonych do nowych linii lotniczych działających w regionalnych portach lotniczych do wysokości wyżej określonej części kosztów kwalifikowanych, jeśli dane linie podczas danego okresu nie są objęte zobowiązaniem z tytułu wykonywania usług publicznych z kompensacją finansową z tytułu art. 4 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2408/92 z dnia 23 lipca 1992 w sprawie dostępu przewoźników lotniczych Wspólnoty do wewnątrzwspólnotowych tras lotniczych ⁽⁸²⁾.
- (164) We wszystkich pozostałych przypadkach, pomoc udzielona przedsiębiorstwom z sektora transportu lotniczego poprzez zastosowanie przedmiotowego systemu jest niezgodna z Traktatem.
- Zgodność środków pomocy na rzecz sektora transportu morskiego ze wspólnym rynkiem*
- (165) Zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu wytyczne wspólnotowe z 1997 r., a następnie wytyczne z 2004 r. ⁽⁸³⁾, określają system pomocy państwa, która jest dopuszczalna w celu wspierania interesu przedsiębiorstw wspólnotowych transportu morskiego wobec konkurencji krajów trzecich, w celu osiągnięcia takich celów jak:
- zachowanie wspólnotowych miejsc pracy (tak na morzu jak i na lądzie),
  - poprawa bezpieczeństwa,
  - zachowanie know-how związanego z sektorem morskim i rozwój umiejętności.
- (166) Zatem w stosunku do zamierzonych wyżej celów, wytyczne wspólnotowe z 1997 i z 2004 r. pozwalają na niektóre rozwiązania podatkowe na rzecz armatorów, w celu poprawienia ich konkurencyjności (punkt 3.1).
- (167) Przypomina się także, że celem pomocy państwa, w ramach wspólnej polityki transportu morskiego, jest promowanie konkurencyjności floty wspólnotowej na rynku światowym. W konsekwencji, systemy ulg podatkowych muszą ogólnie wymagać istnienia powiązania z banderą wspólnotową.
- (168) Ponadto korzyści dostarczane przez te systemy muszą ułatwiać rozwój transportu morskiego i zatrudnienia w tym sektorze w interesie Wspólnoty. W konsekwencji wymienione wcześniej korzyści podatkowe muszą być dokładnie ograniczone do działalności transportu morskiego. Zatem gdy towarzystwo transportu morskiego prowadzi także inną działalność handlową, musi być zapewniona wyraźne rozróżnienie księgowe dla obu rodzajów działalności w celu zapobieżenia wszelkiemu „przeniesieniu” na działalność, która nie odpowiada definicji transportu morskiego.
- (169) Nie można zaprzeczyć, że przedmiotowy system ma na celu wspieranie finansowania statków pod banderą francuską i ma pomagać w rozwoju sektora morskiego i zatrudnienia w tym sektorze.
- (170) Poza tym, pomoc udzielona w zastosowaniu przedmiotowego systemu ułatwia finansowanie statków i przyczynia się w ten sposób do odnowienia floty wspólnotowej. W tym względzie Komisja podziela zdanie władz francuskich, według których przedmiotowa pomoc przyczynia się do konsolidacji floty pod krajową banderą oraz do jej odnowienia ⁽⁸⁴⁾. Zgadza się ona z argumentem, według którego, szczególnie z powodu mechanizmu pozwolenia, który uzależnia stosowanie przedmiotowego systemu od obowiązku posiadania, na terytorium Wspólnoty, strategicznego centrum podejmowania decyzji związanego z zarządzaniem działalnością morską i z zarządzaniem statkami, i który bierze pod uwagę względy związane z zatrudnieniem, system ten przyczynia się do zachowania zatrudnienia wspólnotowego w sektorze morskim zarówno na lądzie jak i na morzu ⁽⁸⁵⁾. Elementy te zostały zresztą potwierdzone przez kilku armatorów, będących zainteresowanymi stronami, którzy podkreślają wagę przedmiotowego systemu, w celu skompensowania dodatkowych kosztów wyposażenia pod tą banderą, w celu zapewnienia utrzymania miejsc pracy wysokiej jakości w transporcie morskim i przyczyniania się do utrzymania, czyli do rozwinięcia, floty pod banderą państwa członkowskiego ⁽⁸⁶⁾. Komisja precyzuje jednak, że zgodnie z wytycznymi wspólnotowymi z 2004 r., jeśli statki są holownikami lub pogłębiarkami, przyznawana pomoc może być postrzegana jako zgodna ze wspólnym rynkiem tylko, jeśli co najmniej 50 % ich działalności rocznej odpowiada definicji transportu morskiego ⁽⁸⁷⁾.
- (171) Zważywszy na powyższe, można zatem uważać, że system podatkowy wynikający z art. 39 CA KP, jeśli odpowiada punktowi 3.1 wytycznych wspólnotowych z 2004 r., jest korzystny dla sektora morskiego i jest zgodny z celami określonymi przez stosowane wytyczne wspólnotowe.

⁽⁸²⁾ Dz.U. L 240 z 24.8.1992, str. 8.

⁽⁸³⁾ Patrz: przypis 12. Komisja sygnalizuje w tym względzie, że zgodność pomocy przyznanej niezgodnie z prawem należy oceniać w świetle zasad merytorycznych ustalonych w każdym obowiązującym instrumencie z datą jej przyznania (patrz: związku z tym zawiadomienie Komisji w sprawie zasad oceny pomocy państwa przyznanej bezprawnie, Dz.U. C 119 z 22.5.2002, str. 22). Zatem przypuszczając, że środki pomocy, zgodnie z art. 39 CA EIG, zostały przyznane po wejściu w życie wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa na rzecz sektora transportu morskiego w 2004 r., tylko te ostatnie wytyczne są stosowane. Ważne zasady nie zostały jednak zmienione, tylko w przypadku holowników i trawców (patrz: motyw 170 poniżej).

⁽⁸⁴⁾ Patrz: motyw 38.

⁽⁸⁵⁾ Patrz: motyw 25 i 26.

⁽⁸⁶⁾ Patrz: motyw 57.

⁽⁸⁷⁾ Zobacz w związku z tym ustępy drugi do szesnastego punktu 3.1 wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa na rzecz sektora transportu morskiego z 2004 r., wymienionych w przypisie 12.

(172) Jednak, aby móc korzystać z odstępstwa na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, pomoc przyznawana w zastosowaniu tego systemu musi być ściśle proporcjonalna do celu, do którego się dąży i nie może pogarszać warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

(173) W tym zakresie zwraca się uwagę władz francuskich na zasadę w dziedzinie ograniczenia pomocy, ustaloną w pkt 11 wspólnotowych wytycznych z 2004 r., według której: „Maksymalny dopuszczalny poziom pomocy to anulowanie opłat podatkowych i społecznych stosowanych w przypadku marynarzy oraz zmniejszenie podatku od obrotu przedsiębiorstw żeglugowych. Aby uniknąć jakiegokolwiek zakłócenia konkurencji, większe korzyści nie mogą być przyznane w ramach innych systemów pomocy. W konsekwencji, nawet jeśli każdy system pomocy zgłoszony przez państwo członkowskie jest badany pod kątem jego własnych zalet, Komisja ocenia, że całkowita kwota pomocy w formie bezpośrednich wpłat, zgodnie z punktami 3, 4, 5 i 6 nie może przekroczyć całkowitej kwoty podatków i składek na ubezpieczenie społeczne pobieranych od działalności w sektorze transportu morskiego i marynarzy”. Dla zastosowania tego przepisu władze francuskie muszą sprawdzić, czy roczna pomoc, z której skorzystał dany armator z tytułu niniejszego systemu, połączona z pomocą udzieloną z tytułu wszystkich systemów pomocy, których dotyczą sekcje 3 do 6 wytycznych wspólnotowych z 1997 r. i 2004 r., w tym szczególnie system ryczałtowego opodatkowania od tonażu na rzecz towarzystw transportu morskiego⁽⁸⁸⁾ i zwolnienia z opłat społecznych i płacenia części morskiej podatku przemysłowego, nie przekracza, dla tego samego armatora, całkowitej sumy podatków, opłat i składek społecznych, które mogłyby być zwykle pobrane od działalności transportu morskiego i od marynarzy. Każda ewentualna część przekraczająca wyżej wymienioną sumę jest niezgodna ze wspólnym rynkiem i będzie musiała być odzyskana.

(174) W konsekwencji Komisja ocenia, że pomoc udzielona przedsiębiorstwom transportu morskiego, w zastosowaniu systemu wprowadzonego przez art. 39 CA KP jest zgodna z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu z wyłączeniem warunków wyrażonych w motywach 172 i 173.

Zgodność środków pomocy na rzecz transportu kolejowego

(175) Komisja uważa, że odstępstwa przewidziane w art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu, jeśli dotyczą rozwoju niektórych regionów, nie mogą być stosowane w przypadku przedmiotowego systemu, gdy ma on na celu finansowanie aktywów z sektora transportu kolejowego. Jednak Komisja zbadała zgodność tego systemu w wyżej wymienionym zakresie z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

(176) Z uwagi na historyczną sytuację przedsiębiorstw kolejowych i obniżenie udziału w rynku transportu kolejowego, konieczne jest przyspieszenie procesu zastąpienia taboru,

by sprostać konkurencji innych środków transportu. Konieczny jest większy i szybszy wysiłek dotyczący modernizacji i/lub odnowienia taboru w celu uniknięcia dodatkowego obniżenia udziału w rynku transportu kolejowego w stosunku do innych środków transportu mniej trwałych i bardziej szkodzących środowisku.

(177) Komisja stwierdza, że wymiana taboru jest zgodna ze wspólnotową polityką wzmocnienia interoperacyjności. Poza tym zastąpienie taboru przyczynia się do bezpieczeństwa i modernizacji usług, co do punktualności, niezawodności i szybkości. Ponieważ wymiana taboru jest głównym elementem polityki wzmocnienia rozwoju sektora kolejowego, Komisja stwierdza, że proponowane środki nie są sprzeczne ze wspólnym interesem.

(178) W konsekwencji Komisja ocenia, że pomoc udzielona przedsiębiorstwom z sektora transportu kolejowego, w zastosowaniu systemu wprowadzonego przez art. 39 CA KP jest zgodna z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Zgodność środków pomocy na rzecz sektora przemysłowego

(179) W odniesieniu do odstępstwa art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, który pozwala na pomoc ułatwiającą rozwój niektórych działań, jeśli nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, należy zauważyć, że żadna cecha tego systemu nie pozwala stwierdzić, że pomoc udzielona sektorowi przemysłowemu w zastosowaniu przedmiotowego systemu jest zgodna ze wspólnym rynkiem.

(180) Jednak Komisja nie może od razu wykluczyć hipotezy, według której niektóre składniki aktywów dotyczące sektora przemysłowego, finansowane zgodnie z art. 39 CA KP, były finansowane zgodnie z warunkami wytycznych dotyczących krajowej pomocy regionalnej⁽⁸⁹⁾, czyli szczególnie, że inwestycja była realizowana w regionie kwalifikującym się według art. 88 ust. 3 lit. a) lub c) Traktatu i, że wkład beneficjentów przeznaczony do tego finansowania wynosił minimalnie 25 %. W każdym razie limit intensywności pomocy regionalnej musi być przestrzegany w przypadku gdy przedsiębiorstwo korzystało z kumulacji przedmiotowej pomocy i zatwierdzonej pomocy regionalnej.

(181) Z zastrzeżeniem tych warunków, Komisja ocenia, że środki pomocy udzielone w ten sposób temu sektorowi są zgodne ze wspólnym rynkiem.

Zgodność środków pomocy na rzecz sektora finansowego

(182) W odniesieniu do sektora finansowego Komisja ocenia, że wcześniej brane pod uwagę odstępstwa niezwiązane z sektorem nie mają zastosowania przy ocenie zgodności środków pomocy, z których skorzystali członkowie GIG, ze wspólnym rynkiem.

⁽⁸⁸⁾ Decyzja C(2003) 1476 (wersja ostateczna) Komisji z dnia 13 maja 2003 r. – pomoc państwa N 737/2002.

⁽⁸⁹⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, str. 9.

(183) Jednak, zważywszy na ogólny charakter transakcji finansowania przez leasing, Komisja twierdzi, że środki pomocy dla sektora transportu morskiego, lotniczego i kolejowego oraz sektora przemysłowego mogące być uznane za zgodne ze wspólnym rykiem, zostaną uznane za takowe nie tylko w stosunku do użytkowników danych aktywów, ale także w stosunku do zainteresowanych członków GIG. Ważne jest, aby nie karać członków GIG z tego powodu, iż nie należą do sektorów, o których jest mowa powyżej, gdy ich pośrednictwo było konieczne do wykonania danych transakcji finansowania, i, aby użytkownicy mogli korzystać z wyżej wspomnianych odstępstw. Komisja ocenia, że analiza ta jest wzmocniona przez fakt, że dokładna część całkowitej korzyści do zwrotu użytkownikowi, która wynosi przynajmniej 2/3 całkowitej korzyści zgodnie z art. 39 CA KP, wynika z negocjacji handlowej między członkami GIG i użytkownikami, tak jak podkreśliły to władze francuskie. Ta okoliczność świadczy w rzeczywistości o fakcie, że tylko część całkowitej korzyści koniecznej do realizacji celów, zgodnie z zasadami dotyczącymi oceny zgodności przedmiotowych środków pomocy, jest zachowana przez członków GIG.

5. Odzyskanie środków

(184) Komisja przypomina, że każda pomoc oceniona jako niezgodna ze wspólnym rynkiem i przyznawana zgodnie z przedmiotowym systemem musi być odzyskana w zastosowaniu art. 14 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE [który stał się art. 88 Traktatu] ⁽⁹⁰⁾.

(185) Jednak, zgodnie z wymienionym art. 14 ust. 1 „Komisja nie wymaga windykacji pomocy, jeżeli byłoby to sprzeczne z ogólną zasadą prawa wspólnotowego”. W tym zakresie zostało ocenione, że Komisja jest zobowiązana do wzięcia pod uwagę z urzędu wyjątkowych okoliczności, które usprawiedliwiają, zgodnie z wymienionym art. 14 ust. 1 fakt, iż rezygnuje ona z nakazania odzyskania pomocy przyznanej niezgodnie z prawem, gdy odzyskanie to jest przeciwne z ogólną zasadą prawa wspólnotowego ⁽⁹¹⁾.

(186) W tym kontekście należy przypomnieć, że fundamentalny wymóg pewności prawnej ma na celu zagwarantowanie możliwości przewidzenia sytuacji i relacji prawnych wynikających z prawa wspólnotowego, i przez to, sprzeciwia się temu, aby Komisja mogła opóźniać w nieskończoność wykonywanie swoich uprawnień ⁽⁹²⁾.

(187) W tym wypadku, mimo że nie można twierdzić, że zasada uzasadnionego zaufania została naruszona ⁽⁹³⁾ Komisja ocenia, z uwagi na bardzo specyficzne okoliczności w tej sytuacji, że zasada pewności prawnej była nieuczynawna w stosunku do beneficjentów przedmiotowego systemu podatkowego.

(188) W rzeczywistości Komisja ocenia, że istnieje pewna liczba wyjątkowych oznak pozwalających stwierdzić, z jednej strony, że Komisja opóźniła wykonanie swoich uprawnień co do przebadania przedmiotowego systemu, a z drugiej strony, że beneficjenci tego systemu zostali wprowadzeni w błąd co do jego zgodności z prawem.

(189) Należy przypomnieć, że pismem z dnia 17 marca 1998 r., władze francuskie poinformowały Komisję o istnieniu mechanizmu art. 39 C, ustęp drugi, oraz 39 CA KP. Jest prawdą, że pismo to nie stanowi zgłoszenia w rozumieniu art. 88 ust. 3 Traktatu ⁽⁹⁴⁾, i że brak reakcji Komisji na to pismo nie może sam w sobie stanowić pogwałcenia zasady pewności prawnej, chyba że pozbawia przepisy art. 87 i 88 Traktatu jakiegokolwiek skuteczności. Jednak uwaga Komisji została zwrócona, z tą datą, na przedmiotowy system ⁽⁹⁵⁾.

(190) Poza tym w ramach rozpatrywania dwóch skarg, które zostały przed nią wniesione i wykrywając środki pomocy, z których skorzystały odpowiednio przedsiębiorstwa żeglugowe Sea France i BAI, Komisja dwukrotnie pytała władze francuskie o sposób finansowania niektórych

⁽⁹⁰⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1.

⁽⁹¹⁾ Patrz: wyrok z dnia 24 listopada 1987 r., RSV/Komisja, wymieniony w przypisie 24.

⁽⁹²⁾ Patrz: wyrok Trybunału z dnia 24 września 2002 r., Falck i Acciaierie di Bolzano/Komisja (C-74/00 P i C-75/00 P, Zb.Orz. 2002, str. I-7869, punkt 140).

⁽⁹³⁾ Komisja nie dostarczyła precyzyjnych zapewnień, bezwarunkowych i zgodnych, które mogłyby zrodzić uzasadnione nadzieje władz francuskich i/lub beneficjentów przedmiotowego systemu co do jego zgodności z prawem (patrz: definicja zasady uzasadnionego zaufania, wyroki Trybunału z dnia 11 marca 1987 r., Van den Bergh en Jurgens/Komisja, 265/85, Zb.Orz. str. 1155, pkt 44, i z dnia 26 czerwca 1990, Sofrimport/Komisja, C-152/88, Zb.Orz. str. I-2477, pkt 26; oraz wyroki Trybunału z dnia 18 stycznia 2000 r., Mehibas Dordtselaan/Komisja, T-290/97, Zb.Orz. str. II-15, pkt 59; oraz z dnia 9 lipca 2003 r., Kyowa Hakko Kogyo/Komisja, T-223/00, Zb.Orz. str. II-2553, pkt 51; patrz: na temat braku uzasadnionego zaufania beneficjentów pomocy przyznanej niezgodnie z prawem wyrok Trybunału z dnia 11 listopada 2004, Demesa et Territorio Histórico de Álava/Komisja, C-183/02 P i C-187/02 P, Zb.Orz. str. I-10609, pkt 44 i 45 oraz cytowane orzecznictwo).

⁽⁹⁴⁾ Patrz: motywy 153-155.

⁽⁹⁵⁾ Komisja chce jednak zaznaczyć, że taka okoliczność nie mogłaby się zdarzyć po wejściu w życie rozporządzenia nr 659/99 (przypis 90) i rozporządzenia Komisji (WE) nr 784/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r., dotyczących jego wykonania (Dz.U. L 40 z 30.4.2004, str. 1). W rzeczywistości zgodnie z tymi dwoma rozporządzeniami przypomniano, iż państwa członkowskie są zobowiązane informować w odpowiednim okresie o wszystkich nowych projektach związanych z pomocą. Praktyczne sposoby, szczególnie skorzystanie z typowych formularzy, według których zawiadomienia te muszą być wykonywane, są w tym przypadku jasno określone.

statków tych przedsiębiorstw. I tak zarówno w ich odpowiedzi z dnia 10 lipca 2000 r. jak i z dnia 2 kwietnia 2003 r. władze francuskie wyraźnie wskazały system wynikający z art. 39 CA KP⁽⁹⁶⁾, podając wyraźnie jego treść.

(191) W konsekwencji, ponieważ Komisja nie odpowiedziała na korespondencję przekazaną na jej prośbę przez władze francuskie, w której opisano przedmiotowy system, należy stwierdzić, że opóźniła się z wykonaniem swoich uprawnień, ponieważ wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego miało miejsce dopiero dnia 14 grudnia 2004 r. i tym samym dopuściła wątpliwości do tożsamości tego systemu z prawem.

(192) Jeśli chodzi o odniesienie się władz francuskich do decyzji Komisji z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie pomocy państwa przekazanej przez Francję na rzecz Brittany Ferries⁽⁹⁷⁾ należy zaznaczyć, że Komisja stwierdziła, iż przedmiotowy system był ogólnym środkiem, ponieważ był otwarty dla wszystkich sektorów gospodarki i wynikał z prawa powszechnego. Jeśli jest prawdą, że przedmiotowy system był systemem, który obowiązywał przed 1998 r., należy jednak stwierdzić, że ten fakt nie wynikał jasno z przyczyn tej decyzji, i że ta okoliczność mogła zatem przyczynić się do wprowadzenia w błąd beneficjentów przedmiotowego systemu.

(193) Wynika z tego, że kombinacja wyżej wymienionych elementów może wskazać na wyjątkowy charakter okoliczności, o których mowa w tym przypadku i usprawiedliwia, w celu poszanowania zasady pewności prawnej w stosunku do beneficjentów przedmiotowego systemu, ograniczenie odzyskania pomocy przy uwzględnieniu daty jej przyznania.

(194) Komisja stwierdza zatem, że Francja nie musi odzyskiwać niezgodnej ze wspólnym rynkiem pomocy przyznanej niezgodnie z prawem od wejścia w życie, w 1998 r., ustawy nr 98-546 w ramach operacji finansowania, co do których właściwe władze francuskie zobowiązały się do przyznania korzyści z systemu na mocy art. 39 CA KP zgodnie z prawnie wiążącym aktem⁽⁹⁸⁾, poprzedzającym publikację w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, dnia 13 kwietnia 2005 r., decyzji Komisji z dnia 14 grudnia 2004 r. dotyczącej wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu.

(195) Z drugiej strony, dla każdej operacji finansowania, co do której właściwe władze francuskie zobowiązały się do przyznania korzyści z systemu na mocy art. 39 CA KP, tylko zgodnie z obowiązującym aktem prawnym następującym po publikacji, o której mowa wyżej, niezgodna ze wspólnym rynkiem pomoc podlega odzyskaniu od beneficjentów. W tym kontekście uwzględnia się kwotę korzyści ostatecznie zachowanej przez członków GIG i kwotę zwróconą użytkownikowi⁽⁹⁹⁾ W sytuacji częściowej zgodności pomocy, w przypadku użytkownika przedmiotowego składnika aktywów, kwota, która podlega

odzyskaniu od członków GIG jest określana w tych samych proporcjach, co proporcja stosowana do części korzyści zwróconej użytkownikowi składnika aktywów.

(196) Komisja uważa, iż w tej sytuacji należy sprecyzować, że fakt, iż ryzyko podatkowe i prawne podjęte przez członków GIG mogło mieć, w niektórych przypadkach, umowny wpływ na użytkowników aktywów, nie może być niezgodny z zasadą, według której celem Komisji, gdy wymaga ona w tym przypadku odebrania nielegalnej pomocy, jest odebranie różnym beneficjentom korzyści, z których skorzystali na swym rynku w stosunku do swych konkurentów i przywrócenie sytuacji poprzedzającej wpłacenie tej pomocy. Tak jak wykonanie tego celu nie może zależeć od formy, w jakiej została udzielona pomoc, tak wykonanie to nie może zależeć od klauzuli umownych ustalonych przez beneficjentów pomocy⁽¹⁰⁰⁾

VIII. WNIOSEK

(197) Komisja stwierdza, że Francja nielegalnie wprowadziła system pomocy wynikający z art. 39 CA KP, z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu.

(198) W konsekwencji Francja musi podjąć wszelkie konieczne kroki, aby odzyskać tę pomoc, z wyłączeniem tej pomocy, którą właściwe władze krajowe zobowiązały się przyznać zgodnie z zobowiązującym aktem prawnym poprzedzającym publikację w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 13 kwietnia 2005 r., decyzji związanej z wszczęciem formalnego postępowania wyjaśniającego, z wyłączeniem pomocy dotyczącej aktywów z sektora kolejowego i, dla innych operacji, po odliczeniu maksymalnych kwot kwalifikowanej pomocy zgodnie z zasadami sektorowymi stosowanymi w dziedzinie pomocy państwa i uwzględniając pomoc już udzieloną z innego tytułu. Wyżej wymienione zasady sektorowe są wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi pomocy państwa dla transportu morskiego z 1997 i z 2004 r., wytycznymi dotyczącymi krajowej pomocy regionalnej z 1998 r., zmienionymi w 2000 r. oraz wytycznymi wspólnotowymi dotyczącymi finansowania portów lotniczych oraz pomocy państwa na rozpoczęcie działalności dla przedsiębiorstw lotniczych oferujących przeloty z regionalnych portów lotniczych z 2005 r., i ostatecznie, dla finansowania aktywów pochodzących z sektora przemysłowego, wytycznymi dotyczącymi regionalnej pomocy krajowej.

(199) Należy przystąpić do odzyskania od ich beneficjentów pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem, o której była mowa wyżej, którą właściwe władze krajowe zobowiązały się przyznać tylko zgodnie z obowiązującym aktem prawnym późniejszym w stosunku do publikacji, o której była mowa wyżej, zgodnie z motywami (151), (152) i (194) do (196).

(200) W przypadku przyznania takiej pomocy Komisja prosi Francję o przekazanie formularza dołączonego w załączniku, dotyczącego stanu procedury windykacji i o sporządzenie listy beneficjentów objętych windykacją,

⁽¹⁰⁰⁾ Patrz: w tym celu i dla porównania, wyrok Trybunału z dnia 10 czerwca 1993 r., Komisja/Grecja (C-183/91, Zb.Orz. str. I-3131, punkt 16 in fine).

⁽⁹⁶⁾ Patrz: przypis 16.

⁽⁹⁷⁾ Patrz: przypis 15.

⁽⁹⁸⁾ Patrz: w tym celu wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 14 stycznia 2004 r., Fleuren Compost/Komisja, T-109/01, Zb.Orz. p. II-127, pkt 74 i następn.

⁽⁹⁹⁾ Patrz: motyw 150-152.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

System wynikający z art. 39 CA Kodeksu Podatkowego, wprowadzony przez Francję z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu, jest niezgodny ze wspólnym rynkiem, z wyłączeniem środków przewidzianych w art. 2.

Artykuł 2

Środki pomocy przyznane tytułem systemu przewidzianego w art. 1 są zgodne ze wspólnym rynkiem:

- 1) w sektorze transportu morskiego i w sektorze transportu lotniczego, do maksymalnej wysokości pomocy, na którą pozwalają, w zależności od przypadku, wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa dla transportu morskiego lub te stosowane w sektorze transportu lotniczego, przy uwzględnieniu pomocy już przyznanej w danym okresie;
- 2) w sektorze kolejowym; i
- 3) w sektorze przemysłowym, do maksymalnej wysokości pomocy, na którą pozwalają wytyczne dotyczące regionalnej pomocy państwa.

Uwzględniając ogólny charakter operacji finansowania w zastosowaniu wyżej wymienionego systemu, środki pomocy dla sektorów transportu morskiego, lotniczego i kolejowego oraz sektora przemysłowego, które mogą być uznane jako zgodne ze wspólnym rynkiem, są zgodne nie tylko w przypadku użytkowników tych aktywów, ale także w przypadku przedsiębiorstw z sektora finansowego będących członkami GIG.

Artykuł 3

Francja kładzie kres systemowi pomocy, o którym mowa w art. 1, w zakresie, w jakim jest niezgodny ze wspólnym rynkiem i zatem nie wydaje już nowych pozwoleń dotyczących tego środka.

Artykuł 4

1. Francja podejmuje wszelkie konieczne kroki w celu odzyskania pomocy przyznanej niezgodnie z prawem, na podstawie

systemu, o którym mowa w art. 1, ich beneficjentom, z wyjątkiem pomocy przyznanej w ramach operacji finansowania, w ramach których krajowe właściwe władze zobowiązały się do przyznania korzyści z tego systemu zgodnie z obowiązującym aktem prawnym przyjętym przed 13 kwietnia 2005 r., i tych, o których mowa w art. 2.

2. Odzyskanie ma miejsce bezzwłocznie, zgodnie z procedurami prawa krajowego, jeśli pozwalają one na natychmiastowe i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji. Podlegające odzyskaniu środki pomocy obejmują odsetki, które obliczane są począwszy od daty, z którą były one przekazane do dyspozycji beneficjentów do daty ich efektywnego odebrania. Odsetki oblicza się zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004⁽¹⁰¹⁾.

Artykuł 5

Francja poinformuje Komisję, w terminie dwóch miesięcy od daty doręczenia niniejszej decyzji, o powziętych i planowanych działaniach mających na celu zastosowanie się do niej.

Francja prześle te informacje Komisji na podstawie formularza znajdującego się w załączniku II i sporządzi pełną listę przedsiębiorstw, które skorzystały ze środków pomocy z tytułu systemu, o którym mowa w art. 1 i przyznanych na warunkach art. 4 ust. 1 należących do składników aktywów środków transportu i kwot wpłaconych w każdym przypadku.

Francja sporządzi także listę przedsiębiorstw, które skorzystały ze środków pomocy, o których mowa w art. 4 ust. 1 i sprecyzuje kwoty pomocy, z których każde z tych przedsiębiorstw skorzystało. W tym celu Francja używać będzie formularzy znajdujących się w załączniku III.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja skierowana jest do Francji.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 grudnia 2006 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

⁽¹⁰¹⁾Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.

ZAŁĄCZNIK I

Lista zainteresowanych stron, które przekazały uwagi Komisji zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu

- 1) Méridionale de Navigation
  - 2) Caisse d'Epargne
  - 3) Broström
  - 4) Calyon
  - 5) BNP Paribas
  - 6) Brittany Ferries
  - 7) CMA CGM
  - 8) Bourbon Maritime
  - 9) Société Générale Corporate and Investment Banking
  - 10) Gaz de France
  - 11) Louis Dreyfus Armateurs
  - 12) Anonimowo
  - 13) Fouquet Sacop
  - 14) Pétro Marine
  - 15) Air France
  - 16) Anonimowo
-

ZAŁĄCZNIK II

Informacja dotycząca wykonania decyzji Komisji 2007//WE

(należy przekazać Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji dla projektów dotyczących sektora przemysłowego oraz Dyrekcji Generalnej ds. Energii i Transportu dla projektów z sektora transportu)

1. *Całkowita liczba beneficjentów oraz całkowita kwota pomocy podlegająca odzyskaniu z tytułu art. 4 ust. 1 niniejszej decyzji*

1.1. Prosimy o szczegółowe informacje dotyczące sposobu obliczenia kwoty pomocy podlegającej odzyskaniu od poszczególnych beneficjentów.

— kapitał

— odsetki

1.2. Jaka jest całkowita kwota podlegającej odzyskaniu pomocy udzielonej niezgodnej z prawem w tym systemie (ekwiwalent dotacji brutto; cena...)?

1.3. Jaka jest całkowita liczba beneficjentów, od których należy odzyskać pomoc udzieloną niezgodnie z prawem w tym systemie?

2. *Środki przewidywane oraz już wprowadzone w celu odzyskania pomocy*

2.1. Prosimy sprecyzować, jakie są planowane środki i te, które już zostały przedsięwzięte w celu natychmiastowego i skutecznego odzyskania pomocy. Prosimy także o wskazanie w tym przypadku podstawy prawnej dla tych środków.

2.2. W jakim terminie pomoc zostanie całkowicie odzyskana?

3. *Informacja dla indywidualnego beneficjenta*

Prosimy o wypełnienie niniejszej tabeli dla każdego beneficjenta, od którego należy odzyskać pomoc przyznaną niezgodnie z prawem w zastosowaniu przedmiotowego systemu:

Beneficjent	Kwota pomocy przyznanej niezgodnie z prawem (*) Symbol...	(^o)Zwrócone sumy Symbol:...

(*) Kwota pomocy przekazanej do dyspozycji beneficjentowi (ekwiwalent dotacji brutto; cena...)

(^o) Zwrócone ilości brutto (w tym odsetki)

ZAŁĄCZNIK III

A – TRANSPORT MORSKI I LOTNICZY

(należy przekazać Dyrekcji Generalnej ds. Energii i Transportu)

DLA KAŻDEGO TOWARZYSTWA ŻEGLUGI LUB LOTNICZEGO

- A. Charakter i kwalifikowalność inwestycji zgodnie ze stosowanymi wytycznymi. Szczególnie dla transportu lotniczego: lokalizacja w regionach najbardziej oddalonych, dodatkowe koszty eksploatacji; maksymalne wydatki kwalifikowane tytułem wytycznych itd.

- B. Obliczenie pomocy podlegającej odzyskaniu

(1) Stopa zwrotu GIG towarzystwu.

(2) Kwota korzyści, z jakiej korzysta towarzystwo dla całej swej floty powietrznej lub morskiej tytułem art. 39 CA KP w danym okresie.

(3) Kwota innej pomocy przyznanej towarzystwu zgodnie z wytycznymi stosowanymi w rozpatrywanym okresie.

(4) Maksymalna dozwolona kwota pomocy, która może zostać przyznana towarzystwu zgodnie ze stosowanymi wytycznymi.

$(5) = (2) + (3) - (4)$ to ewentualna kwota pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem, która podlega odzyskaniu

Jeśli (5) jest dodatnie, dane GIG musi zwrócić: $(5) * [1 - (1)]$
i przedsiębiorstwo musi zwrócić: $(5) * (1)$

B – INWESTYCJE PRZEMYSŁOWE I ODPOWIEDNIE GIG

(należy przekazać Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji)

- A. Kwota inwestycji, region realizacji i warunek 25 % wkładu beneficjenta

- B. Limit pomocy regionalnej dla danego regionu

- C. B. Obliczenie pomocy podlegającej odzyskaniu

(1) Kwota korzyści, jaka wynika z wytycznych ministerialnych

(2) Kwota korzyści, z jakiej korzysta przedsiębiorstwo tytułem art. 39 CA

$(2) = (1) \times \text{stopa zwrotu GIG przedsiębiorstwu zgodnie z pozwoleniem}$

(3) Kwota innej pomocy regionalnej otrzymanej dla tej samej inwestycji

(4) Kwota maksymalnej dopuszczalnej pomocy regionalnej zgodnie z limitem B

$(5) = (2) + (3) - (4)$ to ewentualna kwota pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem, która podlega odzyskaniu

Jeśli (5) jest dodatnie, dane GIG musi zwrócić: $[(1) - (2)] \times (5)/(1)$.
i przedsiębiorstwo musi zwrócić: $(5) * (2)/(1)$

DECYZJA KOMISJI**z dnia 20 grudnia 2006 r.****w sprawie pomocy państwa C 44/05 (ex NN 79/05, ex N 439/04) częściowo wdrożonej przez Polskę na rzecz Huty Stalowa Wola S.A.***(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 6730)***(Jedynie tekst w języku polskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)****(2007/257/WE)**

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po zaproszeniu zainteresowanych stron do przedstawienia swoich uwag ⁽¹⁾ zgodnie z wyżej wymienionymi artykułami,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 8 października 2004 r. Polska zgłosiła Komisji środki przyznane na wsparcie restrukturyzacji Huty Stalowa Wola S.A. (zwanej dalej „HSW S.A.” lub „beneficjentem”) celem uzyskania pewności prawnej, że środki te zostały przyznane przed dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, zatem nie mają zastosowania po dniu przystąpienia, oraz że nie stanowią tym samym nowej pomocy, która może być przedmiotem badań Komisji na mocy art. 88 Traktatu WE. Polska wystąpiła do Komisji o zatwierdzenie środków pomocy jako pomocy na restrukturyzację w przypadku stwierdzenia przez Komisję, że środki te stanowią nową pomoc.
- (2) Komisja wystąpiła do Polski o przedstawienie dodatkowych informacji pismami z dnia 11 listopada 2004 r., z dnia 1 marca 2005 r., z dnia 27 kwietnia 2005 r. i z dnia 26 lipca 2005 r., na które Polska odpowiedziała, odpowiednio, pismem z dnia 31 stycznia 2005 r., zarejestrowanym dnia 2 lutego 2005 r., pismem z dnia 4 kwietnia 2005 r., zarejestrowanym dnia 8 kwietnia 2005 r., pismem z dnia 7 czerwca 2005 r., zarejestrowanym dnia 9 czerwca 2005 r. oraz pismem z dnia 2 września 2005 r., zarejestrowanym dnia 6 września 2005 r.
- (3) W trakcie wymiany informacji okazało się, że część zgłoszonych środków wdrożono z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu WE. Pomoc tę uznano zatem za niezgodną z prawem, a sprawie przyznano nowy numer NN 79/2005.
- (4) Pismem z dnia 23 listopada 2005 r. Komisja powiadomiła Polskę o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do środków pomocy, o których mowa.

- (5) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag dotyczących środka pomocy.
- (6) Władze polskie przedstawiły uwagi pismem z dnia 7 marca 2006 r., zarejestrowanym dnia 9 marca 2006 r. Uwag od osób trzecich nie otrzymano.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKÓW POMOCY**2.1. Przedsiębiorstwo**

- (7) HSW S.A., beneficjent pomocy i spółka dominująca w grupie kapitałowej HSW, ma siedzibę w Stalowej Woli, położonej w województwie podkarpackim. Region ten jest objęty pomocą na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE. W lutym 2006 r. grupa składała się z 8 spółek, w których HSW S.A. posiadała co najmniej 51 % udziałów i które kontrolowała, oraz 10 spółek, w których jej udział był mniejszy niż 51 %. Spółki wchodzące w skład grupy kapitałowej HSW pełnią rolę wzajemnych dostawców materiałów i usług. Oprócz spółki dominującej, spółki o największym kapitale zakładowym w ramach grupy to: HSW-Zakład Zespołów Napędowych Sp. z o.o. i HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych Sp. z o.o. Udział sprzedaży realizowanej przez HSW S.A. na rzecz spółek grupy kapitałowej w całkowitej sprzedaży HSW S.A. wynosi 20–30 %.
- (8) HSW S.A. została założona w 1937 r. i początkowo produkowała armaty oraz stal szlachetną. W przeciwieństwie do swojej spółki zależnej HSW-Zakład Metalurgiczny, nie jest ona producentem stali. W 1991 r. została przekształcona w spółkę akcyjną. 76 % akcji znajduje się nadal w posiadaniu Skarbu Państwa, 9 % należy do pracowników, a pozostałe do akcjonariuszy, zarówno prywatnych, jak i publicznych, przy czym żaden z nich nie posiada więcej niż 5 % akcji. Spółka produkuje sprzęt i maszyny budowlane, a także sprzęt wojskowy (armaty, haubice itd.)
- (9) W 2005 r. HSW S.A. zatrudniała około 2 400 pracowników, podczas gdy w 2002 r. było ich jeszcze 3 173.

⁽¹⁾ Dz.U. C 34 z 10.2.2006, str. 5.⁽²⁾ Patrz: przypis nr 1.

- (10) Jedną ze spółek zależnych HSW S.A. jest spółka dystrybucyjna Dressta Sp. z o.o. (zwana dalej „Dresstą”) Od września 2006 r. jest ona w pełni kontrolowana przez HSW S.A., przy czym wcześniej 51 % jej udziałów należało do Komatsu American International Company USA (zwanego dalej „KAIC”), przedsiębiorstwa konkurującego z HSW S.A. W 1995 r. HSW S.A. przeniosła na rzecz Dressty na okres 12 lat licencje i składniki majątku związane ze sprzedażą produktów spółki na rynkach zagranicznych.

2.2. Trudności przedsiębiorstwa

- (11) Trudności beneficjenta rozpoczęły się w 2002 r., kiedy to jego obroty spadły z 494,9 miliona PLN (130,2 miliona EUR⁽³⁾) w 2000 r. do 352,6 miliona PLN (92,7 miliony EUR), czyli o 29 %. Eksport zmalał z 505 milionów PLN (132,8 miliona EUR) do 279 milionów PLN (73,4 miliona EUR). Spadek obrotów na rynkach zagranicznych był spowodowany przede wszystkim recesją oraz faktem, że Dressta, pod wpływem swojego największego udziałowca i poważnego konkurenta HSW S.A., znacząco zmniejszyła sprzedaż produktów HSW S.A. na rynku północnoamerykańskim.
- (12) W 2002 r. beneficjent odnotował stratę z działalności operacyjnej w wysokości 44,2 miliona PLN (11,6 miliona EUR), co wynikało przede wszystkim z niewielkiego wykorzystania zdolności produkcyjnych. Ponieważ większość transakcji sprzedaży na rynkach zagranicznych była przeprowadzana w dolarach amerykańskich, a większość kosztów spółki jest wyrażana w złotych polskich, wzrost wartości złotego wpłynął negatywnie na poziom sprzedaży oraz rentowność beneficjenta.
- (13) HSW S.A. była poważnie zadłużona. Średnie zadłużenie w latach 2000–2002 utrzymywało się na poziomie 169,1 miliona PLN (44,5 miliona EUR).
- (14) Opłacalna nie była również działalność operacyjna przedsiębiorstwa; strata ze sprzedaży zwiększyła się z 6,4 miliona PLN (1,68 miliona EUR) w 2000 r. do 33,9 miliona PLN (8,60 miliona EUR) w 2002 r.
- (15) Grupa kapitałowa HSW wykazała stratę netto w wysokości 137,7 miliona PLN (36,2 miliona EUR) w 2002 r. oraz stratę netto w wysokości 123,9 miliona PLN (32,5 miliona EUR) w 2003 r.

2.3. Restrukturyzacja

- (16) W celu pokonania tych trudności w 2002 r. beneficjent opracował plan restrukturyzacji obejmujący lata 2003–2007. Został on następnie zmieniony w lutym 2006 r.
- (17) Jednym z najważniejszych środków zapisanych w planie restrukturyzacji jest zmiana struktury organizacyjnej beneficjenta. Główną ideą procesu restrukturyzacji HSW S.A. było oddzielenie części firmy bezpośrednio związanej z produkcją od składników majątku objętego restrukturyzacją. W związku z tym Skarb Państwa, większościowy akcjonariusz HSW S.A., założył niezależną spółkę HSW-Trading Sp. z o.o. (zwaną dalej „HSW-Trading”). HSW-Trading otrzymała od Skarbu Państwa wkład kapitałowy w wysokości 40 milionów PLN (10,5 miliona EUR), co

zostało zgłoszone przez władze polskie wśród środków pomocy przyznanych HSW S.A. (patrz: tabela 1 poniżej).

- (18) Podczas gdy HSW-Trading odpowiadała za produkcję i sprzedaż maszyn przemysłowych, logistykę, zarządzanie jakością oraz dostawę materiałów do produkcji maszyn, HSW S.A. zatrzymała dla siebie działalność rozwojowo-badawczą, finansowanie majątku produkcyjnego, marketing strategiczny, sprzedaż części zamiennych, serwis, a także produkcję i sprzedaż sprzętu wojskowego i była odpowiedzialna za restrukturyzację organizacyjną. W celu prowadzenia działalności spółka HSW-Trading wydierzała od HSW S.A. majątek bezpośrednio związany z produkcją. Niezbędna siła robocza została również tymczasowo przeniesiona do HSW-Trading.
- (19) Podział ten miał obowiązywać w latach 2004–2005, czyli przez cały okres restrukturyzacji HSW S.A. Pod koniec 2006 r. HSW-Trading miała się ponownie połączyć z HSW S.A.
- (20) Zgodnie z planem należy przeprowadzić poważną restrukturyzację zatrudnienia. Z końcem okresu restrukturyzacji w 2007 r. HSW S.A. zamierza zatrudniać 2 100 pracowników, zmniejszając ich liczbę z 3 173 osób zatrudnionych na koniec 2002 r.
- (21) Innym obszarem podlegającym restrukturyzacji była organizacja sieci dystrybucji maszyn budowlanych i części zamiennych na rynku światowym, która miała umożliwić beneficjentowi zdobycie nowych rynków.
- (22) Restrukturyzacja HSW S.A. obejmowała ponadto sprzedaż spółek zależnych oraz prywatyzację działów beneficjenta prowadzących działalność w zakresie świadczenia usług. Do 2006 r. HSW S.A. sprzedała HSW-Zakład Kuźnia Matrycowa Sp. z o.o. za kwotę [...] (*) milionów PLN ([...] milionów EUR). Znalaziono prywatnego inwestora dla dwóch spółek zależnych HSW-Zakład Metalurgiczny (HSW-Walcownia Blach Sp. z o.o. i HSW-Huta Stali Jakościowych). Ogółem z tytułu prywatyzacji HSW S.A. osiągnęła dochód w wysokości 112,2 miliona PLN (29,5 miliona EUR). Na 2006 r. planowano finalizację sprzedaży dwóch spółek zależnych: HSW-Zakład Sprężynownia i HSW-Tlenownia.
- (23) Restrukturyzacja składników majątku przewiduje ograniczenie zdolności produkcyjnej z 1 500 do 1 200 maszyn budowlanych w skali roku. Wielkość majątku HSW S.A. uznano za wyraźnie przewyższającą potrzeby spółki. Ponieważ HSW S.A. planuje skupić się głównie na produkcji maszyn budowlanych, należało sprzedać znaczną część składników jej majątku. Rzeczywista sprzedaż składników majątku w okresie od stycznia 2003 r. do grudnia 2005 r. przyniosła dochód w wysokości 52,1 miliona PLN (13,7 miliona EUR), co zdecydowanie przekroczyło planowaną sprzedaż szacowaną na 10,3 miliona PLN (2,7 miliona EUR). Sprzedano następujące

(³) Wszystkie kwoty podane przez władze polskie w złotych polskich (PLN) zostały w celach informacyjnych przeliczone na euro (EUR) po kursie wymiany z dnia 17 listopada 2006 r., wynoszącym 1 EUR = 3,8019 PLN.

(*) Informacje poufne.

składniki majątku: grunty o powierzchni około 248,4 ha (w tym obszary zadrzewione o powierzchni około 153 ha); nieruchomości o powierzchni użytkowej około 76 000 m² oraz 94 maszyny i urządzenia.

- (24) Całkowite koszty restrukturyzacji, w tym koszty poniesione przed dniem przystąpienia, wynoszą 450,3 miliona PLN (118,5 miliona EUR) a składają się na nie pozycje przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1.

Zestawienie kosztów restrukturyzacji (w tys. PLN)

Środek restrukturyzacyjny	Koszty
Restrukturyzacja zobowiązań cywilno-prawnych	95 648
Restrukturyzacja zobowiązań publiczno-prawnych	113 213
Organizacja systemu zaopatrzenia i dystrybucji	151 241
Zapewnienie ciągłości dostaw materiałów, części zamiennych i komponentów	40 000
Restrukturyzacja produktowa	11 666
Restrukturyzacja majątku	871
Restrukturyzacja zatrudnienia	5 170
Restrukturyzacja organizacyjna	2 013
Modernizacja potencjału produkcyjnego	30 524
Suma	450 346

2.4. Środki pomocy

- (25) Organy przyznające pomoc państwa to: Ministerstwo Skarbu Państwa, Ministerstwo Nauki i Informatyzacji, Urzędy Skarbowe, władze lokalne, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), Urzędy Miasta oraz Agencja Rozwoju Przemysłu (ARP).
- (26) W odniesieniu do części środków przyznanych na rzecz HSW S.A. Polska utrzymywała, że były one związane z ochroną podstawowych interesów jej bezpieczeństwa narodowego. Wartość tych środków odpowiadała około 19 milionów PLN (5 milionów EUR), przyznanych przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej i po jej przystąpieniu. Powołując się na art. 296 Traktatu WE, władze polskie utrzymują, że postanowienia Traktatu WE nie wykluczają przyznawania przez Państwa Członkowskie środków pomocy uznanych przez te państwa za konieczne dla ochrony ich podstawowych interesów w sferze bezpieczeństwa narodowego.
- (27) Najbardziej znaczącymi środkami pomocy przekazanymi przed dniem przystąpienia na rzecz części HSW S.A. niezajmującej się produkcją wojskową były dwie pożyczki od Agencji Rozwoju Przemysłu w wysokości 75 milionów PLN (19,7 miliona EUR). Inny ważny środek to wkład kapitałowy Ministerstwa Skarbu Państwa na rzecz spółki zależnej HSW-Trading Sp. z o.o. w wysokości 40 milionów PLN (10,5 miliona EUR).

- (28) Kwotę 27,9 miliona PLN (7,3 miliona EUR) przyznano w postaci umorzeń na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (patrz: tabela 4 poniżej). Restrukturyzacja na podstawie tej ustawy była nadzorowana przez Prezesa Agencji Rozwoju Przemysłu i opierała się na tzw. decyzji restrukturyzacyjnej w rozumieniu art. 10 ust. 1 pkt 4 i 19 tej ustawy (zwanej dalej „decyzją restrukturyzacyjną”). Decyzję restrukturyzacyjną zatwierdzającą plan restrukturyzacji i pozwalającą na restrukturyzację zobowiązań publiczno-prawnych wydano dnia 29 kwietnia 2005 r., a zmieniono dnia 17 czerwca 2005 r.

- (29) Różne środki pomocy w pierwotnej wersji zgłoszonej Komisji przedstawiono w poniższej tabeli zbiorczej.

Tabela 2.

Środki przyznane i planowane (w tys. PLN), zgodnie ze zgłoszeniem

	Kategoria środka pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
I.	Pomoc na restrukturyzację przyznana przed dniem 30 kwietnia 2004 r.	145 785,5	129 309,1
II.	Pomoc na restrukturyzację przyznana na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy	27 897,1	19 293,7
III.	Pomoc na restrukturyzację, która ma zostać przyznana po dniu 30 kwietnia 2004 r.	43 456,9	13 562,9
Suma		217 139,5	162 165,7

3. DECYZJA W SPRAWIE WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA NA MOCY ART. 88 UST. 2 TRAKTATU WE

- (30) Podejmując decyzję w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, Komisja kierowała się dwiema przesłankami.
- (31) Po pierwsze, miała wątpliwości, czy pomoc na restrukturyzację była zgodna ze wspólnym rynkiem.
- (32) Wątpliwości w tym względzie dotyczyły faktu, czy środki przewidziane w planie restrukturyzacji były wystarczające, aby przywrócić długoterminową rentowność beneficjenta, jako że wydawał się on skupiać się na obsłudze długu i pokrywaniu kosztów operacyjnych.
- (33) Ponadto Komisja poddała w wątpliwość fakt zastosowania wystarczających środków wyrównawczych. Według władz polskich HSW S.A. planowała obniżenie zdolności pro-

dukcyjnych o 20 %, tymczasem plan przewidywał wzrost wykorzystania zdolności produkcyjnych z 27,7 % w 2002 r. do 66 % w 2007 r. Komisja miała wątpliwości co do wyniku netto tych posunięć.

- (34) Wątpliwości dotyczyły także tego, czy pomoc ograniczała się do minimalnej niezbędnej wysokości i czy wkład własny beneficjenta był znaczny, ponieważ Polska nie dokonała wyraźnego rozróżnienia tego, co uznaje za wkład własny w proces restrukturyzacji, od tego, co jest finansowane ze środków pochodzących z pomocy państwa.
- (35) Komisja miała również wątpliwości co do przestrzegania zasady „pierwszy i ostatni raz”. W rzeczywistości, spółka zależna HSW S.A., HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych, otrzymała przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej pomoc na restrukturyzację na lata 2003–2007, co do której należało wykazać, że nie przysporzyła ona korzyści spółce dominującej HSW S.A. Z drugiej strony, do Polski skierowano prośbę o zapewnienie Komisji, że pomoc na restrukturyzację HSW S.A., o ile by na nią zezwolono, nie przysporzy korzyści HSW-Zakładowi Zespołów Mechanicznych.
- (36) Drugim powodem wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego były wątpliwości Komisji co do tego, czy rozdzielenie dotowanej specjalnej produkcji wojskowej (armaty) od cywilnej produkcji maszyn budowlanych jest wystarczające. Polska w pismach z dnia 7 czerwca 2005 r. i z dnia 2 września 2005 r. zapewniła Komisję, że

wykluczono subsydiowanie krzyżowe, a Komisja odnotowała, że stosunek pomocy przeznaczonej na produkcję wojskową do pomocy ogółem jest niewielki w porównaniu do stosunku produkcji wojskowej do produkcji ogółem. Komisja wniosła jednak o przesłanie bardziej szczegółowych wyjaśnień w sprawie oddzielnych rachunków.

4. UWAGI POLSKI

- (37) Po pierwsze, władze polskie zakwestionowały stwierdzenie Komisji zawarte w decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, że pomoc przyznana na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (patrz: tabela 2 wiersz II) nie została przyznana przed dniem przystąpienia do Unii Europejskiej. Władze polskie powtórzyły wcześniej przedłożone informacje, że chwilą decydującą dla przyznania pomocy państwa na mocy przywołanej ustawy jest zgoda wierzycieli publicznych beneficjenta (tzw. przyrzeczenia administracyjne), a nie decyzja restrukturyzacyjna wydana przez Prezesa Agencji Rozwoju Przemysłu. Z uwagi na fakt, że wierzyciele publiczni HSW S.A., których należności zostały poddane restrukturyzacji na podstawie wspomnianej ustawy, wydali swoją zgodę wobec HSW S.A. jeszcze przed dniem przystąpienia, władze polskie twierdzą, że pomoc ta została przyznana przed dniem przystąpienia, a zatem nie podlega ocenie Komisji pod kątem jej zgodności ze wspólnym rynkiem.

- (38) Po drugie, władze polskie zasygnalizowały dwie zmiany w stosunku do pierwotnie zgłoszonej pomocy. Pierwsza i najważniejsza zmiana polegała na częściowym wycofaniu planowanej pomocy państwa, o której mowa w tabeli 2 wiersz III i zastąpieniu jej dwoma środkami pomocy, co do których utrzymywano, że nie stanowią pomocy państwa. Druga zmiana miała charakter rzeczowy i polegała na doprecyzowaniu kwot pomocy trzech środków, o których mowa w tabeli 3. W poniższych tabelach wykazano wszystkie środki pomocy, które zostały przyznane bądź mają zostać przyznane na rzecz HSW S.A. przez cały okres restrukturyzacji zgodnie ze zmianami wprowadzonymi po decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.

Tabela 3.

Pomoc przyznana przed dniem 30 kwietnia 2004 r. (w tys. PLN)

Lp.	Domniemana data uzgodnień lub decyzji	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
1.	2003-12-12	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Umorzenie podatku VAT za wrzesień 2002 r.	1 047,5	1 047,5
2.	2003-09-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Układ w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za grudzień 2002 r.	4 769,8	155,0
3.	2003-09-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Układ w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za marzec 2003 r.	1 771,8	52,2
4.	2003-09-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Układ w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za maj 2003 r.	2 175,2	77,4
5.	2003-09-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Układ w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku PIT za marzec 2003 r.	623,3	16,0

Lp.	Domniemana data uzgodnień lub decyzji	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
6.	2003-09-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Układ w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku PIT za maj 2003 r.	463,4	5,0
7.	2003-02-04	Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Oddział w Rzeszowie	Układ w sprawie rozłożenia na raty składek za okres czerwiec – październik 2002 r.	6 252,1	1 211,6
8.	2003-08-28	Agencja Rozwoju Przemysłu	Pożyczka	40 000,0	40 000,0
9.	2003-09-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Układ w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za czerwiec 2002 r.	696,9	77,1
10.	2003-09-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Odroczenie terminu spłaty raty podatku PIT za lipiec 2002 r.	183,9	15,3
11.	2003-09-15	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Zmiana terminów spłaty rat podatku PIT za sierpień 2002 r.	211,5	26,8
12.	2003-12-02	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Układ w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za sierpień 2002 r.	655,5	49,3
13.	2003-09-05	Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli	Rozłożenie na raty opłaty z tytułu użytkowania wieczystego	172,7	8,0
14.	2003-03-21	Starostwo Powiatowe w Nisku	Rozłożenie na raty opłaty z tytułu użytkowania wieczystego	20,5	0,3
15.	2004-04-30	Agencja Rozwoju Przemysłu	Pożyczka	35 000,0	35 000,0
16.	2004-04-30	Ministerstwo Skarbu Państwa	Podwyższenie kapitału zakładowego	40 000,0	40 000,0
17.	2003-11-07	Ministerstwo Nauki i Informatyzacji	Dotacja	637,0	465,0
18.	2003-05-20	Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli	Zwrot wydatków	3,3	2,4
19.	2003-05-20	Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli	Zwrot wydatków	3,3	2,4
20.	2002-12-06	Naczelnik Podkarpackiego Urzędu Skarbowego w Rzeszowie	Umorzenie zaległości z tytułu podatku VAT	1 210	1 210
21.	2002-12-06	Urząd Miasta Stalowa Wola	Umorzenie zaległości z tytułu podatku od nieruchomości	496,8	496,8
22.	2002-12-11	Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Oddział w Rzeszowie	Umorzenie niezapłaconych składek wraz z odsetkami	11 088,1	11 088,1
Suma I				147 482,6	131 006,2

Tabela 4.

Pomoc przyznana na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (w tys. PLN)

Lp.	Data przeniesienia zobowiązań i należności na rzecz operatora	Rodzaj restrukturyzowanych należności	Kwota nominalna	Kwota pomocy
23.	2005-06-20	Restrukturyzacja podatku VAT i podatku PIT	10 696,6	Kwota pomocy nie została podana przez władze polskie
24.	2005-06-20	Restrukturyzacja podatków z tytułu korzystania ze środowiska wraz z odsetkami	5 826,5	Idem
25.	2005-06-20	Restrukturyzacja składek na ubezpieczenia społeczne (ZUS) wraz z odsetkami oraz opłatami prolongacyjnymi	7 333,2	Idem
26.	2005-06-20	Restrukturyzacja płatności na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) wraz z odsetkami	996,5	Idem
27.	2005-06-20	Restrukturyzacja podatku od nieruchomości, od września 2002 r. do czerwca 2003 r., należnego na rzecz Rady Miasta Stalowa Wola	3 044,3	Idem
Suma 2			27 897,1	19 293,7 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Władze polskie nie przedstawiły informacji o ekwiwalencie pomocy środka pomocy. Kwotę pomocy obliczono, przyjmując, że 30,84 % zobowiązań restrukturyzowanych na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy zostanie zwrócone wierzycielom z wpływów ze sprzedaży majątku beneficjenta w postępowaniu, o którym mowa w tej ustawie. Wskaźnik 30,84 % przyjęto w zmienionej decyzji o restrukturyzacji z dnia 17 czerwca 2005 r. Umorzona kwota wyniesie wówczas 69,16 % całkowitych zobowiązań. Ekwiwalent pomocy odpowiada 100 % umorzonych zobowiązań.

Tabela 5.

Pomoc przyznana po dniu 30 kwietnia 2004 r. (w tys. PLN)

Lp.	Planowany termin wypłaty środków	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Kwota nominalna)	Kwota pomocy
28.	2004-12-21 – 2005-10-19	Organy administracji publicznej	Odroczenie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych	22 094,4	0,259
29.	2005-04-25	Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Oddział w Rzeszowie	Odroczenie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych	16 386,2	0,0
Suma 3				38 480,6	0,259

Tabela 6.

Środki przyznane i planowane (w tys. PLN) w wersji uaktualnionej na podstawie uwag władz polskich przedstawionych po wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego (aktualizacja tabeli 2)

	Kategoria środka pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
I.	Pomoc na restrukturyzację przyznana przed dniem 30 kwietnia 2004 r.	147 482,6	131 006,2
II.	Pomoc na restrukturyzację przyznana na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy	27 897,1	19 293,7

	Kategoria środka pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
III.	Odroczenie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych – środki uznane przez Polskę za pomoc <i>de minimis</i> ⁽¹⁾	22 094,4	0,259
IV.	Odroczenie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) ⁽²⁾	16 386,2	0,0
	Suma	213 860,3	150 300,2

⁽¹⁾ Przyznane po grudniu 2004 r.

⁽²⁾ Przyznane w 2005 r.

(39) W odniesieniu do środków, o których mowa w tabeli 6 wiersz III, władze polskie stwierdziły, że odroczenia płatności i płatności ratalne dotyczące zobowiązań publiczno-prawnych w wysokości 22,1 miliona PLN (5,8 miliona EUR) (tabela 2 wiersz II) należy traktować jako środki pomocy *de minimis*. Z tej kwoty przyznano już 19 milionów PLN (5,0 milionów EUR). Metoda obliczania kwoty pomocy, którą posłużyły się władze polskie, porównuje stopę procentową zastosowaną do odroczenia płatności ze stopą referencyjną Komisji. W przypadku, gdy zastosowana stopa procentowa jest wyższa od stopy referencyjnej, władze polskie uznały, że środek nie jest objęty pomocą. Według władz polskich ma to miejsce w przypadku środka pomocy, o którym mowa w tabeli 6 wiersz IV.

(40) Po trzeciej, jeśli chodzi o rentowność przedsiębiorstwa, władze polskie stwierdziły, że restrukturyzacja organizacyjna zakończyła się sukcesem, a HSW S.A. odzyskała kontrolę nad HSW-Dressta, będzie zatem w stanie rozwijać działalność na zyskownym rynku północnoamerykańskim.

(41) W kwestii wymogu ograniczenia zakłóceń konkurencji władze polskie broniły stanowiska, że zmniejszenie zdolności produkcyjnych z 1 500 do 1 200 maszyn było ważnym środkiem wyrównawczym. Ponadto rozważały one również sprzedaż spółek zależnych HSW S.A. w charakterze takiego środka.

(42) Jeśli chodzi o ograniczenie pomocy do minimalnej niezbędnej wysokości, władze polskie przedstawiły szereg szczegółów dotyczących kwot uważanych za wkład własny.

(43) Podsumowując, władze polskie w uwagach reprezentują pogląd, że po dniu przystąpienia nie przyznano pomocy państwa i nie planuje się przyznania takiej pomocy. W przypadku, gdy Komisja uzna inaczej, przekażą one dodatkowe argumenty na poparcie tezy, że pomoc państwa jest zgodna ze wspólnym rynkiem.

5. OCENA ŚRODKÓW POMOCY

5.1. Kompetencje Komisji

(44) Z uwagi na fakt, że część zdarzeń mających znaczenie dla niniejszej sprawy miała miejsce przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r.,

zadaniem Komisji jest w pierwszej kolejności stwierdzenie, czy jest ona uprawniona do podejmowania działań w odniesieniu do środków pomocy, o których mowa.

(45) Środki pomocy, które wdrożono przed dniem przystąpienia i nie mają zastosowania po tym dniu, nie podlegają badaniu Komisji ani na mocy tzw. procedury w ramach mechanizmu przejściowego, uregulowanej w załączniku IV pkt 3 Traktatu o Przystąpieniu, ani na mocy procedur określonych w art. 88 Traktatu WE. Żaden z traktatów, tj. Traktat o Przystąpieniu i Traktat WE, nie wymaga od Komisji dokonania przeglądu tych środków, ani nie upoważnia jej do tego rodzaju działań.

(46) Natomiast środki wdrożone po dniu przystąpienia stanowiłyby nową pomoc i wchodziłyby w zakres uprawnień Komisji na mocy procedury określonej w art. 88 Traktatu WE. Kryterium właściwym dla oceny chwili, w której wdrożono dany środek pomocy, jest prawnie wiążący akt, w którym właściwe władze krajowe zobowiązały się do przyznania pomocy ⁽⁴⁾.

(47) Pomoc indywidualna nie ma zastosowania po dniu przystąpienia, jeśli dokładne zobowiązanie finansowe państwa było znane w dniu przyznania pomocy.

(48) Na podstawie informacji przedstawionych przez Polskę Komisja mogła stwierdzić, że środki wymienione w powyższej tabeli 3 zostały przyznane przed dniem przystąpienia i nie mają zastosowania po tym dniu. Są zatem wyłączone z zakresu uprawnień Komisji co do oceny ich zgodności ze wspólnym rynkiem, ale muszą być uwzględniane przy określaniu takiej zgodności środków pomocy, które zostały lub zostaną przyznane po dniu przystąpienia. Środki te opiewają na 147 milionów PLN (38 milionów EUR).

(49) W odniesieniu do środków przyznanych na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy, wykazanych w tabeli 4, nie rozwiano wątpliwości Komisji co do dnia ich przyznania. Władze polskie, w uwagach do decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, nie przedstawiły w tym względzie nowych argumentów. Zgoda poszczególnych organów przyznających pomoc na restrukturyzację

⁽⁴⁾ Orzeczenie Sądu Pierwszej Instancji z dnia 14 stycznia 2004 r. w sprawie T-109/01, *Fleuren Compost przeciwko Komisji*, motyw 74.

ich należności na mocy tej ustawy jest konieczna, ale niewystarczająca, aby taka restrukturyzacja nastąpiła. Decydującym elementem postępowania na mocy przywołanej ustawy jest decyzja restrukturyzacyjna, a została ona wydana przez Prezesa Agencji Rozwoju Przemysłu dnia 29 kwietnia 2005 r., czyli po dniu przystąpienia. Dlatego Komisja uważa, że środki te zostały przyznane po dniu przystąpienia. Jest ona zatem uprawniona do oceny ich zgodności ze wspólnym rynkiem. Należy zauważyć, że środki te przyznano z naruszeniem klauzuli zawieszającej, o której mowa w art. 88 ust. 3 Traktatu WE, a zatem stanowią one pomoc niezgodną z prawem, której wysokość sięga 27,897 miliona PLN (7,34 miliona EUR).

- (50) Wreszcie, w odniesieniu do środków wymienionych w tabeli 5 w przypadku stwierdzenia, że stanowią one pomoc państwa, Komisja ma kompetencje do oceny ich zgodności ze wspólnym rynkiem, ponieważ zostały najwyraźniej przedłużone na okres po dniu przystąpienia.

5.2. Pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

- (51) Artykuł 87 ust. 1 Traktatu WE stanowi, że wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez faworyzowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów i wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.
- (52) Władze polskie nie zakwestionowały faktu, że środki wymienione w tabelach 3 i 4 stanowią pomoc państwa.
- (53) Jeśli chodzi o pomoc w postaci odroczeń płatności należnych zobowiązań HSW S.A. z tytułu podatku i ubezpieczeń społecznych (tabela 5), władze polskie przekazały informację, że nie stanowi ona pomocy państwa, ponieważ jest pomocą *de minimis* lub wartość elementu pomocy jest równa zero. Zatem władze polskie opierają swoją argumentację na obliczeniu elementu pomocy poszczególnych środków.
- (54) Komisja nie może zgodzić się z metodą obliczeń zastosowaną przez władze polskie. Środki te zostały bowiem przekazane przedsiębiorstwu znajdującemu się w trudnej sytuacji. Ryzyko związane z odroczeniem spłat jest wyższe niż w przypadku przedsiębiorstw w dobrej kondycji finansowej, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w pobieranych odsetkach. Stopa referencyjna nie może być więc stosowana jako punkt odniesienia. Metoda obliczania porównująca obowiązującą pobieraną stopę procentową ze stopą referencyjną nie jest właściwa w niniejszej sprawie. Dlatego też Komisja nie może zaakceptować argumentacji władz polskich.
- (55) W ugruntowanej praktyce Komisji oraz w orzecznictwie Trybunału⁽⁵⁾, element pomocy w przypadku

przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji może być równy kwocie nominalnej. Wartość środków pomocy wymienionych w tabeli 5 wynosi 38,480 miliona PLN (10 milionów EUR).

- (56) Komisja stwierdza, że środki pomocy wymienione w tabelach 4 i 5 są finansowane z zasobów państwowych. Faworyzują one indywidualne przedsiębiorstwo, przyznając mu korzyść niedostępną na rynku, a tym samym mają charakter selektywny. HSW S.A. zajmuje się produkcją maszyn budowlanych, będących przedmiotem intensywnej wymiany handlowej na terenie UE. Środki te stanowią zatem pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, a ich wartość wynosi 66,377 miliona PLN (17,467 miliona EUR).

5.3. Zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem: odstępstwo na mocy art. 87 ust. 3 Traktatu WE

- (57) W niniejszej sprawie nie mają zastosowania wyłączenia, o których mowa w art. 87 ust. 2 Traktatu WE. W przypadku wyłączeń na mocy art. 87 ust. 3 Traktatu WE – z uwagi na to, że podstawowy cel pomocy dotyczy przywrócenia zagrożonemu przedsiębiorstwu jego długoterminowej rentowności – można zastosować jedynie wyłączenie zapisane w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, który zezwala na pomoc państwa przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych, o ile nie zmienia ona warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

5.3.1. Obowiązująca podstawa prawna

- (58) Komisja oceni środki stanowiące nową pomoc oraz pełny plan restrukturyzacji w świetle obowiązujących wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw. Obecnie obowiązujące Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽⁶⁾ („wytyczne z 2004 r.”) weszły w życie dnia 10 października 2004 r. Do środków pomocy, których zgłoszenie zarejestrowano przed tym dniem, stosuje się poprzednie wytyczne dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽⁷⁾ („wytyczne z 1999 r.”). Zgodnie z pkt. 104 wytycznych z 2004 r. „Komisja przeanalizuje zgodność ze wspólnym rynkiem każdej pomocy w celu ratowania lub restrukturyzacji udzielonej bez jej zatwierdzenia, a tym samym z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu, na podstawie niniejszych wytycznych, jeżeli część lub całość pomocy została udzielona po ich opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.”
- (59) W niniejszej sprawie, środki opisane w tabeli 2 zgłoszono dnia 8 października 2004 r. (dwa dni przed wejściem w życie wytycznych z 2004 r.). Władze polskie poinformowały jednak Komisję o dodatkowych środkach pomocy przyznanych niezgodnie z prawem na rzecz HSW S.A. również pismem z dnia 7 marca 2006 r. Wszystkie

⁽⁵⁾ Patrz: sprawy *Wildauer Kurbelwelle* (Dz.U. L 287 z 13.12.2000) oraz *Lautex Weberei und Veredelung* (Dz.U. L 42 z 20.07.1999).

⁽⁶⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, str. 2.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 288 z 9.10.1999, str. 2.

te środki opisane w tabeli 6 wiersze III i IV przyznano po grudniu 2004 r., czyli po dniu 1 października 2004 r., w którym opublikowano wytyczne z 2004 r. Komisja stwierdza zatem, że w niniejszej sprawie, zarówno w odniesieniu do zgłoszonych, jak i niezgłoszonych środków pomocy, zastosowanie powinny mieć wytyczne z 2004 r., ponieważ wszystkie te środki dotyczą jednego i tego samego planu restrukturyzacji.

- (60) Jak wspomniano w decyzji Komisji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, w celu oceny nowej pomocy na restrukturyzację pod kątem jej zgodności ze wspólnym rynkiem konieczne jest spojrzenie całościowe. Celem ustalenia, czy w wyniku realizacji planu nastąpi odzyskanie rentowności, stwierdzenia, czy pomoc ogranicza się do minimalnej niezbędnej wysokości oraz określenia właściwych środków wyrównawczych uwzględnić należy wszystkie środki pomocy, nie tylko zaś nową pomoc.

5.3.2. Kwalifikowanie się przedsiębiorstwa do pomocy

- (61) Z uwagi na wszystkie powody wyjaśnione już w decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego (patrz w szczególności: pkt 85 i nast.), przedsiębiorstwo jest przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt 9 i nast. wytycznych z 2004 r., a zatem kwalifikuje się do przyznania pomocy na restrukturyzację.

5.3.3. Przywrócenie rentowności

- (62) Wytyczne stanowią, że „plan restrukturyzacji, którego okres trwania musi być możliwie najkrótszy, musi przywrócić długoterminową rentowność przedsiębiorstwa w rozsądnych ramach czasowych i na podstawie realistycznych założeń co do przyszłych warunków działania. [...] Lepsza rentowność musi wynikać przede wszystkim ze środków wewnętrznych [...]”.
- (63) Pierwszym zasadniczym problemem HSW S.A. było jej wysokie zadłużenie. Komisja zauważa, że restrukturyzacja finansowa jest na ukończeniu.
- (64) W decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja wyraziła wątpliwości polegające na tym, że restrukturyzacja ma przede wszystkim charakter finansowy, a nie przemysłowy, którego aspekty nie zostały wystarczająco uwzględnione. W uwagach do decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego władze polskie przedstawiły wystarczające dowody, że przestarzała struktura organizacyjna była rzeczywiście jednym z kluczowych problemów przedsiębiorstwa. Problem ten rozwiązano, oddzielając część przedsiębiorstwa bezpośrednio związaną z produkcją (HSW-Trading) od części przeznaczonych na sprzedaż. To właśnie było powodem utworzenia tymczasowo przez HSW S.A. niezależnej spółki HSW-Trading.
- (65) Sprzedaż udziałów spółek zależnych oraz wydzielenie i sprzedaż wybranych działów zajmujących się świadczeniem usług zaplanowano jako jeden z głównych elementów restrukturyzacji. W decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja wyraziła

wątpliwości, czy plany sprzedaży były realistyczne. Jednak w rzeczywistości HSW S.A. osiągnęła czterokrotność planowanych wpływów ze sprzedaży.

- (66) Innym czynnikiem kluczowym dla sukcesu restrukturyzacji była sytuacja własnościowa w przedsiębiorstwie handlowym Dressta. Przeszkodą w pełnym dostępie do ważnego rynku północnoamerykańskiego był fakt posiadania pakietu kontrolnego spółki Dressta przez jednego z konkurentów HSW S.A. – KAIC. Problem ten rozwiązano, gdyż HSW S.A. odzyskała kontrolę nad spółką, a konkurent nie blokuje już jej rozwoju na rosnącym rynku północnoamerykańskim. W istocie Komisja zauważa, że największym rynkiem sprzedaży pod względem chłonności i wielkości jest rynek północnoamerykański, a zwłaszcza USA. Wzrost sprzedaży na tym rynku stanowi wielką szansę dla HSW S.A. Tym bardziej, że HSW S.A. zacznie używać marki Dressta, która jest dobrze znana na rynku.
- (67) Restrukturyzacja zatrudnienia, której celem było zmniejszenie liczby pracowników o ponad 1 000 osób, stanowi rzeczywisty i wiarygodny środek redukcji kosztów.
- (68) HSW S.A. po raz pierwszy osiągnęła zysk w 2005 r. Na koniec okresu restrukturyzacji (2007 r.) oczekuje się zmniejszenia zysku z uwagi na duże koszty restrukturyzacji i wyjątkowo wysoką wartość zysku za 2005 r. związaną z jednorazową sprzedażą majątku w tym roku. Niemniej jednak od 2007 r. oczekuje się poprawy wyniku netto i jego podwojenia w 2012 r. Wydaje się, że na koniec okresu restrukturyzacji problem z płynnością zostanie rozwiązany.

5.3.4. Unikanie nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji

- (70) Według władz polskich, HSW S.A. planuje ograniczyć zdolności produkcyjne z 1 500 maszyn budowlanych na skali roku do 1 200 maszyn, czyli o 20 %. Takie zmniejszenie zdolności produkcyjnych Komisja uważa za niewystarczające, ponieważ przedsiębiorstwo i tak planuje wykorzystanie jedynie 66 % zdolności produkcyjnych na koniec okresu restrukturyzacji, czyli w 2007 r. Komisja nie otrzymała od Polski informacji, że przed rozpoczęciem restrukturyzacji przedsiębiorstwo faktycznie sprzedawało więcej niż 1 200 maszyn.
- (71) Władze polskie utrzymują także, że beneficjent sprzedał kilka zyskownych przedsiębiorstw produkcyjnych, ograniczając w ten sposób swoją działalność i zdolności produkcyjne. Przynajmniej dwie sprzedane duże spółki zależne (HSW-Walcownia Blach Sp. z o.o. i HSW-Huta Stali Jakościowych) przynosiły zysk i zostały sprzedane z zyskiem. W 2005 r. połączone obroty tych dwóch sprzedanych spółek zależnych wyniosły 460 milionów PLN (121 milionów EUR), a ich zatrudnienie 1 000 pracowników, podczas gdy obrót z tytułu podstawowej działalności grupy HSW (HSW S.A. i HSW-Trading) wyniósł 430 milionów PLN (113,1 miliona EUR), a zatrudnienie – 2 400 pracowników. Obie sprzedane spółki zależne zajmowały się produkcją końcowych wyrobów stalowych. W chwili

sprzedaży, zgodnie z oceną przedstawioną Komisji, obie spółki zależne przynosiły zyski z perspektywą wskaźnika rentowności sprzedaży w wysokości 6 %. Obie stanowiły bardzo istotną część grupy HSW, gdyż prowadziły zyskową działalność i cieszyły się dobrymi perspektywami na rynku.

- (72) Dlatego Komisja jest zdania, że sprzedaż tych spółek zależnych można uznać za środek wyrównawczy, a nie tylko za działanie niezbędne do odzyskania rentowności przez HSW S.A.

5.3.5. Ograniczenie pomocy do minimum

- (73) Władze polskie przedstawiły szereg szczegółowych informacji o kwotach uważanych za wkład własny beneficjenta w koszty restrukturyzacji.

- (74) Po pierwsze, przedsiębiorstwo planuje pozyskać kredyty bankowe w wysokości 46,9 miliona PLN (12 milionów EUR). Władze polskie przedłożyły dowody, że HSW S.A. będzie w stanie otrzymać takie finansowanie na rynku, gdyż w latach 2003–2005 korzystała już w ograniczonym stopniu z finansowania prywatnego w wysokości 31,9 miliona PLN (8,4 miliona EUR). Utrzymują także, że beneficjent będzie w stanie znaleźć finansowanie rynkowe do końca okresu restrukturyzacji.

- (75) Po drugie, ze sprzedaży spółek zależnych HSW S.A. uzyskała dochód w wysokości 112,2 miliona PLN (29,5 miliona EUR).

- (76) Wreszcie beneficjent sprzedał majątek wart 52,1 miliona PLN (13,7 miliona EUR).

- (77) Podsumowując, w odniesieniu do źródeł finansowania restrukturyzacji należy stwierdzić, że 243,1 miliona PLN (64 miliony EUR) można uznać za wkład w restrukturyzację ze środków własnych beneficjenta lub źródeł zewnętrznych nieobjętych pomocą państwa. Koszty restrukturyzacji ogółem, w tym koszty poniesione przed dniem przystąpienia, wynoszą 450,3 miliona PLN (118,5 miliona EUR). Zatem wkład własny HSW S.A. w łączne koszty restrukturyzacji odpowiada 54 %.

- (78) Wytyczne z 2004 r. określają minimalny wkład własny w koszty restrukturyzacji na poziomie 50 %. Komisja uznaje zatem, że poziom wkładu własnego jest znaczny i – w świetle przedstawionych informacji – pomoc ogranicza się do minimalnej niezbędnej wysokości.

5.3.6. Zasada „pierwszy i ostatni raz”

- (79) Komisja w decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego stwierdziła, że spółka HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych otrzymała pomoc na restrukturyzację przyznaną przed dniem przystąpienia na

lata 2003–2007. Z jednej strony należało wykazać, że pomoc ta nie przysporzyła korzyści spółce dominującej. Z drugiej zaś, do Polski skierowano prośbę o zapewnienie, że w przypadku zatwierdzenia przez Komisję pomocy na restrukturyzację HSW S.A., nie przysporzy ona korzyści HSW-Zakładowi Zespołów Mechanicznych.

- (80) Władze polskie zapewniły Komisję, że wzajemne relacje pomiędzy HSW-Zakładem Zespołów Mechanicznych a HSW S.A. opierają się na zasadach rynkowych (włączając w to warunki płatności i dostaw) oraz że przedsiębiorstwa jako samodzielne podmioty prawne mają odrębną rachunkowość. Jedynym powodem, jakim kierowała się HSW S.A., wybierając HSW-Zakład Zespołów Mechanicznych jako dostawcę materiałów, była bliskość geograficzna tej spółki.

5.3.7. Rozdzielenie dotowanej specjalnej produkcji wojskowej od produkcji cywilnej

- (81) W decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja zgłosiła wątpliwości co do wystarczającego rozdzielenia dotowanej specjalnej produkcji wojskowej (armaty) od cywilnej produkcji maszyn budowlanych, które ma służyć uniknięciu subsydiowania krzyżowego tych dwóch obszarów działalności. Władze polskie zapewniły Komisję, że obecny system księgowania kosztów pozwala na wyraźne wyodrębnienie kosztów obu wyżej wymienionych rodzajów działalności.

6. WNIOSEK

- (82) Komisja stwierdza, że częściowo niezgodna z prawem a częściowo zgłoszona pomoc państwa jest zgodna ze wspólnym rynkiem,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ :

Artykuł 1

Środki pomocy państwa w wysokości 66,377 miliona PLN, które zostały lub zostaną przyznane na rzecz HSW S.A., niektóre częściowo lub w całości wdrożone już przez Polskę z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu WE, a niektóre jeszcze nie wdrożone przez Polskę, są zgodne ze wspólnym rynkiem.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rzeczypospolitej Polskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 grudnia 2006 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

DECYZJA KOMISJI**z dnia 20 grudnia 2006 r.****w sprawie środka C 24/2004 (ex NN 35/2004) zastosowanego przez Szwecję w celu wprowadzenia cyfrowej telewizji naziemnej***(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 6923)***(Jedynie tekst w języku szwedzkim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2007/258/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia swoich uwag zgodnie z przywołanym artykułem i po uwzględnieniu tych uwag ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W swoim piśmie z dnia 9 sierpnia 2001 r. operator satelitarny, Nordic Satellite AB (dalej zwany NSAB) ⁽²⁾, złożył skargę do Komisji Europejskiej (dalej zwanej Komisją), podnosząc zarzut udzielenia przez państwo szwedzkie pomocy spółce Teracom AB (dalej zwanej Teracom), szwedzkiemu sieciowemu operatorowi transmisji naziemnej, i niektórym jej spółkom zależnym w związku z wprowadzeniem w Szwecji cyfrowej telewizji naziemnej ⁽³⁾. W piśmie z dnia 28 listopada 2001 r. operator telewizyjny, spółka Viasat AB (dalej zwana Viasat), dostarczająca zarówno bezpłatne, jak i płatne usługi telewizyjne, złożyła skargę bardzo podobną do skargi złożonej przez NSAB.
- (2) Po wstępnym postępowaniu wyjaśniającym, pismem z dnia 14 lipca 2004 r. Komisja powiadomiła Szwecję o swej decyzji wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego (dalej zwanej decyzją o wszczęciu postępowania) na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do środków mogących stanowić pomocy państwa. Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została ogłoszona w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 25 września 2004 r. W decyzji tej wezwano Szwecję i inne zainteresowane strony do przedstawienia uwag odnośnie do środków mogących stanowić pomoc państwa.
- (3) Dnia 29 października 2004 r. Komisja otrzymała odpowiedź rządu szwedzkiego (dalej zwaną odpowiedzią z dnia 29 października) na decyzję Komisji o wszczęciu postępowania. Komisja ponadto otrzymała uwagi od następujących zainteresowanych stron: B2 Bredband AB (B2) ⁽⁴⁾,

Europejskiego Zrzeszenia Operatorów Kablowych (ECCA) ⁽⁵⁾, Europejskiego Zrzeszenia Operatorów Satelitarnych (ESOA) ⁽⁶⁾, NSAB ⁽⁷⁾, Telenor Broadcast Holding AS (Telenor Broadcast) ⁽⁸⁾, TeliaSonera AB (TeliaSonera) ⁽⁹⁾, UGC Europe, Inc. (UGC) ⁽¹⁰⁾ i Viasat ⁽¹¹⁾.

- (4) W pismach z dnia 17 listopada 2004 r. i 17 stycznia 2006 r. Komisja przekazała uwagi zainteresowanych stron rządowi szwedzkiemu. Rząd szwedzki przedłożył swoje uwagi do tych stanowisk w pismach z dnia 20 grudnia 2004 r. i 20 marca 2006 r.
- (5) Dnia 22 listopada 2004 r. Komisja odbyła spotkanie z ECCA. Natomiast w dniach 1 marca 2005 r. oraz 21. i 30. listopada 2005 r. odbyto również spotkania z przedstawicielami NSAB i ESOA.
- (6) W pismach z dnia 8 lutego 2006 r., 7 kwietnia 2006 r., 31 maja 2006 r. oraz 30 sierpnia 2006 r. Komisja zwróciła się do rządu Szwecji o przekazanie dodatkowych informacji. Rząd szwedzki udzielił odpowiedzi w pismach z dnia: 20 marca 2006 r. (pismo zwane odpowiedzią z dnia 20 marca, zarejestrowane 22 marca 2006 r.), 25 kwietnia 2006 r. (pismo zwane odpowiedzią z dnia 25 kwietnia, zarejestrowane 25 października 2006 r.), 5 maja 2006 r. (pismo zwane odpowiedzią z dnia 5 maja, zarejestrowane 11 maja 2006 r.), 15 czerwca 2006 r. (pismo zarejestrowane 16 czerwca 2006 r.) oraz z 1 września 2006 r. (pismo zarejestrowane 4 września 2006 r.).
- ⁽⁵⁾ Patrz pismo ECCA z dnia 25 października 2004 r. (zarejestrowane 2 grudnia 2004 r.).
- ⁽⁶⁾ Patrz pismo ESOA z dnia 18 października 2004 r. (zarejestrowane 25 października 2004 r.).
- ⁽⁷⁾ Patrz pismo NSAB z dnia 22 października 2004 r., 11 lutego 2005 r. (zarejestrowane 14 lutego 2005 r.), 9 marca 2005 r. (zarejestrowane 10 marca 2005 r.) i 1 grudnia 2005 r. (zarejestrowane 6 grudnia 2005 r.).
- ⁽⁸⁾ Patrz pismo Telenor Broadcast z dnia 17 listopada 2004 r. (zarejestrowane 18 listopada 2004 r.).
- ⁽⁹⁾ Patrz pismo TeliaSonera z dnia 25 października 2004 r. (zarejestrowane 26 października 2004 r.).
- ⁽¹⁰⁾ Patrz pismo UGC z dnia 25 października 2004 r. (zarejestrowane 26 października 2004 r.).
- ⁽¹¹⁾ Patrz pismo Viasat z dnia 25 października 2004 r. (zarejestrowane 26 października 2004 r.).

⁽¹⁾ Patrz sprawa C 24/04 (ex NN 35/04), Wprowadzenie cyfrowej telewizji naziemnej w Szwecji, Dz.U. C 238 z 25.9.2004, str. 5.

⁽²⁾ Dnia 1 grudnia 2005 NSAB zmienił swoją nazwę na SES Sirius AB. Mimo to, skarżący w niniejszej decyzji zwany jest NSAB.

⁽³⁾ Dnia 12 kwietnia 2002 i 2 października 2002 r. NSAB uzupełniła swoją skargę o dalsze informacje na temat środków mogących stanowić pomoc państwa.

⁽⁴⁾ Patrz pismo B2 z dnia 22 października 2004 r.

2. INFORMACJE OGÓLNE

- (7) Niniejsza decyzja dotyczy domniemanej pomocy państwa na rzecz spółki Teracom i jej podmiotu zależnego Boxer TV-Access (Boxer) (jeżeli treść nie wskazuje inaczej, spółka Teracom oraz jej podmioty zależne określane są łącznie jako Teracom), w związku z rozwojem platformy cyfrowej telewizji naziemnej w Szwecji (¹²). Spółka Teracom otrzymała według skarżących bezpośrednie i pośrednie wsparcie finansowe ze strony państwa szwedzkiego (w tym ostatnim przypadku za pośrednictwem nadawców publicznych: SVT i UR). Pomoc została rzekomo wykorzystana do zapewnienia cyfrowej telewizji naziemnej w Szwecji nieuczciwej przewagi konkurencyjnej nad innymi cyfrowymi platformami nadawczymi, na przykład telewizją kablową i satelitarną.
- (8) Niniejsza decyzja nie odnosi się do kwestii nieprzyjęcia przez Szwecję przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do zapewnienia zgodności z dyrektywą w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi, ponieważ jest ona przedmiotem odrębnego wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (¹³).

3. ZAINTERESOWANE PRZEDSIĘBIORSTWA

3.1. Przedsiębiorstwa uczestniczące w rozwoju cyfrowej platformy naziemnej w Szwecji

3.1.1. Teracom

- (9) Teracom jest spółką, której powierzono budowę platformy transmisji naziemnej w Szwecji i która jest jej operatorem. Teracom jest spółką państwową utworzoną w 1992 r. w celu przejścia radiowej i telewizyjnej działalności w zakresie transmisji wcześniej prowadzonej przez szwedzki Urząd Telekomunikacji (Televerket) (¹⁴).
- (10) Zgodnie z swoim statutem spółka Teracom zobowiązana jest do transmisji i dystrybucji programów radiowych i telewizyjnych, a także do rozwoju, wprowadzania na rynek i świadczenia innych usług związanych z działalnością transmisyjną i dystrybucyjną. Inne usługi obejmują głównie usługi telekomunikacyjne i informacyjne.

(¹²) Według skarżących pomoc niezgodna z prawem została również przyznana spółce Senda i Sverige AB (Senda). Senda była podmiotem zależnym spółki Teracom, zajmującym się koordynacją, sprzedażą i tworzeniem pakietów programów i usług telewizyjnych na potrzeby naziemnej telewizji cyfrowej. Spółka Senda połączona została ze spółką Boxer dnia 1 października 2002 i obie spółki działają obecnie pod nazwą Boxer

(¹³) Patrz Dyrektywa Komisji 2000/52/WE z dnia 26 lipca 2000 r. zmieniająca dyrektywę 80/723/EWG w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi i przedsiębiorstwami publicznymi, Dz.U. L 193 z 29.7.2000, str. 75. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 15 lipca 2004 r. w sprawie C-141/03, *Komisja przeciwko Szwecji*, dotychczas nieopublikowany.

(¹⁴) Patrz prop. 1991/92:140, bet. 1991/92:KrU28, rskr.1991/92:329. Urząd Telekomunikacji został wówczas sprywatyzowany i obecnie nosi nazwę Telia AB.

- (11) Od czasu utworzenia spółki Teracom jest ona wyłącznym właścicielem i operatorem jedynej naziemnej sieci nadawczej w Szwecji (¹⁵). Aby móc nadawać swoje programy za pośrednictwem platformy naziemnej, prywatne i komercyjne stacje telewizyjne zawierają umowę o świadczenie usług transmisji ze spółką Teracom oraz płacą jej za świadczone usługi.
- (12) Dnia 15 grudnia 2005 r. szwedzki Urząd Regulacji Poczty i Telekomunikacji podjął dwie decyzje, w których uznał, że Teracom jako operator sieciowy ma znaczącą siłę rynkową na szwedzkich hurtowych rynkach usług w zakresie usług transmisji naziemnej. W związku z tym urząd ten nałożył na spółkę Teracom szczególne obowiązki w zakresie dystrybucji treści telewizyjnych do użytkowników końcowych z wykorzystaniem zarówno analogowej, jak i cyfrowej sieci naziemnej. Spółka Teracom jest obecnie zobowiązana do udostępniania na określonych warunkach platformy do transmisji naziemnej firmom chcącym dostarczać treści telewizyjne użytkownikom końcowym, do stosowania cen wyliczanych na bazie kosztów, do niestosowania dyskryminacyjnych warunków dostępu do platformy do transmisji naziemnej, a także do osobnego wykazywania działalności własnej i działalności związanej z udostępnianiem dostępu do platformy naziemnej (¹⁶).

3.1.2. Boxer

- (13) Spółka Boxer oferuje konsumentom dostęp do pakietów programów telewizyjnych oraz innych usług za pośrednictwem platformy cyfrowej telewizji naziemnej. Spółka ta powstała w październiku 1999 r. i jest w 70 % własnością Teracom, a w 30 % brytyjskiej firmy *private equity* i kapitału podwyższonego ryzyka 3i (¹⁷).
- (14) Boxer jest jedynym dystrybutorem programów telewizyjnych (w tym płatnej telewizji) na rynku cyfrowej telewizji naziemnej w Szwecji. Jeżeli jakiś kanał telewizyjny otrzymuje zgodę na nadawanie za pośrednictwem szwedzkiej sieci naziemnej, może wówczas zawrzeć umowę na dystrybucję swoich programów ze spółką Boxer lub też może zdecydować się na nadawanie w formie niekodowanej. Większość stacji telewizyjnych nadających swoje programy za pośrednictwem cyfrowej sieci naziemnej

(¹⁵) W grudniu 2004 r. wszczęte zostało postępowanie przeciwko Szwecji w sprawie naruszenia Dyrektywy w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej (Sekretariat Generalny, naruszenie przepisów wspólnotowych nr 2004/2197; sprawa COMP/C-1/39 157). Sprawa ta dotyczyła zachowania praw wyłącznych w sektorze właściwym. W wyniku przeprowadzonego postępowania rząd szwedzki zobowiązał się, że do 1 stycznia 2006 r. zniesie prawa wyłączne przyznane spółce Teracom w zakresie świadczenia usług analogowej transmisji naziemnej. Sprawa dotycząca usług cyfrowej transmisji naziemnej nie została jeszcze zakończona, mimo że rząd już nie kwestionuje opinii Komisji, która uznała, że obowiązujące przepisy prawne naruszają wspomnianą dyrektywę. Ponieważ rząd szwedzki nie przedłożył Komisji żadnych projektów aktów prawnych, które pozwalałyby stwierdzić, czy przepisy naruszające dyrektywę zostaną zniesione, i kiedy nowe przepisy wejdą w życie, Komisja podjęła decyzję o wniesieniu skargi przeciwko Szwecji do Trybunału Sprawiedliwości o stwierdzenie naruszenia prawa wspólnotowego, patrz Komunikat prasowy Komisji IP/06/1411 z dnia 17 października 2006 r.

(¹⁶) Patrz Decyzja 05-8675/23 z dnia 15 grudnia 2005 r. dotycząca cyfrowej sieci naziemnej i decyzja 05-8674/23 z dnia 15 grudnia 2005 r. dotycząca analogowej sieci naziemnej.

(¹⁷) Patrz www.boxer.se. Od kwietnia 2000 r. do kwietnia 2005 r. posiadaczem należącym do spółki 3i trzydziestoprocentowego udziału w spółce Boxer była spółka Skandia Liv (Skandia).

zawarła umowę dystrybucyjną ze spółką Boxer.⁽¹⁸⁾ Według własnych danych, spółka Boxer odnotowała wzrost w wysokości 42 % w 2005 r. i miała ponad pół miliona abonentów pod koniec grudnia 2005 r.⁽¹⁹⁾

3.1.3. SVT

(15) SVT jest głównym nadawcą publicznym w Szwecji. Od 1997 r. SVT jest własnością Fundacji, podobnie jak wszystkie inne przedsiębiorstwa publiczne prowadzące radiową i telewizyjną działalność nadawczą⁽²⁰⁾. Obowiązki SVT jako nadawcy publicznego regulują licencje na nadawanie analogowe i cyfrowe, jakie spółka SVT otrzymała od rządu. Kanały publiczne SVT muszą docierać do 99,8 % ludności Szwecji i SVT zobowiązana jest do nadawania z wykorzystaniem sieci naziemnej w możliwie największym zakresie⁽²¹⁾. Wymóg docierania sygnału telewizyjnego do 99,8 % ludności oznacza, że do czasu zakończenia budowy cyfrowej platformy naziemnej SVT musi nadawać równolegle z wykorzystaniem analogowej sieci naziemnej. Obecnie SVT nabywa wszystkie usługi transmisji naziemnej od firmy Teracom⁽²²⁾.

(16) Wszystkie kanały SVT transmitowane są w formie niekodowanej. Licencja nadawcza SVT określa również, że SVT może korzystać z drogi satelitarnej i rzeczywiście SVT transmituje swoje kanały publiczne poprzez satelitę, aby móc dotrzeć do całej ludności kraju. Od marca 1999 r. do kwietnia 2004 r. jedna ze skarżących stron, NSAB, dysponowała wyłącznym prawem do transmitowania kanałów publicznych SVT w regionie Skandynawii poprzez swoje satelity⁽²³⁾. Kanały publiczne SVT są również dostępne w sieci kablowej na podstawie przepisów o obowiązkowej transmisji.

3.1.4. Radio edukacyjne („UR”)

(17) Radio edukacyjne (dalej zwane UR) jest drugim co do wielkości publicznym nadawcą programów radiowych i telewizyjnych w Szwecji. Podobnie jak SVT, UR jest własnością Fundacji (patrz pkt 3.1.3 powyżej)⁽²⁴⁾.

(18) Podobnie jak ma to miejsce w przypadku SVT, obowiązki UR jako nadawcy publicznego reguluje licencja. By móc nadawać swoje programy za pośrednictwem analogowej sieci naziemnej UR jest zobowiązane, po konsultacji ze szwedzkim radiem

i SVT, do zakupu usług od Teracom⁽²⁵⁾. UR nadaje za pośrednictwem jednego z kanałów SVT i jego program musi docierać do 99,8 % ludności Szwecji. Programy UR muszą być również nadawane z wykorzystaniem sieci naziemnej. Programy transmitowane są w formie niekodowanej za pośrednictwem sieci naziemnej oraz, w ramach obowiązkowej transmisji, poprzez sieć kablową.

(19) W dalszej treści niniejszej decyzji SVT i UR łącznie zwane są SVT, zaś dane liczbowe (np. kwoty środki przyznane i płatności) dotyczące każdego z tych przedsiębiorstw będą podawane łącznie dla obu spółek⁽²⁶⁾.

3.2. Skarżący

3.2.1. NSAB

(20) NSAB jest spółką z siedzibą w Szwecji. NSAB jest właścicielem i operatorem dwóch satelitów Sirius obejmujących region Skandynawii i basenu Morza Bałtyckiego, a także Europę Środkową i Wschodnią usługami telewizyjnymi oraz innymi usługami w zakresie mediów i telekomunikacji. NSAB rozprowadza sygnały radiowe i telewizyjne zarówno nadawców prywatnych, jak i publicznych.

(21) NSAB w 75 % jest własnością firmy SES ASTRA z siedzibą w Luxemburgu, będącej jednym z czołowych dostawców usług przekazu satelitarnego do odbioru bezpośredniego (DTH) w Europie, zaś w 25 % jest własnością szwedzkiej spółki branży kosmicznej (Svenska Rymdaktiebolaget). Svenska Rymdaktiebolaget jest spółką akcyjną będącą własnością skarbu państwa i prowadzącą działalność na terenie Szwecji⁽²⁷⁾. Do marca 2000 r. NSAB było częściową własnością spółki Teracom⁽²⁸⁾.

3.2.2. Viasat

(22) Viasat jest operatorem telewizji bezpłatnej oraz płatnej dostarczającej programy za pośrednictwem platformy satelitarnej Sirius. Spółka Viasat prowadzi działalność z terenu Wielkiej Brytanii, gdzie jest zarejestrowana. Viasat jest podmiotem całkowicie zależnym od szwedzkiego koncernu medialnego MTG AB (zwanego dalej MTG). MTG prowadzi działalność na całym świecie i uważa się za największego operatora telewizji płatnej i bezpłatnej w krajach skandynawskich i w krajach bałtyckich.

4. NADAWANIE PROGRAMÓW TELEWIZYJNYCH

4.1. Platformy do nadawania programów telewizyjnych w Szwecji

(23) Obecnie w Szwecji programy telewizyjne nadawane są za pośrednictwem sieci naziemnych, kablowych i zbiorczych systemów dystrybucji sygnałów telewizyjnych i satelitarnych z jednej anteny satelitarnej (SMATV), satelity oraz łącz

⁽¹⁸⁾ Decyzja ta nie ma wpływu na stosowanie zasad rynku wewnętrznego UE.

⁽¹⁹⁾ Patrz Komunikat prasowy spółki Boxer z dnia 18 stycznia 2006 r., *Spółka Boxer odnotowuje 42 % wzrost w 2005*. Patrz również Komunikat prasowy z dnia 12 lipca 2005 r., *Boxer fortsätter att öka antalet digitala TV-kunder* [Boxer stale zwiększa liczbę klientów telewizji cyfrowej], oraz Komunikat prasowy z dnia 20 października 2005 r., *Fortsatt ökning för Boxer* [Dalszy rozwój firmy Boxer].

⁽²⁰⁾ Patrz www.svt.se; oraz Prop. 1995/96:161, s. 70–72.

⁽²¹⁾ Patrz np. decyzja rządu szwedzkiego z dnia 10 lutego 2005 r. (nr I:11), decyzja rządu szwedzkiego z dnia 22 czerwca 2005 r. (nr I:22), decyzja rządu szwedzkiego z dnia 15 grudnia 2005 r. (nr I:102) oraz decyzja rządu szwedzkiego z dnia 23 lutego 2006 r. (I:15).

⁽²²⁾ Do 31 grudnia 2005 r. SVT była do tego zobowiązana w odniesieniu do transmisji analogowej.

⁽²³⁾ Umowa pomiędzy NSAB i SVT zgłoszona została Komisji w 1999 r. (sprawa nr IV/C-2/37 517), a strony otrzymały pismo o braku zastrzeżeń w listopadzie 1999 r.

⁽²⁴⁾ Patrz www.ur.se/ur/start.php?s1=omur&s2=historik.

⁽²⁵⁾ Patrz decyzja rządu szwedzkiego 29 skierowana do UR, *Tillstånd att sända television* [Zezwolenie na nadawanie programów telewizyjnych], KU2001/1543/Me (częściowo) z dnia 20 grudnia 2001 r., oraz załącznik 1 do decyzji rządu szwedzkiego I:12, *Tillstånd att sända ljudradio och television* [Zezwolenie na nadawanie sygnału dźwiękowego i telewizyjnego], U2005/1824/Me z dnia 2 października 2005 r. Przywołana licencja nadawcza została przedłużona i obejmuje obecnie cały rok 2006.

⁽²⁶⁾ Wynika to z tego, że środki przyznane UR nie są znaczące, a zasady regulujące działalność UR (w tym także działalność nadawczą) są w praktycznie identyczne z zasadami obowiązującymi SVT. Ponadto UR nadaje za pośrednictwem jednego z kanałów SVT. Z tego względu środki przyznane obu przedsiębiorstwom i ich płatności traktowane są łącznie.

⁽²⁷⁾ Patrz <http://www.ses-sirius.com>.

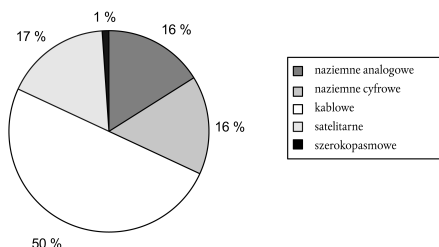
⁽²⁸⁾ Patrz sprawozdanie finansowe spółki Teracom za 2000 r.

szerokopasmowych. Według rządu, programy telewizyjne będą wkrótce dostępne poprzez sieci telefonii komórkowej trzeciej generacji ⁽²⁹⁾.

- (24) Wykres 1 poniżej obrazuje znaczenie różnych platform telewizyjnych w Szwecji w 2006 r. Wykres przedstawia faktyczne wykorzystywanie poszczególnych platform, wyrażone jako udział procentowy odbioru programów telewizyjnych przez wszystkie gospodarstwa domowe w Szwecji ⁽³⁰⁾. Jeśli chodzi o platformę naziemną, wykres różnicuje też odbiór analogowy i cyfrowy.

Wykres 1:

Odbiór programów telewizyjnych przez gospodarstwa domowe w Szwecji w 2006 r.

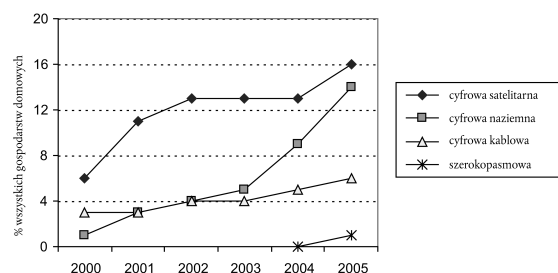
- (25) Przejście z transmisji analogowej programów telewizyjnych na transmisję cyfrową ma wpływ na wszystkie obecnie najbardziej dostępne platformy nadawcze takie, jak: kablowe, satelitarne i naziemne. Digitalizacja transmisji ma duże zalety w postaci efektywniejszego wykorzystania spektrum i większych możliwości przesyłowych, co stworzy możliwości oferowania nowych i lepszych usług wysokiej jakości oraz większego wyboru dla konsumentów.
- (26) Niezależnie od sposobu nadawania, transmisja cyfrowa ma otwartą architekturę i obejmuje system warunkowego dostępu, w którym kanały są kodowane. Oznacza to, że, aby móc odbierać sygnał cyfrowy, widzowie muszą dysponować odbiornikiem cyfrowym, który jest wbudowany w odbiornik telewizyjny lub dostarczony w postaci przystawki pełniącej funkcję dekodera. Aby móc oglądać kanały kodowane, widzowie muszą posiadać przystawkę do odbioru z możliwością odczytu tzw. kart dostępu.

4.2. Rozwój cyfrowej telewizji naziemnej w Szwecji

- (27) Telewizja cyfrowa bardzo rozwinęła się w Szwecji w ciągu ostatnich 5 lat. Wszystkie platformy cyfrowe (satelitarne, kablowe i naziemne) odnotowały wzrost w okresie od 2000 do 2005 r., przy czym platforma satelitarna miała największy udział w procesie digitalizacji (patrz wykres 2) ⁽³¹⁾.

Wykres 2:

Rozwój platform cyfrowych w Szwecji w latach 2000–2005

- (28) Po rozważeniu wniosku rządu parlament szwedzki podjął w 1997 r. decyzję o konieczności budowy cyfrowej sieci naziemnej w wielu miejscach w kraju, przy czym władze państwa powinny sukcesywnie podejmować decyzje o tym czy, i w jaki sposób sieć ta będzie w dalszym ciągu rozwijana ⁽³²⁾. Uznano też, że rozbudowa cyfrowej sieci naziemnej powinna zostać w całości sfinansowana przez uczestniczące w niej przedsiębiorstwa, czyli nadawców oraz właścicieli sieci, a nie zaś przez państwo ⁽³³⁾.
- (29) W 2003 r. parlament szwedzki podjął decyzję o wyłączeniu analogowej sieci naziemnej do 1 lutego 2008 r. ⁽³⁴⁾, zaś w maju 2004 r. parlament postanowił, że multipleksy zarezerwowane do emisji cyfrowej SVT powinny zostać rozbudowane, tak, aby do czasu całkowitego wyłączenia analogowej sieci naziemnej objęły one swoim zasięgiem 99,8 % ludności kraju. Do tego czasu co najmniej jeszcze jeden multipleks powinien objąć swoim zasięgiem 99,8 % ludności. Nie przyjęto żadnych wymogów co do zasięgu pozostałych multipleksów ⁽³⁵⁾.
- (30) Według spółki Teracom pierwsza faza wyłączenia analogowej sieci naziemnej została rozpoczęta w dniu 19 września 2005 r. i objęła około 150 000 gospodarstw domowych w Szwecji ⁽³⁶⁾. Tabela 1 poniżej przedstawia planowane etapy wyłączenia emisji analogowej oraz procent ludności, którą obejmą poszczególne etapy.

Tabela 1:

Planowane etapy wyłączenia analogowej sieci naziemnej oraz szacunkowy procent ludności, której ma to dotyczyć

	Procent ludności w obszarze, na którym następuje wyłączenie	Procent ludności objęty zasięgiem naziemnej telewizji cyfrowej (dane zbiorcze)
Etap pierwszy – do listopada 2005	4	4

⁽²⁹⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 11.

⁽³⁰⁾ Patrz Oficjalne badanie rządowe: *Sveriges övergång till digital-TV* [Przejście Szwecji na telewizję cyfrową], Komisja ds. Telewizji Cyfrowej.

⁽³¹⁾ Źródło: Mediavision, MMS, patrz odpowiedź z dnia 20 marca, pytanie 15. Patrz również: Urząd ds. Radia i Telewizji, *Mediautveckling 2005 och 2006* [Rozwój mediów – 2005 i 2006 r.]

⁽³²⁾ Patrz Bet. 1996/97:KU17; Rskr. 1996/97:178.

⁽³³⁾ Patrz Bet. 1996/97:KU17.

⁽³⁴⁾ Patrz Bet. 2002/03:KU33, Rskr. 2002/03:196.

⁽³⁵⁾ Patrz Bet. 2003/04:KU24; Rskr. 2003/04:231.

⁽³⁶⁾ Patrz <https://www.teracom.se>.

	Procent ludności w obszarze, na którym następuje wyłączenie	Procent ludności objęty zasięgiem naziemnej telewizji cyfrowej (dane zbiorcze)
Etap drugi – do maja 2006	20	24
Etap trzeci – planowane zakończenie w listopadzie 2006	16	39
Etap czwarty – planowane zakończenie w maju 2007	28	67
Etap piąty – planowane zakończenie w październiku 2007	33	100

Źródło: Teracom. Podane dane liczbowe są danymi szacunkowymi

- (31) Środki własne Teracom oraz przychody ze sprzedaży usług sieciowych (np. opłaty od użytkowników) nie były wystarczające na pokrycie kosztów inwestycji związanych z rozbudową ogólnokrajowej cyfrowej sieci naziemnej. W związku z tym spółka Teracom była zmuszona do pozyskania dodatkowego kapitału. Dokonała tego poprzez zaciągnięcie kredytów na rynku kapitałowym oraz sprzedaż aktywów, dzięki czemu mogła sfinansować rozbudowę cyfrowej sieci naziemnej ⁽³⁷⁾.

4.2.1. Transmisja poprzez cyfrową sieć naziemną w Szwecji

- (32) Cyfrowa telewizja naziemna funkcjonuje w oparciu o multipleksy, które są systemem łączącym i przetwarzającym w formę cyfrową różne sygnały w celu ich przesyłania pojedynczą linią lub wspólnym kanałem. W rezultacie zwiększa się przepustowość i możliwa jest jednoczesna emisja dużej liczby kanałów. Teracom obsługuje obecnie pięć multipleksów, a każdy z nich ma zdolność przesyłu około ośmiu osobnych kanałów telewizyjnych. Wiosną 2006 r. cztery z tych multipleksów obejmowały swoim zasięgiem około 98 % ludności Szwecji, podczas kiedy piąty multipleks objął zasięgiem około 50 % ludności ⁽³⁸⁾.
- (33) Rząd podjął decyzje o przyznaniu licencji na podstawie zaleceń Urzędu ds. Radia i Telewizji rozpatrującego złożone wnioski. W październiku 2006 r. licencję na nadawanie z wykorzystaniem cyfrowej sieci naziemnej uzyskało około 40 kanałów telewizyjnych. Jeden z pięciu multipleksów jest przypisany SVT, drugi multipleks wykorzystywany jest przede wszystkim przez TV4, podczas kiedy z pozostałych multipleksów korzystają pozostali właściciele licencji ⁽³⁹⁾.

4.2.2. Promocja cyfrowej sieci naziemnej wśród konsumentów

- (34) Spółka Boxer jest odpowiedzialna za bazę abonentów, czyli za działanie marketingowe związane z upowszechnianiem

oferty telewizji płatnej dostępnej na cyfrowej platformie naziemnej wśród odbiorców końcowych. Według rządu szwedzkiego firmy Teracom i Boxer napotykały ostrą konkurencję ze strony innych platform nadawczych, np. operatorów satelitarnych. W związku z tym spółka Boxer, będąc na etapie wyrabiania sobie pozycji na rynku i rozwijania bazy klientów, miała trudności z pobieraniem pełnej opłaty za przystawkę (dekoder) od klientów. Po uruchomieniu platformy cyfrowej spółka Boxer oferowała więc klientom przystawkę po niższej cenie i odzyskiwała koszty w całym okresie abonamentowym. Wyjaśnia to wysokie straty poniesione przez spółkę Boxer na początkowym etapie działalności. Kiedy spółka Boxer ponosiła straty, uzyskiwała wkład kapitałowy ze strony obu spółek dominujących, 70 % od spółki Teracom i 30 % od spółki Scandia ⁽⁴⁰⁾ na takich samych warunkach.

4.3. Szwedzka telewizja publiczna i jej finansowanie

- (35) Zgodnie z przepisami obowiązującymi w Szwecji każde gospodarstwo domowe posiadające odbiornik telewizyjny jest zobowiązane do zapłaty abonamentu. Przychody z abonamentu przeznaczone są na finansowanie działalności nadawców publicznych (telewizyjnych i radiowych) w Szwecji ⁽⁴¹⁾.
- (36) Abonament telewizyjny pobierany jest przez spółkę będącą wspólną własnością szwedzkich publicznych nadawców telewizyjnych i radiowych – Radiotjänst i Kiruna AB (dalej zwaną Rikab) ⁽⁴²⁾. Spółka Rikab przekazuje zebrane środki na specjalny rachunek bankowy Krajowego Urzędu Skarbu Państwa, tzw. rachunek abonamentowy („rundradiokon-tot”).
- (37) Na podstawie działań SVT i ewentualnych zmian lub dodatkowych obowiązków nakładanych na SVT jako nadawcę publicznego parlament szwedzki co roku podejmuje decyzję o wielkości kwoty, jaką SVT otrzyma na swoją działalność w interesie publicznym ⁽⁴³⁾. SVT wykorzystuje przyznane środki na prowadzenie działalności w interesie publicznym, określonym w licencji nadawczej i warunkach dofinansowania ⁽⁴⁴⁾. SVT decyduje samodzielnie, jak dużą część przyznanych środków wykorzysta np. na działalność programową, a jaką kwotę przeznaczy na dystrybucję programów (np. opłaty za transmisję na rzecz spółki Teracom) ⁽⁴⁵⁾.
- (38) W związku z przejściem na transmisję cyfrową drogą naziemną transmisja programów w systemie analogowym i cyfrowym będą odbywać się równolegle, aby umożliwić

⁽⁴⁰⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 22 i odpowiedź rządu szwedzkiego z dnia 20 grudnia 2004, str. 2. Należy zauważyć, że od kwietnia 2005 r. spółka 3i jest właścicielem 30 % akcji należących poprzednia do spółki Skandia.

⁽⁴¹⁾ Patrz Ustawa o abonamencie telewizyjnym (1989:41).

⁽⁴²⁾ J.w.

⁽⁴³⁾ Patrz Radio och TV i allmänhetens tjänst – Riktlinjer för en ny tillståndperiod [Radio i TV w służbie publicznej – wytyczne na nowy okres abonamentowy], Opinia Komitetu na temat radia i telewizji w służbie publicznej, Sztokholm 2005.

⁽⁴⁴⁾ Patrz Anslagsvillkor för Sveriges Television AB för år 2005 [Warunki dofinansowania Sveriges Television AB na rok 2005], Prop. 2004/05:1, bet. 2004/05:KrU1, rskr. 2004/05:97.

⁽⁴⁵⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 27–30 oraz 42 i 43.

⁽³⁷⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, rozdział 3.4.2 i 3.5.

⁽³⁸⁾ Patrz <http://www.teracom.se> oraz Oficjalne badanie rządowe: Sveriges övergång till digital-TV [Przejście Szwecji na telewizję cyfrową], Komisja ds. Telewizji Cyfrowej.

⁽³⁹⁾ Patrz http://www.rtvv.se/se/Om_media/tv/digitaltv/ale również: Raport Urzędu Regulacji Poczty i Telekomunikacji z listopada 2005, Förstudie: Frigjort frekvensutrymme vid övergången till digitalt marknad TV [Badanie wstępne: Uwolnienie częstotliwości przy przechodzeniu na naziemną telewizję cyfrową], str. 5–7.

widzom przestawienie się na nowy sposób odbioru. By wzrost kosztów SVT związany z transmisją równoległą nie spowodował znaczącej podwyżki abonamentu pobieranego od właścicieli odbiorników telewizyjnych⁽⁴⁶⁾, rząd szwedzki postanowił wprowadzić alternatywny mechanizm finansowania w celu pokrycia kosztów dodatkowych. W tym celu, w 2002 r. otwarto specjalny rachunek bankowy w Krajowym Urzędzie Skarbu Państwa, tzw. rachunek dystrybucyjny. Na tym rachunku gromadzone są środki pochodzące z rachunku abonamentowego oraz pożyczek udzielonych przez Krajowy Urząd Skarbu Państwa. Następnie środki z rachunku dystrybucyjnego przekazywane są SVT, która przeznacza je na opłaty za transmisję drogą naziemną⁽⁴⁷⁾.

(39) Przez pierwsze lata rachunek dystrybucyjny wykazuje saldo ujemne, ponieważ środki przekazywane z rachunku abonamentowego są niższe niż kwoty przekazywane SVT z rachunku dystrybucyjnego na płatności z tytułu opłat za transmisję. Różnica między kwotami wpływającymi na rachunek dystrybucyjny z rachunku abonamentowego a środkami potrzebnymi SVT na opłaty za transmisję pokrywana jest z pożyczki udzielonej przez Krajowy Urząd Skarbu Państwa. Kiedy analogowa sieć naziemna zostanie wyłączona i SVT przestanie uiszczać opłaty za równoległą transmisję sygnałów analogowych i cyfrowych, z rachunku dystrybucyjnego przekazywane będą mniejsze kwoty na rzecz SVT, a saldo ujemne na rachunku dystrybucyjnym zostanie sukcesywnie spłacone. Szacuje się, że wszystkie koszty transmisji równoległej zostaną w pełni odzyskane do 2013 r., kiedy to rachunek dystrybucyjny zostanie zbilansowany⁽⁴⁸⁾.

(40) Warunki finansowania SVT nie nakładają na nią żadnych ograniczeń co do sposobu wykorzystania i przydziału środków z rachunku abonamentowego i rachunku dystrybucyjnego – pod warunkiem że pieniądze będą wyłącznie wykorzystywane na działalność w interesie publicznym, zgodnie z zapisami zawartymi w licencji nadawczej i warunkach finansowania⁽⁴⁹⁾.

4.4. Telewizja publiczna w sieci naziemnej: płatności SVT na rzecz spółki Teracom z tytułu usług transmisji

(41) Część środków otrzymywanych przez SVT wykorzystywana jest na pozyskanie usług transmisji naziemnej od spółki Teracom. Cena tych usług negocjowana jest przez SVT i Teracom bez udziału rządu. Według rządu i sprawozdań finansowych spółki Teracom, spółka ta w równy sposób traktuje wszystkich nadawców przy określaniu opłat za transmisję analogową i cyfrową⁽⁵⁰⁾.

(42) Od 1992 r. do grudnia 2005 r. spółka Teracom zobowiązana była do ustalania cen za transmisję analogową drogą naziemną według kosztu. Rzeczywiste płatności SVT

na rzecz Teracom były z reguły ustalane na kilka lat z góry, w drodze umowy negocjowanej przez obydwie spółki. Zgodnie z aktualną umową płatności SVT na rzecz Teracom za okres od 2004 r. do 2013 r. opierają się m. in. na harmonogramie procesu wyłączenia analogowej sieci naziemnej. Jeżeli parlament podejmie decyzję o zmianie tego harmonogramu, płatności zostaną odpowiednio skorygowane⁽⁵¹⁾.

(43) Jeśli chodzi o transmisję cyfrową drogą naziemną, o równym traktowaniu poszczególnych nadawców przez spółkę Teracom świadczy to, że wszystkim nadawcom (również SVT) od 1999 r. opłaty naliczane są według tego samego modelu cenowego bazującego na oglądalności⁽⁵²⁾. Oznacza to, że oprócz określonych stałych opłat podstawowych za kanał i opłaty za przyłączenie, nadawcy obciążani są opłatą zmienną wynikającą z ich wskaźnika oglądalności. Kwota „za widza” uwzględniana w opłacie zmiennej jest taka sama dla wszystkich kanałów⁽⁵³⁾. Zasada równego traktowania ogranicza ruchy cenowe Teracom wobec SVT i gwarantuje, że SVT nie płaci więcej za usługi transmisji cyfrowej drogą naziemną niż pozostałe stacje – w zakresie, w jakim wymagany jest ten sam poziom usług⁽⁵⁴⁾. Zasada równego traktowania została ostatnio potwierdzona w rządowym projekcie ustawy budżetowej na 2005/06 r.⁽⁵⁵⁾.

(44) [...] (*)⁽⁵⁶⁾

5. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKÓW, WOBEC KTÓRYCH PODNOSZONY JEST ZARZUT POMOCY PAŃSTWA

(45) Środki poddane ocenie w niniejszej decyzji obejmują, co następuje:

- Pośrednie wsparcie finansowe spółki Teracom poprzez rzekomo zawyżone opłaty za transmisję, które SVT uiszczała za usługi transmisji świadczone przez spółkę Teracom z wykorzystaniem analogowej i cyfrowej sieci naziemnej.
- Pośrednie wsparcie finansowe, jakie zostało udzielone spółce Teracom w formie państwowej gwarancji kredytowej.

⁽⁵¹⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, rozdział 3.6.2 oraz umowa ramowa zawarta pomiędzy spółką Teracom i SVT z dnia 4 marca, która została załączona do odpowiedzi z dnia 20 marca. Teracom nie ma już obowiązku ustalania ceny usług transmisji analogowej według kosztu na podstawie decyzji ostatnio wydanej przez PTS. Od czasu tej decyzji ceny Teracom podlegają kontroli *ex ante* przeprowadzanej przez PTS, patrz sekcja 3.1.1

⁽⁵²⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, rozdział 3.6.1 str., 29.

⁽⁵³⁾ Jedynie w przypadku czwartego multipleksu zmienną część opłaty za transmisję od 2002 r. bazuje na innym modelu kosztowym; patrz odpowiedź rządu szwedzkiego z dnia 21 marca 2003 r.

⁽⁵⁴⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, rozdział 3.6.2; oraz odpowiedź z dnia 20 marca, pytanie 9.

⁽⁵⁵⁾ Patrz Prop. 2005/06:1, *Utgiftsområde [Wydatki]* 24, str. 71–74.

(*) Punkt 44 i towarzyszący mu przypis zostały usunięte, ponieważ zawierały informacje poufne dotyczące treści umowy pomiędzy SVT i Teracom.

⁽⁵⁶⁾ [...]

⁽⁴⁶⁾ Koszty dystrybucji zmniejszą się po wyłączeniu analogowej sieci naziemnej.

⁽⁴⁷⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października str. 27–30.

⁽⁴⁸⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października str. 27–29; Prop. 2001/02:1, str. 121; Prop. 2004/02:1, str. 108 oraz odpowiedź z dnia 20 marca, pytanie 4.

⁽⁴⁹⁾ Patrz *Anslagsvillkor för Sveriges Television AB för år 2005*, Prop. 2004/05:1, bet. 2004/05:KrU1, rskr. 2004/05:97 oraz odpowiedź z dnia 20 marca, pytanie 4.

⁽⁵⁰⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października rozdział 3.6.2 oraz odpowiedź z dnia 20 marca, pytanie 9, a także sprawozdanie finansowe spółki Teracom za 2003 i 2004 r.

- Bezpośrednie wsparcie finansowe Teracom w formie warunkowego wkładu kapitałowego podlegającego zwrotowi.

5.1. Płatności SVT na rzecz Teracom z tytułu opłat za transmisję

(46) Informacje, do których Komisja miała dostęp w chwili podejmowania decyzji o wszczęciu postępowania, wskazywały na to, że rząd wykorzystywał SVT jako narzędzie do przekazywania państwowym środków spółce Teracom w okresie przechodzenia z naziemnej telewizji analogowej na cyfrową. Według dostępnych informacji SVT otrzymała środki na transmisję, których łączna kwota w okresie 2002-

2003 przekroczyłaby spodziewane koszty spółki Teracom z tytułu transmisji programów SVT. Wydawało się, że kwota nadwyżki wyniesie około 509,61 mln SEK w 2013 r. (patrz tabela 2 poniżej).

(47) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła również obawę, że środki przyznane SVT na pokrycie opłat za transmisję zostały automatycznie przekazane spółce Teracom. Gdyby warunki świadczenia usług transmisji przez Teracom na rzecz SVT nie były porównywalne z warunkami zwykłej transakcji rynkowej, wtedy wszelkie płatności powyżej ceny rynkowej mogłyby rodzić obawy o ukryte wsparcia dla spółki Teracom.

(48) Informacje, do jakich Komisja miała dostęp w chwili podejmowania decyzji o wszczęciu postępowania, wskazywały, że do 2007 r. płatności SVT z tytułu opłat za transmisję na rzecz spółki Teracom byłyby niższe niż koszty ponoszone przez Teracom z tytułu transmisji programów SVT (patrz kolumna 5 w tabeli nr 2). Informacje wskazywały też jednak, że od 2008 r., po wyłączeniu analogowej sieci naziemnej i po ustaniu obowiązku zapewnienia przez SVT transmisji równoległej drogą analogową i cyfrową, roczne płatności SVT przekraczałyby koszty ponoszone przez Teracom z tytułu transmisji programów SVT. W latach 2008 – 2013 SVT miałyby rocznie płacić kwotę znacznie przewyższającą koszty transmisji ponoszone przez Teracom. Wyliczono, że kwota płatności SVT w 2013 r. miałyby wynieść 2,3 wartości kosztów transmisji. Takie płatności ze znaczną nadwyżką rekompensowałyby początkowe straty spółki Teracom i umożliwiłyby jej osiągnięcie zysku skumulowanego w wysokości 509,61 mln SEK do 2013 r. Komisja wyraziła wątpliwość czy, zysk taki mógłby zostać osiągnięty w normalnych warunkach rynkowych. Wyraziła także obawę, że zysk ten może stanowić efekt pomocy państwa na rzecz spółki Teracom – patrz decyzja o wszczęciu postępowania, pkt 32.

Tabela 2:

Płatności SVT na rzecz Teracom z tytułu opłat za transmisję w latach 2002 – 2013, wg informacji zawartych w decyzji o wszczęciu postępowania

Rok	Płatności SVT na rzecz Teracom (1)	Koszty Teracom z tytułu analogowej transmisji programów SVT (2)	Koszty Teracom z tytułu cyfrowej transmisji programów SVT (3)	Łączne koszty spółki Teracom z tytułu transmisji programów SVT (4 = 2 + 3)	Przewidywany roczny zysk Teracom (5 = 4 – 1)	Przewidywany skumulowany zysk/strata Teracom (6)
2002	485	480	160	640	- 155,00	- 155,00
2003	523	480	160	640	- 117,00	- 272,00
2004	556,46	480	160	640	- 83,54	- 355,54
2005	591,79	480	160	640	- 48,21	- 403,75
2006	256,19	240	160	400	- 143,81	- 547,56
2007	273,79	120	160	280	- 6,21	- 553,77
2008	291,58		160	160	131,58	- 422,19
2009	309,57		160	160	149,57	- 272,61
2010	327,77		160	160	167,77	- 104,85
2011	346,16		160	160	186,16	81,31
2012	364,75		160	160	204,75	286,06
2013	383,55		160	160	223,55	509,61

5.2. Państwowa gwarancja dla Teracom

- (49) Na podstawie informacji dostępnych w chwili podejmowania decyzji o wszczęciu postępowania Komisja miała podstawy, by podejrzewać, że spółka Teracom otrzymała gwarancję kredytową lub że przynajmniej miała ją do dyspozycji.
- (50) W 2001 r. prognozy na temat wypłacalności spółki Teracom nie były korzystne, głównie z powodu inwestycji Teracom w naziemną telewizję cyfrową; według prognoz sytuacja spółki pod względem wypłacalności miała dalej się pogarszać⁽⁵⁷⁾. Istniało zatem poważne ryzyko, że spółka Teracom nie tylko będzie miała trudności z realizacją swoich zobowiązań umownych w zakresie transmisji programów SVT i TV4 oraz że spółka nie będzie miała środków na budowę i obsługę całej naziemnej sieci cyfrowej. Ponadto istniało ryzyko, że spółka Teracom nie będzie mogła wywiązać się ze swoich zobowiązań wobec wierzycieli.
- (51) Rząd w swoim wniosku z listopada 2001 r. zalecił udzielenia spółce Teracom gwarancji kredytowej w kwocie do 2 mld SEK (ok. 210 mln EUR). Spółka Teracom miała ponieść opłatę na pokrycie ryzyka oraz kosztów administracyjnych związanych z udzieleniem gwarancji. Gwarancja była ograniczona czasowo⁽⁵⁸⁾. Wniosek rządu został przyjęty przez parlament w lutym 2002 roku⁽⁵⁹⁾. Według informacji, do których Komisja miała dostęp w chwili podejmowania decyzji o wszczęciu postępowania, po zatwierdzeniu wniosku przez parlament rząd podjął decyzję o udzieleniu gwarancji kredytowej na rzecz Teracom.
- (52) Komisja wyjaśniła zastosowanie art. 87 ust. 1 Traktatu WE do gwarancji kredytowych udzielanych przez państwo członkowskie w swoim obwieszczeniu w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwowej w formie gwarancji (dalej zwanym obwieszczeniem o gwarancjach państwowych)⁽⁶⁰⁾. Zgodnie z sekcją 4 obwieszczenia o gwarancjach państwowych, indywidualna gwarancja państwowa nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1⁽⁶¹⁾ jedynie przy spełnieniu określonych kryteriów.
- (53) Z uwagi na okoliczności gwarancji kredytowej i przyczyny jej udzielenia, zgodnie z uzasadnieniem zawartym w decyzji

⁽⁵⁷⁾ Patrz sprawozdanie Teracom za drugi kwartał 2002.

⁽⁵⁸⁾ Patrz wniosek rządu 2001/02:76.

⁽⁵⁹⁾ Patrz decyzja parlamentu 2001/02:KrU07; Rskr. 2001/02:149.

⁽⁶⁰⁾ Patrz Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwowej w formie gwarancji (Dz.U. C 71 z 11.3.2000, str. 14).

⁽⁶¹⁾ Kryteria są następujące: i) kredytobiorca nie może znajdować się w trudnościach finansowych, ii) kredytobiorca musi w zasadzie być w stanie uzyskać kredyt na rynku finansowym bez żadnej interwencji państwa; iii) gwarancja nie powinna być związana z określoną transakcją finansową, powinna mieć ustaloną kwotę maksymalną, nie powinna obejmować więcej niż 80 % kwoty zaciąganego kredytu lub innego zobowiązania finansowego (z wyjątkiem obligacji i instrumentów podobnych) i nie może być nieograniczona; ponadto iv) za udzielenie gwarancji zapłacona powinna być cena rynkowa (która odzwierciedla, między innymi, kwotę i czas trwania gwarancji, zabezpieczenie wniesione przez kredytobiorcę, sytuację finansową kredytobiorcy, sektor działalności i jego perspektywy, wskaźniki niewypłacalności oraz inne warunki ekonomiczne).

o wszczęciu postępowania (zła sytuacja finansowa spółki Teracom i pogarszająca się sytuacja pod względem jej wypłacalności) Komisja miała podstawy, aby sądzić, że kryteria określone w sekcji 4 obwieszczenia o gwarancjach państwowych mogły nie zostać spełnione i że gwarancja państwowa stanowiła pomoc państwa na rzecz spółki Teracom.

5.3. Wkład kapitałowy

- (54) Na podstawie informacji o sytuacji finansowej spółki Teracom dostępnych w chwili podejmowania decyzji o wszczęciu postępowania Komisja nie mogła wykluczyć, że warunkowe zasilenie spółki przez akcjonariuszy wkładem kapitałowym stanowiło w istocie pomoc państwa na rzecz spółki Teracom.
- (55) Spółka Teracom rozpoczęła reorganizację działalności wszystkich spółek wchodzących w skład grupy w 2002 r. w celu poprawy swojej sytuacji finansowej⁽⁶²⁾, a prognozy dotyczące wielkości sprzedaży ulegały poprawie, niemniej jednak nadal generowała straty, a jej sytuacja pod względem wypłacalności dalej się pogarszała⁽⁶³⁾. Według informacji, do których Komisja miała dostęp w chwili podejmowania decyzji o wszczęciu postępowania, wskaźnik wypłacalności Teracom był na poziomie 20 % pod koniec 2002 r., podczas kiedy wymagany przez kredytodawców wskaźnik wypłacalności wynosił 25 % (według informacji Komisji wskaźnik wypłacalności grupy wynosił 30 %)⁽⁶⁴⁾. Zarówno spółka Teracom, jak i jej kredytobiorcy, zażądali zasilenia spółki Teracom wkładem kapitałowym⁽⁶⁵⁾.
- (56) Według informacji Komisji rząd szwedzki uznał, że trudna sytuacja finansowa spółki Teracom miała charakter tymczasowy i była spowodowana wysokimi kosztami inwestycji i kosztami operacyjnymi oraz że spółka Teracom w dłuższej perspektywie będzie spółką rentowną o silnej pozycji na rynku i właściwym modelu działalności. W marcu 2003 r. rząd szwedzki wystąpił do parlamentu z wnioskiem o zatwierdzenie zasilenia spółki Teracom warunkowym wkładem kapitałowym w kwocie ok. 500 mln SEK (około 52,5 mln EUR)⁽⁶⁶⁾. Po zatwierdzeniu wniosku przez parlament w maju 2003 r. i podpisaniu umowy z Teracom w czerwcu 2003 r. państwo zasiłilo spółkę Teracom warunkowym wkładem kapitałowym.

⁽⁶²⁾ Patrz na przykład sprawozdanie spółki Teracom za drugi kwartał 2002 r.

⁽⁶³⁾ J.w.

⁽⁶⁴⁾ Definiowany jest jako stosunek łącznego kapitału własnego do aktywów.

⁽⁶⁵⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 39.

⁽⁶⁶⁾ Patrz Prop. 2002/03:64. Warunkowa dopłata kapitałowa nie jest kredytem. Warunkowa dopłata kapitałowa oznacza, że jej zwrot odbywa się w drodze wypłat dywidendy, kiedy spółka dysponuje odpowiednią kwotą kapitału własnego w bilansie. W umowie zawartej między państwem (reprezentowanym przez rząd szwedzki) a Teracom postawiono warunek, że spłata rozpocznie się tak szybko, jak tylko Teracom będzie dysponować niezbędnymi środkami finansowymi. Ponadto umowa zawiera wyraźny zapis, że wkład kapitałowy wnoszony jest na warunkach rynkowych, a spodziewany zwrot z inwestycji ma być taki, jak w przypadku warunkowego wkładu kapitałowego wnoszonego do przedsiębiorstwa konkurencyjnego.

(57) W marcu 2003 r., przed przyjęciem wniosku, rząd poinformował Komisję o swoim zamiarze wystąpienia do parlamentu z wnioskiem dotyczącym wkładu kapitałowego. Zdaniem rządu informacja ta nie stanowiła formalnego zgłoszenia pomocy Komisji ⁽⁶⁷⁾.

(58) Z informacji, do których Komisja miała dostęp, wynika, że przed wniesieniem wkładu kapitałowego wskaźnik wypłacalności Teracom był niższy niż wymagane 25 %. W związku z tym Komisja uznała, że transakcja mogła nie zostać przeprowadzona na takich warunkach, jak te, które obowiązują na prywatnym rynku kredytowym (tzn. kredytodawca prywatny nie podjąłby takiej samej decyzji o zasileniu spółki Teracom wkładem kapitałowym). Zatem Komisja nie mogła wykluczyć, że wkład kapitałowy stanowił pomoc państwa.

5.4. Przyczyny wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego

(59) Informacje, do których Komisja miała dostęp w chwili wszczęcia postępowania, wskazywały, że nie można było wykluczyć, że wszystkie trzy środki, wobec których podnoszony jest zarzut pomocy państwa, spełniają przesłanki art. 87 ust. 1 Traktatu WE, a tym samym stanowią pomoc państwa.

(60) Ponadto w czasie podejmowania decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego Komisja nie dysponowała żadnymi informacjami wskazującymi na to, że pomoc była zgodna z Traktatem WE. Wydawało się, że żadne z odstępstw przewidzianych w art. 87 ust. 2, art. 87 ust. 3 lub art. 86 ust. 2 nie ma zastosowania. Dodatkowo trudność polegała na tym, że wydawało się, iż Szwecja nie uwzględniła zasady neutralności technologicznej w procesie digitalizacji.

(61) W związku z powyższym Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, aby umożliwić Szwecji i zainteresowanym stronom przedstawienie uwag na temat wstępnej oceny Komisji przedstawionej w decyzji o wszczęciu postępowania.

6. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

6.1. Spółka B2 Bredband AB (zwana dalej B2)

(62) Spółka B2 zgadza się z wszystkimi twierdzeniami zawartymi w decyzji o wszczęciu postępowania. Zdaniem spółki B2 korzyści przyznane spółce Teracom mogą zakłócić konkurencję nie tylko na rynku cyfrowej transmisji drogą satelitarną, ale również cyfrowej transmisji drogą kablową. Na rynku usług szerokopasmowych telewizja multICAST stanie się w ciągu najbliższych lat jednym z głównych produktów ⁽⁶⁸⁾.

6.2. ECCA

(63) Zrzeszenie ECCA nie przedstawiło żadnych szczególnych uwag odnośnie do informacji zawartych w decyzji o wszczęciu postępowania, ale wyraża zadowolenie z faktu, że Komisja rozpoczęła postępowanie w sprawie usług cyfrowej transmisji naziemnej w Szwecji. Jest to szczególnie istotne ze względu na to, że wiele państw członkowskich

podejmuje działania na rzecz finansowania nowej infrastruktury, w szczególności cyfrowej sieci naziemnej i usług z nią związanych. Według ECCA ma to już teraz wpływ na zachowania klientów w odniesieniu do usług telewizji kablowej.

(64) Ponadto ECCA twierdzi, że procedury oraz warunki wyznaczane przez władze krajowe i regionalne tym platformom są dyskryminujące i stawiają operatorów innych platform w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej. Według ECCA inwestorzy kapitałowi niechętnie inwestują w infrastrukturę, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że władze publiczne będą wspierać utworzenie infrastruktury konkurencyjnej, przy wykorzystaniu której tego samego rodzaju usługi będą mogły być oferowane po subsydiowanych cenach. Miałoby to bardzo negatywne wpłynąć na dostępność finansowania niezbędnego do skonsolidowania tego sektora transmisji kablowej, unowocześnienie sieci i wprowadzenie na rynek nowych usług ⁽⁶⁹⁾.

6.3. ESOA

(65) Zdaniem zrzeszenia ESOA władze szwedzkie udzieliły spółce Teracom pomocy państwa, która jest niezgodna z prawem. Pomoc ta faworyzuje rozwiązania oparte na technologii naziemnej kosztem innych technologii, takich jak technologia kablowa i satelitarna. Zakłóca to konkurencję, ponieważ pomoc państwa umożliwia spółce Teracom zmniejszenie kosztów i oferowanie usług poniżej cen rynkowych.

(66) Według ESOA, obsługa satelity dla celów cyfrowej transmisji sygnałów telewizyjnych wymaga dużych inwestycji. Na rynku, na którym nie występują zakłócenia, przesył satelitarny stanowi silną konkurencję dla cyfrowej transmisji naziemnej (w tym także kablowej). Z uwagi na to, że przechodzenie z transmisji analogowej na cyfrową dokonuje się obecnie w całej Unii Europejskiej, ESOA wyraża obawy, że działania podobne do działań podjętych w Szwecji mogą mieć miejsce także w innych krajach. ⁽⁷⁰⁾.

6.4. NSAB

(67) NSAB podtrzymuje swoje argumenty ze złożonej skargi oraz z dokumentów uzupełniających i zgadza się z zarzutami przedstawionymi w decyzji o wszczęciu postępowania. NSAB wyraża jednak wątpliwość, czy dane liczbowe przedłożone przez władze szwedzkie w odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania odzwierciedlają wszystkie płatności SVT na rzecz Teracom oraz czy przedstawiają one w sposób prawidłowy i rzetelny kwoty, które zostały rzeczywiście zapłacone. W związku z powyższym NSAB wnosi, aby Komisja zażądała dalszych informacji i wyjaśnień od rządu szwedzkiego.

(68) Jeśli chodzi o argumenty rządu szwedzkiego wykazujące przewagę cyfrowej transmisji naziemnej nad cyfrową transmisją satelitarną, NSAB pragnie zauważyć, że w niektórych krajach sąsiednich niewielka liczba gospodarstw domowych nie może odbierać telewizji satelitarnej. Ponadto NSAB pragnie podkreślić, że w krajach takich jak np. Finlandia 10 % gospodarstw domowych ma problemy z odbiorem na obszarach, gdzie cyfrowa sieć naziemna

⁽⁶⁷⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 50.

⁽⁶⁸⁾ Patrz przypis 4 powyżej.

⁽⁶⁹⁾ Patrz przypis 5 powyżej.

⁽⁷⁰⁾ Patrz przypis 6 powyżej.

ma wystarczający zasięg. Ponadto NSAB stwierdza dalej, że według BBC w Wielkiej Brytanii 25 % gospodarstw domowych nie może odbierać cyfrowej telewizji naziemnej z powodu słabych instalacji antenowych.

- (69) Na zakończenie, NSAB wyraża wątpliwość, czy sprawozdanie przedłożone przez Öhrlings PriceWaterhouseCoopers (PWC) na temat wkładu kapitałowego na rzecz koncernu Teracom jest bezstronne. NSAB stwierdza również, że prognoza na temat rozwoju działalności uwzględniona w sprawozdaniu na temat Teracom jest oparta na pewnych zbyt optymistycznych założeniach, np. w odniesieniu do spodziewanej liczby abonentów.⁽⁷¹⁾

6.5. Telenor Broadcast

- (70) Telenor Broadcast nie zajmuje żadnego stanowiska w kwestii tego, czy środki, wobec których wysuwane są zarzuty w przedmiotowej sprawie, stanowią pomoc państwa. Przedsiębiorstwo podkreśla natomiast, że pomoc przyznana platformie cyfrowej transmisji naziemnej stawia operatorów innych platform w mniej korzystnej sytuacji konkurencyjnej, zarówno na rynkach dystrybucji, gdzie usługi telewizyjne świadczone są na rzecz konsumentów, jak i na rynkach usług transmisji, gdzie nadawcom udostępniane są możliwości przesyłowe infrastruktury.
- (71) Spółka Teracom (wraz ze spółką Boxer) świadczy zarówno usługi transmisji na rzecz nadawców, jak i usługi telewizyjne na rzecz konsumentów i będzie mogła wykorzystywać pomoc państwa na subwencjonowanie działalności w obu dziedzinach. W dziedzinie dystrybucji usług telewizyjnych możliwe to będzie zarówno przez oferowanie tych usług po niższych cenach, jak i przez oferowanie przystawek w ilościach większych niż byłoby to ekonomicznie opłacalne bez pomocy państwa. Według Telenor Broadcast, ma to istotne znaczenie na obecnym etapie rozwoju jednolitego rynku dla wszystkich platform.

- (72) Telenor Broadcast podnosi również kwestię tego, czy zobowiązanie SVT do obejmowania zasięgiem swojej sieci naziemnej co najmniej 99,8 % szwedzkiego społeczeństwa samo w sobie nie stanowi pomocy państwa i kwestionuje, jakoby transmisja naziemna była najbardziej efektywnym kosztowo sposobem dystrybucji telewizji⁽⁷²⁾.

6.6. TeliaSonera

- (73) TeliaSonera nie zajmuje żadnego stanowiska odnośnie do tego, czy środki, wobec których wysuwane są zarzuty w przedmiotowej sprawie, są zgodne z Traktatem WE. TeliaSonera podkreśla jednak znaczenie neutralności konkurencyjnej różnych rodzajów infrastruktury technicznej na rynku dystrybucji telewizji⁽⁷³⁾.

⁽⁷¹⁾ Patrz przypis 7 powyżej.

⁽⁷²⁾ Patrz przypis 8 powyżej.

⁽⁷³⁾ Patrz przypis 9 powyżej.

6.7. UGC

- (74) UGC nie zajmuje żadnego stanowiska odnośnie do tego, czy środki, wobec których podnoszone są zarzuty w przedmiotowej sprawie, są zgodne z Traktatem WE. Jednocześnie UGC wyraża swoje silne poparcie dla postępowania wszczętego przez Komisję. UGC twierdzi ponadto, że dofinansowywana przez państwo konkurencja może jedynie wprowadzić zakłócenia na rynku. Według UGC argument interesu publicznego nie może stanowić uzasadnienia dla interwencji państwa w budowę cyfrowej sieci naziemnej. Gdyby zapewnienie dostępu do telewizji cyfrowej leżało rzeczywiście w interesie publicznym, istniejące wiele alternatywnych rozwiązań infrastrukturalnych, które mogą zostać w tym celu wykorzystane⁽⁷⁴⁾.

6.8. Viasat

- (75) Viasat wyraża zadowolenie z powodu wszczęcia postępowania przez Komisję i uważa, że z decyzji o wszczęciu postępowania jasno wynika, że spółka Teracom (w tym Boxer) otrzymała znaczące środki z zasobów państwowych, co stanowi niezgodną z prawem pomoc państwa. Viasat w pełni zgadza się z wnioskami zawartymi w decyzji o wszczęciu postępowania. Według Viasat transmisja satelitarna jest znacznie bardziej efektywną kosztowo platformą dystrybucji, a decyzja rządu o wsparciu sieci naziemnej doprowadzi do zmniejszenia możliwości wyboru dla konsumenta i niższej jakości oferowanych produktów.
- (76) Viasat dodaje ponadto, że spółka Boxer czerpała również korzyści z dodatkowej pomocy państwa nie tylko poprzez spółkę Teracom, ale również bezpośrednio z SVT. W odróżnieniu od dystrybutorów satelitarnych (w tym Viasat) spółka Boxer nie musi uiszczać żadnej opłaty za prawa do dystrybucji programów SVT⁽⁷⁵⁾.

7. UWAGI SZWECJI

- (77) W odpowiedzi z dnia 29 października rząd szwedzki wyraża opinię, że spółce Teracom nie została udzielona żadna pomoc państwa, która stałaby w sprzeczności ze zobowiązaniami Szwecji wynikającymi z Traktatu WE. W szczególności rząd szwedzki twierdzi, że decyzja o wszczęciu postępowania oparta jest na niepełnych i często nieścisłych informacjach.

7.1. Zarzut dotyczący zawyżonych opłat za transmisję uiszczanych przez SVT na rzecz Teracom

- (78) Według rządu szwedzkiego, SVT nie uiszczała i nie będzie uiszczać na rzecz Teracom zawyżonych opłat za usługi transmisji z wykorzystaniem analogowej i cyfrowej sieci naziemnej. Ponadto rząd szwedzki twierdzi, że ocena Komisji przedstawiona w decyzji o wszczęciu postępowania jest oparta na nieścisłych danych.

⁽⁷⁴⁾ Patrz przypis 10 powyżej.

⁽⁷⁵⁾ Patrz przypis 11 powyżej.

- (79) Przede wszystkim w swojej decyzji o wszczęciu postępowania Komisja opierała się na kosztach spółki Teracom związanych z naziemną siecią cyfrową (kolumna 3 w tabeli 2) bez VAT, mimo że wszystkie pozostałe dane liczbowe w tej samej tabeli zawierają VAT. Według rządu szwedzkiego wszystkie dane liczbowe należałoby podawać bez VAT, aby zapewnić ich porównywalność⁽⁷⁶⁾. W tabeli 3 poniżej przedstawiono odpowiednią tabelę z decyzji o wszczęciu postępowania, uwzględniającą obecnie dane liczbowe bez VAT. Zgodnie ze skorygowanymi danymi skumulowany zysk spółki Teracom do 2013 r. będzie znacznie niższy (23,7 mln SEK) niż kwota, która została wskazana w decyzji o wszczęciu postępowania (509,61 mln SEK).

Tabela 3:

**Płatności SVT z tytułu opłat za transmisję w latach 2002-2013
(bez VAT)**

Rok	Płatności SVT na rzecz Teracom (bez VAT)(1)	Koszty Teracom z tytułu analogowej transmisji programów SVT (bez VAT) (2)	Koszty Teracom z tytułu cyfrowej transmisji programów SVT (3)	Łączne koszty Teracom z tytułu transmisji programów SVT (bez VAT) (4 = 2 + 3)	Przewidywany roczny zysk/strata Teracom (5 = 4 - 1)	Przewidywany skumulowany roczny zysk/strata Teracom (6)
2002	388,0	384	160	544	- 156,0	- 156,0
2003	418,4	384	160	544	- 125,6	- 281,6
2004	445,2	384	160	544	- 98,8	- 380,4
2005	473,4	384	160	544	- 70,6	- 451,0
2006	205,0	192	160	352	- 147,1	- 598,1
2007	219,0	96	160	256	- 37,0	- 635,0
2008	233,3		160	160	73,3	- 561,8
2009	247,7		160	160	87,7	- 474,1
2010	262,2		160	160	102,2	- 371,9
2011	276,9		160	160	116,9	- 255,0
2012	291,8		160	160	131,8	- 123,2
2013	306,8		160	160	146,8	23,7

Źródło: Odpowiedź z dnia 29 października, str. 25. Należy zauważyć, że tabela w dalszym ciągu zawiera kilka błędów, które są wyjaśnione i skorygowane w tabeli 4 poniżej.

- (80) Po drugie rząd szwedzki utrzymuje, że decyzja Komisji o wszczęciu postępowania jest oparta na szacunkach kosztów spółki Teracom z tytułu transmisji programów SVT pochodzących aż z 2001 r. (patrz kolumny 3 i 4 odpowiednio w tabeli 4 i 3). Według rządu szwedzkiego faktyczne koszty spółki Teracom znacząco odbiegają od tych szacunków (patrz tabela 4). Na poparcie swoich twierdzeń rząd szwedzki przedłożył prawidłowe dane liczbowe. Różnica jest najbardziej widoczna w odniesieniu do kosztów spółki Teracom związanych z cyfrową siecią naziemną, gdzie koszty te pierwotnie szacowano na 160 mln SEK rocznie. Szacunek ten oparty był na zasięgu sieci cyfrowej wynoszącym 98 % oraz na założeniu pełnej operacyjności sieci od 2002 r., w tym np. możliwości rozdzielenia regionalnych sygnałów transmisyjnych i zastosowaniu środków zwiększających bezpieczeństwo⁽⁷⁷⁾. Jednakże taki rozwój cyfrowej sieci naziemnej nastąpił dopiero w 2005 r. i dopiero wówczas koszty Teracom z tytułu transmisji programów SVT za pośrednictwem platformy cyfrowej zaczęły odpowiadać pierwotnym wyliczeniom (patrz tabela 4 poniżej). Przedłożone dane liczbowe obrazujące rzeczywiste koszty Teracom odnoszą się także do obawy wyrażonej przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania, a mianowicie, że koszty transmisji programów SVT na początkowym etapie rozwoju sieci były niższe niż 160 mln SEK⁽⁷⁸⁾.

⁽⁷⁶⁾ Rząd w szczególności wskazał, że opłaty za transmisję pobierane przez Teracom od SVT zawierają VAT i że jest to uwzględniane w kwotach, które SVT otrzymuje z rachunku dystrybucyjnego. Teracom nie czerpie żadnych korzyści z tej części płatności, która jest przeznaczona na podatek VAT, ponieważ spółka Teracom musi ją przekazać urzędowi skarbowemu; patrz odpowiedź z dnia 20 marca, pytanie 2.

⁽⁷⁷⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 34.

⁽⁷⁸⁾ Patrz decyzja o wszczęciu postępowania, pkt 36.

- (81) Po trzecie rząd szwedzki wskazał, że płatności SVT na rzecz Teracom z tytułu opłat za transmisję przedstawione w decyzji o wszczęciu postępowania (kolumna 1 w tabeli 2 i 3 powyżej) nie odpowiadają płatnościom dokonanyom rzeczywiście przez SVT, lecz odnoszą się do środków, jakie miały zostać przekazane SVT z rachunku dystrybucyjnego. Środki te były do dyspozycji SVT z przeznaczeniem na zapłatę za transmisję naziemną, lecz SVT nie była zobowiązana do wykorzystania ich wyłącznie na ten cel ⁽⁷⁹⁾. Rząd szwedzki zwrócił również uwagę Komisji na fakt, że wbrew pierwotnym założeniom SVT ma w 2006 r. otrzymać z rachunku dystrybucyjnego 384 mln SEK (bez VAT), a nie 205 mln koron (bez VAT), jak to zostało wyliczone w decyzji o wszczęciu postępowania ⁽⁸⁰⁾.
- (82) Tabela 4 przedstawia rzeczywiste płatności SVT na rzecz Teracom (kolumny 1a do 1c) i rzeczywiste koszty Teracom z tytułu transmisji programów SVT (kolumny 2 do 4) w latach 1999 – 2006 ⁽⁸¹⁾. Oprócz okresu, którego dotyczy decyzja o wszczęciu postępowania, tabela obejmuje lata 1999, 2000 oraz 2001. Według rządu szwedzkiego na podstawie tych danych Komisji może sprawdzić, że przez cały okres od uruchomienia cyfrowej sieci naziemnej w kwietniu 1999 r. SVT nie dokonywała zawyżonych płatności na rzecz Teracom. Informacja o latach 1999-2001 stanowi także odpowiedź na obawy wyrażone przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania ⁽⁸²⁾, a mianowicie, że SVT otrzymała dodatkowe środki na początkowym etapie rozwoju cyfrowej sieci naziemnej (w latach 1997 – 2001), czyli przed utworzeniem rachunku dystrybucyjnego. Rząd szwedzki wyjaśnił, że SVT otrzymała w tym okresie łącznie 300,3 mln SEK na modernizację techniczną, z czego [...] mln SEK wydano na usługi cyfrowej transmisji naziemnej ([...] mln SEK w 2000 r. i [...] mln w 2001 r.). Dane te uwzględniono w tabeli nr 4 (kolumna 1b) oraz w wyliczeniu zysków/strat spółki Teracom na transakcjach z SVT.
- (83) Tabela 4 przedstawia zyski i straty spółki Teracom na transakcjach z SVT za każdy rok w latach 1999 – 2006 (kolumna 5) w oparciu o faktyczne koszty i opłaty Teracom. Wydaje się, że łączne płatności SVT na rzecz Teracom za transmisję analogową i cyfrową (kolumna 1c) w każdym roku z wyjątkiem roku 2005 były niższe niż łączne koszty Teracom z tytułu transmisji programów SVT (kolumna 4). W całym tym okresie spółka Teracom w istocie poniosła straty na usługach transmisji programów SVT w wysokości 149,5 mln SEK.

Tabela 4:

Faktyczne opłaty za transmisję uiszczane przez SVT i faktyczne koszty transmisji ponoszone przez Teracom w okresie 1999 – 2006 (bez VAT)

Rok	Opłaty SVT za transmisję analogową (1a)	Opłaty SVT za transmisję cyfrową (1b)	Łączne opłaty SVT (1c)	Koszty Teracom z tytułu analogowej transmisji programów SVT (bez VAT) (2)	Koszty Teracom z tytułu cyfrowej transmisji programów SVT (3)	Łączne koszty Teracom z tytułu transmisji programów SVT (bez VAT) (4 = 2 + 3)	Roczny zysk/strata Teracom (5 = 4-1c)	Skumulowany roczny zysk/strata Teracom (6)
1999	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	- 10,3	- 10,3
2000	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	- 31,8	- 42,1
2001	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	- 24,1	- 66,2
2002	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	- 18,9	- 85,1
2003	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	- 3,6	- 88,7
2004	[...]*	[...]*	[...]	[...]	[...]	[...]	- 58,2	- 146,9
2005	[...]*	[...]*	[...]	[...]	[...]	[...]	17,5	- 129,4
2006	[...]*	[...]*	[...]	[...]	[...]	[...]	- 20,1	- 149,5

Źródło: Załącznik 6 w odpowiedzi z dnia 20 marca, liczby oznaczone * wyjaśnione są w przypisie 81

⁽⁷⁹⁾ Patrz odpowiedź z 29 października, sekcja 3.6.2, str. 32.

⁽⁸⁰⁾ Patrz tabela 3 i odpowiedź z dnia 20 marca, załącznik 7.

⁽⁸¹⁾ [...]

⁽⁸²⁾ Patrz decyzja o wszczęciu postępowania, pkt 36.

- (84) Rząd szwedzki wyjaśnił Komisji, dlaczego spółka Teracom poniosła straty na transmisji programów SVT w okresie 1999-2006. Po pierwsze ceny Teracom za usługi w cyfrowej sieci naziemnej oparte były na rzeczywistej liczbie widzów (tzw. poziomie oglądalności), która na początkowym etapie rozwoju sieci była niższa od oczekiwanej. Po drugie spółka Teracom, chcąc zachęcić nadawców do przejścia transmisję cyfrową drogą naziemną, nie mogła na początku pobierać opłat za transmisję, które by zapewniały pełne pokrycie kosztów. Po trzecie koszty Teracom przedstawione w tabeli 4 obejmują koszty kalkulacyjne, jak np. poziom zwrotu z kapitału wymagany przez właściciela. Takie koszty zgodnie z zasadami rachunkowości nie są uważane za straty⁽⁸³⁾.
- (85) Rząd szwedzki przekazał również informację na temat faktycznych cen i kosztów Teracom związanych z transmisją innych programów niż SVT z wykorzystaniem analogowej i cyfrowej sieci naziemnej⁽⁸⁴⁾, w szczególności koszty i ceny odnoszące się do największego szwedzkiego nadawcy komercyjnego – TV4, który jest również jedynym nadawcą korzystającym z analogowej sieci naziemnej. O ile prezentowane dane liczbowe wskazują na to, że SVT płaciła wyższe opłaty za transmisję niż TV4, różnice cenowe można zdaniem rządu wyjaśnić szczególnymi wymogami związanymi z transmisją programów SVT, np. większym zasięgiem SVT i większym wykorzystaniem zdolności przesyłowych, rozdziałem regionalnym sygnałów transmisyjnych i zastosowaniem środków zwiększających bezpieczeństwo⁽⁸⁵⁾.

7.2. Zarzut udzielenia gwarancji kredytowej spółce Teracom

- (86) Według rządu szwedzkiego, nigdy nie udzielono żadnej gwarancji kredytowej. Rząd szwedzki przyznaje jednak, że parlament szwedzki w lutym 2002 r. podjął decyzję upoważniającą rząd do udzielenia gwarancji kredytowej⁽⁸⁶⁾.
- (87) Jak wskazuje rząd szwedzki, należy zauważyć, że zgodnie ze szwedzką konstytucją jedynie rząd (a nie parlament) ma prawo do zaciągania zobowiązań finansowych wobec osób trzecich (np. Teracom) w zakresie środków należących do budżetu państwa. Rząd nie może jednak podjąć takich zobowiązań bez wcześniejszej zgody parlamentu. Ponadto rząd w tym przypadku wystąpił z wnioskiem o powierzenie zadania udzielenia gwarancji Krajowemu Urzędowi Skarbu Państwa⁽⁸⁷⁾.
- (88) Rząd szwedzki twierdzi, że w czerwcu 2002 r., po uzyskaniu zgody parlamentu, zwrócił się w drodze decyzji do Krajowego Urzędu Skarbu Państwa o udzielenie gwarancji kredytowej na rzecz Teracom i podjął decyzję o nałożeniu na spółkę Teracom opłaty na pokrycie ryzyka oraz kosztów administracyjnych. Rząd podkreśla jednak, że w decyzji tej wyraźnie zaznaczono, że Krajowy Urząd Skarbu Państwa musi stwierdzić na podstawie wspólnotowych zasad dotyczących pomocy państwa, czy gwarancja kredytowa jest zgodna z tymi zasadami, w przeciwnym razie Krajowy Urząd Skarbu Państwa miał zebrać informacje niezbędne do dokonania zgłoszenia na podstawie art. 88 ust. 3 Traktatu⁽⁸⁸⁾. Ponadto Krajowy Urząd Skarbu Państwa zobowiązany został do dokonania oceny ryzyka ewentualnej gwarancji państwowej. Co istotne, gwarancja kredytowa nie mogła być udzielona przed podjęciem przez Krajowy Urząd Skarbu Państwa decyzji o kwocie gwarancji kredytowej, okresie jej obowiązywania oraz wysokości opłaty, ani też przed ustaleniem, że gwarancja kredytowa nie jest sprzeczna ze wspólnotowymi zasadami dotyczącymi pomocy państwa⁽⁸⁹⁾.
- (89) Krajowy Urząd Skarbu Państwa, który częściowo oparł się na wstępnej ocenie wiarygodności kredytowej przeprowadzonej przez Standard & Poor's między lipcem a wrześniem 2002 r.⁽⁹⁰⁾, stwierdził, że ryzyko finansowe związane z udzieleniem gwarancji kredytowej jest zbyt duże. Gdyby gwarancja kredytowa miała być udzielona, wymagałoby to zastosowania bardzo wysokiej opłaty na pokrycie ryzyka. Ponadto Krajowy Urząd Skarbu Państwa stwierdził, że nie jest wykluczone, że gwarancja państwowa będzie stanowić pomoc państwa⁽⁹¹⁾. Według rządu, po ogłoszeniu przez Krajowy Urząd Skarbu Państwa swojego stanowiska w dniu 1 października 2002 r. żadne działania nie zostały podjęte ani przez rząd ani przez Krajowy Urząd Skarbu Państwa ani też spółkę Teracom.

7.3. Wkład kapitałowy

- (90) Według rządu szwedzkiego, dofinansowanie spółki przez akcjonariuszy w formie wkładu kapitałowego nie stanowiło pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.
- (91) Rząd szwedzki twierdzi przede wszystkim, że decyzja o wszczęciu postępowania opiera się częściowo na nieścisłych informacjach, które sprawiają, że sytuacja ekonomiczna i finansowa spółki Teracom wydaje się gorsza niż w rzeczywistości. Wskaźnik wypłacalności Teracom nie był tak niski, jak podano w decyzji o wszczęciu postępowania, a spółka Teracom ponosiła straty wyłącznie w 2001 i 2002 r., a nie w 2003 r.⁽⁹²⁾
- (92) Według rządu szwedzkiego, Komisja w decyzji o wszczęciu postępowania dokonała niewłaściwej oceny sytuacji ekonomicznej i finansowej spółki Teracom w czasie, gdy spółka była zasilana wkładem kapitałowym. Rząd szwedzki podkreśla, że sytuacja finansowa i ekonomiczna Teracom pod koniec czerwca 2006 r., kiedy rząd zasilil spółkę wkładem kapitałowym, zmieniła się znacząco w porównaniu z okresem, który był podstawą negatywnej opinii Krajowego Urzędu Skarbu Państwa w sprawie wniosku o udzielenie spółce Teracom gwarancji państwowej⁽⁹³⁾.

⁽⁸⁸⁾ Patrz decyzja rządu Ku2002/483/Me z dnia 27 czerwca 2002 r.

⁽⁸⁹⁾ Patrz decyzja rządu Ku2002/483/Me z dnia 27 czerwca 2002 r. odczytywane łącznie z paragrafami 8, 9, 11 i 12 § § Rozporządzenia o gwarancjach (1997:1006).

⁽⁹⁰⁾ Standard & Poor's jest spółką prowadzącą działalność na rynku międzynarodowym, świadczącą niezależne usługi w zakresie oceny wiarygodności kredytowej, wskaźników, oceny ryzyka, analiz inwestycji, danych i wycen. Wstępna ocena wiarygodności kredytowej opierała się głównie na wskaźnikach finansowych przedsiębiorstwa, a nie dogłębnej analizie rynkowej.

⁽⁹¹⁾ Patrz sprawozdanie Krajowego Urzędu Skarbu Państwa, DNR 2002/000170 z dnia 1 października 2002 r.

⁽⁹²⁾ W istocie spółka Teracom, od czasu założenia w 1992 r., ponosiła straty jedynie przez dwa lata – w 2001 i 2002 r. Patrz sprawozdania finansowe Teracom, ale również odpowiedź z dnia 29 października, str. 40.

⁽⁹³⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 38-40.

⁽⁸³⁾ Patrz odpowiedź z dnia 25 kwietnia, pytanie 4.

⁽⁸⁴⁾ Patrz odpowiedź z dnia 20 marca, załącznik 6.

⁽⁸⁵⁾ Patrz odpowiedź z dnia 20 marca, pytania 7 i 8. Rząd określił w sposób liczbowy wpływ każdego z wymogów specjalnych na ceny Teracom.

⁽⁸⁶⁾ Patrz decyzja parlamentu numer 2001/02:KrU07; Rskr. 2001/02:149.

⁽⁸⁷⁾ Patrz Informacja rządowa (1974:152) rozdz. 9 § 10, Rozporządzenie o gwarancjach (1997:1006) oraz Ustawa o budżecie państwa (1996:1059). Patrz również decyzja rządu Ku2002/483/Me z dnia 27 czerwca 2002.

- (93) Jak zauważa rząd szwedzki, w 2002 r. spółka Teracom podjęła szereg działań w celu rozwiązania swoich problemów finansowych i ekonomicznych. Sprzedała trzy spośród swoich podmiotów zależnych, zmniejszyła koszty poprzez zwolnienie dużej części (20 %) swoich pracowników, dokonała połączenia podmiotów zależnych, zlikwidowała część działalności i ograniczyła ją do kilku lokalizacji, a także zmniejszyła inwestycje w porównaniu z latami 2000-2001. Ponadto nastąpił korzystny rozwój rynku cyfrowej telewizji naziemnej, wzrósł popyt na abonament na telewizję cyfrową, szczególnie jesienią 2002 r. Dla spółki Teracom oznaczało to znaczący wzrost rocznej sprzedaży abonamentu z około 100 000 pod koniec 2001 r. do 140 000 pod koniec 2002 r. Działania na rzecz zmniejszenia kosztów i wzrost sprzedaży w drugiej połowie 2002 r. znacząco poprawiły sytuację finansową i ekonomiczną spółki. W istocie spółka generowała zyski już w pierwszym kwartale 2003 r., zanim jeszcze rząd wystąpił ze swoim pierwszym wnioskiem do parlamentu.⁽⁹⁴⁾
- (94) Rząd szwedzki wyjaśnia, że kiedy Krajowy Urząd Skarbu Państwa wydał swoją negatywną opinię, rząd podjął decyzję o przeprowadzeniu bardziej gruntowej analizy sytuacji ekonomicznej i finansowej spółki Teracom⁽⁹⁵⁾, zamiast analizy wycinkowej przeprowadzonej przez Krajowy Urząd Skarbu Państwa.
- (95) Postępując tak, jak postąpiłby akcjonariusz prywatny, rząd szwedzki dokonał oceny sytuacji ekonomicznej i finansowej Teracom w perspektywie krótko- i długoterminowej na podstawie biznes planów spółki na lata 2003-2005, prognoz finansowych na lata 2003 – 2010 oraz porównań z innymi przedsiębiorstwami i innymi akcjonariuszami w takiej samej branży i w branżach podobnych. Rząd szwedzki stwierdził, że warunkowe dofinansowanie spółki przez akcjonariuszy w formie wkładu kapitałowego w wysokości 500 mln SEK poprawiłoby sytuację spółki pod względem wypłacalności i umożliwiłoby jej wygenerowanie takiego zysku, jaki pozwoliłby na zwrot wkładu kapitałowego w rozsądnym terminie. Rząd szwedzki utrzymuje, że wkład kapitałowy nie stanowił pomocy państwa. Według rządu szwedzkiego, inwestor prywatny w takiej samej sytuacji byłby gotów zasilić spółkę wkładem kapitałowym, ponieważ długoterminowe prognozy finansowe były dla spółki Teracom bardzo korzystne⁽⁹⁶⁾.
- (96) Rząd dodaje, że Komisja, w tym kontekście i wbrew temu, co powinna była zrobić, nie uwzględniła wszystkich istotnych okoliczności, badając, czy w oparciu o dostępne informacje można było oczekiwać, że wkład kapitałowy przyniesie odpowiedni zwrot z inwestycji. Komisja ograniczyła swoją analizę do wcześniejszych strat spółki Teracom i wskaźnika wypłacalności firmy. Rząd szwedzki uważa, że Komisja postąpiła niewłaściwie porównując państwo do kredytodawcy zewnętrznego. Zamiast tego, powinna porównywać państwo do akcjonariusza prywatnego, po którym można się spodziewać, że przyjmie perspektywę długoterminową dla swoich inwestycji. Państwo jest w 100 % właścicielem spółki Teracom, co implikuje zainteresowanie długoterminowe, w przeciwieństwie do udziału mniejszościowego⁽⁹⁷⁾.
- (97) Dla lepszego uzasadnienia swoich argumentów rząd szwedzki przedłożył sprawozdanie PWC – niezależnej firmy doradczej i audytowej, do której rząd zwrócił się o zbadanie swojej decyzji dotyczącej wkładu kapitałowego. W sprawozdaniu tym poddano ocenie sytuację finansową i ekonomiczną spółki Teracom w momencie zasilenia jej wkładem kapitałowym, na podstawie informacji dostępnych w momencie podejmowania decyzji przez rząd szwedzki. We wnioskach ze sprawozdania wskazano, że rząd miał wystarczające informacje, aby podjąć decyzję o zasileniu spółki Teracom wkładem kapitałowym, i że długoterminowa rentowność Teracom była na takim poziomie, jaki spełniałby oczekiwania inwestora prywatnego⁽⁹⁸⁾.
- (98) Na zakończenie rząd szwedzki twierdzi, że Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu szerszego kontekstu wniesienia przez rząd wkładu kapitałowego. Komisja powinna np. wziąć pod uwagę, że wkład kapitałowy był niezbędny do zabezpieczenia już dokonanych inwestycji, które miały przynieść zyski w dalszej perspektywie⁽⁹⁹⁾.

8. Ocena środków, wobec których wysuwany jest zarzut pomocy państwa

- (99) Określony środek może zostać uznany za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1, jeżeli spełnione są następujące warunki: 1) następuje przekazanie środków z zasobów państwowych; 2) zastosowanie środka wiąże się z ekonomiczną korzyścią dla odbiorcy; 3) zastosowanie środka zakłóca konkurencję lub może grozić jej zakłóceniem; oraz 4) zastosowanie środka ma wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

8.1. Płatności SVT na rzecz Teracom z tytułu opłat za transmisję

8.1.1. Korzyść ekonomiczna

- (100) Aby stwierdzić, czy opłaty za transmisję uiszczane przez SVT na rzecz Teracom za usługi transmisji naziemnej stanowiły korzyść ekonomiczną dla spółki Teracom, należy zbadać, czy SVT płaciła lub w przyszłości będzie płacić kwoty przekraczające kwoty, jakie spółka Teracom mogłaby pobierać od swoich klientów na normalnych warunkach rynkowych.
- (101) Po pierwsze, Komisja zbadała, czy płatności na rzecz spółki Teracom dokonywane przez SVT w okresie od wprowadzenia cyfrowej telewizji naziemnej w Szwecji w 1999 r. do 2006 r. przekraczały koszty ponoszone przez Teracom z tytułu transmisji programów SVT. Wyliczenia, na podstawie których Komisja podjęła decyzję o wszczęciu postępowania, opierały się w znacznej mierze jedynie na szacunkach płatności SVT i kosztów Teracom, natomiast w niniejszej decyzji Komisja opiera się na wyliczeniach z wykorzystaniem danych faktycznych (patrz tabela 4 powyżej). Analizowane dane liczbowe wskazują, że

⁽⁹⁴⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 38 i 39 i sprawozdania finansowe spółki Teracom za 2002 i 2003 r..

⁽⁹⁵⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 39.

⁽⁹⁶⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 39 i 40 oraz 51 – 56.

⁽⁹⁷⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 51 i 53.

⁽⁹⁸⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, załącznik 33.

⁽⁹⁹⁾ Patrz odpowiedź z dnia 29 października, str. 55 i 56.

płatności dokonywane przez SVT w okresie od 1999 do 2006 r. na rzecz spółki Teracom nie były zawyżone. Z perspektywy całego okresu można stwierdzić, płatności SVT były niższe niż koszty ponoszone przez Teracom z tytułu transmisji programów SVT, co spowodowało straty na działalności w zakresie transmisji w wysokości około 149,5 mln SEK. Fakt, że kwota ta (149,5 mln SEK) obejmuje opłaty za transmisję analogową i cyfrową, wskazuje również, że nie doszło do subsydiowania innych obszarów działalności w tym znaczeniu, że spółka Teracom pobierałaby zawyżone opłaty za transmisję analogową po to, by wykorzystać te środki na swoją działalność w zakresie transmisji cyfrowej.

(102) Po drugie, Komisja zbadała, czy spółka Teracom nie nałożyła na SVT wyższych opłat za transmisję niż na innych nadawców komercyjnych, uzyskując tym samym korzyść ekonomiczną. W tym kontekście Komisja zauważa, że spółka Teracom stosuje w swojej polityce cenowej zasadę równego traktowania, tzn. stosuje takie same warunki w odniesieniu do wszystkich swoich klientów⁽¹⁰⁰⁾. Komisja zauważa w szczególności, że spółka Teracom od 1992 r. ustalała wysokość opłat za transmisję analogową według kosztu oraz że ceny za transmisję cyfrową ustalano według modelu cenowego opartego na poziomie oglądalności, przy czym parametry są takie same dla wszystkich klientów spółki Teracom⁽¹⁰¹⁾. Komisja porównała faktyczne ceny stosowane przez Teracom wobec SVT i innych nadawców korzystających z cyfrowej sieci naziemnej. O ile spółka Teracom stosowała wobec SVT wyższą cenę niż wobec nadawcy komercyjnego (TV4), różnica cenowa wynikała z usług dodatkowych, których zapewnienia SVT wymaga od Teracom⁽¹⁰²⁾. Ponadto Komisja stwierdza, że nic nie wskazuje na to, że wobec SVT stosowane są mniej lub bardziej korzystne warunki niż wobec innych nadawców, ani też, że na SVT nakładane są zawyżone opłaty za transmisję.

(103) Po trzecie, celem uzupełnienia Komisja zbadała, czy SVT w przyszłości nie będzie musiała płacić spółce Teracom kwot przewyższających zwykłą cenę rynkową za transmisję. W decyzji o wszczęciu postępowania poruszono między innymi kwestię tego, czy SVT w latach 2008 – 2013 będzie zmuszona do płacenia zawyżonych opłat za transmisję na rzecz Teracom, co w 2013 r. doprowadziłoby do zakumulowania przez Teracom zysku w wysokości ok. 510 mln SEK. Komisja zauważyła jednak, że w polityce cenowej spółki Teracom obecnie są stosowane i w przewidywanej przyszłości też będą stosowane wcześniej wspomniane zasady, nie pozwalające na nakładanie zawyżonych opłat za transmisję na SVT⁽¹⁰³⁾. Od czasu decyzji Urzędu Regulacji Poczty i Telekomunikacji w 2005 r. spółka Teracom objęta jest zasadą regulacji *ex ante* na rynkach hurtowych analogowej i cyfrowej transmisji naziemnej⁽¹⁰⁴⁾. Decyzje te powinny zasadniczo wyeliminować ewentualne ryzyko nałożenia przez spółkę Teracom

zawyżonych opłat za transmisję na SVT. Tak jak rząd szwedzki wyjaśniał (patrz, pkt 40) i wbrew obawom wyrażonym przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania, SVT nie jest w żaden sposób zobowiązana do wykorzystania wszystkich środków otrzymywanych z rachunku dystrybucyjnego na płatności na rzecz Teracom z tytułu opłat za transmisję. SVT w sposób niezależny negocjuje opłaty za transmisję z Teracom i jeżeli w wyniku negocjacji zapłaci mniej za transmisję niż zakładano, może wykorzystać pozostałe środki na działalność programową⁽¹⁰⁵⁾.

(104) W świetle powyższych rozważań Komisja uważa, że nawet jeśli SVT jest zobowiązana do transmisji za pośrednictwem analogowej i cyfrowej sieci naziemnej i obecnie nie ma żadnej innej alternatywy niż pozyskiwanie usług transmisji od spółki Teracom, spółka Teracom ma ograniczone możliwości wykorzystywania SVT jako klienta nie posiadającego realnej możliwości zmiany dostawcy. W tym kontekście Komisja pragnie również podkreślić, że skoro nadawcy komercyjni uważają, że transmisja za pośrednictwem cyfrowej sieci naziemnej i uiszczanie stosownych opłat na rzecz spółki Teracom jest opłacalne, postępowanie SVT w taki sam sposób można uznać za uzasadnione.

(105) W kwestii zarzutu, że spółka Boxer uzyskała pomoc, ponieważ SVT nie płaci za dystrybucję⁽¹⁰⁶⁾, Komisji pragnie zauważyć, że umowa handlowa między nadawcami i dystrybutorami może mieć różną formę. Mając na względzie, że transakcja między obiema stronami obejmuje wymianę usług w zakresie transmisji w zamian za dostęp do treści, co ma wartość dla obu stron, szczegółowe warunki mogą znacznie się różnić np. w zależności od platformy i operatora.

(106) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że opłaty za transmisję uiszczane przez SVT na rzecz spółki Teracom nie przynoszą spółce Teracom żadnej korzyści ekonomicznej i dlatego nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1

8.2. Gwarancja państwowa

(107) Zgodnie z obwieszczeniem o gwarancjach państwowych, gwarancje zazwyczaj objęte są zakresem art. 87 ust.1, jeżeli wpływają na wymianę handlową między państwami członkowskimi, a żadna premia (opłata) rynkowa nie jest naliczana. Zgodnie z sekcją 2 obwieszczenia o gwarancjach, sytuacja udzielenia pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 może zachodzić, gdy państwo udzieliło gwarancji, nawet jeżeli z tego tytułu nie wystąpiły żadne płatności ze środków państwowych. Wynika to z tego, że za pomoc

⁽¹⁰⁰⁾ Patrz pkt 41 powyżej.

⁽¹⁰¹⁾ Patrz pkt 42 i 43 powyżej.

⁽¹⁰²⁾ Patrz pkt 85 powyżej.

⁽¹⁰³⁾ Patrz pkt 102 powyżej.

⁽¹⁰⁴⁾ Patrz pkt 12 powyżej.

⁽¹⁰⁵⁾ Patrz pkt 41 powyżej.

⁽¹⁰⁶⁾ Patrz pkt 76 powyżej.

państwa uznaje się samo udzielenie gwarancji w chwili jej udzielenia, a nie moment jej przywołania, czy dokonania płatności na określonych w niej warunkach.

(108) Komisja pragnie jednak podkreślić, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości (np. sprawa *Austria przeciwko Komisji*) musi istnieć warunkowa i prawnie wiążąca obietnica udzieleniu pomocy, zanim można stwierdzić, że taka pomoc zaistniała ⁽¹⁰⁷⁾.

(109) W tej sprawie Komisja uważa, że decyzja rządu szwedzkiego o zwróceniu się do Krajowego Urzędu Skarbu Państwa o udzielenie gwarancji kredytowej była decyzją warunkową i nie dawała spółce Teracom bezwarunkowego prawa do wysuwania żądań o wystawienie gwarancji kredytowej. Komisja stwierdza ponadto że zgodnie z przepisami szwedzkiego prawa, jeżeli władze publiczne udzielają gwarancji kredytowej, muszą brać pod uwagę ocenę Krajowego Urzędu Skarbu Państwa dotyczącą m.in. wypłacalności i rzetelności podmiotu. Ten element szwedzkiego systemu i ustawodawstwa jest powszechnie znany. Jest również jasne, że rząd był świadomy swoich zobowiązań wynikających z prawa wspólnotowego, ponieważ nakazał, aby Krajowy Urząd Skarbu Państwa rozważył możliwość udzielenia gwarancji kredytowej z uwzględnieniem zasad pomocy państwa, a także, aby w razie potrzeby zgromadził odpowiednie informacje dla celów dokonania zgłoszenia ewentualnej pomocy Komisji. Co bardzo istotne, Komisja ustaliła, że nie podjęto żadnych działań po otrzymaniu sprawozdania z Krajowego Urzędu Skarbu Państwa. Reasumując, na podstawie powyższych rozważań Komisja stwierdza, że nie można uznać, że gwarancja kredytowa została udzielona i że spółka Teracom uzyskała bezwarunkową i prawnie wiążącą obietnicę pomocy. W związku z powyższym spółka Teracom nie uzyskała żadnej korzyści ekonomicznej.

8.3. Wkład kapitałowy

(110) Jeżeli państwo członkowskie zapewnia przedsiębiorstwu środki finansowe w okolicznościach, które nie byłyby do przyjęcia dla inwestora działającego na zwykłych warunkach gospodarki rynkowej, beneficjent takich środków uzyskuje korzyść ekonomiczną ⁽¹⁰⁸⁾. Aby móc ocenić, czy warunkowe zasilenie spółki Teracom przez akcjonariuszy wkładem kapitałowym pod koniec czerwca 2003 r. przyniosło spółce Teracom korzyść ekonomiczną, należy zbadać, czy wkład kapitałowy był zgodny z zasadą inwestora działającego na warunkach rynkowych.

(111) Komisja przyznaje, że informacje na temat sytuacji finansowej spółki Teracom zamieszczone w decyzji o wszczęciu postępowania nie były w pełni ścisłe. Tak jak wykazał rząd szwedzki, wskaźnik wypłacalności Teracom nie był tak niski, jak wynikało to z decyzji o wszczęciu postępowania, a spółka Teracom ponosiła straty w ciągu dwóch, a nie trzech kolejnych lat. Decyzja o wszczęciu postępowania wskazywała na to, że sytuacja finansowa spółki Teracom była gorsza niż w rzeczywistości.

(112) Po dokonaniu analizy informacji przekazanych przez rząd szwedzki w odpowiedzi z dnia 29 października, a także w późniejszych odpowiedziach, w tym informacji zawartych w krótkoterminowych i długoterminowych biznesplanach spółki Teracom, Komisja uważa, że ocena rządu szwedzkiego z 2003 r. ówczesnej i przyszłej ekonomicznej i finansowej sytuacji spółki Teracom była realistyczna i że perspektywy uzyskania zadowalającego zwrotu z wkładu kapitałowej były uzasadnione.

(113) Jak bliżej opisano w sekcji 7.3 powyżej, rząd szwedzki dokonał oceny sytuacji ekonomicznej i finansowej spółki Teracom na podstawie biznesplanu na lata 2003-2005, prognoz finansowych na lata 2003-2010, a także na podstawie porównania z innymi przedsiębiorstwami i innymi akcjonariuszami w tej samej branży i branżach podobnych. Rząd doszedł do wniosku, że warunkowe zasilenie spółki przez akcjonariuszy wkładem kapitałowym w wysokości 500 mln SEK poprawiłoby wypłacalność firmy Teracom i umożliwiłoby jej wygenerowanie zysku wystarczającego na spłacenie wkładu kapitałowego w rozsądnym terminie ⁽¹⁰⁹⁾. Prognoza na 2003 r. wskazywała, że rachunek zysków i strat spółki Teracom będzie dodatni. Komisja stwierdza w tym kontekście, że spółka Teracom wygenerowała zysk już w pierwszym kwartale 2003 r., zanim rząd szwedzki przedłożył swój wniosek parlamentowi.

(114) Komisja zbadała ponadto sprawozdanie przygotowane przez PWC dla rządu szwedzkiego, które wyjaśnia dane liczbowe, na których rząd oparł swoją decyzję. Komisja uważa, że dane te stanowiły wiarygodną podstawę do decyzji inwestycyjnej. Ze sprawozdania wynika w szczególności, że spółka Teracom po stratach w latach 2001 i 2002 była bliska osiągnięcia granicy opłacalności już w chwili wnoszenia wkładu kapitałowego. Sytuacja ekonomiczna i finansowa Teracom poprawiała się znacząco, zwłaszcza w porównaniu z sytuacją w chwili wydania przez Krajowy Urząd Skarbu Państwa negatywnej opinii na temat udzielenia państwowej gwarancji kredytowej. ⁽¹¹⁰⁾.

(115) Sprawozdanie wskazuje, że działanie rządu szwedzkiego zgodne jest z ewentualnym działaniem inwestora prywatnego, który dokonałby podobnej analizy, składającej się z oceny oczekiwanych dodatkowych zysków z inwestycji oraz z oceny, czy zyski te mogą zrekomensować ryzyko związane z inwestycją. W sprawozdaniu przedstawiono wyliczenie wewnętrznej stopy zwrotu z inwestycji oparte na określeniu w sposób przyrostowy przepływu wygenerowanych środków pieniężnych. Dokonano tego porównując dwa alternatywne scenariusze: przepływ środków pieniężnych z uwzględnieniem wkładu kapitałowego oraz przepływ środków pieniężnych bez takiego wkładu. W przypadku wkładu kapitałowego wewnętrzna stopa zwrotu miała wynieść około 24 %, a zatem powyżej

⁽¹⁰⁷⁾ Patrz Sprawa C-99/98, *Austria przeciwko Komisji*, [2001] Rec. I-1101.

⁽¹⁰⁸⁾ Patrz komunikat Komisji do państw członkowskich: Stosowanie art. 92 i 93 Traktatu WE oraz art. 5 dyrektywy Komisji 80/723/EWG w odniesieniu do przedsiębiorstw publicznych w sektorze produkcyjnym. (Dz.U. C 307 z 13.11.1993, str. 3).

⁽¹⁰⁹⁾ Warunkowy wkład kapitałowy podlega spłacie w chwili, kiedy spółka wykazuje wolny kapitał własny w bilansie.

⁽¹¹⁰⁾ Patrz pkt 93 i 94.

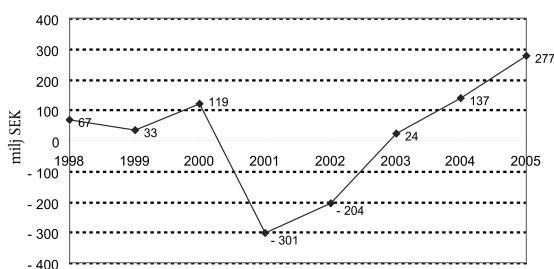
oczekiwanej przez inwestorów prywatnych stopy zwrotu z inwestycji w tym sektorze (porównywalna stopa zwrotu z zainwestowanego kapitału w branży wynosi 8,6 %), i dodatkowo rekompensuje finansowe ryzyko przedsiębiorstwa ⁽¹¹¹⁾.

(116) Mimo że *ex post* nie jest możliwe ustalenie, jak kształtowałyby się przychody spółki Teracom, gdyby spółka nie uzyskała warunkowego wkładu kapitałowego, Komisja stwierdza, że wskaźnik rentowności kapitału spółki Teracom wzrósł z 3 % w 2003 r. do 11 % w 2004 i 19 % w 2005 r. ⁽¹¹²⁾.

(117) Wykres 3 poniżej obrazuje, że spółka Teracom zaczęła osiągać zyski ponownie w 2003, 2004, i 2005 r. Spółka dokonała pierwszej spłaty warunkowego wkładu kapitałowego w 2006 r. ⁽¹¹³⁾.

Wykres 3:

Zyski spółki Teracom w latach 1998 – 2005

Źródło: Sprawozdania finansowe Teracom z lat 1998 – 2005

(118) W związku z powyższym, Komisja stwierdza, że warunkowe zasilenie spółki przez akcjonariusza wkładem kapitałowym zostało dokonane w okolicznościach, które byłyby do przyjęcia dla prywatnego inwestora działającego na zwykłych warunkach gospodarki rynkowej.

(119) W tej sprawie pojawia się jednak kwestia tego, czy zachowanie przez spółkę Teracom pozycji wyłącznego operatora sieci naziemnej, mimo wejścia w życie dyrektywy w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej w październiku 2002 r. (dyrektywa w sprawie konkurencji) ⁽¹¹⁴⁾, która zakazuje utrzymania praw wyłącznych w tej branży, ma wpływ na niniejszą analizę pomocy państwa. ⁽¹¹⁵⁾

⁽¹¹¹⁾ Patrz sprawozdanie PWC: *Bedömning av kapitaltillskott till Teracom AB enligt den marknadsekonomiska investeringsprincipen* [Ocena wkładu kapitałowego na rzecz Teracom AB według rynkowo ekonomicznych zasad inwestowania], załącznik 33 do odpowiedzi z 29 października.

⁽¹¹²⁾ Patrz sprawozdanie finansowe spółki Teracom z lat 2003 do 2005.

⁽¹¹³⁾ Patrz sprawozdanie spółki Teracom za drugi kwartał 2006 r. Spłata wyniosła 150 mln SEK, czyli ok. jedną trzecią warunkowego wkładu kapitałowego.

⁽¹¹⁴⁾ Patrz odwołania w przypisie 15.

⁽¹¹⁵⁾ Zgodnie z tą dyrektywą Szwecja zobowiązana była do zniesienia wszelkich praw opartych na zasadzie monopolu dotyczących usług transmisji naziemnej w terminie do 24 lipca 2003.

(120) Kiedy badając środek mogący stanowić pomoc państwa Komisja stwierdza naruszenie innego postanowienia Traktatu WE, jest zobowiązana zbadać, czy poszczególne aspekty pomocy nie są sprzeczne ze szczegółowymi postanowieniami Traktatu WE zawartymi w artykułach innych niż art. 87 i 88 oraz czy nie są one na tyle nierozzerwalnie związane z celem pomocy, że nie można oceniać ich osobno ⁽¹¹⁶⁾. Jeżeli tak jest, to jedynie jeśli naruszenie innego szczególnego postanowienia Traktatu WE ma efekt zakłócający, który jest możliwy do wykazania i który wykracza poza zakłócający efekt środka mogącego stanowić pomoc państwa, naruszenie takie może mieć znaczenie dla oceny środka przeprowadzanej przez Komisję. ⁽¹¹⁷⁾

(121) W przedmiotowej sprawie Komisja stwierdza, że naruszenie dyrektywy w sprawie konkurencji nie jest elementem środka poddawanego niniejszej ocenie lecz wynikiem działania rządu, które nie jest związane z decyzją o wniesieniu warunkowego wkładu kapitałowego.

(122) Ponadto nawet jeśli nie można wykluczyć, że prawo wyłączne spółki Teracom mogło mieć wpływ na rentowność spółki, a tym samym również w pewnym zakresie na rentowność warunkowego wkładu kapitałowego, nie można tego ustalić z całą pewnością, ponieważ spółka Teracom podlega regulacji cen opisanej bardziej szczegółowo w pkt 42, 43 i 102 i z tego powodu nie może swobodnie korzystać ze swej siły rynkowej. W przedmiotowej sprawie nie można zatem wykazać, że wkład kapitałowy był inwestycją opłacalną przede wszystkim ze względu na prawo wyłączne. Z tego samego powodu nie można wykazać, że w przypadku braku prawa wyłącznego zwrot z wkładu kapitałowego nie byłby możliwy do zaakceptowania przez inwestora prywatnego.

(123) Z braku niewątpliwego i oczywistego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy naruszeniem przez Szwecję dyrektywy w sprawie konkurencji a spodziewaną rentownością wkładu kapitałowego Komisja nie może podważyć twierdzenia Szwecji, że kryteria testu prywatnego inwestora zostały w tym przypadku spełnione. Wniosek ten pozostaje bez uszczerbku dla stanowiska, jakie Komisja może zająć w przyszłych sprawach, po rozważeniu ich okoliczności.

(124) Reasumując można stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie warunkowy wkład kapitałowy i naruszenie dyrektywy w sprawie konkurencji mogą i powinny być oceniane indywidualnie, według zasad i procedur odnoszących się odpowiednio do każdego z tych dwóch środków. Należy

⁽¹¹⁶⁾ Patrz np. Sprawa C-74/76, *Iannelli & Volpi SpA przeciwko Ditta Paolo Meroni* [1977], Rec. 557; Sprawa C-225/91, *Matra SA przeciwko Komisji*, [1993], Rec. I-3203.

⁽¹¹⁷⁾ Patrz np. Sprawa C-47/69, *Francja przeciwko Komisji*, [1970] Rec. 487; Sprawa C-204/97, *Portugalia przeciwko Komisji*, [2001], Rec. I-03175.

zauważyć w tym kontekście, że na mocy art. 226 Traktatu WE Komisja przekazała sprawę naruszenia przez Szwecję dyrektywy w sprawie konkurencji do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

- (125) Jeśli chodzi o warunkowy wkład kapitałowy, Komisja stwierdza natomiast, że nie stwierdziła istnienia pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust.1

9. WNIOSEK

- (126) Na podstawie powyższych rozważań Komisja stwierdza, że nic nie wskazuje na to, aby badane środki przyniosły spółce Teracom albo któremuś z jej podmiotów zależnych korzyść ekonomiczną. Komisja stwierdza zatem, że środek zastosowany przez Szwecję nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust.1 Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Środki zbadane przez Komisję i opisane w niniejszej decyzji, dotyczące wprowadzenia cyfrowej telewizji naziemnej w Szwecji, nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust.1 Traktatu WE.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja adresowana jest do Królestwa Szwecji.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 grudnia 2006 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji